

Tam Saha

TFF'nin Aylık Futbol Dergisi

● Ağustos 2011

● Sayı: 82

**İlk maç,
son prova**

Türkiye Futbol Federasyonu
Adına Sahibi:

Mehmet Ali Aydınlar

Yayın Yönetmeni:

Zeki Çol

Sorumlu Yazışları Müdürü:

Mazlum Uluç

Yazışları:

Bağış Erten

İlker Uğur

Barış Tarık Mutlu

Nihat Özten

Türker Tozar

Gürsel Kuru

Aydın Güvenir

Görsel Tasarım:

Hasan Teoman

Fotoğraf Editörü:

Haydar Tanışan

Baskı:

Elma Basım

Halkalı Caddesi

No: 164 B-4 Blok

Sefaköy/İstanbul

Tel: (212) 697 30 30

Faks: (212) 697 70 70

Yazışma Adresi:

Türkiye Futbol

Federasyonu

Medya İletişim

Departmanı

İstinye Mahallesi

Darüşşafaka Caddesi

No: 45 Kat: 2

34460

Sarıyer/İstanbul

Telefon: (212) 362 22 22

Dahili: 22 70 / 22 71

e-mail: tamsaha@tff.org.tr

Web Sitesi:

<http://www.tff.org>

YEREL SÜRELİ YAYIN

Para ile satılmaz

Bu sayıya fotoğraf katkısı sağlayan
foto muhabiri
dostlarımız **Erdal Aşırmacı**,
Halid Kayacan ve
Rahman Sağıroğlu'na
teşekkür ederiz.

Şimdi ay-yıldız

Ligin zorunlu olarak tatilini uzattığı dönemde sahne Millî Takımımıza kaldı. Eylül ve Ekim aylarında Euro 2012 finalleri için son 4 maçını oynayacak ay-yıldızlar, 10 Ağustos'taki Estonya karşılaşmasıyla hazırlıklarına başlıyor...

Okul çocuklarının ipe çektiği yaz tatilleri, futbol dilencileri için kâbüstan beterdir. Topun yuvarlandığı yeşil sahalara gönüllerini kapıranları, takımların hangi oyuncularını alıp hangi oyuncularını gönderdiğini uzun uzun anlatan, hatta çoğu zaman yüksekten uçan transfer haberleri de doyurmaz. 2011'in yaz aylarında Arjantin'de Copa America, Almanya'da Kadınlar Dünya Kupası, Meksika'da U17 Dünya Şampiyonası bir nebze de olsa futbol susuzluğunu giderse bile lig heyecanının yeri bambaşkadır. Orada zoraki tutulan takımlar yoktur çünkü. İnsanlar kendilerini günlük futbol aşkları bulmak için uğraşmaz. Gönüllerin ezelden kapıtıldığı formalar sahada salınırken, kendilerinden geçer futbol dilencileri. İşte bu hayalle Spor Toto Süper Lig'in başlaması için gün sayan futbol aşklarının bütün hevesleri, futbol sahasının ortasına düşen şike iddialarıyla berhava oldu. Lige kavuşmak için önümüzde 1 aydan daha uzun bir zaman var. Üstelik bunca iddiadan, bunca şüpheden sonra kendisini sevgilisi tarafından aldatılmış gibi hisseden taraftarlar ligde oynanan futboldan ne kadar keyif alabilecek, o da ayrı bir

tartışmanın konusu... Neyse ki futbolun akabileceği ve bütün futbolseverleri heyecanla peşinden sürükleyebileceği başka mecralar da bulunuyor. Bunlardan biri kulüp takımlarımızın Avrupa kupalarındaki mücadelesi... Ama elbette kulüplerin maçları da sadece belirli bir kitlenin yakın ilgisini celbedebilir. İkinci mecraya ise bütün futbolseverleri aynı hedefin, aynı duygunun, aynı heyecanın etrafında kenetleyebilecek nitelikte.... Tahmin ettiğiniz gibi Millî Takımımızdan ve onun 2012 Avrupa Şampiyonası finalleri hedefinden söz ediyoruz. Ay-yıldızlı takımın Eylül ve Ekim aylarında arka arkaya oynayacağı dört maç, finallere gidip gidemeyeceğimizi belli edecek. Bıçak sırtı bir noktadayız ve futbolun bu kadar çok sevildiği, futbol ekonomisinin bu denli yüksek rakamlarla ifade edildiği bir ülkenin 2010 Dünya Kupası finallerinin ardından Euro 2012 finallerini de ıskalama pek tahammülü bulunmuyor. Böyle kritik bir noktada liglerin ötelenmesinin Millî Takım'a yarar mı yoksa zarar mı getireceği de elbette tartışılabilir. Kimileri "Ligler başlamadığı için

A Grubu Puan Durumu

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P
Almanya	7	7	0	0	22	3	21
Belçika	7	3	2	2	15	10	11
Türkiye	6	3	1	2	9	7	10
Avusturya	6	2	1	3	10	10	7
Azerbaycan	6	1	0	5	5	18	3
Kazakistan	6	1	0	5	2	15	3

zamani

oyuncuların form grafikleri aşağılarda olacak" diyebilir. Kimileri ise "Millî Takım hazırlanmak için mükemmel bir fırsat buldu... Üstelik kulüp takımları ligler 5 Ağustos'ta başlayacakmış gibi hazırlandığı için zaten istem üstünde" görüşünü savunabilir. Galiba ikinci tez akla daha yakın görünüyor. Üstelik Millî Takımımızın 10 Ağustos günü Estonya ile bir hazırlık maçı oynayacağı da düşünülürse, Ağustos ayı ay-yıldızlılar için tam anlamıyla bir "hazırlık kampı" tadında geçecek gibi duruyor. Şimdi kısaca grupta neler yaptığımızı hatırlatalım ve Eylül-Ekim ayındaki dört ateşten maçımıza mercek tatalım. 2010 Dünya Kupası finallerini ıskalamızın ardından Millî Takımımızda yeniden bir yapılanmaya gidilmiş, A Millî Takım, diğer alt kategorilerden ayrılarak tek başına bir birim haline dönüştürülmüştü. Organizasyonun başına ise dünyanın farklı

takımlarında önemli başarılarla imza atıp adeta bir "dünya vatandaşı" haline gelen usta teknik direktör Guus Hiddink getirilmişti. Bu yapılanma aslında amacı da çok net bir biçimde ortaya koyuyordu. Altyapı, Ümit Millî Takım'dan U15'e kadar "yetiştirme ve ekol oluşturma" yolunda

2 Eylül 2011
Türkiye-Kazakistan
Azerbaycan-Belçika
Almanya-Avusturya

6 Eylül 2011
Avusturya-Türkiye
Azerbaycan-Kazakistan

7 Ekim 2011
Türkiye-Almanya
Belçika-Kazakistan
Azerbaycan-Avusturya

11 Ekim 2011
Türkiye-Azerbaycan
Kazakistan-Avusturya
Almanya-Belçika

görgünlük, A Millî Takım'ın tek hedefi de Euro 2012 finallerine katılmak olarak belirlenmişti. Kötümseler, son dönemde Joachim Löw yönetiminde eski parlak günlerine kavuşan Almanya'nın favori olduğu grupta Millî Takımımızın Belçika ve Avusturya ile grup ikinciliği için çekişeceğini öne sürüyordu. İyimserler açısından Almanya'yı geçmek de mümkün görünüyordu. Orta yolcular ise Almanya ilk sırayı alsa bile Millî Takımımızın diğer rakiplerini içeride-dışarıda yenerek "en iyi ikinci" kontenjanından direkt finallere katılabileceğini savunuyordu. Açıkçası elemelerin başlangıcında elde edilen art arda iki galibiyet, iyimserleri haklı

gol düellosu yaşadığı ve sonunda ay-yıldızlı formayı giyenler ayakta kaldı. Belçika ilk yarıyı Van Buyten'in golüyle önde kapattığında her şey aleyhimize geliyor gibi görünse de futbolun "12. Adam" diye bir gerçeği vardı. Devre arası boyunca ortaya çıkan müthiş tribün korusu hızını hiç kesmiyor ve Millî Takımımızı ateşliyor, beraberlik golü de yarının hemen başında Hamit Altıntop'tan geliyordu. Bu gol Millî Takımımızın oyununu da değiştirmişti, ortaya çok daha istekli, çok daha coşkulu bir on bir çıkmıştı. 64'te Kompany'nin kırmızı kart görmesi de ekmeğimize yağ sürmüştü, 66'da Semih'in golü skoru 2-1'e getirmişti. Ancak kolay gol yeme hastalığımız bu maçta da nüksetti. Belçika'nın stoperi Van Buyten, takımının ikinci golünü de kafayla aklarımıza yollayarak skoru 2-2'ye getiriyordu. Fakat Millî Takımımız maçı böyle bırakmak niyetinde değildi. 78'de Arda'nın golü hem uzun süredir mağlup edemediğimiz Belçika'yı yenişimizin hem de ilk kez bir eleme grubuna iki galibiyetle başlamamızın anahtarı oluyordu. Fakat averajla bizim olan liderlik bu kez averajla Almanlara geçmişti. Panzerler,

çıkartacak gibi görünüyordu. Millî Takımımız, elemelerdeki ilk maçını 3 Eylül günü deplasmanda Kazakistan'la oynamış ve Astana'daki karşılaşmadan 3-0'lık galibiyetle ayrılmıştı. Aslına bakarsanız, oyunun başındaki Kazakistan presi, hiçbir şeyin sanıldığı kadar kolay olmadığını göstergesiydi. Fakat oyuncu kaliteleri tartıya çıkartıldığında Türkiye kefesi fazlasıyla ağır basıyordu. Nitekim sonucu belirleyen de bu kalite farkı olmuştu. Arda Turan, Hamit Altıntop ve Nihat Kahveci'nin gollerıyla elde edilen 3-0'lık galibiyet, ilk maçların sonunda Millî Takımımızı averajla grup liderliğine oturtuyordu. Almanya grubun diğer maçında Belçika'yı deplasmanda Miroslav Klose'nin golüyle 1-0 yenmişti ama 3 Eylül günü atılan gollerin en güzeli, Hamit Altıntop'a aitti. Bayernli Hamit'in Kazakistan ağlarına gönderdiği gol, FIFA ile France Football'un ortaklaşa düzenlediği "Altın Top" ödülleri de değerini bulacak ve "yılın en iyi golü" unvanıyla taçlandırılacaktı. Kazakistan dönüşünde Millî Takımımızı İstanbul'da bekleyen rakip Belçika'yı. Grup ikinciliği için iddialı olmaya çalışan Belçika.... 7 Eylül günü Fenerbahçe Şükrü Saracoğlu Stadı'nda gerçek bir

Azerbaycan'ı 6-1'le gole boğarak şakaları olmadığını gösteriyor, Avusturya ise ilk maçında Kazakistan'ı 90 dakikanın uzatmalarına sığdırdığı iki golle 2-0 yeniyordu.

İlk ağır yara

Euro 2012 elemelerine Kazakistan ve Belçika galibiyetleriyle oldukça fiyakalı bir başlangıç yapan Millî Takımımız, Ekim ayında çok sert iki darbeyle karşılaştı. 8 Ekim'deki randevu, grubun favorisi Almanya'yıladı. Almanlar maç boyunca ağırlıklarını hissettirmiş, Klose'nin iki, Mesut Özil'in bir golüyle 3-0 kazanmıştı. Doğrusu Almanların kazanması sürpriz değildi ama Millî Takımımız uzun süredir hiç bu kadar başarısız bir oyun ortaya koymamıştı. Grubun diğer maçlarında, ikincilik adaylarından Belçika, Kazakistan'ı 2-0, Avusturya ise Azerbaycan'ı 3-0 yeniyordu. İkinci sıra artık bir maç da eksik olan Avusturyalılara aitti.

Millî Takımımızın niyeti Almanya yenilgisinin yaralarını Azerbaycan'da sarmaktı ama Bakü'de o yaralar çok daha derinleşti. Bir dönem Süper Lig takımlarında da forma giyen Rashad Sadigov'un attığı tek gole karşılık veremeyen Millî Takımımız, belki de elemelerin en büyük sürprizlerinden birinin anti kahramanı oluyordu. Kazakistan deplasmanından 3-0'lık galibiyetle dönen Almanya'nın 6 puan gerisine düşen Millî Takımımızın tek tesellisi, Belçika-Avusturya arasındaki gol düellosunun 4-4 sona ermesi ve iki takımın da puan kaybetmesiydi.

Rotayı doğrulttuk

Millî Takımımızın önündeki iki maç, artık ikincilik olarak netleşen hedefe son derece uygundu. Önce Avusturya ile İstanbul'da oynayacak, ardından da Belçika ile deplasmanda karşılaşacaktık. Bu arada Teknik Direktör Hiddink'in de kadroda revizyona gittiğini ve yeni oyunculara şans verdiğini de eklemek gerek. 29 Mart günü Kadıköy'de oynanan Avusturya maçının telafisi yoktu. Kazanan takım, ikincilik için rakibini büyük ölçüde saf dışı bırakacaktı. Avusturya, bu maçtan önce evinde Belçika'ya 2-0 yenilerek İstanbul'a yaralı gelmiş, Almanya ise galibiyet serisini Kazakistan karşısında da sürdürerek işi erken bitirmişti. Kadıköy'de sağanak yağış altındaki maça gol iştahı ile başlayan takımımız, Arda Turan ve Gökhan Gönül'ün golleriyle 2-0'lık galibiyete ulaşıyor ve rotasını doğrultmayı başarıyordu. Azerbaycan'ı 4-1 yenen Belçika, maç fazlasıyla grup ikincisiydi ve Brüksel'deki karşılaşma bizim açımızdan büyük önem

taşıyordu. 3 Haziran'daki Belçika maçı tam bir “yenezsen yenilme” karşılaşmasıydı. Çünkü elde edilecek bir beraberlik, geriye kalan maçlarda Millî Takımımıza avantaj getirecekti. O gün futbol anlamında ortaya fazla bir şey koyamayan Millî Takımımız, Ogunjimi'nin ayağından yediği erken gole rağmen kolay pes etmeyen karakterini cebinden çıkarıyor, Arda'nın ustalığı, Burak'ın bitiriciliği seyisinde beraberliği buluyor ve çok önemli bir avantaj yakalamayı başarıyordu. Bu beraberlikte, Belçika'nın kazandığı penaltı atışını auta atmasının da büyük etkisi olduğunu eklemek gerekiyor.

Şimdi ne olacak?

Yedide yedi yaparak grup birinciliğini şimdiden garanti altına alan Almanları hesap dışı bıraktığımızda Millî Takımımızın tek amacı ikinciliği elde etmek. En iyi grup ikincisi olmak zor ama imkansız değil. Bunun için dörtte dört yapmak, Azerbaycan'ın son sırada yer almasını umut etmek ve diğer gruplardaki maçların sonucu beklemek gerekiyor. En iyi ikinciler belirlenirken, 6 takımlı gruplarda ikinci sırayı alan takımın son sıradaki takımla oynadığı maçlar devre dışı bırakılıyor. Dolayısıyla Azerbaycan maçındaki kayıp da kendiliğinden ortadan kalkıyor. Tabii tüm bu hesapları yapabilmek için önce grubu ikinci sırada tamamlamak gerekiyor. Grupta oynadığı 6 maçta 10 puanı bulunan Millî Takımımız, aynı maç sayısında 7 puana sahip Avusturya'ya 3 puanlık üstünlük sağlamış durumda. İkinci sırada ise 1 maç fazlası ve 1 puanlık üstünlükle Belçika yer alıyor. Millî Takımımız, 2 Eylül'de Kazakistan'la içeride, 6 Eylül'de Avusturya ile deplasmanda, 7 Ekim'de Almanya ve 11 Ekim'de de Azerbaycan ile içeride oynayacak. En önemli rakibimiz Belçika'nın 3 maçı ise içeride Kazakistan, deplasmanda da Azerbaycan ve Almanya ile. En kötü ihtimali göz önüne alarak Belçika'nın tüm maçlarını kazandığını düşünürsek, rakibimizin toplam puanı 20'yi bulacak. Belçika'nın son günde “ununu elemiş” bir Almanya ile karşılaşacağını düşünürsek, böyle bir ihtimal karşısında Millî Takımımızın Almanya'ya kaybetme lüksü bile kalmayacak. Tabii Avusturya'nın da “Türkleri evimde yenersem benim de şansım var” diye düşündüğünü unutmamak gerekiyor. Tüm bu anlattıklarımız kâğıt üzerindeki ihtimaller elbette. Millî Takımımızın Azerbaycan'a Bakü'de yenilmesi, futbolun her türlü sürprize açık olduğu gerçeğini bir kez daha hatırlatıyor. Artık biz susacağız, Eylül ve Ekim aylarında futbolcular konuşacak. Dileriz bize güzel şeyler anlatsınlar.

2014 Dünya Kupası

Zorlu gruba düştük

Brezilya'da düzenlenecek 2014 Dünya Kupası eleme gruplarının kura çekimi 30 Temmuz günü Rio'da yapıldı. Türkiye, 2. kategoriden katıldığı kura çekimi sonucu **D Grubu'**nda Hollanda, Macaristan, Romanya, Estonya ve Andorra'yla eşleşti. Ev sahibi Brezilya'nın elemelerde mücadele etmeden doğrudan katılacağı 2014 Dünya Kupası finalleri 12 Haziran-13 Temmuz tarihinde oynanacak. Dünya Kupası'na Avrupa'dan 13 takım katılacak. Grup liderleri Dünya Kupası'na katılma hakkı kazanacak. Grup ikincilerinden en iyi 8'i ise play-off turuna kalacak ve bu 8 takımdan 4'ü de Dünya Kupası bileti alacak. **Gruplarda eleme maçları** 7 Eylül 2012-15 Ekim 2013 tarihleri arasında oynanacak. **A Millî Takım Teknik Direktörü Guus Hiddink, ilginç ve güçlü bir gruba düştüklerini söyledi. Hiddink, “Hollanda'nın çıkması benim için sürpriz oldu. Benim ülkem ve güçlü bir takım. Son Dünya Şampiyonası'nda final oynayarak bunu gösterdiler. Ayrıca genç ve deneyimli bir ekip. Kendi sahasında da çok başarılı maçlar çıkarıyor” dedi. Romanya'nın da yükselmekte olan bir takım olduğunu vurgulayan Hollandalı hoca, “Macaristan ile birlikte dikkat etmemiz gereken**

bir ekip. Kolay bir grup olmayacak. Ancak kendimize güveniyoruz” diye konuştu. **Hiddink, oyunlarını maçların başlayacağı zamana kadar daha da geliştireceklerini kaydederek, “Her şey bizim elimizde” ifadelerini kullandı.**

A Millî Takım Sorumlu Yardımcısı Oğuz Çetin ise zorlu bir gruba düştüklerini dile getirerek, “Hollanda'nın dünya futbolundaki yeri belli. Romanya ve Macaristan da güçlü ekipler. Ama fark etmez. Önemli olan bizim ortaya koyacağımız performans. Rakipler zorlu ama biz de iyi bir takımız” ifadelerini kullandı. Grup eşleşmeleri şöyle: A Grubu: Hırvatistan, Sırbistan, Belçika, İskoçya, Makedonya, Galler B Grubu: İtalya, Danimarka, Çek Cumhuriyeti, Bulgaristan, Ermenistan, Malta C Grubu: Almanya, İsveç, İrlanda, Avusturya, Faroe Adaları, Kazakistan E Grubu: Norveç, Slovenya, İsviçre, Arnavutluk, Kıbrıs Rum Kesimi, İzlanda F Grubu: Portekiz, Rusya, İsrail, Kuzey İrlanda, Azerbaycan, Lüksemburg G Grubu: Yunanistan, Slovakya, Bosna Hersek, Litvanya, Letonya, Liechtenstein H Grubu: İngiltere, Karadağ, Ukrayna, Polonya, Moldova, San Marino I Grubu: İspanya, Fransa, Belarus, Gürcistan, Finlandiya

Futbolu Temmuz ateşi yaktı

2011 yılının 23 Temmuz günü, Türk futbolu için "unutulmaz günler" listesinin en üst basamaklarında yer bulacak kendine...

Bir Pazar sabahının tatil gününe gözlerini geç saatlerde açıp, "Acaba gündemde ne var ne yok?" diyerek televizyonlarının düğmesine basanlar, gördüklerine de duyduklarına da inanmadı. O güne kadar yıllardır dost sohbetlerinden ve kahve muhabbetlerinden öteye bir anlam taşımayan sözler, polislin yaptığı bir operasyonun, fotoğraflı, telefon dinlemeli iddialarıyla "şike ve teşvik" tutuklamalarına dönüşmüştü. 3 Temmuz Pazar sabahı 15 ilde düğmeye basılmış ve 60 farklı noktada düzenlenen operasyonlarla Fenerbahçe Başkanı Aziz Yıldırım'ın da içinde bulunduğu 50 kişi gözaltına alınmıştı. Gözaltına alınanlar arasında Fenerbahçe Asbaşkanı Şekip Mosturoğlu, Eskişehirspor Teknik Direktörü Bülent Uygun, Eskişehirspor Menajeri Ümit Karan, Sivasspor Başkanı Mecnun Odyakmaz, futbolcular Mehmet Yıldız, Emmanuel Emenike ve Sezer Öztürk de vardı.

Giresun'da patlak verdi

Polis soruşturması, 2010 yılının Aralık ayında, Giresunspor'un eski başkanı Osman Çırak'ın dövülmesiyle başlamıştı. Polis, bu olayın ardında Olgun Peker'in olduğu bilgisine ulaşmış, bu bilginin peşini takip ederek yaptığı soruşturmada da Süper Toto Süper Lig'de 15, Bank Asya 1. Lig'de ise

Polis operasyonu ile başlayan şike ve teşvik primi iddiaları Türk futboluna büyük sekte vurdu. Kulüp başkanları, yöneticiler, teknik direktörler, menajerler ve futbolcular mahkeme kararıyla tutuklandı. Fenerbahçe ile Beşiktaş arasında oynanması gereken Süper Kupa finali ertelendi. İddialarla ilgili olarak savcılıktan 26 klasörlük belge alan TFF, kritik kararı en âdil biçimde verebilmek için çalışmalarını sürdürüyor. 5 Ağustos'ta başlaması gereken Spor Toto Süper Lig 9 Eylül'e, Bank Asya 1. Lig ise 10 Eylül'e kaydırıldı.

5 maçta şike yapıldığı kanaatine varmıştı. İstanbul Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü, 8 aylık teknik takibin ardından 3 Temmuz 2011 sabahı düğmeye basıyor, başta İstanbul, Trabzon, İzmir, Adana, Eskişehir ve Sivas olmak üzere 15 ilde, 60 noktada yaptığı aramada 50 kişiyi gözaltına alıyordu. Aynı gün Fenerbahçe, Sivasspor, Trabzonspor ve Beşiktaş kulüplerinde, ayrıca Fenerbahçe Şükrü Saracoğlu Stadı'nda arama yapıyordu. Gözaltına alınanlar arasında Sivasspor kalecisi Korcan Çelikay, Fenerbahçeli futbolcu Emre Belözoğlu'nun yeğeni Volkan Bahçekapılı, Altay Kulüp Müdürü Erman Ertaş, futbolcu menajeri Tarık Özertem, Özden Arslan, teknik direktör Levent Eriş, yardımcısı Serdar Berkin, Mersin İdmanyurdu Kulübü Asbaşkanı Beşir Acar, tribün lideri Murat Tanış, Diyarbakırspor eski başkanı Abdurrahman Yakut da vardı.

Çok ağır suçlamalar

Gözaltına alınacak isimlerden biri de Fenerbahçe yöneticilerinden İlhan Ekşioglu'ydü. Ekşioglu gözaltı listesinde ikinci sırada bulunuyordu ancak ilk gün Antalya'daki otelinde yapılan aramada bulunamamıştı. Gözaltına alınacaklar listesinde Beşiktaş Futbol Komitesi Başkanı

Serdal Adalı'nın isminin geçmesi, Trabzonspor kulübünde de aramalar yapılması, operasyonun genişleme ihtimalini güçlendiriyordu. Gazetelere yansıyan haberlere göre soruşturmayı ilk etapta Özel Yetkili Cumhuriyet Savcısı Zekeriya Öz yürütmüş, ancak İstanbul Başsavcılıkli olarak atanınca, dosyayı Özel Yetkili Cumhuriyet Savcısı Mehmet Berk'e devretmişti. İddiaya göre, teknik takiplerde Fenerbahçe'nin bazı maçlarında şike yapıldığı, şampiyonluk yarışına girdiği Trabzonspor'un rakiplerine de teşvik primi verildiği tespit edilmişti. Yine iddiaya göre Aziz Yıldırım şike ve teşvik operasyonlarını bizzat yönetmişti. Şike yapılmasının 5 ana gruptan oluştuğu öne sürülüyor, kulüp başkanları, yöneticiler, TFF eski yöneticileri, menajerler ve futbolcuların yer aldığı yapılanmanın başında Olgun Peker ve Aziz Yıldırım'ın bulunduğu iddia ediliyordu. Gözaltına alınan Emenike, Sezer Öztürk, Ümit Karan ve Bülent Uygun'un Fenerbahçe'den para aldığına dair konuşmalarını dinlemeye takıldığı da iddialar arasında yer alıyordu. Türk futboluna resmen bomba düşmüştü ve bu bombayı imha etmek görevi de Türkiye Futbol Federasyonu'na kalmıştı. Federasyonun bu iddialar karşısında ne yapacağı, liglerin ne zaman başlayacağı, küme düşürme cezalarının verilip

verilemeyeceği, Avrupa kupalarına hangi takımların katılacağı soruları acil cevap bekleyen yakıcı meseleler olarak ortada duruyordu. Ancak TFF'nin gazete haberlerine bakarak bir karara varmasını beklemek de insaf sınırlarına pek de sığmıyordu. İşte bu süreçte ilk kararı Eskişehirspor alıyor, Başkan Halil Ünal, Teknik Direktör Bülent Uygun, Sportif Direktör Ümit Karan ve Sivasspor'dan transfer edilen Mehmet Yıldız'ın sözleşmelerini dondurduğunu açıklıyordu. İlerleyen günlerde bu sözleşmeler feshedilecek ve Eskişehirspor'un söz konusu bu üç isimle ilişkisi kesilecekti.

Savcıyla randevu

TFF'nin konuyla ilgili bir karar vermek için gazete haberlerinin dışında delillere ulaşmaya ihtiyacı vardı ve bunun da yolu soruşturmayı yürüten Savcı ile görüşmekten geçiyordu. Nitekim TFF Başkanı Mehmet Ali Aydınlar Özel Yetkili Cumhuriyet Savcısı Mehmet Berk'le görüşmek için randevu aldı ve görüşme 5 Temmuz günü gerçekleştirildi. Başkan Mehmet Ali Aydınlar ile TFF Başkanvekilleri Lutfi Arıboğan ve Göksel Gümüşdağ'ın yanı sıra Yönetim Kurulu Üyesi Yunus Egemenoglu, Savcı Mehmet Berk'le yaklaşık 45 dakika görüştü. Aydınlar, adliyeden ayrıldıktan sonra İstanbul Emniyet Müdürü Hüseyin

Çapkın'ı da ziyaret ederek, soruşturma ile ilgili bilgi aldı.

İlk etapta 7 kişi tutuklandı

Şike soruşturması kapsamında mahkemeye sevk edilen 18 kişiden 7'si tutuklanırken, 11 kişi ise serbest bırakıldı. Adliyeye sevk edilen 22 kişiden Levent Eriş, Mehmet Yıldız, Halil Köstek ve Özcan Üstüntaş ise savcılık sorgularının ardından serbest kaldı. Bu süreçte Fenerbahçe Yönetim Kurulu üyeleri Nihat Özdemir, Ali Koç, Abdullah Kışılı, Murat Özyaydınlı ve Cihan Kamer, TFF'yi ziyaret ederek Başkan Mehmet Ali Aydınlar'la görüştü.

6 Temmuz günü de soruşturma açısından oldukça kritik gelişmelere sahne oldu. O gün mahkeme tarafından tutuklanan 15 kişi arasında Fenerbahçe Asbaşkanı Şekip Mosturoğlu, Fenerbahçeli Yönetici İlhan Ekşioglu, Sivasspor Başkanı Mecnun Odyakmaz, Eskişehirspor Teknik Direktörü Bülent Uygun ve eski futbolcu Cemil Turan da bulunuyordu. Fenerbahçe'nin Kardemir Karabükspor'dan transfer ettiği Emenike ile Eskişehirspor'dan renklerine bağladığı Sezer Öztürk'ün de aralarında bulunduğu 5 futbolcu ise serbest bırakıldı. İstanbul Emniyet Müdürlüğü de aynı gün bir açıklama yaparak, Süper Lig ve Bank Asya 1. Lig'de 19 karşılaşmada şike yapıldığının delillendirildiğini bildirdi. Ayrıca futbolcu temsilci sınavının da suç örgütü tarafından adaylara satıldığının belirlendiği de vurgulandı.

Yıldırım'a tutuklama

10 Temmuz gününün bomba gelişmesi rahatsızlığı nedeniyle sık sık hastaneye götürülüp getirilen Fenerbahçe Başkanı Aziz Yıldırım'ın tutuklanmasıydı. Savcılık sorgusunun ardından tutuklanması istemiyle 2 gün önce mahkemeye sevk edilen ancak rahatsızlığı nedeniyle iki kez hastaneye sevk edilen Aziz Yıldırım, İstanbul Adliyesi'ndeki yaklaşık 4 saatlik ifadesinin ardından nöbetçi 14. Ağır Ceza Mahkemesi tarafından tutuklandı. Aziz Yıldırım'ın götürülmesi beklenen Metris Cezaevi önünde, Trabzonspor ve Fenerbahçe taraftarları birbirine girdi. Polisin güçlükle ayırdığı kavgada bir taraftar yaralandı.

Blatter'den uyarı

Tüm bu olaylar yaşanırken, bir açıklama da FIFA'dan geldi. Başkan Joseph Blatter, birçok ülkede dava konusu olan şikeli maç ve bahislere karışan oyuncu, antrenör ve hakemlerin ömür boyu men edilecekleri uyarısında bulundu. Blatter, Meksika'da yaptığı basın

toplantısında, "Bu konudaki çözümümüz, oyuncu, antrenör veya hakem kim olursa olsun ömür boyu men etmek" diye konuştu. Konunun FIFA için çok hassas ve endişe verici olduğunu, bir taraftan kanun dışı bahisler, bir taraftan da şikeli maçlar konusunda değişik bilgiler aldıklarını ve almaya devam ettiklerini söyleyen Blatter, "Çok büyük kararlılıkla hareket etmeliyiz. Yunanistan'da, Türkiye'de, Malezya'da ve başka Avrupa ülkelerinde bu sorunlar birdenbire ortaya çıktı. Tüm dünyada benzer sorunlar var" dedi.

Kulüpler Birliği ile toplantı

11 Temmuz günü TFF yönetimi ile Kulüpler Birliği Vakfı üyeleri bir araya geldi. Kulüpler "Marka değeri", Emniyet "Belge veremeyiz" deyince, hazırlanması en az 4 ay sürecek savcılık iddianamesinin beklenmesi kararlaştırıldı. Kulüpler Birliği Vakfı üyeleriyle bir araya gelen federasyon, "Kulüplerimizin haklarını koruyalım. Futbol ekonomisini ve marka değerini düşüncemizi düşünmek zorundayız. Konu kişisel mi, değil mi belli olmasını bekleyelim" mesajını aldı. Geçen haftadan bu yana kendilerine ulaşacak bilgi ve belgelere göre hareket edeceği ifade edilen Futbol Federasyonu, söz konusu talebini toplantı öncesi yineledi. Ancak, "Soruşturmada bazı federasyon yetkilileri de şüpheli sıfatıyla yer alıyor. Şu aşamada herhangi bilgi veremeyiz" cevabını alınca, savcılık iddianamesinin hazırlanıp mahkemeye sunulmasını bekleme kararı aldı.

TFF Başkanı Mehmet Ali Aydınlar, sonuçları büyük merakla beklenen yönetim kurulu toplantısından sonra yaptığı açıklamada, "Futbol Federasyonu'nun elinde herhangi bir belge ve delil bulunmamaktadır. Bu nedenle herhangi bir işlem başlatılmamaktadır. Bu konudaki disiplin soruşturmasını başlatılmak ve karar verebilmek için savcılık iddianamesinin mahkemece kabul edilmesini bekleyeceğiz. En doğru kararı vermeye çalışacağız. Bugün birlik ve beraberlik günüdür. Tüm kamuoyunun desteğini rica ediyoruz" dedi. Soruşturma sürecinin uzun olduğuna dikkat çeken Başkan Aydınlar, "İstedığımız belgeler ve bilgiler bize geldikten sonra konuyu Hukuk Kurulu'na sevk edeceğiz. Daha sonra gelecek raporu Etik Kurulu'na göndereceğiz. Onların görüşü

doğrultusunda Yönetim Kurulumuz son kararını verecek. Tabii bu arada itirazları da değerlendireceğiz. Konunun Tahkim Kurulu aşaması da var. Hukuki süreci tamamlamak zorundayız. Bu süreçte UEFA ve FIFA ile sürekli temas içinde bulunacağız" ifadelerini kullandı. Bu açıklamanın ardından Avrupa'ya gidecek takımlar da ligin tescil edildiği dönemdeki gibi kaldı.

Şener gözaltında, İbrahim ve İskender tutuklandı

11 Temmuz günü ilk olarak Trabzonspor Başkanı Sadri Şener gözaltına alındı. TFF eski başkanı Mahmut Özgener ise tatilini geçirdiği Çeşme'den ifade vermek üzere Emniyet Müdürlüğü'ne geldiğinde gözaltına alındı. Ufuk Özerten ve Zeki Mazlum da aynı gün gözaltına alınırken, Beşiktaş Asbaşkanı Serdal Adalı, Teknik Direktör Tayfur Havutçu, İBB futbolcusu İbrahim Akın, Teknik Direktör Yılmaz Vural, Trabzonspor Genel Sekreteri Hasan Yener ve idari menajeri Caner Çuvalcıoğlu'nun da aralarında olduğu 18 kişi de polis aracılığıyla ifadeye çağırıldı. Günün çarpıcı gelişmesi, İBB'li oyuncular İbrahim Akın ile İskender Alın'ın gözaltına alınmasıydı. İki oyuncu, polis ve savcılık soruşturmalarının ardından sevk edildikleri mahkemece tutuklandı. Gözaltına alınan isimlerden Sadri Şener, Mahmut Özgener ve Ufuk Özerten başta olmak üzere diğerleri serbest bırakıldı.

Ateş Beşiktaş'ı da sardı

12 Temmuz günü operasyonun kolları Beşiktaş'ı da ciddi biçimde sardı. Gözaltına alınan Beşiktaş Asbaşkanı Serdal Adalı ile Teknik Direktör Tayfur Havutçu'nun da aralarında bulunduğu 5 kişi, çıkarıldıkları nöbetçi mahkemece "şike yapmak" suçlamasıyla

tutuklandı. Tutuklanıp Metris Cezaevi'ne gönderilenler arasında İbrahim Akın ile İskender Alın da vardı. İbrahim Akın'ın savcılık soruşturmasında, kendisine yöneltilen suçlamaları kabul etmesi de günün en çarpıcı gelişmelerinden birisiydi.

Savcı ile ikinci buluşma

TFF Başkanı Mehmet Ali Aydınlar, Özel Yetkili Cumhuriyet Savcısı Mehmet Berk'le bir kez daha görüştü. Aydınlar'ın istediği belgeleri alamamasına rağmen, kendisine durumun vahameti ve boyutuyla ilgili bilgi verildiği kaydedildi. Aydınlar daha sonra federasyonda kurmaylarıyla bir araya gelerek ortaya çıkan yeni durumun değerlendirilmesini yaptı. Bu arada Beşiktaş kulübünü de yakından ilgilendiren tutuklamalar üzerine UEFA'ya bilgi verildi ve "Pazartesi günü gelin" cevabı alındı.

Beşiktaş kupayı iade etti

Çarpıcı gelişmelerden birisi de Beşiktaş'ın, Süper Kupa'sını iade etmesi oldu. Siyah-beyazlı taraftarların "Temizlenen de gelin" mealindeki açıklamasının ardından Beşiktaş kulübü, tutuklu arkadaşları aklanınca kadar Türkiye Kupası'nı iade etmeye karar verdi. İstanbul Büyükşehir Belediyespor ise tutuklanan futbolcuları İbrahim Akın ve İskender Alın'ın sözleşmelerini tek taraflı feshetti. Aynı gün Yılmaz Vural, Levent Kızıl, Mümtaz Karakaya, Zeki Mazlum, Seyit Kalender ve Serdar Kulbilge de salıverildi.

UEFA zirvesi

TFF Heyeti, 18 Temmuz günü Cenevre'de UEFA yetkilileriyle görüştü. Federasyon Başkanvekili Lutfi Arıboğan, Baş Hukuk müşaviri İlhan Helvacıoğlu ve hukukçulardan oluşan bir ekip ile birlikte yaklaşık 2.5 saat süren bir toplantı yapan UEFA, konuyu dikkatle takip ettiklerini,

ancak “şüphelere” dayalı bir karar vererek ülkemizi Şampiyonlar ve UEFA Avrupa Ligi’nde emsil edecek takımlarımızın önünü kapatmak istemediklerini bildirdi. Devam eden soruşturma ve Türkiye’deki hukuki prosedür hakkında bilgi alan UEFA temsilcileri, resmi belge ve kanıtların federasyonun eline ulaşmasını bekleyeceklerini, bundan sonra atılacak adımlar konusunda da ortak tavrın sürdürüleceğini ifade etti. Aldıkları bilgiler ışığında adı şikeyle anılan takım ve yöneticiler hakkında TFF’nin ivedilikle karar almasını beklediklerini belirten UEFA yetkilileri, Türkiye’deki muhtemel disiplin uygulamalarıyla paralel olarak kendilerinin de hukuki süreci başlatarak şikeye konu olan takımları ihraç edeceklerini vurguladı. Böyle bir durumda Süper Lig’de küme düşürülecek takımlar, eğer mücadele ediyorlarsa, UEFA tarafından Avrupa kupalarından da çıkarılacaklardı.

Süper Kupa ertelendi

19 Temmuz günü toplanan TFF Yönetim Kurulu, gelişen olaylarla ilgili yeni kararlarını açıkladı. Soruşturmayı yürüten Özel Yetkili Cumhuriyet Savcılığı’ndan gelecek belge ve bilgilere göre hareket edileceğini bildiren TFF yönetimi, UEFA kupalarına katılacak takımların durumlarıyla ilgili olarak da daha önce bildirilen listede değişiklik yapılmadığını açıkladı. Yönetim, soruşturmada adı geçen Fenerbahçe ve Beşiktaş takımları arasında 31 Temmuz’da oynanması gereken Süper Kupa final maçını ise erteledi.

İbrahim Akın ifadesini değiştirdi

Şike iddialarına yönelik soruşturma kapsamında tutuklanan futbolcu İbrahim Akın’ın avukatı Hakkı Kurtuluş, müvekkilinin, hakkında çıkan “şikeyi itiraf etti” şeklindeki iddiaları reddettiğini bildirdi. Kurtuluş, Metris Cezaevinde görüştüğü Akın’ın kendisiyle ilgili olarak, basın yayın organlarında “Şikeyi İbrahim Akın itiraf etti” şeklinde çıkan haberler üzerine, yazılı bir açıklama yapma ihtiyacı duyduğunu söyledi. Avukat Kurtuluş, Akın’ın “Savcılık sorgum esnasında soruşturma savcısı Mehmet Berk’in şike olayını itiraf etmem halinde tutuklanmayacağım yönündeki beyanları ve uygulamış olduğu psikolojik baskı nedeniyle gerçek olmamasına rağmen, suçu kabul etmiş bulunmaktayım. Emniyette vermiş olduğum ifadede açıkça reddettiğim hususların, Savcılıkta kabul edilmiş olmasının temel sebebi, bahsetmiş

olduğum psikolojik baskıdır” dediğini açıkladı.

Fenerbahçe’den “ekonomik” değerlendirme

Aynı gün Fenerbahçe Kulübü’nden yapılan açıklamada ligin planlandığı tarihte başlaması istendi ve bu talep için de “ekonomik” gerekçeler gösterildi. Alınacak radikal kararların futbol ekonomisine büyük zarar vereceği yönünde uyarılarda bulunulan açıklamada, “Federasyon alacağı kararın sosyal ve ekonomik boyutlarını da düşünmek durumundadır. Futbol ekonomisi bugün sadece kulüplerin bütçeleri açısından değil Anadolu şehirlerinin ekonomisine kadar birçok konuda hayati önem taşımaktadır. Federasyon ekonomik anlamda da büyük resmi görmeli ve bu noktadaki sorumluluğun bilincinde bir karara imza atmalıdır. Tüm Anadolu kulüpleri ve toplum, liglerin daha önceden ilân edilen takvimde başlamasını ve milyonlarca insanı ilgilendiren ekonomik yıkımlara neden olabilecek adımlar atmaktan kaçınılmasını beklemektedir” denildi. Trabzonspor Divan Başkanlık Kurulu ise aynı gün kulübün internet sitesinden, “Şampiyon takım Spor Toto Süper Lig’in ilk yarısında 33, ikinci yarısında 49 puan toplayarak, sezonu toplam 82 puan ve averajla birinci sırada tamamlamıştır. 53 sezonluk lig tarihinde hiçbir takımın, özellikle ligin ikinci yarısında 17 maçta 16 galibiyet aldığı görülmemiş bir olay değildir. Tartışılması gereken asıl konu budur!” açıklamasını yaptı.

Savcılıktan TFF’ye 26 klasör belge geldi

TFF’nin Savcılıktan beklediği şike soruşturmasına ışık tutması beklenen belgeler, 20 Temmuz günü İstinye’ye ulaştı. TFF Başkanı Mehmet Ali Aydınlar, “Bu konuyla ilgili hemen

karar verebilecek durumda değiliz. Kararı verecek olan aslında Etik Kurul. Etik Kurul, gönderilen 26 klasör belgeyi inceleyecek, daha sonra başka klasörler gelecekte onları da inceleyecek. Gerek görürlerse tarafların savunmasını alacak ve daha sonra adı geçen kulüplerle ilgili, ‘Şike var mı yok mu?’, ‘Teşvik var mı yok mu?’ bu konularda Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu’na bir rapor verecekler. Biz de aldığımız rapor doğrultusunda, talimatları uygulayarak karar vereceğiz. Neticede, ‘Şike var mı, yok mu?’, ‘Teşvik primi var mı yok mu?’ bunun kararını verecek olan Futbol Federasyonu Etik Kurulu’dur” dedi. Aydınlar, Futbol Federasyonu Etik Kurulu’nun, mesleğini 5 yıl ifa etmiş deneyimli ve yetkin hukukçulardan oluştuğunu da belirtti. Aydınlar, ligin planlandığı gibi 5 Ağustos’ta başlamayacağını da sözlerine ekledi.

Taraftar sahaya indi

Tüm bu hengame arasında Fenerbahçe, 21 Temmuz akşamı Şükrü Saracoğlu Stadı’nda Ukrayna’nın Shakhtar Donetsk takımıyla bir hazırlık maçına çıktı. Ancak böyle bir maç için hiç de iyi bir zaman değildi. Yüzlerinde Aziz Yıldırım maskeleriyle tribünde yer alan Fenerbahçe taraftarları bir süre sonra basın mensuplarını taciz etmeye başladı. Bunun üzerine Fenerbahçe Asbaşkanı Ali Koç basın mensuplarının tribünü boşaltmasını istedi. 2 dakika içinde stadyumdaki tüm basın mensupları dışarı alındı ve maç kaldığı yerden devam etti. Ancak tribünlerin öfkesi dinmemiştir. Bu defa önce bireysel, ardından da toplu bir şekilde sahaya inişler yaşandı. Bunun üzerine hakem Fırat Aydınus da karşılaşmayı tatil etti. Sahaya inen binlerce taraftarın karşılaşmayı yayınlayan kuruluşun kameralarının görüntü almasını engellemesi de hadisenin boyutlarını büyüttü.

Kuvvetli suç şüphesi!

22 Temmuz günü, aralarında Fenerbahçe Başkanı Aziz Yıldırım’ın da bulunduğu 25 şüphelinin, avukatları aracılığı ile tutuklama kararına yaptıkları itirazlar reddedildi. Mahkeme, Yıldırım’ın da arasında bulunduğu 4 şüphelinin itirazını, “kuvvetli suç şüphesinin varlığı ve delillerin henüz tam olarak toplanmadığı” gerekçesiyle ve oybirliğiyle reddetti. Fenerbahçe Asbaşkanı Şekip Mosturoğlu, İlhan Ekşioğlu, muhasebe müdürü Tamer Yelkovan, idari menajer Cemil Turan, Sivasspor Başkanı Mecnun Otyakmaz, kaleci Korcan Çelikay, Eskişehirspor Teknik Direktörü Bülent Uygun, Ümit Karan, Diyarbakırspor eski başkanı Abdurrahman Yakut, Ömer Ülkü ve Coşkun Çalık’ın da aralarında bulunduğu 22 şüphelinin avukatları aracılığıyla yaptığı itiraz, İstanbul 11. Ağır Ceza Mahkemesi’nde görüldü. İtirazı reddeden mahkeme heyeti, tutuklama kararında herhangi bir isabetsizliğin bulunmadığını belirtti. Bu arada Metris Cezaevi’nde bulunan Fenerbahçe Başkanı Aziz Yıldırım, gece rahatsızlanarak bir kez daha hastaneye kaldırıldı.

Ve lig de ertelendi

Liglerin başlama günü 5 Ağustos yaklaşırken, merccekler iyice TFF’nin üzerinde odaklanmıştı. Bu kaos ortamında lig 5 Ağustos’ta başlayacak mıydı? Bu sorunun cevabı 25 Temmuz akşamı Başkan Mehmet Ali Aydınlar’ın ağzından verildi. Yeni sezon Spor Toto Süper Lig’de 9 Eylül’de, Bank Asya 1. Lig’de ise 10 Eylül’de başlayacak. Ertelemenin gerekçelerinden birisi aşırı sıcaklar. Ancak TFF’nin savcılıktan gelen 26 klasörlük dosyayı incelemek ve adil bir karar vermek için zaman kazandığı da bir gerçek. Şimdi bekleyecek ve 9 Eylül günü nasıl bir ligle karşılaşacağımızı hep birlikte göreceğiz.

Önce gözlemcileri düzelteceğiz

MHK Başkanı, ailenin içindeki diğer unsurlara güven vermeli, onların haklarını savunabilmeli. Meselelerin üzerine gidebilen, çekinmeyen bir yapıya sahip olmalı. Taviz vermemeli, doğru bildiğini yapabilmeli. Hepsinden önemlisi bu koltuğu her an bırakabilecek bir insan olmalı.

Bildiğim doğruları yaparım, olmuyorsa da gitmekte tereddüt etmem. Hakemlik yaptığım dönemde de sahaya çıkarken, "Bu maçta bildiğim gibi düdük çalarım, beni yerlerse de yesinler, hiç umurumda değil" diye düşünürdüm.

Belediye Başkanı seçildiğimde, "Bundan sonra seçilip seçilmemek hiç umurumda değil. Yeter ki doğru bildiğim şeyleri yapayım, hizmet ettiğime vicdanen inanayım, ondan sonra koltuğu bırakırım, kim ne yaparsa yapsın" demiştim. Oyle de yaptım. Şimdi burada da düşüncem aynı.

Hiç bir zaman boyun eğen bir adam olmadım. "Aman şunu yapmayayım, aman bununla dalaşmayayım, aman yukarıdan lâf gelir, koltuk gider" düşüncesi bana göre değil. Koltuk giderse gider, hiç umurumda değil. Yeter ki vicdanen rahat olayım.

Tabandan gelen hakem ordusunun sayısını artırmamız lazım. İş üniversitelere yayarak daha kendine güveni olan bir ordu meydana getirmemiz gerekiyor. Hakem kadrosunu kalite itibarıyla genişletmek istiyoruz. Yukarı doğru sağlıklı bir elimine yapabilirsek, üst düzey hakem sayımızı artırabiliriz. Sağlıklı elimine yapmanın yolu gözlemcilerden geçiyor.

Mazlum Uluç

▼MHK Başkanlığı bir ateşten gömlek sayılır. Geriye doğru düşündüğümde kamuoyunun, "Çok iyi bir MHK Başkanıydı" dediği bir ismi hatırlamıyorum. Mutlaka işini çok iyi yapan başkanlar vardı ama hep spesifik kırılma noktalarıyla hatırlandılar. Dolayısıyla MHK Başkanları hep eleştirilen, yerden yere vurulan kişiler oldu. Böyle bir ortamda sizin bu göreve talip olmanız ya da teklif edilen görevi kabul etmenizin gerekçesi neydi?

▲Burada İsa'ya da Musa'ya da yaranamadığınız bir gerçek. Bu nedenle ateşten gömlek tanımlaması doğru. Üstelik bu işi yaparken hakemin düdüğüne tâbisiniz. Onun başarısı veya başarısızlığı sizin performansını belirliyor. Ancak diğer yandan da ben yaklaşık 40 yıldır bu mesleğin içindeyim. 22 yıl sahalarda düdük çaldım, 18 yıldır da UEFA'da gözlemci, delege ve son 3 yıldır da TFF'de mentör olarak görev yaptım. Yani bir çok alanda hakemliğe hizmet ettim. Hiç bir dönemde de ara vermedim. Hakemliği bıraktım, UEFA gözlemciliğine başladım ve halen de devam ediyorum. Bu kadar yıllık hizmet, benim hiçbir dönemde futbolumuza hizmet etmektен kaçmadığımı gösteriyor. Sayın Başkandan böyle bir talep gelip ısrarla da isteyince, ekibinin de saygın, düzgün, kendi alanlarında başarılı insanlar olduğunu görünce, yan kurullarında da aynı tablonun varlığını fark edince, böyle bir takım oyununun içinde olabileceğimi, futbola hizmet edebileceğimi düşündüm. Bu ateşten gömleği, hizmet aşkıyla giydim yani.

▼İnsan, Başkan Mehmet Ali Aydınlar'la konuşmanızda neler söylendiğini de merak ediyor tabii... MHK Başkanlığı için neden bir başkasını değil de sizi seçti?

▲Bu soruyu Sayın Başkana sormak gerekir, ben bilemem tabii... Ancak Sayın Başkan da futbol ailesinin dışında olan biri değil. Geçmişten beri camianın içinde yer alan, bu camiada geniş çevresi olan biri. Çevresindeki bir çok insanla görüşmüştür, zihninde ölçüp biçmiştir ve nihayetinde beni bu göreve davet etmiştir. Tabii beni o yönde düşünüp teklifte bulunması, beni düzgün bir insan olarak görmesi önemli. Bunun için kendisine teşekkür

ederim. Onu mahcup etmemek için elimden geleni yapacağım. Zaten geçmişimde görev yaptığım bütün alanlardan alnım açık çıktım. Allah'ın izniyle bu görevin altından da aynı alın açıklığıyla çıkmak istiyorum.

▼MHK Başkanı'nın profili nasıl olmalı? Dışarıdan baktığımız dönemde bir MHK Başkanı portresi çizerken hangi özelliklere sahip olması gerektiğini düşünüyorsunuz?

▲Başkalarını bilemem ama ben bu soruya kendim olarak cevap vereyim. Herkesin bir yoğurt yiyişi, herkesin bir yönetme anlayışı vardır ve bu insandan insana değişir. Ben nasıl bir MHK Başkanı olmalıyım diye bakarım. Bence MHK Başkanı, o ailenin içindeki diğer unsurlara güven veren bir insan olmalı. En azından onların haklarını savunabilmeli. Kendinden emin olmalı. Nasıl ki hakem sahada kendinden emin, kararlı ve cesur olmak zorundaysa, MHK Başkanı da aynı özellikleri taşımali ve meselelerin üzerine gidebilen, çekinmeyen bir yapıya sahip olmalı. Taviz vermeyen, doğru bildiğini yapan bir karaktere sahip olmalı. Hepsinden önemlisi bu koltuğu her an bırakabilecek bir insan olmalı ve çevresine de bunu hissettirmeli.

Koltuk giderse gitsin!

▼Bu "koltuğu her an bırakabilme" meselesini biraz açalım isterseniz. Ben ne demek istediğinizi anlıyorum ama okuyanların bir kısmı, bu sözü "Zoru görünce terk etmek" gibi de algılayabilir.

▲Evet, vermek istediğim mesaj şu; benim bu koltuğa ihtiyacım yok! Bildiğim doğruları yaparım, olmuyorsa da gitmekte tereddüt etmem. Hakemlik yaptığım dönemde de sahaya çıkarken, "Bu maçta bildiğim gibi düdük çalarım, beni yerlerse de yesinler, hiç umurumda değil" diye düşünürdüm. Bakın bir örnek daha vereyim. Beşiktaş'ta Belediye Başkanlığı yaptım. Göreve başlarken kendi kendime "Bundan sonra seçilip seçilmemek hiç umurumda değil. Yeter ki doğru bildiğim şeyleri yapayım, hizmet ettiğime vicdanen inanayım, ondan sonra koltuğu bırakırım, kim ne yaparsa yapsın" demiştim.

Öyle de yaptım. Şimdi burada da düşüncem aynı. Görev sürem içinde doğru bildiklerimi uyguladım, bir sonraki kongrede ne olur diye düşünmem, çeker giderim. Hiç bir zaman boyun eğen bir adam olmadım. "Aman şunu yapmayayım, aman bununla dalaşmayayım, aman yukarıdan lâf gelir, koltuk gider" düşüncesi bana göre değil. Koltuk giderse gider, hiç umurumda değil. Yeter ki vicdanen rahat olayım. Yapabildiğim kadarıyla bu mantıkla çalışmayı sürdüreceğim. Bütün arkadaşlarıma da "Hesabını veremeyeceğimiz hiç bir şeyi yapmayacağız" diyorum. Eğer yaptığımız bir şey varsa onun hesabını verebilmeliyiz. İlkemiz budur.

▼Yönetim kadronuzu oluştururken hangi ölçüleri göz önünde bulundurdunuz?

▲Bir kere Türkiye'nin coğrafyasını göz önüne almak zorundasınız. Her bölgeyi, hakemleri ve takımları iyi tanıyan arkadaşlara ihtiyacımız vardı. Bunu gözettik. Bu işin olmazsa olmazı ise bu arkadaşlarımızın bugüne kadar hiçbir şaibeye bulaşmamış olması. Bir başka kriter ise takım oyununa uyum sağlayabilecek nitelikte olmaları. Hepsi de yapısı, karakteri itibarıyla birbirleriyle uyum sağlayabilecek arkadaşlar. Bir futbol takımı nasıl ki bir takım haline gelirse başarılı olur, bu bizim MHK'mız için de geçerdi.

▼Hakemler futbolun en çok eleştirilen aktörleri. Sizce bu eleştirileri asgariye indirebilmek için neleri değiştirmek gerekiyor?

▲Öncelikle hakemlere güven vermek gerekiyor. Bununla birlikte eleştiri yapan odaklara karşı onları savunabilecek, onlara kalkan olabilecek bir güç bulunduğunu hissettirmek lazım. O güvenle sahaya çıkmalarını sağlamak gerekiyor. Bir ikincisi de beyinlerinin çok daha sakin, rahat olmasını sağlayacak ortamları hazırlamak. Birebir görüşmelerle bu ortamı hazırlayabileceğimizi düşünüyorum. Bazen sivrisineği yok ederken onun üzerine giderek temizlemeye kalkışılır ama doğru olan bataklığı kurutmaktır. Bunun yolu da tabandan gelen hakem ordusunun sayısını artırmaktan geçiyor. Biraz uzun vadeli olacak ama işi üniversitelere yayarak daha kendine güveni olan bir ordu meydana getirmemiz gerekiyor. Hakem kadrosunu kalite itibarıyla genişletmek istiyoruz. Yukarı doğru da sağlıklı bir elimine yapabilirsek, üst düzey hakem

sayımızı artırabiliriz.

▼Bu sağlıklı elimine konusunu ve bataklığı kurutma meselesini biraz daha açabilir misiniz?

▲Sağlıklı elimine yapmanın yolu gözlemcilerden geçiyor. Dolayısıyla gözlemcileri de ele almak gerekecek. Bataklık dediğim olay bu. İşin temeli orası çünkü. Gözlemciler çok daha kendini veren, çok daha iyi irdeleyen, daha objektif olabilen bir ekip haline gelirse, onların notları ve eleştirileri de yönetenlere doğru fikir verir. Aksi takdirde yanlış yönlendirir. Bunun sonucunda da yanlış adamlar yükselir, yanlış adamlar düşer.

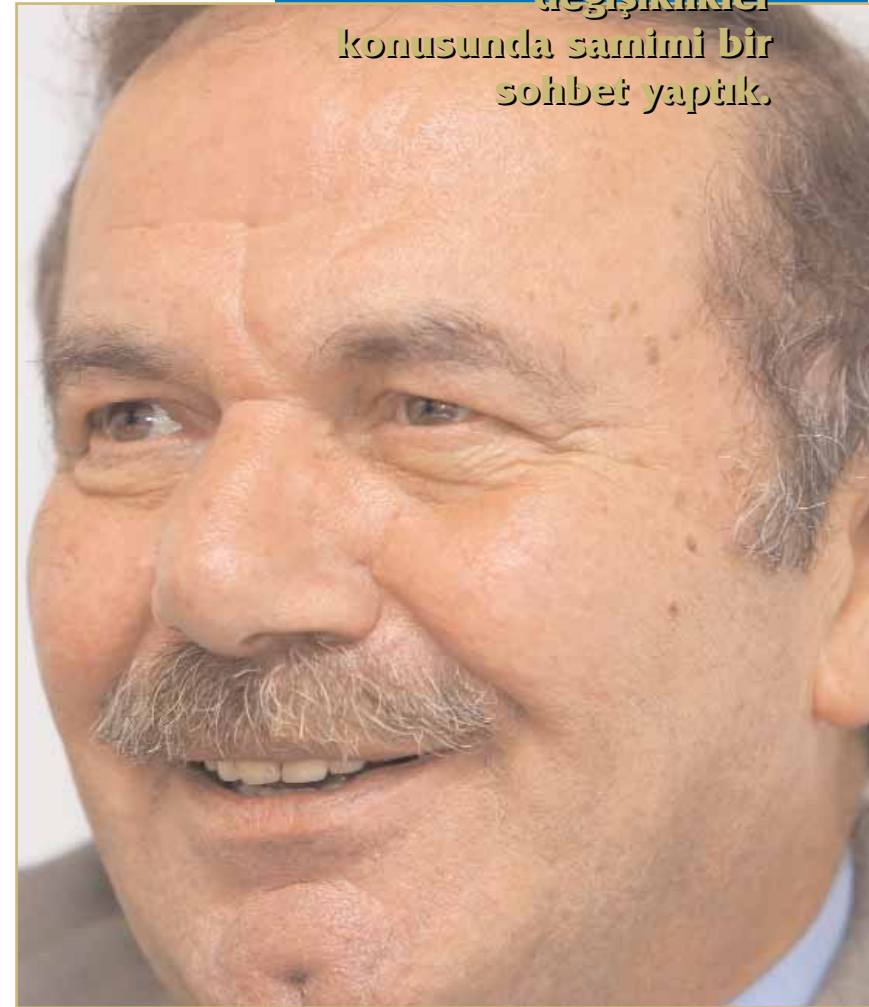
▼Bunun için ne yapacaksınız?

▲UEFA da bu meseleyi benim düşündüğüm gibi düşünüyor. Bu sene yeni bir uygulamayla gözlemcilerle otokontrol uygulayacaklar. Aynı sistemi biz de yürürlüğe sokmak istiyoruz. Gözlemci, gözlediği hakemin raporunu UEFA'ya gönderiyor ve hakeme de bir not veriyor. Aynı maçı UEFA Hakem Komitesi üyesi de izliyor. Diyelim ki gözlemcinin verdiği notun, kendi kanaatiyle hiç alakası yok. O zaman gözlemciye diyor ki, "Sen bu verdiğin notu bir daha düşün." Yani ona kendisini düzeltme fırsatı tanıyor. Gözlemci eğer, "Benim görüşüm yine aynı" diye geri gönderiyorsa, komite ona, "Arkadaş sen biraz dinlen. Senin yerine başkasının gelmesi lazım" diyor.

▼Hakem kararlarında standart nasıl sağlanacak?

▲Bunlar zaten standardı sağlamaya yönelik çalışmalar. Hakem kararları hiç bir

Büyük bir bölümü üst düzeyde ve FIFA kokartı taşıyarak geçen 22 yıllık hakemliğin ardından UEFA gözlemcisi ve delegesi olarak 40 yılını bu mesleğe adadı. Şimdi âdil ve tarafsız kimliğiyle MHK'nın başında. İnşaat mühendisliğinden gelen analitik düşünme yeteneği, Belediye Başkanlığı ve milletvekilliğiyle taçlanan devlet umuru görmüşlüğüyle de gerçek bir tecrübe abidesi. MHK'nın yeni başkanıyla, yönetim anlayışı, hakemlik müessesine getireceği yenilikler ve değişiklikler konusunda samimi bir sohbet yaptık.

Bataklık dediğim olay da bu. Gözlemciler çok daha kendini veren, çok daha iyi irdeleyen, daha objektif olabilen bir ekip haline gelirse, notları ve eleştirileri de yönetenlere doğru fikir verir. Aksi takdirde yanlış adamlar yükselir, yanlış adamlar düşer.

Gözlemcinin hakemle ilgili notunun bizim kanaatimizle ilgisi yoksa, tıpkı UEFA'nın bu sene getireceği yeni uygulama gibi, "Sen bu notu bir daha düşün" diyeceğiz. Gözlemci eğer, "Benim görüşüm yine aynı" derse, "Arkadaş sen biraz dinlen. Senin yerine başkasının gelmesi lâzım" diyeceğiz.

Önemli olan bir hakemin sezonda 22-23 maç yönetmesi değil, hakemin doğru ve adaletli görev yapmasını sağlamak. 3-5 kişinin 20 maçın üzerine çıkması ve alt tarafta kadronun daralması mı doğru, yoksa çok sayıda hakemin 16-17 maç ortalamasında buluşması ve seçeneklerin artması mı? Bence doğru olan ikinci şık.

Geçen dönemde de ceza uygulaması vardı. Ancak gözlemcilerden gelen puanlar, bu uygulamayı geçersiz kıldı. Herkesin hata yaptığını ve dinlendirileceğini zannettiği hakemler, gözlemcilerden gelen yüksek puanlar sayesinde ceza almadı.

Medya özgür bir güçtür. Onlara zorla bir şey yaptırmanız da mümkün değil. Ama medeni ilişkilerle diyaloglar kurarak, açık oynayarak, yaptıklarımızı anlatarak ve varsa haklı eleştirilerini alarak bir iletişim yürütmeye çalışacağız. Gerekirse hepsiyle tek tek oturur konuşurum.

Önemli anlarda çıkıp kamuoyuna bilgi vermek gerektiğinde medyayla ilişki kurarım. Yöneticisi, oyuncusu, yorumcusu hakeme vurduğunda çıkıp onları savunurum. Çünkü hakemin buna ihtiyacı var. Birileri hakem adına bir şeyler söyleyecek.

zaman fabrikadan çıkmış gibi olamaz. Aynı dersin iki öğretmeninden birisi bol not verir, diğeri sıfırcıdır. İnsanın olduğu yerde mutlaka görüş farklılıkları olur. Ama bu görüş farklılıkları sadece "sana göre-bana göre" diyebileceğimiz pozisyonlarda tolere edilebilir. Yoksa herkesin aynı şekilde gördüğü bir pozisyonda hakemin farklı bir karar vermesi kabul edilemez.

Hakem kadrosu genişleyecek

▼**Oğuz Sarvan MHK'sı göreve geldiğinde hakemlikteki en önemli sorunu "tecrübe eksikliği" olarak belirlemiş ve bu problemi çözmek için de kadroyu daraltma formülünü bulmuştu. Bu sayede hakemlerin maç sayıları Avrupa standartlarına yaklaştı. Siz de aynı yolu izleyecek misiniz? Yoksa, "Bu kadar az sayıda hakemle bu lig yönetilmez" diye mi düşünüyorsunuz?**

▲Tabii ki o düşüncenin doğruları da yanlışları da var. Elbette tecrübe çok önemli ve bu tecrübe çok sayıda maç yönetmekle kazanılıyor. Ancak geçmişten beri gelen, yani çok maç almış hakemler var; tecrübe konusunda bir sorunları yok ama bakıyorsunuz hata yapıyorlar. Demek ki sadece tecrübeyle, çok maç almakla hata giderilmez. O zaman mental yorgunluk ortaya çıkıyor ve hatalar da artıyor. Biz elimizdeki hakem kadrosunu güvenebileceğimiz daha geniş bir tabana yayacağız. Bugün UEFA'nın Elit Kategori'de 25 hakemi var. İş yarı finale, finale geldiğinde, içlerinden bir kaç tanesini seçiyor ama tümünü Şampiyonlar Ligi maçlarında kullanıyor. Bizde Üst Klasmanda 38 hakem var ama Süper Lig 20 hakemle dönüyor. Üstelik maç sayılarına baktığınızda bu hakemlerin bir kısmı 20 maç yönetmiş, bir kısmı 10 maçta kalmış. Demek ki bazı hakemlere maç veremez duruma geldiğinizin. Ben de diyorum ki, hakemlerin maç sayılarında büyük kopukluklar olmamalı. Sayıyı daraltta 2-3 hakeme kalmamanız lâzım.

▼**Yeni siz Üst Klasman'daki 38 hakemin tamamına mı görev vereceksiniz?**

▲Biz de hakemlerin bir kısmını Bank Asya Hakemi olarak kullanacağız. Çünkü bu hakem kadrosu bizim kadromuz değil. Biz kadromuzu yaptığımız zaman hepsini kullanmaya çalışacağız. Ama bu bir süreç meselesi. Biz geldik, birilerini çizdik, oldu bitti diyemeyiz. Geçmişte doğru olan işleri devam ettirmek düşüncesindeyiz. Aksayan noktalarda ise bize göre doğru olanları uygulayacağız.

▼**Peki, maçları 20 değil de 38 hakeme dağıttığımızda bir sezonda 22-23 maç tecrübesine ulaşabilen hakem kalmayacak. Bu durum tecrübe açısından bir sorun oluşturmayacak mı?**

▲Önemli olan bir hakemin sezonda 22-23 maç yönetmesi değil ki. Önemli olan hakemin doğru ve adaletli görev yapmasını sağlamak. 3-5 kişinin 20 maçın üzerine çıkması ve alt tarafta kadronun daralması mı doğru, yoksa çok sayıda hakemin 16-17 maç ortalaması etrafında buluşması ve seçeneklerin artması mı? Bence doğru olan ikinci şıktır.

▼**Geçmişte hakemlere ceza uygulaması vardı. Kötü yönettikleri maçların ardından dinlendirilirlerdi. Aslında hakemlere sorduğunuzda bu sistemden çok hoşlandıkları da söylenemez. Son dönemde ise bu ceza**

uygulanmasıyla pek karşılaşmadık. Hakemler hata yapsalar da üst üste maç almayı sürdürdüler. Sizce bu uygulamaların hangisi doğru?

▲Aslında geçen dönemde de ceza uygulaması vardı. Ancak gözlemcilerden gelen puanlar, bu uygulamayı geçersiz kıldı. Herkesin hata yaptığını ve dinlendirileceğini zannettiği hakemler, gözlemcilerden gelen yüksek puanlar sayesinde ceza almadı. Yeni dönemde gözlemcilerle de görüşeceğim ve doğru görev yapmalarına fırsat tanyacağım. Yapamayan gider, yapanlar gelir.

▼**Hakemleri baskı altında tutan ortamın bir ayağını da medya oluşturuyor. Medya ile ilişkileri nasıl yürüteceksiniz?**

▲Medya bir güçtür ve özgür bir güçtür. Onlara zorla bir şey yaptırmanız da mümkün değil. Ama medeni ilişkilerle diyaloglar kurarak, açık oynayarak, yaptıklarımızı anlatarak ve varsa haklı eleştirilerini alarak bir iletişim yürütmeye çalışacağız. Ben inanıyorum ki bu yöntemi uyguladıktan sonra geçmişte "A, B, C, D" diyenler artık sadece "A" diyecek. Medyadaki yorumcuların hepsi benim arkadaşlarım. Gerekirse hepsiyle tek tek oturur konuşurum. Önemli anlarda çıkıp kamuoyuna bilgi vermek gerektiğinde yine medyayla ilişki kurarım. Yöneticisi, oyuncusu, yorumcusu hakeme vurduğunda yine çıkıp onları savunurum. Çünkü hakemin buna ihtiyacı var. Birileri hakem adına bir şeyler söyleyecek. Geçmişte dernek başkanı olarak bunu yapmaya çalışıyordum. Ama şimdi dernek paramparça. Derneği de toparlamaya çalışıyoruz. Bu toparlanma süreci tamamlanana kadar da hakemlerin adına eleştirilere biz göğüs gereceğiz.

▼**Bazen insanlar kuralı yanlış bilmekten dolayı da hakemleri haksız bir şekilde eleştirebiliyor. Bu konuda yapabileceğiniz bir şeyler var mı?**

▲Dediğiniz gibi öyle anlar oluyor ki, hakem arkadaşımız haklı ama bu haklılığını anlatamıyor. Medyada da hakemin aleyhine bir kamuoyu oluşuyor. Böyle durumlarda görsel verilerle birlikte, uluslararası maçlardan da örneklerle doğruları kamuoyuna anlatırız.

▼**Yeni dönemde hakemler konuşacak mı?**

▲Siz konuşmazsanız hakem konuşmak zorunda kalır. Siz onun adına konuşursanız buna ihtiyaç kalmaz. Zaten ne FIFA'da ne de UEFA'da hakemin konuşması diye bir şey var. Hakemler maçla ilgili bir yorum getiremez. Çünkü bu durum spekülasyonlara yol açar. Ama hakem de eziliyorsa, onun hakkını birileri savunmalı.

▼**Hakemlerin eğitiminde Uilenberg, Larsen ve**

Lo Bello'nun rekorunu egale ettim!

Kamuoyu Yusuf Namoğlu'nun MHK Başkanlığı üzerinde "kimlik ve kişilik" tartışmaları yapmıyor. Ama "Uzun zamandır hakem camiasından uzak" gibi bir eleştiri de alttan alta duyuluyor. Aslında başlangıçta hakemlikten sonraki görevlerinizden söz ederken bu soruya biraz cevap verdiniz ama yine de eklemek istediğiniz bir şeyler olabilir...

Bunu söyleyenler demek ki beni takip etmemiş. Çünkü bilemiyorlar. 1992 senesinde Galatasaray-Fenerbahçe TSYD Kupası finalini 20 dakika yönetip hakemliğe veda etmişim. O günün MHK'sına da "Düdüğümü üzerinde emeğim olan Ahmet Çakar'a vermek isterim. Emeğim olan insanın da bir yerlere geleceğine inanıyorum" demişim. Sağ olsunlar MHK üyeleri de beni kırmamıştı. Veda maçıma FIFA ve UEFA Hakem Komitesi üyelerini de davet etmişim, onlar da tribündeydi. Neticede o gün hakemliği bıraktım. Şimdi burada daha önce hiçbir yerde söz etmediğim bir olayı anlatayım. Hakemlik yaptığım dönemde milletvekili olmuştum. İtalya'da da Rosario Lo Bello parlamenter olarak maç yöneten tek hakemdi. Ben de kendi kendime, "Hem FIFA hem UEFA hem de Türkiye Ligi organizasyonlarında birer maç yöneterek Lo Bello'nun"

rekorunu egale edeceğim" dedim. Gerçekten de Arnavutluk-İspanya, Ferencváros-Levski ve Beşiktaş-Adana Demirspor maçlarını yöneterek bu hedefime ulaştım ve hakemliği bıraktım. 1993'te de UEFA beni gözlemciliğe aldı. Belediye Başkanı oldum, milletvekili oldum ama 1993'ten bu yana 18 yıldır non-stop UEFA maçlarına görevli gittim. Son üç yılda da Türkiye Futbol Federasyonu'nda mentörlük yapıyorum, genç hakemler yetiştiriyorum. Bunlardan birisi Özgür Yankaya. Bir noktada aldık ve bugün Süper Lig maçlarına verilebilecek bir noktaya getirdik. Keza UEFA'nın Mükemmel Hakemlik Kursu'na katılan bir Mete Kalkavan var. Mentörlük görevim sayesinde bütün Türkiye'yi dolaştım, hakem dernekleriyle, hakemlerle, gözlemcilerle sürekli birlikte oldum. Kısacası kimseden uzak kalmadım.

Sharp önemli rol oynuyor. Bu eğitim sistemi sizin döneminizde de sürecek mi?

▲TFF, UEFA ile yapılan anlaşmalar çerçevesinde konvansiyona girdi ve eğitimler de UEFA'nın eğitimcileri tarafından götürülmekte. UEFA, son yıllarda elindeki elit hakemlerin performansını düşüğünü ve farklı eleştirilerini gözlemledi. Şimdi hem hakemlerin performansını yükseltmek hem de hakem kararlarında bir standart sağlamak amacıyla her ülkede aynı eğitimi uygulamaya koydular. Türkiye de konvansiyona girdiği için UEFA'nın görevlendirdiği saydığınız isimler hakemlerimizde eğitim veriyor. Biz de aynı biçimde devam edeceğiz. Hatta ben UEFA ile daha ileri düzeyde çalışmalara girmekle ilgili Sayın Şenes Erzik'le görüşmeler yaptım. Sağ olsun o da çok sıcak baktığını söyledi. Biz, Şenes Bey ve UEFA, Türk hakemliğini farklı boyutlara getirmek için çalışmalar yapacağız.

▼**Hakem kampları devam edecek mi?**

▲Hakem kamplarının sürekli olması, hakemleri ve aile yapılarını olumsuz etkiliyor. Ama öyle maçlar vardır ki, kamp zorunlu hale gelebilir. Bakın bu konuda bir örnek vereyim. 1986'da bir Galatasaray-Beşiktaş maçı var. Ligin bitmesine 1 hafta kalmış. Beşiktaş averajla önde, Galatasaray namağlup ikinci. Yani o maçı kazanan şampiyon olacak. Galatasaray 13 yıldır şampiyon olamamış. Bu maç bana tevdi edildi. Arkadaşımdan telefonlar gelmeye başladı, şakayla karışık bir sürü lâf... İnsan ister istemez etkileniyor. Bir hakem yüzde 5 etki altında kalabilir, birisi yüzde

50 kalabilir. Bu insanın yapısına göre değişir. Bunun üzerine yardımcı hakem arkadaşları aradım ve "Ben şu saatte önünde Stadı'nın önündeyim, çantalarınızı hazırlayın, eşlerinize söyleyin, Pazar akşamına kadar yokuz" dedim. Orada buluştuk ve Sapanca'ya gidip kampa girdik. Maç gününe kadar orada kaldık. Stada geldiğimizde yer yerinden oynuyordu ama biz çok rahattık. Müsabaka 1-1 bitti ve benimle ilgili en küçük bir olumsuzluk yaşanmadı. Ben bu olayı bizzat yaşadım. Bu tip maçlardan önce hakemi rahatlatacak bir ortam hazırlanır. Ama her hafta kampa alırsanız, gidip gelmekten, ailelerini ve işlerini düşünmekten bu defa fayda yerine zarar verirsiniz. Konuyu masaya yatıracağız ve kampın ne zaman yapılırsa faydalı olacağına karar vereceğiz. Bir başka konu da 6 hakem uygulaması ve bunu da Başkanla görüşeceğim. Bizde de pilot olarak başlanmasını faydalı görüyorum. Önemli maçlarda bunu denemek lâzım. Çünkü hakemin ve yardımcı hakemin saha içindeki yerleri gereği göremeyecekleri pozisyonlar var. Beşinci ve altıncı hakemleri kullanırsak bu sorunu giderebiliriz. Elbette her maçta 6 hakem kullanmanın ekonomik yükü var ama önemli maçlarda bu uygulamayı yapabiliriz.

▼**Profesyonel hakemliğe nasıl bakıyorsunuz?**

▲Benim kanaatimce futbolda profesyonel hakemlik olmaz. Bugün dünyada profesyonel hakemlik uygulaması sadece NBA'de var. İngiltere, İspanya, Fransa, Almanya, İtalya

dünyanın en gelişmiş futbol ülkeleri ama hiçbirinde tam profesyonel hakemlik uygulaması yok. Bu liglerde dünyanın parası dönüyor, o halde neden profesyonel hakemlik yok? Demek ki artılarının yanında eksileri de var. Evet, biz de profesyonel hakemliğin hukuki altyapısını hazırlamaya başlayacağız ama benim kişisel görüşüm yarı profesyonellik.

▼**Hakemlerin kazançlarına bakıldığında şu andaki sistem zaten bir tür yarı profesyonellik değil mi?**

▲Hayır, benim söylediğim o anlamda değil. Yarı profesyonellikten kastım şu; Pazartesi, Salı, Çarşamba günlerini hakeme bırakacaksınız, kalan dört günü ise sizin olacak. Tabii bunu devlet memuru pozisyonundaki hakemler yapamaz. Ancak özel sektörde çalışanlar ya da işleri kendisine ait olanlar bu sisteme katılabilir. Bu pozisyonundaki hakemler yarı profesyonelliğe geçebilir ve onlarla yıllık sözleşmeler yapılabilir. Şartları uymayanlar ise bugünkü statüde devam eder. Ancak bu fikirlerin çok yoğun bir biçimde tartışılması gerekiyor.

Türkiye de konvansiyona girdiği için UEFA'nın görevlendirdiği isimler hakemlerimize eğitim veriyor. UEFA ile daha ileri düzeyde çalışmalara girmekle ilgili Sayın Şenes Erzik'le görüşmeler yaptım. Biz, Şenes Bey ve UEFA, Türk hakemliğini farklı boyutlara getirmek için çalışmalar yapacağız.

Öyle maçlar vardır ki, öncesinde kamp yapmak zorunlu hale gelebilir. Bu tip maçlardan önce hakemi rahatlatacak bir ortam hazırlanır. Ama hakemleri her hafta kampa alırsanız, gidip gelmekten, ailelerini ve işlerini düşünmekten bu defa fayda yerine zarar verirsiniz.

6 hakem uygulamasının pilot olarak başlamasını faydalı görüyorum. Önemli maçlarda bunu denemek lâzım. Çünkü hakemin ve yardımcı hakemin saha içindeki yerleri gereği göremeyecekleri pozisyonlar var. Beşinci ve altıncı hakemleri kullanırsak bu sorunu giderebiliriz.

En faydalı yabancı

Geçtiğimiz sezon Süper Lig’de 194 yabancı oyuncu top koşturdu. İçlerinde en çok sayıda maça çıkıp, en uzun süre alan iki isim, 33 maç ve 2970 dakika ile Kardemir Karabüksporlu Deumi ve Tomiç’ti. Fenerbahçe’nin şampiyonluğunda çok büyük katkı sağlayan Alex de sadece 1 maç kaçırıp, attığı 28 golle ligin gol kralı sıfatını kazandı. Zaten yabancı oyuncularından en fazla verim alan takım da Fenerbahçe’ydi. Ancak yabancı gerçeği bununla sınırlı değil. 194 yabancıdan 69’unun oynadığı maç sayısı 10’u geçmedi. Sadece bu bile ithal edilenlerin yüzde 35’inden faydalanılmadığını gösteriyor.

Dr.Cem Çetin

Sadece Türkiye’de değil futbol ekonomisinin dinamik olduğu Avrupa’nın her liginde kulüpler, sportif hedeflerine ulaşmak için yerli isimlerden çok yabancıları tercih ediyor. Özellikle Bosna sonrası yaşanan bu süreç nedeniyle, bazı kulüplerde yabancı sayısı yerliden daha fazla. Söz konusu tercihin altında, elbette ekonomik nedenler önemli bir etken. İstisnalar söz konusu olsa da yabancı futbolcuların fiyatları çoğu zaman yerli isimlere göre daha makul. Bu teorik yaklaşım sadece Avrupa’daki ligler için değil Türkiye için de geçerli. Fiyat kadar önemli bir başka unsur, futbolcunun

sergileyeceği performans. Kulüpler ithal isimlere yönelirken, doğal olarak beklentiler de artıyor. Doğru yapılan seçimler kulüplerin yüzünü güldürürken, yanlış tercihler ise hem ekonomik hem de sportif kayıpları beraberinde getiriyor. Ülkemizdeki tablo göz önünde

Kulüplerin En Fazla Süre Alan Yabancı Futbolcuları ve Maç Sayıları

Kulüp	Futbolcu	Mevki	Ülke	Maç	Dakika	Ortalama
Fenerbahçe	Alex de Souza	Orta Saha	Brezilya	33	2719	82
Trabzonspor	Gustavo Colman	Orta Saha	Arjantin	31	2569	83
Bursaspor	Dimitar Ivankov	Kaleci	Bulgaristan	28	2443	87
Gaziantepspor	Z.Karcemarskas	Kaleci	Litvanya	31	2790	90
Beşiktaş	Fabian Ernst	Orta Saha	Almanya	28	2023	72
Kayserispor	S.Hamidou	Kaleci	Kamerun	24	2159	90
Eskişehirspor	Safet Nadareviç	Savunma	Bosna-Hersek	30	2595	86
Galatasaray	Lucas Neill	Savunma	Avustralya	25	2109	84
K.Karabükspor	Armand Deumi	Savunma	Kamerun	33	2970	90
Manisaspor	Jimmy Dixon	Savunma	İsveç	31	2790	90
Antalyaspor	Tita	Forvet	Brezilya	32	2781	87
İBB	Samuel Holmen	Orta Saha	İsveç	30	2532	84
Ankaragücü	Jan Racnoch	Orta Saha	Çek Cum.	33	2854	86
Gençlerbirliği	Ermin Zec	Forvet	Bosna-Hersek	24	1670	70
Sivasspor	Jakub Navratil	Savunma	Çek Cum.	17	1530	90
Bucaspor	Jerko Leko	Orta Saha	Hırvatistan	30	2314	77
Konyaspor	Mahamoudoy Kere	Savunma	Burkina Faso	27	2251	83
Kasımpaşa	Luis Henrique	Savunma	Brezilya	28	2423	87

ALEX

Niang’ın gol sayısı, ikinci 17 haftada 9’dan 6’ya, Emenike’ninki de 12’den 2’ye düştü. Benzer sorunu ilk yarının etkili yabancı golcülerinden Simpson (8-4), Sestak (6-4), Tum (8-1), Bobo da (7-1) yaşadı. İnsanın aklını, “Yabancı golcülerin performansı neden haftalar ilerledikçe düşüyor?” sorusu kurcalıyor.

oldu. Bu iki oyuncunun yanı sıra Fenerbahçe’nin şampiyonluğunda çok büyük katkı sağlayan Brezilyalı Alex de Deumi ve Tomiç gibi sezon içinde sadece 1 maç kaçırıp, attığı 28 golle ligin gol kralı sıfatını kazandı. Yabancı kaleciler arasında ise Gaziantepspor’un Litvanyalı Karcemarskas, yaptığı başarılı kurtarışlarla ne kadar doğru bir tercih olduğunu gözler önüne serdi. Süper Lig’in dikkat çeken yabancı futbolcuları elbette bu dörtlüyle sınırlı değil. Bu arada beklentileri

En Çok Maç Oynayan 15 Yabancı Futbolcu

Futbolcu	Kulübü	Maç	Dakika
Armand Deumi	K.Karabükspor	33	2970
Tomic Vjekoslav	K.Karabükspor	33	2970
Jan Racnoch	Ankaragücü	33	2854
Alex de Souza	Fenerbahçe	33	2719
Antony Serić	K.Karabükspor	32	2880
Tita	Antalyaspor	32	2781
Joshua Simpson	Manisaspor	32	2607
Pablo Batalla	Bursaspor	32	2110
Z.Karcemarskas	Gaziantepspor	31	2790
Jimmy Dixon	Manisaspor	31	2790
Ivan de Souza	Gaziantepspor	31	2639
Gustavo Colman	Trabzonspor	31	2569
Joseph M.Yobo	Fenerbahçe	30	2622
Safet Nadareviç	Eskişehirspor	30	2595
Samuel Holmen	İBB	30	2532

karşılamayan ithal oyuncu sayısı da oldukça fazla. 194 yabancıdan 69’unun oynadığı maç sayısı 10’u geçmiyor. Sadece bu bile ithal edilenlerin yüzde 35’inden faydalanılmadığını gösteriyor. Düşündürücü bir yüzde...

Yabancı sayısı arttı

2009-10 sezonunda kulüplerin yabancı kontenjanı 6+2’ye, bu oran geride bıraktığımız sezon 6+2+2 oldu. İkinci +2’lik ilave, doğal olarak, yabancı futbolcu sayısındaki artışı beraberinde getirdi. İki sezon önce 165 olan toplam sayı, 29’luk bir artış göstererek 194’e çıktı. Süper Lig’in 18 kulübünden 13’ü, 10 ve üzerinde yabancı futbolcu kullandı. Bu kategoride ilk sırayı, 15’er yabancıyla Beşiktaş, Sivasspor ve Konyaspor paylaştı. Bu üçlüden sonra 13 yabancıyla Bucaspor geldi. En çok yabancı futbolcu kullanan dört takımdan ikisinin (Bucaspor ve Konyaspor) bir alt lige düşmesi, diğerinin (Sivasspor) ise kıl payı farkla kümede kalması, pek çok ithal isimle hedeflenen sonuçların alınmasının mümkün olmadığını açık bir şekilde gösteriyor. Devre arasındaki kış transferlerinin de

Yabancı Futbolcuların Maç Oynama Değerleri

Maç Sayısı	Toplam	Yüzde
0-5	26	%13.41
06-10	43	%22.16
11-15	30	%15.46
16-20	30	%15.46
21-25	28	%14.43
+26	37	%19.08
Toplam	194	100%

Süper Lig’teki Kulüplerin En Golcü Futbolcuları

Kulüp	Golcüsü	Gol	Uyruğu
Fenerbahçe	Alex de Souza	28	Brezilya
Trabzonspor	Burak Yılmaz	19	Türkiye
K.Karabükspor	Emmanuel Emenike	14	Nijerya
Antalyaspor	Necati Ateş	13	Türkiye
Manisaspor	Joshua Simpson	12	Kanada
Gaziantepspor	Olcan Adın	12	Türkiye
Ankaragücü	Stanislaw Sestak	10	Slovakya
Sivasspor	Erman Kılıç	9	Türkiye
İBB	Herve Tum	9	Kamerun
Galatasaray	Milan Baros	9	Çek Cum.
Beşiktaş	Bobo	8	Brezilya
Bucaspor	Musa Aydın	8	Türkiye
Kasımpaşa	Ersen Martin	8	Türkiye
Eskişehirspor	Sezer Öztürk	8	Türkiye
Kayserispor	Ö.Şişmanoğlu-Zalayeta	7	Türkiye/Uruguay
Bursaspor	S.Yıldırım-T.Bahadır	7	Türkiye
Konyaspor	Peter Grajciar	7	Slovakya
Gençlerbirliği	Oktay Delibalta	6	Türkiye

Beşiktaş, Sivasspor ve Konyaspor 15’er yabancı oyuncu kullandı. Bu üçlüden sonra 13 yabancıyla Bucaspor geliyor. Bucaspor ve Konyaspor’un küme düşmesi, Sivasspor’un ise kıl payı kümede kalması, çok yabancıyla hedeflenen sonuçların alınmasının mümkün olmadığını gösteriyor.

bulundurulduğunda, 2010-11 Spor Toto Süper Lig’de sezon ortasında gelenler de dâhil olmak üzere 194 yabancı futbolcu top koşturdu. İçlerinde en çok sayıda maça çıkıp, en uzun süre alan iki isim, 33 maç ve 2970 dakika ile Kardemir Karabükspor’un Kamerunlu savunma oyuncusu Deumi ile yine aynı takımın Hırvat kalecisi Tomiç

Kulüplerin yabancı futbolcu kullanımına bakıldığında, en fazla verimi Fenerbahçe’nin aldığı görülüyor. Sezona 10 yabancıyla başlayan sarı-lacivertliler, Bilica ve Güiza’ya çok fazla şans vermeyip, diğer 8 yabancısını 232 maçta 17 bin 104 dakika kullanarak her iki kategoride de ilk sırayı kaptı!

beklentilere cevap vermediği bir gerçek. Öte yandan yurtdışından gelenlere en alt düzeyde ilgi gösterip, yerlilerle yoluna devam edenler de yok değil. Bu kategorinin başını çeken iki kulüp var. Biri Medical Park Antalyaspor, diğeri İstanbul Büyükşehir Belediyespor. Güneyliler 6, İstanbullular ise 7 yabancıyla sezonu bitirirken, çoğu maçta bu ikilinin kullandığı ithal futbolcu sayısı 2-3 ile sınırlı kaldı! Medical Park Antalyaspor’un 6 yabancı, sezon içinde toplam 7 bin 917 dakika süre alırken, bu rakam Abdullah Avcı’nın takımında 8 bin 348 dakika oldu. Bu istatistiklerle Medical Park Antalyaspor, Süper Lig’de süre açısından en az ithal futbolcu kullanan kulüp unvanını kaptı! Yabancı futbolcu kullanma süresi açısından Gençlerbirliği’nin de verileri Antalyaspor’unkine benziyor. Ancak Ankaralılar sezon boyunca Antalyaspor’dan iki misli daha fazla isme kapılarını açarken, maçlarının büyük bölümünü, özellikle de ikinci yarıdakileri 2-3 yabancıyla oynadı. Durum böyle olunca da Başkentlilerin 12 yabancılarının süresi 8 bin 148 dakika olarak kayıtlara geçti.

En verimli Alex

Süper Lig’teki yabancı futbolcu sayısının artışı, doğal olarak, attıkları gol sayısına da yansdı. 2009-10 sezonunda 307 defa fileleri havalandıran ithal isimler, 2010-11 sezonunda bu sayıyı 389’a çıkarttı. Ortada 82 gollük bir artış var. Bu da yüzde 26.7’lik bir oranı yansıtıyor. Bu noktada söylenebilecek bir başka tespit, 2010-11 sezonunda ithal oyuncuların, ikinci yarıdaki performanslarının bir önceki sezona göre düşmemesi. 2009-10 sezonunda yurtdışından gelenler, ilk yarıda 182 gol kaydetmiş, ikinci yarıda ise bu toplam 125’e gerilemişti. 2010-11 sezonunda ise ilk 17 haftayı 193 golle kapatan yabancılar, ikinci 17 haftada da 196 defa fileleri havalandırıp ilk yarıdaki toplamalarının üzerine çıkmayı başardı. Bunda devre arasında gelenlerin attığı 61 golün rolü oldukça büyük. Gol yollarında en dikkat çekici performansı, hiç kuşku yok ki, 34 maçın 33’ünde forma giyen Fenerbahçe’nin Brezilyalı Alex sergiledi. İlk yarıda 12, ikinci yarıda 16 gol atan 34 yaşındaki sambacı, bu göz kamaştırıcı istikrarlı performansıyla hem Süper Lig’de gol kralı (28 gol) oldu hem de takımının şampiyonluğuna büyük katkı yaptı. Alex’ten başka Süper Lig’in gol yollarındaki etkili diğer yabancıları Niang ve Emenike’ydi. Geçtiğimiz sezon ilk defa Süper Lig’de oynayan Fenerbahçe’nin Senegalisi 15 gol,

Yabancı Futbolcular ve Kullanım Oranları			
Kulüp	F. S.	Maç	Dakika
Fenerbahçe	10	232	17.104
Karabükspor	9	201	15.670
Gaziantepspor	10	220	15.374
Beşiktaş	15	218	15.316
Ankaragücü	11	193	14.515
Konyaspor	15	196	14.171
Manisaspor	11	197	13.225
Galatasaray	11	177	13.053
Kayserispor	10	158	12.227
Bucaspor	13	159	12.122
Kasımpaşa	10	165	12.037
Bursaspor	11	179	11.923
Trabzonspor	9	173	11.772
Sivasspor	15	166	11.030
Eskişehirspor	9	140	10.351
İBB	7	105	8.348
Gençlerbirliği	12	121	8.148
Antalyaspor	6	117	7.917
Toplam	194	3.116	224.303

Kardemir Karabükspor'un Nijeryalı da 14 gol attı. Ne var ki, Türkiye'ye gelen yabancılarda sıkça görülmeye başlayan ikinci yarılarda performans gerilemesi sorunu, bu ikiliye de yansdı. Sezon başında Marsilya'dan "Fransa Gol Kralı" sıfatıyla gelen Niang'ın gol sayısı, ikinci 17 haftada 9'dan 6'ya, Emenike'ninki de 12'den 2'ye düştü. Benzer sorunu ilk yarının etkili yabancı golcülerinden Simpson (8-4), Sestak (6-4), Tum (8-1), Bobo da (7-1) yaşadı. Her yıl aynı şekilde ortaya çıkan bu tabloyu gördükçe, insanın aklını, "Neden bu yabancı golcülerin performansı haftalar ilerledikçe daha iyi olacağına daha kötüye gidiyor ya da sakatlanıyorlar" sorusu fazlasıyla kurcalıyor. Bu sorunun cevabının, kulüplerin kendi iç mekanizmalarında yattığını söylemek her halde yanlış olmayacaktır.

En verimliler Fenerbahçe'de

Kulüplerin yabancı futbolcu kullanımına bakıldığında, en fazla verimi ligi zirvede bitiren Fenerbahçe'nin aldığı görülüyor. Sezona 10 yabancıyla başlayan sarı-lacivertliler, Bilica ve Güiza'ya çok fazla şans vermeyip, diğer 8 yabancıyı toplamda 17 bin 104 dakika kullanarak her iki kategoride de ilk sırayı kaptı! Yeri gelmişken belirtmekte fayda var; ara transfer döneminde Fenerbahçe, yabancı oyuncu transferine gitmedi. Alex ve arkadaşlarının Fenerbahçe'ye getirdiği bir başka birincilik, gol yollarındaki performansları oldu.

Sarı-lacivertlilerin ithal isimleri, Süper Lig'de 61 defa fileleri havalandırırken, takım içindeki oranları ise istatistiklere yüzde 73 olarak yansdı. Fenerbahçe gibi yabancılarından arzuladığı verimi alan ikinci kulüp Kardemir Karabükspor oldu. Ligin üç yenisinden ikisi sezon sonunda alt lige düşerken, Kardemir Karabükspor doğru yabancı futbolcu tercihleriyle hem lige renk kattı hem de ilk 10 içinde yer aldı. Benzer ifadeleri Gaziantepspor için de kullanmak mümkün. Her ne kadar Fenerbahçe mutlu sonu, elindeki yabancı futbolcuların performansıyla yakaladıysa da en yakın takipçisi Trabzonspor da daha çok yerlilerin gayretleriyle sonuca gitmeye çalıştı. Bu gerçeği "Kulüplerdeki

Yabancı Futbolcular ve Kullanım Oranları" tablosunda görmek mümkün.

18 takım içinde Trabzonspor, yabancı oyuncu kullanım süresi olarak 13. sırada bulunuyor. Bir karşılaştırma yapmak gerekirse, Fenerbahçe'nin yabancıları 17 bin 104 dakika süre alırken, Trabzonspor'un ithal isimlerinin sahada kalma süresi 11 bin 772 dakika oldu. Arada 5 bin 332 dakika var. Böyle bir tablonun ortaya çıkmasının nedeni, Şenol Güneş'in elindeki yerlilere güvenmesi ve onlara daha çok şans vermesi.

İstatistikler de bu yaklaşımı doğruluyor. Bordo-mavilerde sezon içinde en çok süre alan 10 futbolcudan 7'sini yerliler oluşturuyor. Zirve yarışında yerli isimlerin, Şenol Güneş'i mahcup etmediği bir gerçek. Bu konudaki en somut veri olarak, Burak Yılmaz ve Umur Bulut ikilisinin attığı toplam 32 gol gösterilebilir. Ayrıca sezon sonunda Trabzonspor'da üç yerli ismin (Selçuk, Egemen ve Umur) başka kulüplere gittiğini de göz

Geçtiğimiz sezonun en istikrarlı yabancı oyuncularını Kardemir Karabüksporlu Tomiç ve Deumi oldu.

ardı etmemek lâzım. Bu arada zirve yarışı yapan kulüpler içinde Bursaspor'un da Trabzonspor gibi elindeki yabancılardan çok yerli futbolcularla mücadelesini sürdürüp ligi ilk 3 içinde bitirdiğinin altını çizelim. Süper Lig'de top koşturan yabancılar üzerine yaptığımız değerlendirmeyi, oynadıkları maç sayılarının analiziyle bitirelim.

Geride kalan sezon içinde 194 ithal isimden sadece yüzde 19'luk bölümü, yani 37 futbolcu 26 ve üstünde maça çıkmış. Bu toplama 21-25 maça oynayan 28 futbolcu da ilâve ettiğimizde, 34 haftalık lig maratonunda 21 ve üstü maça çıkan yabancı futbolcu sayısı 65, oranı ise yüzde 33.5. Bu sayısal verileri anlamlı kılmak için bir de 0-10 maça oynayan yabancıların

toplamına bakmak gerekiyor. Burada da 69 toplamla yüzde 35'lik bir oran çıkıyor karşımıza. Dikkat edileceği üzere 0-10 maça arasındaki futbolcu sayısının, 21-34 arasındakiden fazla olduğu görülüyor. Mevcut tabloyu, "Kulüpler transfer ettikleri ithal isimlerden yeterli verimi alamıyor" şeklinde değerlendirmek mümkün. Bu arada +2'lik ilâvelerin de bu tabloyu ortaya çıkardığı düşünülebilir. Yabancı futbolcu performansında ikinci önemli nokta da kulüplerin doğru seçimler yapması.

Spor Toto Ligi'nde Yabancı Futbolcuların Gol Sayıları						
Kulüp	Y.F.S.	1.Yarı	2.Yarı	Toplam	Yüzde	L.S
Fenerbahçe	10	26	35	61 (33)	%73 (60)	1
Manisaspor	11	18	17	35 (21)	%71 (52)	10
Beşiktaş	15	16	17	33 (29)	%62 (71)	5
K. Karabükspor	9	20	8	28	%61	9
Trabzonspor	9	16	11	27 (14)	%39 (30)	2
Ankaragücü	11	12	12	24 (14)	%46 (42)	13
Galatasaray	11	11	13	24 (39)	%59 (71)	8
Kayserispor	10	11	11	22 (28)	%48 (72)	6
Sivasspor	15	7	14	21 (7)	%49 (20)	15
İBB	7	9	11	20 (10)	%48 (25)	12
Bursaspor	11	8	9	17 (22)	%34 (39)	3
Konyaspor	15	10	7	17	%61	17
Antalyaspor	6	7	6	13 (13)	%32 (30)	11
Gaziantepspor	10	6	6	12 (26)	%27 (81)	4
Bucaspor	13	2	8	10	%27	16
Gençlerbirliği	12	5	5	10 (13)	%23 (41)	14
Kasımpaşa	10	6	4	10 (9)	%32 (20)	18
Eskişehirspor	9	3	2	5 (6)	%13 (16)	7
Toplam	194	193	196	389 (307)	%47 (46)	

Y.F.S.: Yabancı Futbolcu Sayısı; L.S: Lig Sıralaması. Parantez içindeki veriler 2009/10 sezonuna aittir. **Not:** K. Karabükspor, Konyaspor ve Bucaspor Bank Asya 1. Lig'den geldikleri için bir önceki sezonun değerleri bulunmamaktadır.

Henüz 19 yaşında olmasına rağmen Hollanda ve İngiltere'de futbol oynadı. Bu sezon ise Kayserispor'un başarısı için ter dökecek. Güçlü fiziği, gol vuruşlarındaki başarısı ve hava hakimiyeti sayesinde önce Hollanda tarafından genç millî takımlara seçildi, ardından 15 yaşında İngiltere'nin Portsmouth takımı tarafından transfer edildi. Hep el üstünde taşınan bir oyuncu olduğunun son kanıtı ise Guus Hiddink tarafından İngiltere'den direkt A Millî Takım kadrosuna dâhil edilmesiydi.

Nadir Çiftçi

Ada'dan gelen golcü

Mazlum **Uluç**

Sanki annemden topla doğmuş gibiydim. 5-6 yaşına geldiğimde evime 5 dakika mesafedeki bir futbol okuluna yazıldım. 15 yaşına geldiğimde okulumdan da mezun oldum. Futbolculuğumun yanı sıra muhasebeciyim.

Futbol öğrenmeye Den Haag'da başladım. U15'teki hocam beni sadece takım kaptanı yapmakla kalmadı, boş günlerde bile beni çağırır, özel antrenmanlar yaptırırdı. Kendimi farklı hissetmemi ve futbolcu olacağıma inanmamı sağlayan da oydu.

Den Haag'da kendimden 1-2 yaş büyüklerle oynadım ve U15'te Hollanda Millî Takımı'na seçildim. Hatta o dönemde Türkiye ile oynadığımız iki maçta da gol atmıştım. İngiltere'ye gidişim de yine Hollanda U16 ile İngiltere'yi yendiğimiz bir maçtan sonra gerçekleşti.

15 yaşında İngiltere'de tek başına yaşamak bana önemli bir hayat tecrübesi kattı. Genç oyuncularını İngiliz ailelerin yanına yerleştiriyorlar. İngilizce bilmediğim için çok zorluk çektim. Hatta annemi aradım ve telefonda, "Geri gelmek istiyorum" diye ağladım.

Portsmouth'ta başlangıçta her şey iyi gidiyordu. A takımla çıktığım maçlar ve attığım goller de oldu. Ancak son sezonumda sözleşmem bittiği için yeni sözleşme imzalamamı istediler. Sözleşmeye imza atmadığım için de beni ikinci plana ittiler.

▼**Henüz 19 yaşındasın ama şimdiden Hollanda, İngiltere ve Türkiye gibi üç farklı ülkede top koşturdun. Ailenin Hollanda'ya göç edişinden başlayarak seni tanımak istiyoruz.**

▲Babam Elazığlı. 15 yaşında çalışmak için yalnız başına Hollanda'ya gitmiş. Bir ara Fransa'ya geçmiş, orada çalışmış. Fransa-Hollanda arasında bir süre mekik dokuduktan sonra Hollanda'ya yerleşmiş. Sonra Türkiye'ye gelip annemle evlenmiş. Ablam ve ben Türkiye'de doğduk. Bütün kaynaklarda Hollanda doğumlu olduğum yazıyor ama Elazığ'da doğdum. Hollanda'ya gittiğimizde 2 yaşındaydım.

▼**Futbola kaç yaşında ve nasıl başladın? Sendeki yeteneği ilk keşfeden kim oldu?**

▲Sanki annemden topla doğmuş gibiydim. Kendimi bildim bileli topa vuruyorum. 5-6 yaşına geldiğimde evime 5 dakika mesafedeki bir futbol okuluna yazıldım. O zamanki düşüncem sadece top oynamak ve eğlenmekti tabii ki. Bu arada eğitim zorunlu olduğu için okula da gittim ama önceliğim her zaman futboldu. 15 yaşına geldiğimde okulumdan da mezun oldum. Futbolculuğumun yanı sıra muhasebeciyim.

Babam sebze-meyve toptancılığı yaptığı için benim de kendisine yardımcı olmam amacıyla muhasebe okumamı istemişti ama ben yolumu futbolcu olmak üzere çizmiştim.

▼**Babam futbol oynamamı nasıl karşıladı?**

▲Babam hep yanımda oldu. Bunu mecazi anlamda söylemiyorum. Futbolcu olarak nereye gidersem gideyim babam hep oradaydı. İngiltere'ye gittiğimde de Kayserispor'a geldiğimde de hep benimle birlikteydi. Kamplarda, maçlarda beni hiç yalnız bırakmadı.

▼**Mahallenizin takımından Den Haag'a geçişin nasıl oldu?**

▲Dediğim gibi çok hareketli bir çocuktum, sürekli top oynar, evde camları kırardım. Babam da bu duruma sinirlenirdi. Bir keresinde o kadar kızdı ki futbol okulundan aldı. Ama ben ısrarlarımı sürdürdüm ve amcam bir kez daha beni aynı takıma yazdırdı. Sonrasında bir amatör takıma, oradan da Den Haag'a geçtim. Aslında 3 yıldır da Feyenoord'da staj görüyordum.

Fakat Feyenoord işi sürüncemede bırakınca, evimize çok yakın olan Den Haag'ın teklifini kabul ettim. Arkadaşlarım da hep Den Haag'da oynuyordu. 5 yıl boyunca Den Haag'ın altyapısında kaldım.

▼**Altyapı eğitiminin büyük bölümünü Den Haag'da aldığını biliyoruz. Bize Hollanda'daki altyapı sisteminden biraz söz eder misin? Bu eğitimde öne çıkan neler var?**

▲Aslında futbol öğrenmeye Den Haag'da başladığımı söyleyebilirim. U14 ve U15 takımlarındaki hocalarım sayesinde futbolun temellerini aldım. U15'teki hocam beni sadece takım kaptanı yapmakla kalmadı, futbol gelişime de büyük katkılarda bulundu. Çarşamba günlerimiz boş olurdu ama o beni okuldan çağırır ve özel antrenmanlar yaptırırdı. Kendimi farklı hissetmemi ve futbolcu olacağıma inanmamı sağlayan da o hocamdı.

▼**Türkiye'ye iki gol atmıştım!**

▼**Portsmouth seni henüz 15 yaşındayken transfer etti? O yaşta seni kim ve nerede keşfetti? Hollanda'dan İngiltere'ye gidişin ilginç olmalı.**

▲Den Haag'da ilk 6 ay dışında hep kendimden 1-2 yaş büyüklerle oynadım. U15'te Hollanda Millî Takımı'na seçildim. Hatta o dönemde Türkiye ile iki maç yapmış, birinde 4-1, diğerinde de 3-1 yenilmiştik. O iki maçta da Hollanda'nın gollerini ben atmıştım. Hocamız "Bütün goller Türklere" diye espri yapmıştı. Bugünkü takım arkadaşlarımın hemen hemen hepsini o günlerden tanıyorum. Hollanda U16 Millî Takımı ile İngiltere'ye karşı oynadığımız bir maç vardı. Onları yenmiştik ve ben de oldukça iyi oynamıştım. Orada göze çarptım. Portsmouth'a gidişim ise o gün başlayan uzun bir hikâyenin sonucuydu.

▼**O uzun hikâyeyi dinleyebiliriz.**

▲Aslında İngiltere maceramın başında Portsmouth gündemde yoktu. Beni isteyen takım Bolton'du. Ben de babam ve menajerlerimle yaptığım konuşmalarda "Sadece bir isteğim var, o da Premier Lig'de oynamak" diyordum. En büyük hayalim İngiltere Ligi'nde futbol oynamaktı. Babam bir

Sadece Türkiye'den değil, İtalya, İspanya ve Almanya'dan da beni isteyen kulüpler vardı. Kayserispor'u bir proje takımı ve genç oyunculara çok fazla şans veren bir kulüp olduğu için tercih ettim.

Kafa toplarında iyiyim, iyi şut attığımı söyleyebilirim, gol vuruşlarında başarılıyım ve topu iyi saklayabilirim. Ama Rooney gibi sahanın her yerine koşan, orta sahadan top alan bir sanırtfor tipi değilim. Ben daha çok Drogba ya da Ibrahimovic tipinde bir golcüyüm.

Hiddink bana o güne kadar hiç söylenmemiş bir şey söyledi; "Zidane hiç defans yapmazdı ama öyle bir yerde dururdu ki, defansif görevini yerine getirmiş olurdu. Sen de saha içinde durduğun yeri ayarlamayı ve takım savunmasına katkı yapmayı öğrenmelisin."

Her futbolcu hayatında çok ciddi problemler yaşar. O noktalarda pes etmeyeceksiniz. Sonuna kadar şansın gelmesini bekleyeceksiniz ve geldiğinde de o şans kullanabilmek için hazır olacaksınız. Ben de bütün zorluklara inatla dişimi sıktım. En önemli özelliğim de inatçılığım.

Hollanda'dan teklif aldığımında Türkiye'nin benden haberi yoktu. Ama o dönemde de içindeki takım her zaman Türkiye'ydi. İlk "Gel bizim için oynat" teklifini Hiddink'ten aldım ve "Benim günlümde her zaman Türkiye var" diyerek geldim.

gün Bolton'un resmi teklifiyle karşıma geldi ve "Al işte sana Bolton" dedi. Ağzım açık kaldı, gözlerim doldu, "Bavullarımızı toplayıp gidelim" dedim. O süreçte bir gün babam telefonla aradı ve "Okuldan antrenmana kendin git" dedi. Oysa her gün o beni alır, kulübe götürürdü. "Çok yorgunum, gel sen beni al" dediğimde, "Gelemem çünkü Manchester'de, City kulübündeyim" cevabını verdi. Tugay Kerimoğlu'nun menajeri ve Tuncay Şanlı ile de görüşmüş. Bir hafta sonra beni de yanına aldı, Manchester City'ye birlikte gittik. Tesisleri gezdik, antrenmanları izledik. Gerçekten de müthiş tesisleri vardı. Bu sırada menajerim de Manchester'e geldi ve "Çok güzel bir problemimiz var, Arsenal de seni istiyor" dedi. Benim için dünyada iki kulüp var, biri Real Madrid, diğeri Arsenal. "Ne bekliyoruz, hemen gidelim" dedim tabii. Ama babam beklememi istedi. Bu arada beni Sven-Göran Eriksson'la görüştürdüler ve kafam karıştı. Çünkü Arsenal'de altyapıya gidecektim, City'de ise benimle ilgilenen adam Eriksson'du. Manchester'de A takımda oynayıp sonra Arsenal'e gidebilirdim. Bunun üzerine City'de karar kıldık ve Arsenal'e teşekkür ettik. Ama bu sırada City'nin Taylandlı patronu Eriksson'u görevden aldı ve ben hem City'den hem de Arsenal'den oldum. O süreçte West Ham ve Portsmouth'un teklifleri geldi, ben de daha cazip olan Portsmouth'un teklifini kabul ettim.

▼**Geri dönmek istedim**

▼**15 yaşında aileden uzaklaşıp başka bir ülkeye gitmek senin için zor olmadı mı?**

▲O yaşta İngiltere'de tek başına yaşamak bana önemli bir hayat tecrübesi kattı diyebilirim. Babam imza törenine katıldı ve 1 hafta sonraki maçımı izlemeye gelmek üzere Hollanda'ya döndü. Portsmouth'un çok güzel tesisleri var ama Türkiye'deki gibi oyuncuların yatıp kalktığı tesisler değil. Onlar genç oyuncularını İngiliz ailelerin yanına yerleştiriyor. Ben de bir takım arkadaşım ile birlikte bir ailenin yanına verildim. Bu arada İngilizcem de yok. Evin annesi bana ne sorsa ya yes diyorum ya da no. Sıkıldım tabii. Annemi aradım ve telefonda, "Geri gelmek istiyorum" diye ağlamaya başladım. Bunun üzerine babam yanıma geldi ve bir hafta benimle kaldı. Sonrasında 1 hafta Danimarka'da kamp yaptık. Menajerimiz Harry Redknapp'ti. Kadroda

Crouch, James, Diarra, Defoe gibi oyuncular vardı. Kamptan döndükten sonra genç oyuncularla gezmeye çıktık. Bu sırada altyapıdaki teknik direktörümüz aradı ve bana bir şeyler söylemeye başladı. İngilizce bilmediğim için telefonu yanımdaki arkadaşıma verdim. Hoca, "Hemen eşyalarını toplayıp gelsin, A takıma çıkacak" demiş. O sırada 15 yaşındayım ve nasıl heyecanlandığımı anlatamam. Takımın otobüsüne bindim, yanımda Campbell, arkamda Defoe, karşımda James oturuyor. Redknapp yanıma geldi, "Seni son 20 dakikada oynatmak istiyorum. Heyecanlanmana gerek yok. Danimarka'da neler yaptysın burada da ayınsını yapacaksın" dedi. İkinci yarı öncesi hoca bana "Defoe'yu iyi izle, onun yaptığı koşuları yapmaya çalışacaksın" dedi. İsinmaya başladım ama dizlerim heyecandan birbirine vuruyor. Bu arada Redknapp da beni oyuna sokmadı ve maçtan sonra da "Skoru riske etmek istemedim. Maçı kaybetsek sen de baskı altına girebilirdin" dedi. O günden

sonra haftada iki gün A takımla idmanlara çıkmaya başladım.

▼**Portsmouth'taki geleceğin parlak gibi görünüyormuş başlangıçta...**

▲Redknapp takımda kaldığı sürece A takım kadrosunda yer aldığım maçlar oldu. Ama o Tottenham'a gidip takım Tony Adams'a kalınca ben sadece antrenmanlara çıkmaya başladım. Adams da gidince beni Portsmouth'a alan altyapı sorumlusu Paul Hart takımın başına geçti ancak inanılmaz bir şey oldu. Bana o kadar güven ve emek veren Hart, o günden sonra adeta beni tanımadı, A takım antrenmanlarına bile almadı. Hatta A2'de bile A takım oyuncularını oynatmaya ve beni o takımda bile yedek bırakmaya başladı. Sonra da Hart da kovuldu ve yerine gelen Avram Grant beni yeniden A takım idmanlarına aldı. Aston Villa maçında da yedektim. Hatta o dönemde oynayacağımı bile düşündüm. Bu arada geçtiğimiz sezon ABD'ye kampa gittik ve 4 hazırlık maçında da A takımda 90 dakika oynadım. Sezonun başında ilk kupa maçında bir gol attım. Ardından evimimde oynadığımız ilk maçta da gol attım. 5-6 hafta benim için çok iyi geçti ama Grant takıma takviye için tecrübeli oyuncular transfer etti. Benim de oynama sürelerim düşmeye başladı. Bu arada

olduğunu kanıtıyor.

▼Bir çok oyuncu altyapı döneminde forvet olarak başlıyor ama sonra giderek bir stopere hatta beke bile dönüşebiliyor. Peki sen başladığın günden bu yana bir forvet oyuncusu musun?

▲Hayır. Sol bek hariç her mevkide oynadım. Kalecilik bile yaptım. Bir turnuvada kalecimiz kırmızı kart görmüştü, kaleye ben geçtim. Aslında santrfor başlamıştım ama Den Haag’a transfer olmadan önce bir sezon stoper oynadım. Den Haag’dan teklif aldığımda, “Hangi pozisyonda oynayacaksınız?” diye sordum çünkü forvet oynamak istiyordum. Beni santrfor olarak düşündükleri cevabını alınca, “Tamam” dedim. Ama Den Haag’daki ikinci sezonumda başka bir hocanın yönetiminde santrfor hariç sağ bek bile oynadım. Ertesi sezon başka bir teknik adamın yönetiminde santrfor oynadım ve sonra da öyle devam ettim.

▼Dünya futbolunda farklı forvet tipleri var. Kimi tek vuruşçu golcüdür, kimisi inanılmaz driplingler yapar, kimi uzaktan çok iyi şut atabilir, bazısı kafasını iyi

kullanır, bazıları da savunmayı en önde başlatan santrforlardır. Sen kendini hangi tip golcü sınıfına koyuyorsun?

▲Kafa toplarında iyiyim, iyi şut attığımı söyleyebilirim, gol vuruşlarında başarılıyım ve topu iyi saklayabilirim. Ama Rooney gibi sahanın her yerine koşan, orta sahadan top alan bir santrfor tipi değilim. Ben daha çok Drogba ya da Ibrahimoviç tipinde bir golcüyüm.

▼Futbola başladığında bir idolün var mıydı?

▲Başlangıçta Brezilyalı Ronaldo benim için benzetmek istediğim tek oyuncuydu. Şimdi ise Drogba ve Ibrahimoviç’i çok beğeniyorum.

Hiddink’ten kulağa küpe

▼Yaşın henüz çok genç ve gelişime açık bir oyuncusun. Kendinde eksik gördüğün yönler var mı? Bunları gidermek için neler yapıyorsun?

▲Sol ayağımı daha iyi çalıştırmam gerekiyor. Bir santrfor olarak top her türlü pozisyonda gelebilir. Golü atmak için her iki ayağınızla da topa iyi vurmanız gerekiyor. A Millî Takım’a çağrıldığımda, Hiddink Hocam bana o güne kadar hiç söylenmemiş bir şey söyledi; “Zinedine Zidane hiç defans yapmazdı ama öyle bir yerde dururdu ki, defansif görevini yerine getirmiş olurdu. Sen de saha içinde durduğun yeri ayarlamayı ve bu şekilde takım savunmasına katkı yapmayı öğrenmelisin” dedi.

▼Futbola seninle birlikte başlayan pek çok çocuk bugün bambaşka işler yapıyor. Sen sahada kalmanı ve iyi bir oyuncu olmanı hangi özelliklerine borçlusun?

▲Öncelikle dişini sıkıp devam edeceksin. Çünkü her futbolcu hayatında çok ciddi problemler yaşar. O noktalarda pes etmeyeceksiniz. Sonuna kadar şansın gelmesini bekleyeceksiniz ve geldiğinde de o şansı kullanabilmek için hazır olacaksınız. Ben de bütün zorluklara inatla dişimi sıktım. Ben de bütün zorluklara inatla dişimi sıktım. En önemli özelliğim de inatçılığım diyebilirim.

▼Daha önce Turkcell Süper Lig’i izliyor muydun? Burada oynanan futbol hakkında ne düşünüyorsun?

▲İngiltere’ye gitmeden önce Hollanda’daki evimizde çanak antenimiz sayesinde Avrupa’nın bütün liglerini takip ederdim. Buna Türkiye Ligi de dâhildi. İngiltere’ye gittikten sonra ise böyle bir imkânım olmadı ama yine de iyi maçları internetten izlemeyi sürdürdüm. Derbileri, kupa finallerini mutlaka izlerdim. Bence Süper Lig sürekli gelişen bir lig ve buraya çok kaliteli oyuncular geliyor. Benim için Süper Lig Hollanda’dan çok daha iyi. Bir kere daha hızlı ve tempolu oynanıyor. Seyircinin sahaya etkisi çok daha yüksek.

▼Millî Takım tercihin de oldukça ilginç gelişmelere sahne oldu. Guus Hiddink tarafından direkt Hollanda maçının A Millî Takım kadrosuna davet edildin ve geldin. Daha önce de Hollanda’nın genç millî takımlarında oynamıştın. Başlangıçtaki Hollanda tercihinin nedeni neydi?

Türkiye o dönemde seni keşfedememiş miydi?

▲12-13 yaşlarında Hollanda’da genç millî takımlar için bölge seçmeleri başlar. Hollanda’dan teklif aldığımda Türkiye’nin benden haberi yoktu. O dönemde benim için sadece Hollanda vardı. Türkiye’ye karşı oynadıktan sonra ise bana, “Türkiye’yi tercih eder misin?” diye sordular ama hiçbir kampa davet edilmedim. O dönemde de içimdeki takım her zaman Türkiye’ydi. İlk “Gel bizim için oyna” teklifini Hiddink’ten aldım ve “Benim gönlümde her zaman Türkiye var” diyerek geldim. Açıkçası davet aldığımda da iki duyguyu bir arada yaşadım. A Millî Takım’a seçildiğim için büyük bir mutluluk duydum. Bir yandan da benim bugünlere gelmeme en büyük katkısı yapan babam o dönemde hacdaydı ve mutluluğumu onunla paylaşamamanın üzüntüsünü yaşadım. Maça da gelemedi. İlk maçımın Hollanda’ya karşı olması da çok farklı bir anlam taşıyordu benim için.

▼Türkiye’yi tercih etmiş olman Hollanda’da nasıl karşılandı?

▲Ailemin çoğu Hollanda’da. Arkadaşlarımın büyük bölümü de orada. Herkes benden maç için bilet istedi. Sağ olsun Hamit ağabey bu konuda yardımcı oldu. Akrabalarım, arkadaşlarım beni görmek için otele kadar geldi, içeri giremediler ama beni camdan görmek bile onları mutlu etti. Tabii ben de büyük bir gurur duydum. O maça oynayamasam da orada olmak bile benim açımdan çok farklı bir tecrübeydi.

▼Gelecekle ilgili nasıl hayaller kuruyorsun? Kariyer planlamanda neler var?

▲Öncelikle Kayserispor’da ilk on bir oyuncusu olmak ve iyi sezonlar yaşamak istiyorum. Kariyerim boyunca Türk Millî Takımı’na hizmet etmek amacındayım. Başta da söylediğim gibi çocukluğumdan beri hayalim bir gün Arsenal veya Real Madrid’de oynamak. Ama nihayetinde futbol hayatımı yine Türkiye’de noktalamak isterim.

▼Arkadaşların senin nasıl bir insan olduğunu düşünüyor? En belirgin karakteristik özelliğin nedir

▲Sempatik, komik, çok konuşan (gülüyor), her zaman enerji ve mutluluk dolu bir insanım. Aile sorunları dışında kolay kolay hiçbir şey benim keyfimi kaçıramaz.

sezon sonunda da sözleşmem bitiyordu ve uzatmak istediler. Ben de “Tamam, olabilir” dedim. Menajerim Portsmouth’la görüştükten sonra başka kulüplerle de temas kurdu ve teklifleri değerlendirmeye başladı. Bu durum kulübü hiç memnun etmedi ve sözleşme imzalamadığım için beni oynatmamaya başladılar. Bir an önce imza atmamı istiyorlardı. Bir maçta takımın yarısı sakattı. Oyunun son 20 dakikasında menajerimiz beni yanına çağırdı ve “Seni oynatacağım ama imza atacağına söz ver” dedi. Futbol oynayabilmeyi o kadar çok istiyordum ki, kafamı eğip “Söz” dedim. Çenemden tutup kafamı kaldırdı ve “Gözlerime bakarak söz ver” dedi. Ben de sözümü tekrarladım. Böylece 20 dakika oynama fırsatı bulabildim. Ama yine de sözleşmeyi imzalamadım ve hocama da bu sözü sadece futbol oynamak için verdiğimi anlattım. Beni anladı ve darılmadı. Aramız iyi kaldı. Ona da bana anlayış gösterdiği için çok teşekkür ediyorum.

▼Portsmouth’la sözleşmen bitti ve sen Kayserispor’u tercih ettin. Peki, teklif yapan başka kulüpler de var mıydı?

▲Aslında sadece Türkiye’den değil, İtalya, İspanya ve Almanya’dan da beni isteyen kulüpler vardı. En fazla teklif ise Türk kulüplerinden gelmişti.

▼Bir ara Fenerbahçe ile de adının geçtiğini biliyoruz. Neden diğerlerini değil de Kayserispor’u tercih ettin?

▲Kayserispor bir proje takımı. Genç oyunculara çok fazla şans veren bir kulüp. Şota Arveladze de çok genç ve başarıya aç bir teknik adam. Sanki hâlâ futbol oynayabilecekmiş gibi duruyor. Ben de böyle bir takımın içinde olmak ve sürekli oynamak istedim. Fenerbahçe’ye gitseydim kaç maç oynayabilirdim bilmiyorum ama Kayserispor’da daha fazla şans bulabileceğimden eminim. Üstelik Kayserispor da son yıllarda futbola yaptığı yatırımlarla şampiyonluğa oynayabilecek bir kulüp

Türk gibi başla, Fransız gibi bitir

Spor Toto Süper Lig gerek son yıllarda yükselen parasal değeri, gerekse de transfer ettiği çarpıcı isimlerle Avrupa'nın en üst 5 ligu arasında gösterilen İngiltere, İspanya, Almanya, İtalya ve Fransa'ya kafa tutmaya çalışan liglerden biri. Peki atılan goller açısından ligimiz bu liglerin ne kadar yakınında ya da uzağında? Bu konudaki en çarpıcı verilerden biri ilk 15 dakikalık periyotta en fazla golün atıldığı ligin Spor Toto Süper Lig olması. Son 15 dakikalık bölümde ise Fransızlar önde.

Aydın Güvenir

TV yayın haklarının 235 milyon euroya satılmasının ardından Spor Toto Süper Lig, 2010-11 sezonunda parasal olarak Avrupa'nın önemli liglerine bir adım daha yaklaşmıştı. Yükselen TV yayın gelirleriyle kasası dolan kulüplerimiz, önemli yabancı transferler yaparak sportif açıdan da ligin kalitesini arttırmaya çalışmışlardı. Peki, bu yenilikler futbolun meyvesi olan gol istatistiklerine nasıl yansdı? Tabii ki bir ligin kalitesini sadece atılan gol sayısına bağlamak doğru olmaz ama yine de seyir zevki açısından gol sayısı önemlidir. Seyir zevkinin üst düzey olduğu ligler de her zaman yurtdışındaki futbolseverler tarafından daha fazla ilgiyle takip edilir. Bu da doğal olarak ligin pazarlanmasını kolaylaştırarak maddi anlamda değerlenmesini sağlar. O yüzden gelin geçen sezon Spor Toto Süper Lig'de atılan goller İngiltere, İspanya, Almanya, İtalya ve Fransa ile kıyaslayalım ve nerede durduğumuza bir göz atalım.

En fazla gol Almanya'da

2010-11 sezonu gol oranlarına baktığımızda 6 lig arasında en yüksek gol ortalamasına sahip ligin Bundesliga olduğunu görüyoruz. Almanya ve Türkiye'de ligler 34, diğer ülkelerde ise 38 hafta oynandığından bu istatistik, toplam gol sayısına göre daha sağlıklı bir sonuç veriyor bize aslında.

Bu yüzden Almanya için 6 lig arasında en gollüsü diyebiliriz. Üstelik ikinci sıradaki İngiltere'ye de 0.12'yle önemli bir

Liglerin Gol Ortalaması ve Toplam Gol Sayısı

Lig	Ortalama	Gol
Almanya	2.92	894
İngiltere	2.80	1063
İspanya	2.74	1042
Türkiye	2.74	833
İtalya	2.5	955
Fransa	2.34	890

fark atarak. Türkiye ise bu alanda 2.74 gol ortalaması ile belki de seyir zevkinin en fazla olduğu iki ligden biri olan İspanya ile eşit durumda. Böyle bakınca da gol ortalaması olarak geçen sezon, Spor Toto Süper Lig'in Ligue 1 ile kalite bakımından eski günlerini arayan Serie A'nın önünde olduğunu görüyoruz. Üstelik önemli bir farkla. Diğer açıdan da Türkiye'yi bir kenara koyarsak İtalya ve Fransa'nın kalite olarak İngiltere, İspanya ve Almanya'nın ne kadar gerisinde kaldığının da bir göstergesi bu tablo. Toplam gol sayısına baktığımızda ise en çok golün atıldığı lig 1063 ile İngiltere olurken, Türkiye'nin 833 gollü bu 6 lig arasında en golsüz lig olduğunu görüyoruz. Ancak Almanya gibi Türkiye'nin diğer liglerden farklı olarak 4 hafta daha eksik oynadığını göz önüne alınca bu sıralamanın çok da önemli olmadığını söylemek mümkün.

En çok gol son bölümde

6 ligin dakikalara göre gol dağılımına baktığımızda, Spor Toto

Süper Lig'in oran olarak 1-15 ile 61-75 dakikalarda önde olduğunu görüyoruz. 16-30 ile 46-60 arası İtalya, 31-45 arası ise İspanya birinci. Son 15 dakikada ise en yüksek oran Fransa'ya ait. Bu açıdan baktığımızda %24.5 oranıyla Ligue 1'deki gollerin neredeyse dörtte birinin son 15 dakikada atılmış olduğunu görüyoruz. Ancak bu tabloda en yüksek orana sahip olmanın sayı olarak en fazla golün atıldığı anlamına gelmediğini hatırlatmak gerek. Dolayısıyla bu tabloya bakıldığında ortaya çıkan ilginç istatistikleri şöyle sıralayabiliriz;

Golsüz Maç Oranları

Lig	Oran	Sayı
Almanya	% 4.5	14
İngiltere	% 6.5	25
İspanya	% 7.1	27
İtalya	% 9	34
Türkiye	% 9.2	28
Fransa	% 11.5	44

anlaşılabileceği gibi liglerde maçlar golsüz başlıyor ancak gollerle tamamlanıyor. Daha önce de bahsettiğimiz gibi sadece Türkiye'de en az gol atılan dakika aralığı 1-15 yerine 16-30. Ayrıca yine sadece Türkiye'de 75-90 dışında bir gol aralığı oranı %20'nin üzerine çıkabilmiş.

Almanya'da 14 golsüz maç

Golsüz maç oranlarına baktığımızda ise Türkiye'nin son 15 dakikada en düşük gol ortalamasına sahip lig olan Fransa'yı geçebildiğini

görüyoruz. 304 maçtan (iki maç hükmen sonuçlandı) 28'inin 0-0 bittiği Spor Toto Süper Lig'de 19 hafta en az bir maç golsüz sona ermiş. Golsüz maç oranında, tıpkı gol ortalamasında olduğu gibi en üst sırada yer alan Bundesliga'da ise tam 23 hafta her maçta gol atılmış. Gol ortalamasında olduğu gibi bu tabloda da Almanya'yı

takip eden İngiltere'de ise 21 hafta her maçta gol atılırken, İspanya'da ise 21 hafta en az bir maç 0-0 tamamlanmış. Gol ortalamasına göre bu kategoride Türkiye'yi geride bırakan İtalya'da ise tam 24 hafta en az bir maç gol atılmadan tamamlanmış. Ancak bu oran en gol kısırlı lig olan Ligue 1'de daha da kötü. 44 maçın golsüz sonuçlandığı Fransa'da tam 25 hafta en az bir maç 0-0 eşitlikle bitmiş. Tüm liglerde ise bir haftada en fazla 3 maç golsüz sonuçlanmış.

İtalyanlar son dakikacı

Her ligde atılan gol sayısına göre belirlenen son dakika gol oranları tablosunda ise gol ortalamasında gerilerde olan Serie A'yı ilk sırada görüyoruz. İtalya'da geçtiğimiz sezon atılan 955 golün 66'si son dakikada gelmiş. Bu 66 golden 19'u galibiyet, 11'i de beraberlik getirmiş. Yani son dakika gollerinin %45.4'ü puan cetvelini değiştirmiş. Tabloda çok az bir farkla İtalya'nın hemen arkasında yer alan Premier Lig'de ise atılan 1063 golün 72'si 90. dakikada gelmiş.

Bu gollerden 18'i takımların sahadan 3 puanla ayrılmasını sağlarken, 16'sı da maçların eşitlikle bitmesine neden olmuş. İngiltere'de son dakika gollerinin puan cetvelini etkileme oranı ise %47. Ligimiz ise bu kategoride La Liga'yla aynı orana sahip durumda. Son dakikada 52 gol atılan Spor Toto Süper Lig'de bu goller sayesinde 12 galibiyet, 4 de beraberlik elde ederken, bu gollerin lig sıralamasına etkisi %30.7 oranında olmuş. İspanya'da 65 golden 14'ü galibiyet, 11'i de beraberlik getirirken, bunun puan cetveline tesiri %36.7 oranında. En düşük gol ortalamasına sahip lig Fransa'da ise son dakikada atılan 54 golün 16'sı galibiyet, 8'i de beraberlik ortaya çıkarırken, bu goller %44.4 oranında puan cetvelini etkilemiş. Bu tablonun en ilginç istatistiği ise gol ortalamasında birinci olan Bundesliga'nın bu alanda oran olarak en altta kalması. Sadece 43 son dakika golü atılan Almanya'da, bu gollerin 12'si galibiyete, 10'u da beraberliğe vesile olmuş. Buna rağmen Bundesliga %51.1 oranıyla

Son Dakika Gol Oranları

Lig	Oran	Sayı
İtalya	% 6.9	66
İngiltere	% 6.8	72
Türkiye	% 6.2	52
İspanya	% 6.2	65
Fransa	% 6	54
Almanya	% 4.8	43

son dakika gollerinin lig

sıralamasına en çok tesir ettiği lig. Puan cetvelini en az etkileyen son dakika gollerinin atıldığı lig ise Türkiye. Bu anlamda en efektif 90. dakika gollerinin Bundesliga'da, skoru çok da etkilemeyen son dakika gollerinin de Spor Toto Süper Lig'de atıldığını söyleyebiliriz.

Ligimizde ikinci yarı golleri daha fazla

Şimdi ise ligimizde başka kategorilerdeki gol istatistiklerini ayrı ayrı değerlendirelim... Ligimizde maçların ilk yarılarında atılan gol sayısı 362, oranı da %43.4 olurken, ikinci yarılarda 471 gol atılmış ve bu sayı tüm gollerin %56.6'sını oluşturmuş. Sezonun birinci yarısında 396 gol atılırken, ikinci yarı maçlarında fileler 442 kez havalanmış. En çok gol atılan hafta 40 ile 8. haftalar olmuş. 12. haftada ise ağlar sadece 15 kez sarsılmış.

de ağları en fazla havalandıran Fenerbahçe. Sarı-lacivertliler bu zaman diliminde 14 gol kaydederken, Sivasspor ile Kayserispor 3'er golle bu alanda en başarılı ekipler. 1-15. dakikalar arasında ligin golcü oyuncusu ise Karabükspor'un deneyimli orta sahası Florin Cernat olmuş. Rumen futbolcu sezon içinde hepsini de ilk yarılarda attığı 7 golün 5'ini bu zaman diliminde kaydederek sezonun yarısını sakat geçirmesine rağmen önemli bir başarıya ulaşmış. Cernat'ı 4 golle ligin gol kralı Alex de Souza izlemiş. Maçların son 15 dakikasında en fazla gol bulan takım ise 19 golle Trabzonspor. Bordo-mavili ekibi 18 golle Kayserispor, 17 golle de Fenerbahçe takip etmiş. Özellikle ligin ilk 15 dakikasında en az gol atan iki takımdan biri olan Kayserispor, genç kadrosuyla sezonun ikinci yarısında bulduğu 24 golün 11'ini son periyotta kaydetmiş. 76-90. dakikalar arası en az gol atan ekip ise 5 golle Bucaspor. Son 15 dakikada ligin en golcü oyuncusu da Trabzonspor'dan. Geçen sezon kaydedtiği 13 golün 6'sını maçların son bölümünde atan Toulouse'un yeni forveti Umut Bulut'u, yine 5 golle Manisasporlu Simpson, Fenerbahçeli Alex, müthiş bir çıkış yakalayan Burak Yılmaz ve eski Eskişehirsporlu yeni Fenerbahçeli Sezer Öztürk izlemiş.

Son dakikacı Roma

Son dakikaların en golcü takımı İtalya'dan Roma. Schalke, Hamburg, Deportivo La Coruna, Hercules, Valenciennes ve Montpellier de 90. dakikada sezon

5 Avrupa Lig'i'nde Son Dakika Gol İstatistikleri

Lig	En Golcü Takım	En Az Gol Atan Takım	En Golcü Oyuncu
Almanya	W.Bremen (6) B.Dortmund (5) Nürnberg (5)	Schalke 04 (0) Hamburg (0) Schalke 04 (0) Hamburg (0)	Pizarro (2) Blazczykowski (2)
İngiltere	Chelsea (7) Stoke (7)	Wolverhampton (1) West Ham (1)	Malouda, Carroll, Bent, Cahill, Huth, Lennon, Van Persie (2)
İspanya	A.Bilbao (8) Valencia (6)	Deportivo (1) Hercules (1)	Gabilondo (3) Ronaldo (3)
İtalya	Roma (9) Inter (7)	Fiorentina (0) Cagliari (0)	Di Vaio (4) Pazzini (4)
Fransa	Nice (7) Bordeaux (6) Lille (6)	Valenciennes (0) Montpellier (0)	Arabi (3)

içerisinde hiç gol bulamayarak ilginç bir istatistiğe imza atmış. İtalya'dan Di Vaio'nun attığı 4 golden 2'si takımına galibiyet, 1'i de beraberlik getirirken, İspanyol ekibi Athletic Bilbao'nun son dakikada gelen 8 golünden 2'si Bask ekibinin sahadan 3 puanla ayrılmasına neden olurken, 2'si de 1 puan kazandırmış. Premier Lig'in 90. dakikadaki en golcü iki takımından biri olan Chelsea'nin attığı 7 golün ise puan tablosuna tesir etmemesi dikkatlerden kaçmayan bir diğer istatistik.

Frankfurt uyanıyor!

Bu kategoride en göze çarpan sayıların başında Bundesliga'da

periyot olan son 15 dakikalarda ise Bayern Münih'in 24 golle en verimli takım olduğunu görüyoruz. Sezon boyunca 81 kez ağları havalandıran Bavyeralıların bu anlamda gollerinin çeyreğinden fazlası bu periyotta gelmiş. Bayern Münih demişken bir parantez de Mario Gomez'e açmak lâzım. 28 golle geçtiğimiz sezon Bundesliga'yı gol kralı olarak bitiren Alman forvet, bu gollerin çeyreğini son 15 dakikada bularak maçın son anlarında ne kadar diri kaldığını göstermiş. Premier Lig'de karşımıza çıkan bir diğer ilginç istatistik ise Arsenal'le birlikte İngiltere'nin ilk 15 dakikadaki en golcü takımı olan Manchester City'nin 76-90 aralığında kendi

çekici özelliklerinden. Fransa'da ise 38 haftada sadece 46 gol bulabilen Caen'in gollerinin 17'si gibi önemli bir bölümünü bu periyotta atması ve bu takımın genç Fransız forveti Youssef El-Arabi'nin kaydettiği 17 golün neredeyse yarısının son dakikalarda gelmesi göze çarpıyor. Ayrıca Monaco'nun Güney Koreli forveti Park'ın da takımının son 15 dakikada attığı 7 golden 6'sına imza atması etkileyici bir not.

Son olarak Almanya ve İspanya dışında tüm liglerde sezonun ikinci yarısında atılan gol sayısının ilk yarıdan daha fazla olduğunu belirtirken, oran olarak da ikinci yarıda en çok gol atılan ligin %56.6 ile Türkiye olduğunu ekleyelim. Bunun yanı sıra tüm liglerin birleştiği diğer bir ortak noktanın ise maçların ikinci yarılarında atılan toplam gol sayısının, ilk yarılar göre daha fazla olduğunu söyleyerek sözü noktalayalım.

5 Avrupa Ligi'nde İlk 15 Dakika Gol İstatistikleri			
Lig	En Golcü Takım	En Az Gol Atan Takım	En Golcü Oyuncu
Almanya	B.Münih (13) Kaiserslautern (9)	E.Frankfurt (0)	Mario Gomez (5) Thomas Müller (5)
İngiltere	M. City (13) Arsenal (13) M. United (10) Liverpool (10)	Stoke (1)	Tevez (6) Van der Vaart (4) Maxi Rodriguez (4) Berbatov (4)
İspanya	R. Madrid (12) A. Madrid (11) A. Bilbao (11) Almeira (11)	Espanyol (3)	Ronaldo (5) Uche (4)
İtalya	Milan (9) Inter (9) Lazio (9)	Bologna (1) Cesena (1)	Matri (4) Di Natale (3) Zarate (3)
Fransa	Sochaux (11) PSG (10) Lille (6)	Montpellier (1)	Gameiro (4) Lopez (4) Arabi (4)

Skibbe ve Daum gibi oldukça yakından tanıdığımız isimlerin çalıştırdığı ve sezon sonunda küme düşen Eintracht Frankfurt'un sene boyunca bir kere bile ilk 15 dakikada rakip ağları havalandıramaması geliyor hiç kuşkusuz. La Liga'da ise bunun tersine bir istatistik var. Sezon sonunda ligde tutunamayan Almeira, 1-15 dakikalar arasında en çok gol bulan takımlardan biri. Tüm ligler arasından ilk 15 dakikada en fazla gol atan oyuncu ise Premier Lig'in gol krallığını Berbatov ile paylaşan Carlos Tevez. Manchester City'li oyuncu sezon boyunca attığı 21 golün 6'sını bu periyotta kaydetmiş.

Son 15'ler

Bayern'den sorular

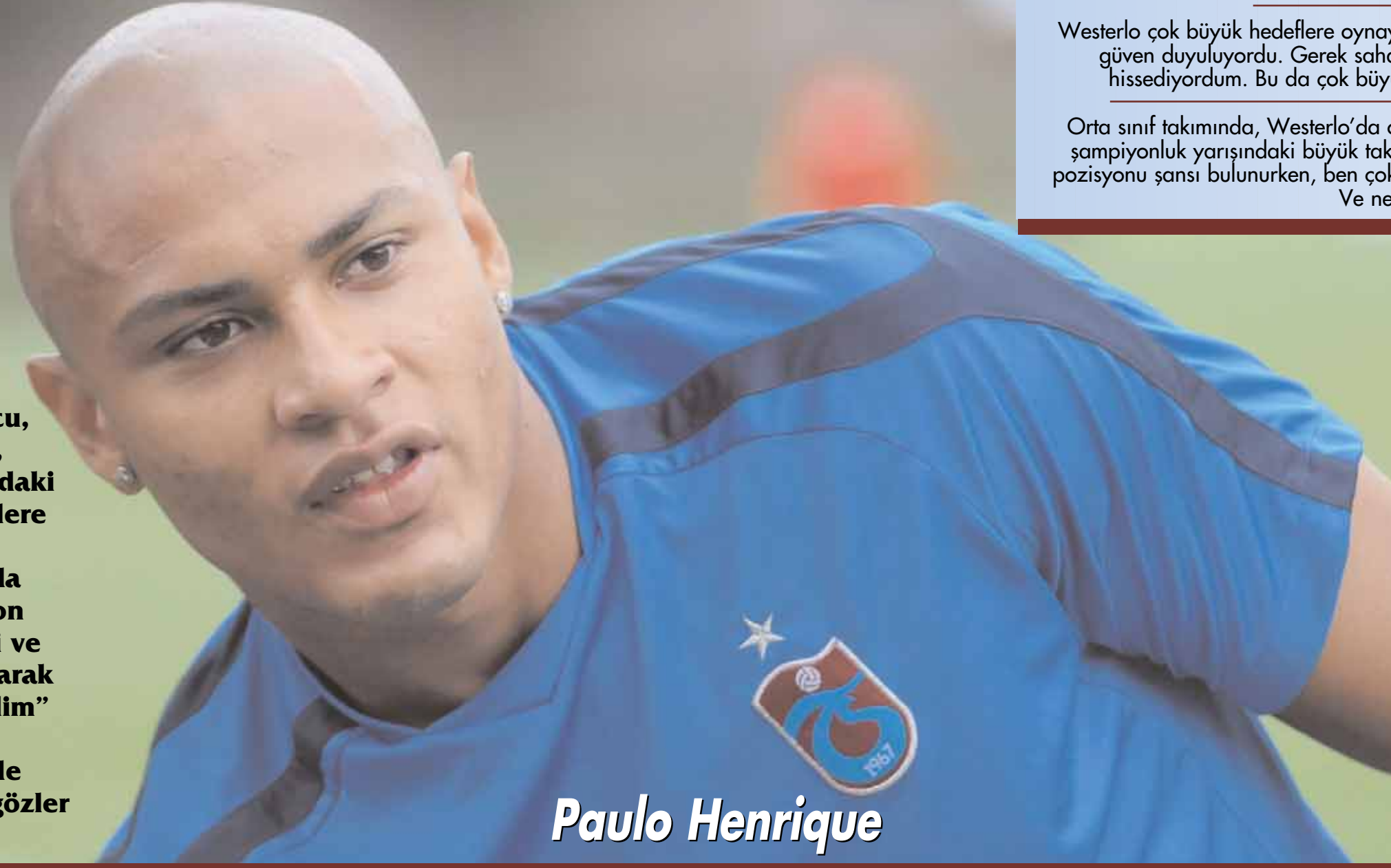
Tüm liglerde en çok golün atıldığı

liginde en az gol bulan takım olması. Bu açıdan bakınca Mancini'nin ekibinin maç sonlarını oynamakta pek de başarılı olamadığını söylemek mümkün. Arsenal'in Hollandalı forveti Van Persie ise 18 golünün 7'sini maçların son anlarında ağlarla buluşturmuş. İspanya'da ise lig sıralaması ve gol krallığında olduğu gibi Barcelona ile Real Madrid'in, Messi ile de Ronaldo'nun kıyasıya bir gol yarışına girdiği gözlerden kaçmıyor. Serie A'da da Napoli ve bu takımın Uruguaylı yıldızı Cavani son dakikalara damgasını vururken, son 15 dakikalık periyotta sezon boyunca 12 gol bulan Bologna'nın bu gollerinin yarısını tecrübeli oyuncu Di Vaio'nun kaydetmesi de bu ligin dikkat

5 Avrupa Ligi'nde İlk 15 Dakika Gol İstatistikleri			
Lig	En Golcü Takım	En Az Gol Atan Takım	En Golcü Oyuncu
Almanya	B.Münih (13) Kaiserslautern (9)	E.Frankfurt (0)	Mario Gomez (5) Thomas Müller (5)
İngiltere	M. City (13) Arsenal (13) M. United (10) Liverpool (10)	Stoke (1)	Tevez (6) Van der Vaart (4) Maxi Rodriguez (4) Berbatov (4)
İspanya	R. Madrid (12) A. Madrid (11) A. Bilbao (11) Almeira (11)	Espanyol (3)	Ronaldo (5) Uche (4)
İtalya	Milan (9) Inter (9) Lazio (9)	Bologna (1) Cesena (1)	Matri (4) Di Natale (3) Zarate (3)
Fransa	Sochaux (11) PSG (10) Lille (6)	Montpellier (1)	Gameiro (4) Lopez (4) Arabi (4)

Trabzonspor basamak değil

Umut Bulut ve Jaja'yla yollarını ayıran Trabzonspor, 22 yaşındaki Brezilyalı golcüden çok şey bekliyor. Geçtiğimiz sezon Belçika'da Westerlo formasıyla 22 gol atan genç oyuncu, güçlü fiziği, çabukluğu, sürati ve gol vuruşlarındaki başarısıyla bu beklentilere cevap verebilecek gibi duruyor. Trabzonspor'da oynamayı bir motivasyon kaynağı olarak görmesi ve "Bu takımı basamak olarak göreceğim" demesi de onun hem kendini bildiğini hem de başarıya aç olduğunu gözler önüne seriyor.

Paulo Henrique

Nuri Bekar

▼Öncelikle Trabzonspor'a transfer hikâyenle başlayalım. Bize Trabzonspor'a geli sürecini anlatır mısın? Kulüp seni önceden de takip ediyor muydu yoksa bir anda mı gerçekleşti bu transfer? ▲Açıkçası benim için Trabzonspor'a transferim sürpriz olmadı. Başka kulüplerden de teklifler vardı. Bunların arasında bir Türk takımı, Lazio ve Belçika'dan bazı takımlar mevcuttu. Menajerim beni arayarak Trabzonspor'un yaptığı teklifin çok ciddi olduğunu söyledi ve transferim bu doğrultuda gerçekleşti. ▼Peki, neden Türkiye? Sence Belçika Ligi'ne göre Süper Lig'in artıları ve zorlukları neler?

▲Türkiye Ligi'ni tercih etmemin iki sebebi var. Birincisi, Türkiye Ligi'nin Belçika Ligi'ne kıyasla kesinlikle daha üst seviyede olduğunu düşünüyorum. İkincisi, Trabzonspor geçen sezonu ikinci sırada bitirmiş, şampiyonluğu kıl payı kaçırmış bir takım ve bu sezonki hedefi Şampiyonlar Ligi'nde oynamak. Böyle büyük bir hedefle yola çıkan Lazio ve Belçika'dan bazı takımların bir motivasyon kaynağıydı. Türkiye'deki oyun yapısında daha çok gayret göstermem gerektiğini biliyorum. Süper Lig daha sert ve daha yoğun tempoda oynanan bir lig. Benim de buna uyum sağlamam gerekecek. Fakat şunu söylemeliyim

ki, tercihim yaparken bütün bunları değerlendirerek nihai kararımı verdim. ▼Geçen sezon 18 golle Belçika Ligi'nde gol krallığı yarışında üçüncü oldun. Toplamda da 39 maçta 22 gol attın ve en iyi ikinci golcü sendin. Bu yükselişin sırrı neydi? Sence Belçika Ligi nasıl bir lig ve bu kadar gol atmanda bu ligin hangi özelliği sana yardım etti? ▲Westerlo çok büyük hedeflere oynayan bir takım değil belki ama orada bana müthiş bir güven duyuluyordu. Orada kendimi gerek saha içinde gerekse saha dışında çok rahat hissediyordum. Takım arkadaşlarımla ve yöneticilerin bana

karşı tavırları her zaman için son derece olumluydu. Bu da çok büyük bir yükseliş yapmamda bana çok yardımcı oldu. ▼Geçen sezon gol krallığında seni geçen Brugge'li Ivan Perisic, Bundesliga şampiyonu Borussia Dortmund'a transfer oldu. Genk'li Jelle Vossen de attığı gollerle takımını şampiyon yaptı. Ayrıca şimdiden Avrupa devlerinin peşinden koştuğu Anderlecht'li Romelu Lukaku'yu da geçmeyi başardın. Böyle kaliteli golcülerle gol krallığı yarışında rekabet etmek senin performansını artırdı mı sezon içinde? ▲Aslında sorduğunuz bu soru,

Türkiye Ligi'ni tercih etmemin iki sebebi var. Birincisi, Türkiye Ligi, Belçika Ligi'ne kıyasla kesinlikle daha üst seviyede. İkincisi, Trabzonspor'un hedefi Şampiyonlar Ligi'nde oynamak. Böyle büyük bir hedefle yola çıkan bir takıma gelmek benim için müthiş bir motivasyon kaynağıydı.

Trabzonspor'u basamak olarak görebilecek durumda değilim. Çünkü öncelikle kendimi göstermem ve ispat etmem, insanların bana duyduğu güveni boşa çıkarmadan bütün kapasitemle kendimi oyuna vermem gerekiyor.

Westerlo çok büyük hedeflere oynayan bir takım değil belki ama orada bana müthiş bir güven duyuluyordu. Gerek saha içinde gerekse saha dışında kendimi çok rahat hissediyordum. Bu da çok büyük bir yükseliş yapmamda bana yardımcı oldu.

Orta sınıf takımında, Westerlo'da oynuyordum ama rekabet halinde olduğum golcüler şampiyonluk yarışındaki büyük takımların forvetleriydi. Onların her maçta beş-altı gol pozisyonu şansı bulunurken, ben çok az fırsattan çok fazla gol çıkarmakla yükümlüydüm. Ve neyse ki bunu başardım.

tanınıyorsun?

▲Ben rekabetten verim çıkararak bir golcüyüm. Olumlu taraflarım, iyi bir fiziksel kapasitem ve kondisyonum var. Oldukça güçlüyüm, top kontrolüm iyi, topla olan ilişkim iyi. Geliştirmem gereken tarafım kafa vuruşum. Çok daha iyi kafa vuruşları yapabileceğimi biliyorum. Hiçbir oyuncu mükemmel değildir. Kaldı ki ben daha çok gencim ve önümde çok uzun bir yol var. Bu uzun yolu da rekabet içerisinde olduğum diğer golcülerle yarışarak, her aşamasında başarılarla geçirmek istiyorum.

▼Bu sezon Türkiye'de gol kralı olabileceğini rakiplerin kimler olacak sana göre?

▲Şüphesiz her forvet oyuncusu gol kralı olmak ister. Bu çok büyük bir ayrıcalık. Bu sezon takım arkadaşım Burak Yılmaz'la tatlı bir rekabet içinde olacağımızı düşünüyorum. Mümkün olduğu kadar fazla gol atmaya çalışacağım. Bu yarış nasıl devam edecek, nasıl geçecek, açıkçası buna çok fazla kafa yormak istemiyorum.

▼Türkiye'deki ilk sezonunda Belçika'ya göre daha mı az yoksa daha mı çok gol atacağımı düşünüyorsun? Ve bu düşüncende ligler arasındaki zorluk ve sertlik farkı mı etkili olacak sana göre?

▲Hedefim bir önceki sezondan daha fazla gol atmak. Her sezona bu hedefle başlıyorum ve yine aynı şeyi deneyeceğim. Başta da söylediğim gibi çok daha zorlu ve sert bir ligde bunu gerçekleştirmeye çalışacağım.

▼Futbol hayatına Atletico Mineiro'da başladın ve 2006'da henüz 17 yaşındayken altyapıdan A takıma yükseldin. Ancak burada çok az forma giymişken Hollanda'nın Heerenveen ekibinin yolunu tuttun. Brezilya Ligi'nde bu kadar az forma giymişken, bir anda kendini Hollanda'da bulmada kim etkili oldu?

▲Hollanda'ya gidişin Atletico Mineiro'nun transfer politikası doğrultusunda şekillendi. Kulübün o dönemde çok acil sıcak paraya ihtiyacı vardı ve Heerenveen'den benim için 3 milyon euroluk bir teklif gelmişti. Bu da onlar için reddedilemez bir rakamdı ve beni satmaya karar verdiler. Açıkçası benim için çok önemli bir dönüm noktası ve çok zorlu bir maceraydı. Çünkü İngilizce bilmiyordum, Hollanda dilini konuşamıyordum ve kendimi bambaşka bir diyarda bulmuştum. O günden bu yana da Avrupa futbolunun içindeyim.

▼Geçen sezon Westerlo formasıyla attığın

gollerden sonra kollarını iki yana

açıp, hafifçe eğildiğini ve gol sevincini bir kartal gibi yaşadığını gördük. Bu gol sevincinin senin için bir anlamı var mı? Yoksa bu bir kartal değil mi? ▲Bu gol sevinci tamamen doğaçlama olarak gelişti. Türkiye'de de gollerimi attıktan sonra bu şekilde kutlayacağım. Aslında özel bir anlamı da var ancak o bende kalsın.

Hiç sakatlanmadım

▼Uzun boylu ve yapılı bir santrfor olmana rağmen geçen sezon attığın gollerin çoğu ayakla. Oyun stili olarak da John Carew'i andırıyorsun biraz. Ceza sahasının dışından topu alıp, rakiplerini geçerek attığın çok gol var mesela. Aynı zamanda da cüssene göre oldukça hızlısın. Bu özelliklerini nasıl kazandın ve kazanmanda antrenörlerin sana ne gibi katkı yaptı?

▲Fiziksel olarak çok iyi durumda olmamın ve süratimin en büyük sebebi, Atletico Mineiro altyapısına gitmeden önceki dönemde çok iyi bir temel üzerinde çok iyi bir çalışma yapmış olmam ve futbola bu şekilde adım atmış olmam. Çok ağır fiziksel idmanlar yaptıktan sonra Atletico Mineiro'ya gitmiştim ve oraya gittiğimde tam anlamıyla hazır bir oyuncuydum. O günden bu yana da yoğun çalışmalarımı aynı tempoda devam ettirdim. En önemlisi de şu; çok şükür ki bu yaşama gelene kadar en ufak bir sakatlık yaşamadım. Neredeyse çok küçük sorunların haricinde bugüne kadar tertemiz geldim ve fiziksel kapasitemi de en üst seviyede tutmayı başardım.

▼Yukarıda belirttiğimiz özelliklerinde hiç kuşku yok ki Brezilyalı olmanın payı büyük. Ancak gol vuruşunu geliştirmeye Hollanda Ligi'nde geçirdiğin üç sezonun etkili olduğunu söylemek mümkün mü?

▲Hollanda Ligi'nde dolu dolu zamanlar geçirdim. Hollanda Ligi oynaması çok zevkli bir lig. Oradaki ilk sezonum gerçekten çok iyiydi. Çok hızlı bir şekilde lige uyum sağladım ve etkili performanslar göstermeye başladım. İkinci sezonum Hollanda'daki en iyi dönemimdi. Toplam 15 gol attım. Bunların ikisi UEFA Avrupa Ligi'nde idi. Hollanda Kupası'nı kazandık ki, bu kulüp için çok büyük bir başarıydı. İkinci sezonun bitmesinin ardından Twente, Feyenoord ve AZ

Ben rekabetten verim çıkaran bir golcüyüm. Olumlu taraflarım, iyi bir fiziksel kapasitem ve kondisyonum var. Oldukça güçlüyüm, top kontrolüm iyi, topla olan ilişkim iyi. Geliştirmem gereken tarafım kafa vuruşum. Hiçbir oyuncu mükemmel değildir. Kaldı ki ben daha çok gencim.

Fiziksel olarak çok iyi durumda olmamın ve süratimin en büyük sebebi, çok iyi bir temel üzerinde çok iyi bir çalışma yapmış olmam ve futbola bu şekilde adım atmış olmam. En önemlisi de şu; bu yaşıma gelene kadar en ufak bir sakatlık yaşamadım.

Alan ve Gustavo’nun varlığı bana çok yardımcı oluyor. Zokora da çok önemli bir isim. O da deneyimiyle hem biz Güney Amerikalılara hem de takımdaki diğer oyunculara yol gösteriyor. Onunla birlikte olmak, onunla birlikte çalışmak da benim için çok değerli bir deneyim.

Alkmaar’dan transfer teklifleri aldım. Açıkçası bu transfer teklifleri zihnimi karıştırdı ve üzerimde olumsuz bir etkiye yol açtı. Dolayısıyla Hollanda’daki üçüncü sezonum pek de verimli geçmedi. Biri Avrupa Ligi’nde, dördü de ligde olmak üzere o sezon sadece 5 gol atabildim. Üçüncü sezonumda beklentileri karşılayamadım ama genel anlamda Hollanda’da geçirdiğim üç sezon bana çok olumlu katkılar yaptı.

▼Hollanda senin Brezilya dışındaki ilk durağındı. Üstelik buraya geldiğinde henüz 17 yaşındaydın. Avrupa futboluna ve kültürüne alışmakta ne gibi zorluklar çektin?

▲Hollanda’ya ilk gittiğimde çok gençtim ve yepyeni bir kültürün içindeydim. Fakat çok şanslıydim çünkü Hollanda’da yaşayan ve bir Hollandalıyla evli olan Brezilyalı bir hanımefendiyle tanıştım. O adeta benim ikinci annem oldu. Orada benimle daima ilgilendi. Hasta olduğumda her zaman yanıbaşımdaydı. Her türlü sıkıntıda hem kendisi hem de eşi daima bana yardımcı oluyorlardı. Benim Hollanda’daki ailem haline geldiler. Onların yardımı sayesinde gündelik hayata uyum sağlamam çok daha kolay oldu.

▼Türkiye’de Hollanda ve Belçika’nın aksine defans oyuncuları forvetlere daha yakın markaj yapar ve daha sert oynar. Bu açıdan fiziki mücadele konusunda Süper Lig’deki defans oyuncularıyla nasıl başa çıkmayı düşünüyorsun?

▲Açıkçası bu soruya cevap verebilmek için birkaç maç tecrübe etmek ve o savunmacılara karşı deneyim kazanmak gerekiyor. Ancak o zaman bu soruya cevap verebilirim.

▼Daha önceden Süper Lig’i hiç takip etmiş miydin? Mesela geçen sezon Trabzonspor’u hiç izledin mi? Takımdan kimleri tanıyordun?

▲Ligi takip ediyordum. Alanzinho’yu, Colman’ı, Jaja’yı tanıyordum. Bazı maçların özetlerini de televizyondan zaman zaman izliyordum.

Zokoro’yla oynamak değerli bir deneyim

▼Jaja ayrılmasaydı vatandaşınla aynı takımda oynamış olacaktın? Bu durum seni üzdü mü? Yabancı bir ülkede vatandaşınla olmak Türkiye’ye ve Trabzon’a alışma sürecini kolaylaştırabilirdi…

▲Futbolda ne yazık ki işler böyle yürüyor. Fakat bu kaderin çok garip bir cilvesi. Çünkü ben Westerlo’ya gitmeden çok kısa bir süre önce Jaja takımdan ayrılmıştı. Ben Trabzonspor’a geldiğimde de aynı durumla karşılaştım. Açıkçası iki durakta da Jaja’yı bir türlü yakalayamadım. Bu üzüntü verici bir şey. Çünkü çok yetenekli bir oyuncu olduğunu biliyorum. Ama futbol bu. Futbol da tıpkı hayat gibidir. Bazen size böyle garip tesadüfler hazırlar ve siz de bu garip tesadüflerin içinde kendinizi bulursunuz. Bu arada hem Alan hem de Gustavo gerçekten baş belaları (gülüyor). İşin şakası bir yana onların buradaki varlığı bana çok yardımcı oluyor. Zokora da burada çok önemli bir isim. O da deneyimiyle hem biz Güney Amerikalılara hem de takımdaki diğer oyunculara yol

gösteriyor. Onunla birlikte olmak, onunla birlikte çalışmak da benim için çok değerli bir deneyim.

▼Bildığımız kadarıyla Heerenveen ile sözleşmen devam ederken, kontrat yenileme konusunda anlaşamadığın için kulüpten ayrıldın ve Brezilya’ya döndün. Kariyerinin başındayken Avrupa’yı bırakıp ülkene dönme kararını neden aldın?

▲Aslına bakılırsa Heerenveen’de çok iyi bir sözleşmem vardı. Ama Brezilya’da çok az oynayabildiğim için ülkeme dönmek ve orada da tanınır olmak istiyordum. Tam da bu sırada Palmerias beni kadrosuna katmak istedi ve ben de teklifi çok hızlı bir şekilde kabul ettim. Fakat ne yazık ki işler hiç de planladığım gibi gitmedi. Takımın yönetim ekibiyle ve teknik direktörle çok ciddi sorunlar yaşadım. Palmeiras’ta geçirdiğim 4 ayda sadece 7 maçta, o da müsabakaların son dakikalarında zaman alabildim ve gerçekten çok can sıkıcı bir deneyimdi.

Bu deneyimin ardından da Westerlo’ya transfer oldum.

▼Brezilya’ya döndüğünde Palmeiras’tan ayrılmadan kısa bir süre önce takımın başına Scolari gelmişti. Scolari seni kadroda istemedi mi?

▲Scolari ile herhangi bir sorunum olmadı çünkü benim kulüpten ayrılma kararım zaten onun gelişinden önce verilmişti. Bu sadece bir denk geliş oldu. O geldiği sırada benim ayrılmam kesinleşmişti.

▼Geçen sezon Palmeiras’tan Westerlo’ya geçerek Avrupa’ya geri dönüş yaptın ve burada büyük bir çıkış gerçekleştirdin. Bu çıkışın nedenleri nelerdi?

▲Westerlo’ya geldiğimde kesinlikle hata yapma hakkım yoktu, çünkü bir an evvel yeni bir çıkış yapmak zorundaydım. Westerlo’da bana duyulan güven işimi çok kolaylaştırdı. O sezon ligin en çok gol atan ikinci oyuncusu oldum ve takımımla kupa finaline çıktım. O sezon benim için her anlamda bir diriliş ve geri dönüş oldu.

Bu çıkışın en önemli nedeni, biraz önce söylediğim gibi bana duyulan güven ve kulüpte kendimi rahat hissetmemdi.

▼12 numaralı formayı giyiyordun geçen sene Westerlo’da. Bu sene de Trabzonspor’a transfer olduktan sonra 12 numarayı tercih ettin? Nedir 12’nin önemi senin için?

▲Heerenveen’de de 12 numaralı formayı giymiştim. Bunun özel bir sebebi yok. Sadece 12 numara hoşuma gidiyor ve her gittiğim kulüpte bu formayı giyiyorum.

▼Brezilya Millî Takımı her Brezilyalının hayali hiç kuşkusuz. Sen bu formayı giymek için neler yapmayı düşünüyorsun? Mesela öncelikle Türkiye’yi bir basamak olarak görüp, Avrupa’nın üst düzey liglerine gitmek hedefinde misin?

▲Şurası bir gerçek ki, Brezilya Millî Takımı’nda forma giyme şansı yakalayabilmek için çok iyi bir sezon geçirmiş olmanız yeterli değildi. Bir istikrar

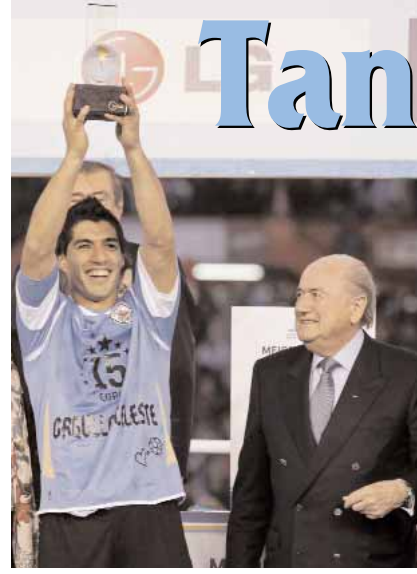
yakalamanız ve bunu devamlı hale getirmeniz gerekir. Ben Trabzonspor’u bir basamak olarak görebilecek durumda değilim. Çünkü öncelikle kendimi göstermem ve ispat etmem gerekiyor. İnsanların bana duyduğu güveni boşa çıkarmadan bütün kapasitemle kendimi oyuna vermem gerekiyor. Bütün bunları gerçekleştirdikten ve oyun düzeyimi üst seviyeye çektikten sonra gelecekte olup bitecekleri konuşabiliriz.

▼Heerenveen ve Westerlo kendi liglerinin orta sıra takımları aslında. Ama Trabzonspor’un hedefi her sezon şampiyonluk. Aynı zamanda bu sezon Şampiyonlar Ligi gruplarına kalmak amacındalar. Dolayısıyla ilk kez bu kadar önemli hedefleri olan bir kulüpte oynayacaksınız. Buna hazır mısın?

▲Büyük hedeflere oynamak için kesinlikle hazırım. Trabzonspor’u tercih etmemin sebebi zaten buydu. Şampiyonlar Ligi’nde grup aşamasına kalma hedefimiz var ve ben de bu hedef doğrultusunda çaba göstermek, elimden geleni yapmak zorundayım. Kendimi buna hazır hissediyorum. Umarım bunu gerçekleştirip Şampiyonlar Ligi gruplarında elimizden geleni yapacağız.

▼Boş zamanlarında neler yaparsın? Şu ana kadar Trabzon’da neler yaptın boş zamanlarında? Yemeklere alışabildin mi mesela?

▲Türkiye’ye geldiğimden bu yana zamanımın çok büyük bir kısmı idmanlarda ve sezon öncesi hazırlık kamplarında geçti. Ancak Trabzon’da bir süre yaşadıktan sonra Türk kültürü hakkında bazı yorumlar yapabiliirim. Şimdiye kadar her şey yolunda gitti. Zaten takım içinde çok yakın arkadaşlar edindim ve bu da bana çok yardımcı oldu. Bazı yorumları yapmak için erken olsa da şu andaki fikrim tamamen olumlu yönde.

Tangoyu bu kez Uruguay

Arjantin'in ev sahipliğinde, bu yıl 43.'sü düzenlenen Copa America'da zafer Uruguay'ın oldu. Finalde Paraguay'ı deviren Uruguay, diğer favoriler Arjantin, Brezilya ve Meksika'nın en iyi ihtimalle çeyrek final gördüğü turnuvayı 15. kez kazanmanın ve rekora tek başına sahip olmanın mutluluğunu yaşadı.

Muslera devleşti

Brezilya son maçta grup birinciliğini almayı başardı, fakat kendi gruplarında bunu yapamayan Arjantin ile Uruguay, çeyrek finalde birbirleriyle eşleşerek bedel ödedi. Uruguay 5. dakikada Perez ile öne geçerken, 17'de Real Madridli Higuain, Barcelonalı Messi'nin adrese teslim ortasını kafayla tamamlayıp skora denge getirdi. Penaltı atışlarına geçilene kadar başka gol gelmedi. Uruguay beş penaltı atışının tamamını gole çevirirken, o gün henüz Galatasaray'la resmi

Tango ve samba da aksak

Uruguay bu sıkıntıları yınarken, Arjantin ve Brezilya'nın durumu da pek farklı değildi. A Grubu'nda Kolombiya, Kosta Rika ve Bolivya ile eşleşen Arjantin; Bolivya ve Kolombiya maçlarından sadece birer puan çıkarmıştı. Üstelik yıldızlarla dolu kadronun oynadığı futbol da özellikle savunma ve hücum hattı arasındaki büyük kopukluk nedeniyle hiç keyif vermiyordu. Venezuela, Paraguay ve Ekvador'la birlikte B Grubu'nda yer alan Brezilya da bu takımlardan ilk ikisiyle berabere kalmış ve elenmenin kıyasına gelmişti. Futbolları keyif vermeyince saç modelleri eleştirilmeye başlanan "Sambacılar" da da teknik direktör Mano Menezes topun ağzına yerleştirilmek üzereydi. İlk iki maçlar itibarıyla hem favorilerin elenmenin eşliğine gelmesi hem de atılan gol sayısının azlığı turnuvanın seyir zevki açısından tehlike çanlarının çalmasına neden oldu. Üçüncü maçlar ise genel itibarıyla başarılı geçen telafi sınavları niteliğindedi.

Uruguay gruptaki son maçını, Gold Cup'ı kazanan kadronun tamamını Arjantin'e götürmemesine rağmen favorilerden biri sayılan Meksika'ya

karşı oynayacaktı. Fakat turnuvanın hemen öncesinde kamp yapılan otele iki seks işçisinin getirildiği ortaya çıkınca sekiz Meksikalı oyuncu kadro dışı bırakılmış ve "davetliler" bir kez daha büyük kan kaybetmişti (Gold Cup sırasında da kanında klenbuterol sızanlar beş oyuncu kadro dışı kalmıştı). Copa America'daki ilk iki maçını kaybeden Meksika, Uruguay'a da tek golle boyun eğdi. Böylece, Şili birinci, Uruguay ikinci, Peru da üçüncü olarak C Grubu'ndan çıkan takımlar oldu. Arjantin de A Grubu'ndaki ilk iki maçta yaşadığı dört puanlık kaybı, son maçta Kosta Rika'yı 3-0 yenerek telafi etti. Kolombiya'nın birinci, Arjantin'in ise ikinci olduğu grupta, Kosta Rika en kötü üçüncü, Bolivya da sonuncu olduğu için elendi. B Grubu ise en çekişmeli son maçların oynandığı grup oldu. Brezilya, 4-2'lik Ekvador galibiyeti sayesinde puanını beşe yükseltti ve son maçta Paraguay ile 3-3 berabere kalan Venezuela'yı averajla geçip birinci oldu. Üç maçından da beraberlikle ayrılan Paraguay ise en iyi ikinci grup üçüncüsü olarak çeyrek finale yükseldi. Üstelik bu beraberlik alışkanlığı finale kadar devam edecekti.

GOL KRALLIĞI

1. Paolo Guerrero (Peru)	5
2. Luis Suarez (Uruguay)	4
3. Sergio Agüero (Arjantin)	3
4. Neymar (Brezilya)	2
Alexandre Pato (Brezilya)	2
Radamel Falcao (Kolombiya)	2
Felipe Caicedo (Ekvador)	2
Diego Forlan (Uruguay)	2
Alvaro Pereira (Uruguay)	2

yaptı

adını yarı finale yazdırdı. Turnuvanın bir başka sürprizi Venezuela da çeyrek finalde karşılaştığı Şili'yi 2-1 yenerek yarı finalist oldu. Venezuela böylece, Güney Amerika Futbol Konfederasyonu CONMEBOL'e üye 10 ülke arasında Copa America'da yarı final görmeyi başaramayan tek takım olmaktan da kurtulmanın sevincini yaşadı.

Nâgalip finalist; Paraguay

Paraguay'ın "beraberlik" alışkanlığı yarı finalde de devam etti. Venezuela karşısında 90 dakika ve uzatmalar golsüz geçilirken, penaltı atışları sonunda final bileti, 5-3'lük skorla Paraguay'ın oldu. Paraguay böylece, Copa America tarihinde, tüm maçlarının 90 dakikası beraberlikle bitmesine rağmen adını finale yazdırmayı başaran ilk ve tek takım unvanını aldı. Bir başka deyişle (penaltılarla gelen zaferlerin istatistiklere galibiyet olarak işlenmediğini düşünürsek) Paraguay, Copa America tarihinin ilk nâgalip finalistiydi. Bu maçtan bir gece önce oynanan yarı finaldeyse, Uruguay, Peru'yu 2-0'lık skorla geçti. İlk iki grup maçında gördüğü kâbustan, kan kaybetmiş olan Meksika karşısında uyanan Uruguay, böylece Arjantin gibi bir favoriyi elemiş olmanın ödülünü de görece rahat geçen bir yarı final maçıyla almış oldu. Uruguay'a finali getiren gollerin ikisinin altında da geçen sezonun devre arasında Ajax'tan Liverpool'a transfer olan Luis Suarez'in imzası vardı. Yarı finalin mağluplarını

23 Temmuz'da La Plata'da buluşturan üçüncülük maçında Peru, Venezuela'yı 4-1 mağlup etti. Galibiyeti getiren gollerden üçünü atan Paolo Guerrero gol krallığında

zirveye yükselirken, Peru, 1939 ve 1975'te kazandığı Copa America'da tam 7. kez üçüncü sırayı aldı (Peru'dan daha fazla üçüncülük alan tek ekip, dokuz üçüncülükle Uruguay). Venezuela ise bu yenilgiye rağmen, Copa America'daki en iyi derecesine ulaşmanın ve kanser tedavisi gören Hugo Chavez'e moral vermiş olmanın tesellisiyle ayrıldı Arjantin'den.

Finalde net galibiyet

1999'dan bu yana ilk finalini gören ve 1995'ten sonraki ilk şampiyonluğunu yaşamak isteyen Uruguay, bir ay önce River Plate'in ikinci Lig'e düşüşüne sahne olan

Estadio Monumental'de oynanan finalde, Paraguay'ı 3-0'lık skorla geçti. Gol perdesini henüz 11. dakikada Luis Suarez açarken, 41'de farkı ikiye çıkaran Diego Forlan, 89'da da skoru ilân etti. Böylece Uruguay, Copa America'da 15. kez şampiyonluk yaşadı ve turnuva başlamadan önce Arjantin'le paylaştığı rekorun tek sahibi oldu. 1953 ve 1979 şampiyonu Paraguay ise 6. kez final kaybetti ve bu alanda Arjantin (12) ve Brezilya'dan (11) sonra gelen Uruguay'ı yakaladı. Takım istatistiklerine bakacak olursak, Uruguay 6 maçta aldığı 3 galibiyet ve 3 beraberlikle turnuvayı nâmağlup kapatan tek takım oldu ve %66.7'lik verimlilik oranıyla da en başarılı ekikti. Finalin mağlubu Paraguay ise çıktığı 6 maçın hiçbirini kazanamadı ve toplam 5 beraberlik, 1 mağlubiyet aldı. %0'lık galibiyet ve %27.8'lik verimlilik oranları, Paraguay'ı istatistik bazında en başarısız dördüncü takım yaptı. Onlardan başarısız üç ekip Ekvador, Bolivya ve Meksika zaten gruptan çıkamamıştı. Grubundan çıkamayan son takım Kosta Rika ise 3 maçta 1 galibiyet aldığı için %33'lük verimlilik oranına ulaşmış Paraguay'ı

"hat-trick" sayesinde gol sayısını beşe yükselten Peru Paolo Guerrero turnuvanın gol kralı oldu. Yarı finalde iki, finalde ise bir sayıya imza atan Uruguaylı Luis Suarez ise toplam dört golle Guerrero'yu takip etti. Arjantinli Sergio Agüero bu iki rakibinden iki maç daha az oynadı ve toplam üç golde kaldı. Gol krallığını kaçıran Luis Suarez, turnuvanın en değerli oyuncusu seçilirken, en iyi genç futbolcu ödülü yine Uruguay'dan Sebastian Coates'e gitti. Paraguay'ın file bekçisi Justo Villar ise turnuvanın en iyi kalecisi seçildi.

Kart rekortmeni "centilmen"

Kupada toplam 128 sarı, 14 de kırmızı kart gösterildi. Maç başına sarı kart oranı 4.92, kırmızı kart oranı ise 0.54 oldu. 18 sarı kartla bu alanda en "verimli" ülke olan Uruguay, bir de kırmızı kart görmesine rağmen Fair-Play ödülüne layık görüldü. Bu konudaki en büyük şansları, onlar kadar ya da onlardan az kırmızı kart gören takımların, çeyrek finalden ötesini görememiş olmaları ve bu yüzden sarı kart sayılarındaki düşük rakamların pek fazla bir şey ifade etmemesiydi. Sonuç olarak, bu yılki Copa America, takımların iddialı kadrolarına rağmen, özellikle grup maçları itibarıyla bekleneni verememiş biraz uzak geçti. 24 maçta atılan 54 gol ve tutturulan 2.07'lik gol oranı seyirciler için hayal kırıklığı olurken, Arjantin ve Brezilya'nın aldığı sonuçlar da bu ülkelere ve Messi başta olmak üzere yıldızlara hayal kırıklığı yaşattı. Öte yandan 15. şampiyonlukla, tangonun kökeni konusunda hâlâ tartışmalı olduğu Arjantin'i geride bırakan Uruguay, söz konusu dansı 2013'te Brezilya'da düzenlenecek Konfederasyonlar Kupası'nda sergileme şansı yakaladı. Bir sonraki Copa America'da neler yaşanacağını ise 2015'te Brezilya'da öğreneceğiz.

Başarı Oranları

Takım	O	G	B	M	A	Y	Av.	P	GO*	VO**
Uruguay	6	3	3	0	9	3	+6	12	%50	%66.7
Paraguay	6	0	5	1	5	8	-3	5	%0	%22.8
Peru	6	3	1	2	8	5	+3	10	%50	%55.6
Venezuela	6	2	3	1	7	8	-1	9	%33.3	%50
Şili	4	2	1	1	5	4	+1	7	%50	%58.3
Kolombiya	4	2	1	1	3	2	+1	7	%50	%58.3
Arjantin	4	1	3	0	5	2	+3	6	%25	%50
Brezilya	4	1	3	0	6	4	+2	6	%25	%50

Kosta Rika	3	1	0	2	2	4	-2	3	%33.3	%33.3
Ekvador	3	0	1	2	2	5	-3	1	%0	%11.1
Bolivya	3	0	1	2	1	5	-4	1	%0	%11.1
Meksika	3	0	0	3	1	4	-3	0	%0	%0

GO: Galibiyet Oranı, VO: Verimlilik Oranı

Yine yeniden Meksika dalgası

1985 yılından beri iki sene aralıklarla düzenlenen on yedi yaş seviyesinin en büyük futbol organizasyonu 17 Yaş Altı Dünya Kupası için bu yaz adres Meksika'ydı. 24 takımın büyük mücadelesine sahne olan organizasyon, üç hafta boyunca futbolseverlerin heyecan dolu mücadeleler ve genç yıldız adaylarını görmesine imkân sağladı, ev sahibi Meksika'nın zaferiyle noktalandı.

Erman Yaşar

2011 yazı belki A takımlar seviyesinde bir Dünya Kupası barındırmıyor ve bu anlamda ilk bakışta sönük gelebilir ama takvimdeki 17 ve 20 Yaş Altı Dünya Kupaları özellikle genç futbolcu avcılarını ve gençler turnuvalarının tiryakilerini mest etmeye yetiyor. İşte geçtiğimiz ay içerisinde Kuzey Amerika'nın en büyük futbol ülkesi Meksika bu keyifli organizasyonlardan 17 Yaş Altı Dünya Kupası'na ev sahipliği yaptı. Organizasyonun 14.'sü bu sene 18 Haziran-10 Temmuz tarihleri arasında Meksika'da düzenlendi.

Genç futbolcuların kendilerini göstermek, teknik

adamların ise hem rüştlerini ispatlayıp hem de gelecek yıllarda A takım seviyesine sağlam temeller kazandırmak için uğraş verdiği bu büyük organizasyon yine nefesleri kesti. Bu yazı, bu turnuvanın kazananları, kaybedenleri, parlayanları, hayâl kırıklıkları ve dikkat çekici yanlarını anlatacak; hadi başlayalım.

24 takım, tek hedef

18 Haziran tarihinde Meksika'nın Morelia ve Monterrey şehirlerindeki Meksika-Kuzey Kore ve Arjantin-Fransa maçlarıyla başlayan bu büyük organizasyona 24 ülke katıldı. 1985'ten beri düzenlenen organizasyona 2005 yılına kadar 16 takım katılıyordu. Ama FIFA'nın konfederasyonlardan gelen baskıyı kıramaması ve ayrıca "daha fazla maç, daha büyük bir heyecan" hedefinden dolayı 2005'teki Peru organizasyonu ile birlikte turnuvaya katılan takım sayısı 24'e yükseltildi. Bu 24 takım yine 2011 yılı içinde kendi kıtalarının şampiyonalarında belirli dereceleri elde eden takımlardan oluştu. Örneğin Güney Amerika'nın dört takımlık kontenjanı, daha önce yine yazı konularımızdan biri olan Mart ayında Ekvador'da düzenlenen Güney Amerika 17 Yaş Altı Şampiyonası'nda ilk dört sırayı alan Brezilya, Uruguay, Arjantin ve Ekvador'a aitti. Keza Avrupa kontenjanı da Mayıs ayında Sırbistan'da düzenlenen Avrupa Şampiyonası'nın

ilk altı sırasını içeriyordu ama malesef Millî Takımımız bu organizasyona katılmadığı için Dünya Kupası'nı da pas geçmek durumunda kaldı.

Hayâl kırıklıkları

Altı grupta dörder takımdan toplam yirmi dört takımın ikinci tura çıkmak için mücadele verdikleri ilk bölüm, oldukça büyük sürprizlere sahne oldu. Kupa öncesinde turnuvanın en büyük favorilerinden gösterilen ve bu kupaya daha bir ay önce kazandığı "Avrupa Şampiyonu" apoleti ile gelen Hollanda, grup maçlarında sadece bir puan toplayabildi ve grup sonucusu olarak elendi. Belki de bu jenerasyonun en etkili kadrolarından biri olarak gösterilen ve ilerleyen yıllara "rüya kuşak" olarak ilerlemesi beklenen Danimarka takımı da genç yıldızlarının kötü performansı nedeniyle grup aşamasını geçmeden organizasyona veda etmek durumunda kaldı.

Şaşırtmayanlar

Beklentilerin altında kalanlar ve daha ilk turda elenerek şoke edenler haricinde turnuvaya beklendiği gibi başlayan takımlar da vardı. Şampiyonanın büyük favorilerinden gösterilen Brezilya ve Almanya, grup aşamasında hem rahat galibiyetler aldı hem de oynadıkları göze hoş

gelen futbolla herkesin sempatisini kazandı. Özellikle nüvesini sekiz Türk asıllı oyuncunun oluşturduğu Almanya 17 Yaş Altı Millî Takımı, Emre Can, Samed Yeşil, Levent Ayçiçek gibi genç potansiyelleriyle hayranlık uyandırıcı bir performans ortaya koydu. Alman takımını yazının ikinci bölümünde detaylı şekilde inceleyeceğimizden tekrar kupaya dönelim. Ev sahibi Meksika; Brezilya, Almanya ve Hollanda'dan sonra en fazla şans verilen ekiplerden biriydi ve grup aşamasında üç maçta dokuz puan alıp harika bir performans sergilerken evinde düzenlenen turnuvayı ne kadar istediğini de göstermiş oldu. Meksika için hedef 2005 yılında Carlos Vela'lı, Giovanni Dos Santos'lu kadroyla kazanılan ilk dünya şampiyonluğunun altı sene sonrasında ikinci zafere ulaşmak ve bu turnuvayı kazanan ilk ev sahibi olma unvanını ele geçirmekti. Onları çetin bir yol bekliyordu ama Meksika da asla geri adım atacak bir takım değildi.

Asya'nın yükselişi ve mucize adam Coulibaly

Turnuvanın olumlu anlamda şaşırtan takımları ise ilk etap için Japonya, Özbekistan ve Fildişi Sahilleri oldu. Aslında Fildişi Sahilleri'nin çok iyi bir takım olduğu ve büyük bir etki

yaratabileceği zaten konuşuluyordu ama turnuvanın gol kralı olan ve attığı fantastik gollerle herkesi etkileyen Soulaymane Coulibaly'nin daha grup aşamasında

sekiz defa fileleri havalandırmasını hiç kimse beklemiyordu. Fildişi Sahilleri'nin yolu ikinci turda Fransa tarafından kesilmese, muhtemelen Coulibaly turnuvanın gol rekorunu da kıracaktı ama ikinci turda attığı tek golle dokuz gole ulaştı ve takımı ikinci turda elenmesine rağmen turnuvayı gol kralı olarak kapattı. Bu organizasyonda daha önce dokuz gol atabilmeyi başaran tek oyuncu, 2001 yılında şampiyonluğa ulaşan Fransa'yı sırtlayan Florent Sienma Pongolle'du ve Coulibaly bu rekoru da egale etmeyi başardı.

Şampiyonluk yolu

İkinci turun en can alıcı eşleşmesinde futbol tarihinde yeri ayrı olan bir derbi çıkıyordu karşımıza. "Falkland Savaşı"ndan beri yaptıkları her maç ayrı bir hikâye olan İngiltere ve Arjantin burada da ikinci turda karşılaştı. Ve yine nefesleri kesen bir maç sonunda Arjantin'i penaltılarla eleyen İngiltere çeyrek finalist oldu. İkinci turda

Japonya ile Özbekistan'ın turnavadaki sürpriz çıkışı sürerken, favoriler Brezilya, Almanya ve Meksika da etkili oyunlarını devam ettirdi. Özbekistan'ın heyecan verici hikâyesini çeyrek finalde Uruguay bitirirken, Japonya'nın rüyalarını ise en büyük favori Brezilya nefesleri kesen bir maç sonunda tüketiyordu. Almanya çeyrek finalde ezeli rakibi İngiltere karşısında zaman zaman zorlansa da kupayı kazanmaktan başka bir düşencesi olmadığını bir kez daha ortaya koyuyor, takımın Türk kökenli yıldız adayları da artık kendilerini tüm dünyaya tanıtıyordu.

Yarı finallere gelindiğinde aslına bakarsak çok büyük bir sürpriz yoktu. Yarı finalin bir ayağında Brezilya ve Uruguay, Güney Amerika derbisine hazırlanırken, diğer tarafta da Meksika ve Almanya müthiş bir yarı final için sahadaydı. Turnuvanın başından beri birçok otoritenin görüşü Brezilya-Almanya finaliydi. Kupayı yakından takip eden futbolseverlerin de final tahmini buydu ama yarı finaller bambaşka bir finalin ortaya çıkmasına tanıklık edeceğimiz maçlara sahne oldu. Üç ay önce Güney Amerika Şampiyonası'nda Brezilya'nın gerisinde ikinci olan Uruguay, bu sefer ezeli rakibini geçmeyi başarıyor ve finale adını yazdıran taraf oluyordu. Böylelikle birçok otoritenin en büyük final adayı Brezilya'nın adresi artık üçüncülük maçıydı. Yarı finalin öbür ayağında Almanya, Meksika karşısında önde götürdüğü maçı basit hatalar ve teknik direktör Steffen Freund'un garip oyuncu değişiklikleriyle rakibine teslim ediyordu. Bu maçta turnuvanın en unutulmaz hikâyelerinden birisi yaşandı. Oyunun sonlarına doğru başına aldığı darbeye yarılan kafasına yedi dikiş atılan Julio Gomez, oyuncu değişikliği hakkı

kalmayan takımı on kişi maça devam ederken sahaya geri dönüyor ve son saniyelerde galibiyet golünü atıyordu. Kafasındaki yedi dikişle sergilediği kahramanca tutum ve attığı bu kritik gol, Julio Gomez'in organizasyonun sonunda turnuvanın en değerli oyuncusu seçilmesini de sağlayacaktı. Çoğunluğun beklendiği Almanya-Brezilya karşılaşması final değil üçüncülük maçına dönüşüyor ve Almanya harika bir müsabaka sonunda Brezilya'yı 4-3'le geçerek dünya üçüncülüğüne ismini yazdırıyordu. Kupada geriye tek bir maç kalmıştı ve o maç şampiyonu belirleyecekti.

Ve final...

Meksika'nın Azteka Stadyumu futbol tarihi boyunca sayısız önemli maça ev sahipliği yapıp, sayısız çarpıcı hikâyenin fonunu oluşturmuştu. 1970 Dünya Kupası finalinde Pele ve arkadaşlarının İtalya'yı 4-1 yenerek Jules Rimet Kupası'nın ebedi sahibi olmasından tutun da 1986 Dünya Kupası'nda o meşhur "Tanrının Eli" ile tanışmamıza kadar birçok önemli futbol karesi burada sahneye konmuştu. Yine Arjantin 1986 Dünya Kupası finalini Azteka Stadi'nda Batı Almanya'yı yenerek kazanmış ve kupa Diego Armando Maradona'nın ellerinde yükselirken bir tarih yazılmıştı. Azteka Stadyumu bu sefer bir başka tarihe tanıklık etmeye hazırdı. Daha önce 13 kez düzenlenen bu büyük organizasyonda ev sahibi takımların hiç şampiyonluğu yoktu. 1989 yılında ev sahibi İskoçya finale kadar gelmiş ama penaltılarda Suudi Arabistan'a takılmıştı. Keza 2009 finalinde de ev sahibi Nijerya, İsviçre'ye teslim olmuş ve kupaya

uzanamamıştı. Meksika'nın tarihi değiştirmeye kararlı olduğu maç başlar başlamaz anlaşıldı. Organizasyon boyunca çok etkili bir futbol ortaya koyan ev sahibi, 105 bin taraftarının da desteği ile Uruguay'ı final mücadelesinde adeta sahadan sildi. Har iki yarıdan gelen birer gol ve 2-0'lık üstünlük Meksika'ya hem 2005'ten sonra altı sene içinde ikinci 17 Yaş Altı Dünya Kupası'nı getirdi hem de ilk ev sahibi şampiyon unvanını. Teknik Direktör Raul Gutierrez ve öğrencileri kendi evlerindeki turnuvada yenilmek bir kenara dursun, beraberlik dâhi almadan şampiyon oldu ve uzun süre unutulmayacak bir performans sergiledi. Uruguay ise Güney Amerika Şampiyonası'ndan sonra, Dünya Kupası'nda da ikincilikle yetinmek zorunda kaldı.

Bireysel performanslar ve kahramanlar

17 Yaş Altı Dünya Kupaları her zaman için çok büyük yeteneklerle tanışmamıza vesile olan özel organizasyonlardır. 1985'ten bu yana Kanu, Veron, Fabregas, Ronaldinho, Donovan gibi birçok özel yeteneğin ilk kez parıldadığı ve dünya futbolunda adını ilk kez duyurduğu bu organizasyonun 2011 ayağında yine öne çıkan ve fazlasıyla konuşulan isimler vardı. Yarı finalde attığı hayati golle final yolunu açan ve hücum gücüyle dikkat çeken Julio Gomez'in yanı sıra Meksika'nın diğer hücum silahları Carlos Fierro ve Marco Bueno da turnuva boyunca oldukça etkiliydi. Özellikle Carlos Fierro oynadığı inanılmaz futbolla ilerleyen yıllarda dünya futbolunun en önemli golcülerinden birine dönüşebileceğinin sinyallerini verdi. Yine şampiyon Meksika'nın orta sahasında görev yapan Jorge Espericueta ve Giovanni Casillas gibi potansiyelli oyuncular da hayli dikkat çekti.

Finalist Uruguay genellikle takım oyunu ve taktik disiplin içinde ilerlerken, orta saha oyuncusu Elbio Alvarez oyun görüşü ve yeteneğiyle kendisini farkettermeyi başardı. Kupadan üçüncülükle ayrılan Alman takımının Türk asıllı yıldızları Emre, Samed, Levent, Okan ve Koray'ın yanı sıra Mitchell Weiser de turnuva boyunca müthiş bir performans sergileyerek Meksika'da bulunan genç oyuncu avcılarını ve takım yöneticilerini etkilemeyi bildi. Fildişi Sahilleri'nin yolu çok uzun olmasa da dört maçta attığı 9 golle sıra dışı bir performans sergileyen Sienalı forvet oyuncusu Sulaymane Coulibaly gol kralı olmakla kalmadı, hem şaşkınlık veren bir performansla imza atmış oldu hem de bir anda Avrupa'nın büyük kulüplerinin transfer listesine adını yazdırmayı başardı. Brezilya istediği şampiyonluğa uzanamazken, bu jenerasyonun en yetenekli oyuncularından Wallace, Adryan, Ademilson

gibi kaliteli ayaklar kendilerinden beklenen performansı sergiledi. Sadece “Yeni Kaka” lakaplı Ocak 2012 sonrası Chelsea forması giyecek olan Lucas Piazon bir hayli silik bir performans ortaya koyarak kendisini büyük merakla bekleyen futbolseverlerde hayal kırıklığına yol açtı. Çeyrek finale kadar gelerek beklentilerin üzerine çıkan iki Asya kıtası temsilcisi Japonya ve Özbekistan'da da yıldızını parlatan isimler vardı. Özbekistan takımının kaptanı Abbosbek Makhstaliev, sergilediği müthiş futbolla taraflı tarafsız herkesin beğenisini kazanırken, İngiliz devi Arsenal'in de radarına girdi.

Almanlar yenilince biz de yenilmiş sayıldık!

Meksika'da düzenlenen şampiyonanın bizler için bir ilginç özelliği de Almanya Millî Takımı'ydı. Yıllardır Alman kulüp takımlarında ve zaman zaman millî takımlarında Türk asıllı oyuncuların oynadığını, şans bulduğunu görmüştük ama Steffen Freund yönetimindeki Almanya 17 Yaş Altı Millî Takımı, kadrosundaki tam sekiz Türk kökenli oyuncuyla Türk sporseverler ve medyamız tarafından çok daha yakından takip edildi. Özellikle Nuri Şahin'i Türk Millî Takımı'na kaptırdıktan sonra yabancı uyruklu oyuncular konusunda daha ince eleyip sık dokumaya başlayan Alman Futbol Federasyonu, Mesut Özil konusunda son derece katı ve ısrarcı bir tutum sergilemiş ve sonunda yıldız orta saha oyuncusu Alman Millî Takımı'nı tercih etmişti. Özellikle son Nuri ve Mesut modellerinden sonra oldukça yükselen “Hangi millî takım?” tartışması ve Almanya'daki Türk asıllı oyuncuların giderek yükselen bir profil sergilemesi, ilerleyen yıllarda da bu tartışmanın ve mücadelenin alevlenerek süreceğinin bir işareti.

Almanya'nın her yaş grubunda birçok Türk asıllı oyuncusu var ama özellikle bu takım biraz da tesadüf sonucu bu kadar Türk oyuncuyu aynı anda içeriyor. Tabii bunu sadece tesadüfle de açıklayamayız. Özellikle daha önce hiçbir Türk asıllı oyuncuda görülmemiş bir şekilde Mesut Özil'in yaptığı patlama büyük bir etki yarattı. Mesut'un 2010'da parlamasıyla bu

takımın nüvesini oluşturan Türk asıllı oyuncuların 16 yaş altı seviyesinden 17 yaş altına doğru yol alması, aşağı yukarı aynı döneme denk geliyor. Mesut Özil sonrası dönemde Alman Federasyonu yabancı uyruklu futbolcular konusunda açık bir şekilde cesaretlendi ve net bir kamuoyu güvencesini de arkasında buldu. Eskiden bu tip oyunculara daha soğuk bakan ve benimsemeyen Alman kamuoyu da Nuri Şahin gibi ligin en önemli oyuncusunun kendi millî takımlarında oynayamaması ve Mesut'un yaşadığı büyük çıkış sonrası bu oyunculara yeşil ışık yaktı. Aslında Almanya'da sadece futbolda değil, ülkenin genelinde yabancı uyruklu Almanlara daha yoğun bir ilgi

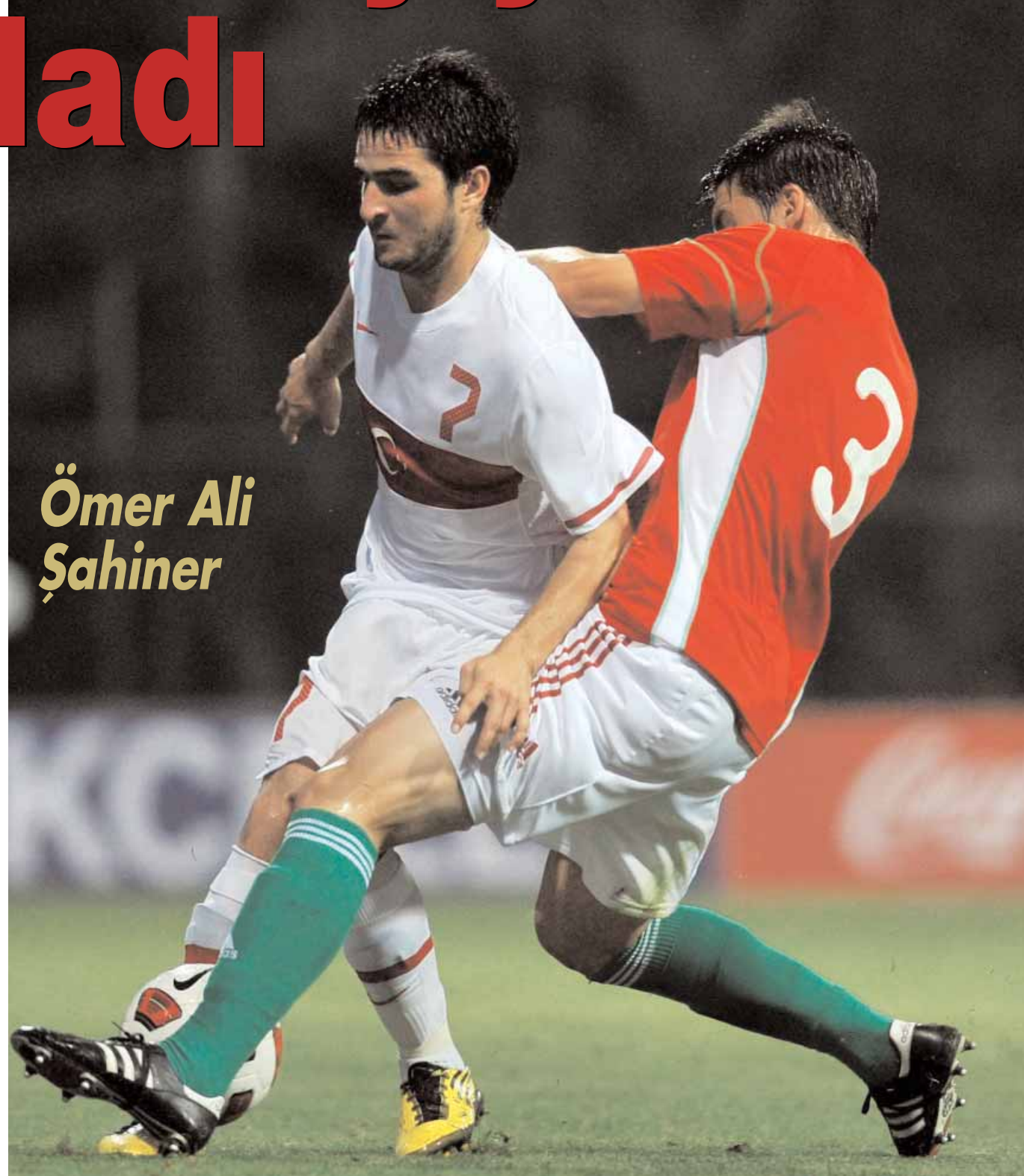
var. Bunu toplumun başka bir alanından örneklemek gerekirse, bazı şehirlerde yeni öğretmen atamalarında yabancı uyruklulara özel haklar tanındı. “Bir okul üç yeni öğretmen alacaksa biri yabancı uyruklu olmak zorundadır” gibisinden yeni kanunlarla, bu yabancı uyruklu Almanların da toplumun dışında bırakılmadığı algısı yaratılmaya çalışılıyor. Biraz uç bir örnek ama Almanya'daki genel hava ve eğilimi yansıtması açısından önemli olduğunu düşünüyorum. Ayrıca son on senede Alman futbolunu gözlemlediğimizde şunu da açıkça görüyoruz ki; A millî takıma çıkma yaşı oldukça düştü. Bir hayli genç yaşlarda çok sayıda oyuncunun millî takımın bir parçası olabildiğini görüyoruz. İşin sahada oynanan kısmına dönecek olursak, bu Alman Millî Takımı, gerek Mayıs ayında Sırbistan'da düzenlenen 17 Yaş Altı Avrupa Futbol Şampiyonası'nda gerekse geride bıraktığımız Dünya Kupası'nda ortaya koyduğu performansla birçok futbolsevere parmak ısırttı ve neden Almanya'nın genç yaş gruplarında en ilgiyle takip edilen takım olduğunu kanıtladı. Mayıs ayında gelen Avrupa ikinciliği sonrası, Dünya Kupası'nda elde edilen üçüncülük, takımın doğru yolda olduğunun kanıtı. Şimdiden “Gerd Müller” benzetmeleri yapılan bu yaş grubunun en iyi golcülerinden Samed Yeşil için Arsenal'in devrede olduğu konuşuluyor. Levent Ayçiçek turnuva boyunca ne kadar büyük bir yeteneğe sahip olduğunu defalarca gösterdi ve tüm gözler üzerinde. Emre Can zaten Almanların fazlasıyla üzerine titrediği bir oyuncu ve Bayern Münih orta sahasının geleceği olarak görülüyor. Robin Yalçın hem savunma hem orta alandaki oyunu, hırsı ve mücadelesiyle şimdiden heyecan yaratan bir oyuncu. Diğer oyuncular da bu kadar ön planda olmasa bile bu takımın çok önemli parçaları haline gelmiş durumda. Sahada sekiz Türk asıllı oyuncu bulunduran bir Alman Millî Takımı, birçokları için bundan yirmi sene önce hayâl bile değildi ama günümüzde artık gerçeğin ta kendisi. Ligimizde yabancı sınırlamasına takılmadan oynayabilecek bu ilginç Alman Millî Takımı'nı yakından takip etmeye devam edeceğiz; çünkü onlar kaybedince biz de kaybetmiş sayılıyoruz.

Yıldızı ay-yıldızla parladı

Nijerya'da çeyrek final oynayan U17 Millî Takımı ile bu yaz Avrupa Şampiyonası Finalleri'ne kalan U19 Millî Takımı'nın önemli kozlarından biri o. Yani yetişmekte olan genç ve umut vaat eden bir jenerasyonun önde gelen isimlerinden. Sağ açık, sol açık ve santrfor gibi hücumun farklı mevkilerinde başarıyla oynayabiliyor. Bugüne kadar doğduğu şehrin takımında futbol hayatını sürdüren genç yıldız adayı, artık kabuğundan çıkıp bir Süper Lig oyuncusu olmanın hesaplarını yapıyor.

Aydın **Güvenir**

Ömer Ali Şahiner

▼Futbola nasıl adım attın? Bu konuda seni destekleyen birileri oldu mu?
▲1992 Konya Ereğli doğumluyum. Çoğu oyuncu gibi ben de mahalle maçlarıyla buluştum ilk kez topa. O zamanlar arkadaşlarımla durmadan futbol oynardık. Maç yaptığımız böyle günlerin birinde Konya'da amatör bir takım olan Karabağ Gençlerbirliği'nin hocası Niyazi Yıldırım beni görmüş. "Niyazi

Hocanın mahalle maçında ne işi var?" dersiniz, markete gidiyormuş ve o sırada tesadüfen bizim yaptığımız maçı görüp, "Biraz izleyeyim bari" demiş (gülüyor). Maçı seyredirken de beni beğenmiş. Olacağı varmış yani. Maçtan sonra yanıma geldi Niyazi Hoca ve kendini tanıtarak takımında oynamamı istediğini belirtti. Bu teklifi alınca ilk başta çekindim biraz açıkçası. Durumu babama anlattım. Daha

sonra babamla Niyazi Hoca tanıştılar ve birbirlerini sevdiler. Böyle olunca ben de Karabağ Gençlerbirliği'nde oynamaya karar verdim. Bu süreçte Niyazi Hocanın desteği ve takıma aldıktan sonraki ilgisi benim için çok önemliydi.
▼Karabağ Gençlerbirliği'nde uzun bir dönem oynadıktan şimdi de formasını giydiğin Konya Torku Şekerspor'a geçtin. Bu süreci bizlerle paylaşabilir misin?

Konya Torku Şekerspor'un altyapısına geçtikten 1 yıl sonra profesyonel sözleşme imzaladım. Beni takımına alan Hakan Ünal Hocanın özellikle top sürme başta olmak üzere, birçok özelliğimi daha da ileriye taşımamı sağladığını söyleyebilirim.

Deplasmanlı Süper Gençler Ligi'nde oynarken Genç Millî Takımlara seçildim. U17 Millî Takımı ile oynadığım La Manga Turnuvası benim için iyi bir vitrin oldu. İlk golümü Hollanda'ya attım ve Mayıs 2009'da Avrupa Şampiyonası Finalleri'ne gittim.

Millî Takım kariyerime çok erken yaşta başlamak benim için mükemmel oldu. Millî Takımlar bana çok şey kattı. Katmaya da devam ediyor. Hem futbolcu olarak hem de insan olarak. Kişisel olarak da burada içinde bulunduğum ortam sosyal yaşantımı çok olumlu etkiledi.

Konya Torku Şekerspor'da ilk olarak beni ben yapan İsmail Kartal'dır. 16 yaşında beni A takıma almıştı. Onun da etkisiyle Fenerbahçe'den resmi bir teklif gelmiş ama hem sözleşmem devam ettiği hem de yaşım küçük olduğu için kulübüm bu transfere izin vermemişti.

U19 Avrupa Şampiyonası Finalleri'ne kaldığımız Elit Tur'dan sonra daha üst bir ligde oynamam gerektiğini daha çok düşünüyorum. Süper Lig kulüplerinden yine bazı teklifler olmuştu. Kulübüm de müsaade ederse, daha üst seviyelerde oynamayı çok istiyorum.

Kanatlarda görev yapmaktansa santrfor oynamayı tercih ederim. Ancak statik forvetleri sevmiyorum. David Villa gibi gezgin ve kanatlara açılabilen forvetleri çok beğeniyorum. Kanatları baz aldığımızda beğendiğim ve örnek aldığım tek isim Arda Turan.

Futbol kitabı olarak Lionel Messi ile Andres Iniesta'nın biyografilerini okudum. Bir de Jose Mourinho'yu anlatan "Başarının Anatomisi" adlı kitabı... Bu kitaplardan kendime en çok örnek aldığım bölüm Messi'nin futbolcu olmak için verdiği savaş ve inadidir.

▲Karabağ Gençlerbirliği'nde yaklaşık 5 yıl oynadım. O dönemde de Konya Torku Şekerspor'un altyapı antrenörü Hakan Ünal beni devamlı takip ediyordu. Zaten Konya Torku Şekerspor'un da PAF takımıyla sık sık maçlarımız oluyordu. 15 yaşındayken Hakan Hoca, Konya Torku Şekerspor'a transfer olmamı sağladı. Buraya geçtikten 1 sene sonra da takımım ile profesyonel sözleşme imzaladım. Ayrıca Hakan Hocanın özellikle top sürme başta olmak üzere, birçok özelliğimi daha da ileriye taşımamı sağladığını söyleyebilirim. O yüzden benim gelişimimde katkısı büyük.

▼Konya Torku Şekerspor'la profesyonel sözleşme imzalamadan kısa bir süre önce Deplasmanlı Süper Gençler Ligi'nde takımın altyapısında mücadele ederken o dönem U16 Millî Takımı'nın hocası Ferhat Südoğan seni beğenmiş ve Millî Takım'a çağırmış. Sen de ilk kez çağırıldığın Millî Takım'da Belarus'a karşı oynanan iki hazırlık maçında da sonradan oyuna girmene rağmen çok iyi performans sergilemişsin.

▲Deplasmanlı Süper Gençler Ligi zor bir ligdi aslında. Büyük takımların altyapısında gelip de burada oynayan takım arkadaşlarım dâhil birçok oyuncu vardı. Ben de bu ligde mücadele ederken Ferhat Hoca, Mayıs 2008'de beni U16 Millî Takımı'na çağırıldı. Aslında Belarus'a karşı oynadığımız iki maçta da kendi performansımı pek beğenmemiştim. Ancak dediğiniz gibi o maçlar Millî Takım'la tanışma noktam oldu. Hocalarım beni tanıdı. Benim de ufkum açıldı. Daha sonra 2009 yılının başında U17 Millî

Takımı'na çağırıldım. Abdullah Ercan idaresinde La Manga Turnuvası'na katıldık. Orası benim için iyi bir vitrin oldu. Millî Takım için ilk golümü de Hollanda'ya karşı attım bu

turnuvada. Buradaki performansından sonra da Abdullah Hoca beni Mayıs 2009'da Almanya'da düzenlenen U17 Avrupa Şampiyonası Finalleri için kadroya aldı.

İngiltere maçı dönüm noktamdı

▼**Avrupa Şampiyonası Finalleri'nde de çok başarılı olduğun bir İngiltere maçı var. O maç da senin kariyerin için önemli bir ilerleme noktası oldu değil mi?**
▲Evet öyle oldu diyebiliriz. Finallerde grubu üçüncü sırada tamamlamış ve bir üst tura çıkmamıştık. Turnuvadaki ilk iki maçımızı kaybetmiştik. Son maçımız İngiltere'yeydi. O güne kadar U17 Millî Takımı'nda hiç ilk 11 oynamamıştım. Hep yedekten oyuna dâhil olmuşum. İlk kez o maçta Abdullah Hoca bana ilk 11'de şans verdi. O maçta çok iyi oynadım. Maçı da 1-0 kazandık. Bu aynı zamanda turnuvadaki ilk ve tek galibiyetimizdi. Bu karşılaşmadan sonra da düzenli olarak ilk 11'de forma giymeye başladım. İngiltere karşısında iyi oynamamın nedeni, her geldiğim kampa kendimi daha çok geliştirmem ve bunu hissetmemden kaynaklanıyordu aslında. Her kampa oyunumun üstüne biraz daha koyuyordum. ▼**Bu açıdan bakarsak kulübünden öte Millî Takım sana çok şey kattı ve senin bu kadar umut vaat eden bir oyuncu olmanda başrol oynadı demek doğru olur mu?**

▲Millî Takım kariyerime çok erken yaşta başlamak benim için mükemmel oldu. Millî Takımlar bana çok şey kattı. Katmaya da devam ediyor. Hem futbolcu olarak hem de insan olarak. Kişisel olarak da burada içinde bulunduğum ortam sosyal yaşamımı çok olumlu etkiledi. ▼**2009 sonbaharında U17 Dünya Kupası'na katıldın Genç Millî Takım'la. Çeyrek finalde Kolombiya'dan son dakikada gol yiyip, penaltı atışları sonucunda da turnuvaya veda etmişsiniz. Ancak o turnuvada takım olarak gösterdiğiniz performans hâlâ akıllarda. Sen de Nijerya'da bu takımın önemli parçalarından biriydin. Bu şampiyonayı değerlendir misin biraz bize?**
▲Dünya Kupası bizim için çok önemli, aynı zamanda bir o kadar da heyecan vericiydi. Çünkü maçlar televizyondan naklen yayınlanıyordu ve hem Türkiye hem de dünya bizi yakından takip ediyordu. Bu durum içimizde oldukça fazla heyecan

uyandırmıştı dediğim gibi. Ayrıca da takım olarak gelişme dönemimizin tam başlarına gelmişti bu turnuva. Orada sadece futbolcular değil tüm kafiye harika bir bütünleşme gösterdik. Arkadaşlığımız çok iyiydi anlayacağınız. Zaten şu anda U19 Takımı'nı da ağırlıklı olarak o turnuvadaki oyuncular oluşturuyor. İşte bu arkadaşlık maçlara yansdı ve takım olmamızın verdiği etkiyle başarılı bir performans koyduk ortaya. ▼**Sana göre ileriki yıllara da damgasını vuracak çok başarılı bir jenerasyon mu geliyor?**
▲Nijerya'daki Dünya Kupası'ndan sonra hem Millî Takım'da hem de oynadığımız kulüplerde çok şeyi değiştirdiğimize inanıyorum. Öncelikle kafa yapımız değişti. Kendimize olan güvenimiz arttı. Bu turnuvada gösterdiğimiz performansın etkisiyle, oynadığımız kulüplerde daha çok süre almaya başladık. Şu günlerde de hem kendi kulüplerimizde hem de Millî Takımımızda çok daha iyi şeyler yapabileceğimizi gösterdiğimize inanıyorum. Elit Tur'da son Avrupa Şampiyonası'nı kazanan Almanya'yı yenerek finallere kaldık mesela. Bu bana göre çok önemli bir başarıydı. Dediğim gibi, gelişimimiz her geçen gün artıyor. Takım olarak birbirimizi de iyi tanıyoruz. Eğer bu şekilde kendimizi geliştirmeye ve birbirimize bağlı kalmaya devam edebilirsek ileride neden başarılı olamayalım ki?

Beni ben yapan İsmail Kartal'dır!

▼**Millî Takım'dan Konya Torku Şekerspor'a dönelim. Hiç kuşku yok ki burada da kariyerin için önemli isimler vardır.**
▲Konya Torku Şekerspor'da ilk olarak beni ben yapan İsmail Kartal'dır. Şu an Fenerbahçe'de Aykut Kocaman'ın yardımcısı kendisi. Üzerimde çok emeği vardır. İsmail Hoca, Konya Torku Şekerspor'un teknik direktörlüğünü yaparken beni altyapıdan alıp A takımına oynaıtmaya başlamıştı. Henüz 16 yaşındaydım ve takımın en küçüğüydüm. İdmanlardan sonra sürekli benimle ayrı olarak ilgilenir ve çalıştırdı. Hatta o zaman İsmail Hocanın da etkisiyle Fenerbahçe'den kulübüme resmi bir teklif gelmişti. Hem sözleşmem devam ettiği hem de yaşım küçük olduğu için kulübüm bu transfere izin vermemişti. ▼**Transfer demişken, Konya'da doğup büyüdün. Futbola da burada başladın ve hâlâ Konya**

Torku Şekerspor'da forma giyiyorsun. Oldukça da başarılı bir oyuncusun. Önümüzdeki dönemde Süper Lig takımlarının seni transfer etmek isteyeceği aşikâr. Konya'nın dışına çıkmak ve ailenin yanından ayrılmak seni korkutuyor mu?

▲Konya'yı çok seviyorum. Hem buralıyım hem de burada çok güzel günler geçirdim gerçekten. Ama mutlaka bir gün dediğinizi gibi il sınırları dışına çıkacağım. Aslında bu sene bazı teklifler de vardı ancak şartlar uygun olmayınca transferim gerçekleşmedi. Belki yine bu transfer sezonu içinde teklifler olabilir, ben de bunları değerlendirebilirim. O gün gelip Konya'dan ayrılmak zorunda

kaldığım zaman şehri çok özleyeceğim. Bunun dışında fazla zorlanacağımı sanmıyorum. Ayrıca nereye gidersem gideyim ailem de benimle birlikte o şehre taşınacaktır. Zaten burada da her maçıma gelip bana destek oluyordlar.

Artık Süper Lig'de oynamak istiyorum

▼**Konya Torku Şekerspor geçen sezon Spor Toto 2. Lig Play-Off'larında elenerek Bank Asya 1. Lig'e çıkma şansını kaybetti. U19 Millî Takımı'nın önemli bir oyuncusu olarak artık bu ligdeki misyonunu tamamladığını ve önümüzdeki sezon daha üst bir ligde oynaman**

gerektiğini düşünüyor musun?
▲Özellikle Antalya'da oynanan ve grubu birinci bitirerek U19 Avrupa Şampiyonası Finalleri'ne kaldığımız Elit Tur'dan sonra daha üst bir ligde oynamam gerektiğini daha çok düşünüyorum. Dediğim gibi, Süper Lig kulüplerinden bazı teklifler olmuştu. Gene olursa ve kulübüm de müsaade ederse, kabuğumun dışına çıkmayı ve daha üst seviyelerde oynamayı çok istiyorum. ▼**Hem sağ açık hem de sol açıktaki oynayabiliyorsun. Hangi kanatta oynamayı daha çok tercih ediyorsun?**
▲İki kanat da gerçekten çok fark etmiyor benim için. İki bölgede de hiç bir sıkıntı çekmeden keyifle oynuyorum çünkü. Geçen sezon Konya Torku Şekerspor'da ağırlıklı olarak sağ açık oynadım. Ama dediğim gibi, sol açık da oynasam bir farkı olmazdı benim için. ▼**Günümüz futbolunda senin gibi hücumda dönük kanat oyuncularına eskiye oranla oldukça önemli ve etkili konumda. Bu oyuncuların arasından her iki kanatta da oynayabilen isimler hiç şüphesiz fark yaratıyor. Her iki kanatta da görev yapabilen bir oyuncu olarak bu özelliğinin faydalarını ne kadar görebiliyorsun sahada?**
▲Sağ ayaklı olduğum için sol kanatta oynarken, kanattan içeriye daha rahat girebiliyorum. Sağ tarafta ise rakip bekin üzerine gidip çalım atarak çizgiye inebiliyorum. Yani her iki kanatta da farklı şeyler yapabiliyorum. Ayrıca iki kanatta da oynayabildiğimden maç içinde bazen soldan sağa, sağdan sola geçerek değişken olabiliyorum. Bu da rakip bekleri oldukça şaşırtıyor ve zorluyor. Bunun da çok yararını görüyorum mesela.

Santrfor oynamayı tercih ederim

▼**Bir kanat oyuncusu olmana rağmen golcü özelliklerin de var. Hem Millî Takım'da hem de Konya'da attığın gol sayısı hiç de az değil. Elit Tur'da Almanya'yı mağlup edip finallere kaldığınız maçta da santrfor olarak çıkmıştın sahaya. Daha önce hiç bu bölgede oynamışlığın var mı?**
▲Futbol kariyerimin başında santrfor oynuyordum aslında. Deplasmanlı Süper Gençler Ligi'nde mücadele ederken sürekli hücumda görev yapıyordum mesela. O ligde bu mevkiye oynayarak çok gol atmıştım. Konya Torku Şekerspor'un altyapısında oynarken de Türkiye üçüncüsü olmuştuk. O dönemde de 5 maçta

17 gol atmıştım. Hatta üçüncü olduğumuz maçta Trabzonspor'u 5-0 mağlup etmiştik ve takımımızın 5 golünü de ben kaydetmiştim. Yani santrfor özelliklerim de bir hayli fazla. ▼**Peki bu kadar çok gol atarken neden kanatlarda oynamaya başladın?**
▲Konya Torku Şekerspor'da yükselmeye başladıkdan sonra A takıma çıktım ve sürekli oynamaya başladım. O dönemde kulübe isim yapmış santrforlar geliyordu. Ben de genç olduğum için hocalarımız daha deneyimli oyuncuları tercih ediyordu. Benim de şans bulabileceğim yer kanatlardı. Türkiye'de hiç bir antrenör 16 yaşındaki oyuncusunu santrfor oynatmaz diye düşünüyorum. Dolayısıyla bana da kanatlar kaldı. Ayrıca golcülüğümün dışında hız, top sürme, top tekniği gibi bir kanat oyuncusunda olması gereken özelliklerim de vardı. Bu yüzden A takıma çıktıktan kısa bir süre sonra kanatlarda oynamaya başladım. Aslında bana sorsalar santrfor oynamayı daha çok isterim. O bölgeye geçtiğim zaman rahatlar ve bir "oh" çekerim, "Tamam burası benim" diyebilirim (gülüyor). ▼**O zaman beğendiğin ve dikkatle takip ettiğin forvet ve kanat oyuncularının kimler olduğunu soralım sana.**

▲Sürekli değişiyor aslında. Statik ve pivot forvetleri pek sevmediğimi söyleyebilirim öncelikle. Mesela Barcelonalı David Villa gibi gezgin ve kanatlara açılabilen forvetleri çok beğeniyorum. Zaten İspanya Ligi de Türkiye dışında en çok takip ettiğim lig. Sadece kanatları baz aldığımızda beğendiğim ve örnek aldığım tek isim Arda Turan. Ayrıca kendisini çok seviyorum. Hatta ilk forma numaram da Arda abininki gibi 66'ydı. O dönem Arda abi de çok ünlü değildi. Ama kendisine ta o zamandan hayran olduğum için 66 numaralı formayı tercih etmiştim. ▼**Peki Arda'yı izlerken sahada yaptıklarına dikkat edip kendine bir şeyler katıyor musun?**
▲Televizyondan izlerken her yaptığına çok dikkat edip kendime de bir şeyler katmaya çalışıyorum ama maalesef kendisiyle tanışamadım daha.

O yüzden ondan tavsiye alma fırsatım olmadı hiç. ▼**İspanya Ligi'nin sıkı bir takipçisi olduğunu söyledin. İlerideki hedefin de bu ligde oynamak mı?**
▲Gerekirse Almeida (sonuncu olarak küme düştüler) olsun, ama yeter ki İspanya olsun (gülüyor). La Liga gerçekten çok kaliteli, teknik ve göze hoş gelen bir lig. Ben de ileride o ligde oynamayı çok istiyorum. ▼**Çok gençsin ve başarılı olmana rağmen henüz öğrenme çağındasın. Eksik olduğun düşünüldüğün yönlerin var mı?**
▲Tabii ki var. Günümüz futbolu sürekli gelişiyor ve oyun temposu artıyor. Benim gibi kanat adamlarının da oyunun her iki yönüne katkıda bulunması lâzım. Yani ofansif olduğu kadar, defansif anlamda da nitelikli olmak gerekiyor. Ben de defansif özelliklerimi geliştirmem gerektiğini düşünüyorum. Ayrıca yaratıcılık konusunda da biraz eksikim var. Onu da kapatmam gerekli. Mesela tecrübeli bir yaratıcı oyuncuyla aynı takımda oynasam ondan çok şeyler öğrenip, bu eksikimi giderebilirim diye düşünüyorum.

Messi beni çok etkilemişti

▼**Futbol kitapları okur musun? Eğer varsa, okuduğun kitaplarda kendine ders çıkardığın bölümler oluyor mu?**

▲Futbol kitabı olarak Lionel Messi ile Andres Iniesta'nın biyografilerini okudum. Bir de Jose Mourinho'yu anlatan "Başarının Anatomisi" adlı kitabı... Bu kitaplardan kendime en çok örnek aldığım bölüm Messi'nin futbolcu olmak için verdiği savaş ve inadıdır. Messi küçükken ülkesindeki bir kulüp, kemik yapısının gelişmesi için kendisine yapılması gereken iğne ve tedavi için gerekli parayı vermiyor. Fiziğine bakıyorlar ve takıma almıyorlar. Hatta açlıktan zamanı gelince köpeklerini bile satmak zorunda kalıyorlar. Daha sonra Messi, İspanya'ya akrabalarının yanına geliyor. Burada Barcelona'nın seçmelerine katılıyor ve hayatı değişiyor. İşte Messi'nin bu isteği ve futbol oynamak için bütün şartlarını zorlaması beni çok etkilemişti okurken.

▼**Boş zamanlarında kitap okumak dışında neler yapıyorsun?**
▲Dediğim gibi, Konya'yı çok seviyorum. Kamplarda olduğum zaman da çok özlüyorum. Aynı bir şehir benim için Konya. Bana "Nesini seviyorsun?" diye sorduklarında cevap veremiyorum, çünkü bir nedeni yok (gülüyor). Arkadaşlarımla vakit geçiriyorum genelde. U19 Millî Takımı'ndan da takım arkadaşım Konyasporlu Ali Dere ile çok sık görüşüyoruz mesela. Konya'da çok huzurlu olduğum için bu durum da futboluma olumlu yansıyor diyebilirim.

Pembe karanfil kokusu

Profesyonel futbolun yaz tatiline girdiği dönemde eksen kadınlar futboluna kaydı. Almanya'da düzenlenen 2011 Kadınlar Dünya Kupası ulaştığı izleyici sayılarıyla büyük ilgi uyandırdı. 22 gün süren dev organizasyon "Pembe Karanfil" Japonya'nın şampiyonluğuyla sona erdi. Uzakdoğu temsilcisi, Almanya, İsveç ve ABD gibi devleri geçerek kimsenin beklediği müthiş bir başarıya imza attı. Japonya tarih yazarken, kaptan Homare Sawa oynadığı 5. Dünya Kupası'nın yıldızı oldu.

Ceyla Kütükoğlu

Yer Berlin, Almanya. Haftalar hatta aylar öncesinden başlamış hazırlıkların sonucunu görmek için meraklı bir bekleyiş hâkim. Bir millet tek yürek olmuş, bugüne odaklanmış. Havaalanından başlayarak tüm sokaklar ve dükkanlar süslenmiş. Her yerde futbol dünyasının yeni kahramanlarının fotoğrafları var. Tüm Almanya bu gösteriyi bekliyor. 26 Haziran 2011, Berlin Olimpiyat Stadı saat 17.00. Açılış maçına ve beklenen şölenin başlamasına bir saat var. Sokaklarda en az iki kişiden birinin elinde bir bayrak veya üstünde bir forma. Çoluk çocuk, ailece yüzleri boyalı taraftarlar maça gidiyor. Beş Türk gazeteci, bir de ben, şaşkın gözlerle etrafı izliyoruz. Alman Dış İlişkileri ve Goethe Institute'un davetlisi olarak Bağış Erten, Dağhan Irak, Hilal Gülyurt, Hatice Yücel ve Yakir Mızrahi ile birlikte Berlin'deyiz. Sanki uçakla bir başka ülkeye değil de başka bir evrene geldik. Maçın başlamasına yarım saat kala stadın etrafı sakin. "Belki de tahmin edildiği kadar kalabalık olmayacak" diye geçiriyoruz içimizden, birazdan göreceğimizi hayal bile edemeyerek. Berlin Olimpiyatı için yapılan stat, 75 yıllık tarihinin en ilginç günlerinden birini yaşıyor.

Merdivenleri çıkarken göz ucuyla tribünlere bakıyoruz ve şok başlıyor. İçerisi tıklım tıklım dolu. Çocuklar, yaşlılar, erkekler ve kadınlar, özette herkes heyecanla maçı bekliyor. Koltuğumuza yöneldiğimizde yerimizde oturan bizden daha hevesli taraftarları kendi yerlerine yönlendirip şaşkınlık içinde çöküyoruz. Önümüzde çocuklu bir aile, arkamızda iki 80'lik teyze, onların biraz yanında 10 yaşlarında yüzü boyalı ve formalı bir kız çocuğu. Maç öncesi şovları biterken kale arkasındaki tribün nefis bir koreografi ile Alman bayrağı renklerine bürünüyor. Yanımdaki gazeteciler çok maçı görmüş ama hiçbiri böyle bir şeyi hayatında yaşamamış. Her birinin gözleri yerinden çıkıp stadı şöyle bir dolaşıp yerine döndüğünde beyinlerine, "Biz neredeyiz, bu nasıl olur?" sinyalleri gönderiyor. Ve maç başlıyor. Sahadaki herkes mücadelesi önyargıların birkaç fersah üzerinde seyrediyor. Farklılıkları fiziksel özellikleri değil, davranışları. Belki daha yavaşlar ama daha organize. Zaman zaman hata yapsalar da itiraz etmiyor, değiştiremeyecekleri gerçeğini kabulleniyorlar. Her şeyden önemlisi para için değil, sevdikleri için, en çok da o anı yaşayabilmek için oynuyorlar. Bir nevi Carpe Diem

futbolu. Onlar futbolun gerçek romantikleri. Şehrin her yerinde fotoğrafları olanlar onlar. Bajramaj, Prinz, Laudehr, Sinclair, Kyle, Marta ve Smith. Onlar bu dünyanın yıldızları. Birden aklımızı başımızdan alan o yazı, skorboardda görülüyor. Maçtaki seyirci sayısı 73 bin 860. Başındaki 73 bini atınca bile heybetli görünür o rekor sayıya gözlerimizi kırıştırarak bakıyoruz. Bu bahsettiğim anı bir Dünya Kupası açılış maçına ait. Ama sizin bildiğiniz Dünya Kupası değil, Kadınlar Dünya Kupası. FIFA'nın yeni gözbebeği, futbolun yeni gerçeği.

Ve sahne kadınların

Geçtiğimiz ay, profesyonel futbolun durgunlaştığı bir dönemde erkekler sahneyi kadınlara bıraktı. Almanya'nın ev sahipliği yaptığı kupaya hazırlığı üst düzeydeydi. 5 sene önceki Erkekler Dünya Kupası organizasyonunda içlerindeki futbol aşkını yeniden keşfeden Almanlar bu sefer son şampiyon takımlarına lâyık bir organizasyonla

dünyanın karşısına çıktı. 26 Haziran akşamı Berlin Olimpiyat Stadı'ndaki açılış, kadın futbolu için Avrupa'da yeni bir milat oluşturuyordu. UEFA'nın son iki sene dir Kadınlar Şampiyonlar Ligi'ni Erkekler Şampiyonlar Ligi ile aynı şehirde yapma çabaları seyirci sayısında olumlu bir gelişmeye neden olmazken, Almanya'nın tanıtım çabaları aylar öncesinde kupa biletlerinin büyük çoğunluğunun satılmasını sağladı. Maçların oynanacağı tüm şehirlerde sponsorlar, millî takım oyuncularının yer aldığı reklamlarla sokakları donatmıştı. Tüm gazeteler baş sayfadan itibaren kupadan bahsediyordu. İlk maçtan itibaren yüzde 40'a varan izlenme paylarıyla Almanya'da kadın futbolu gündemin öncelikli maddelerinden biri oldu. Dört hafta boyunca futbolseverlerin gözü Almanya'ya çevrildi. Almanya'nın Kanada'yı 2-1 yendiği karşılaşmanın kalitesi kupanın ne kadar çekici geleceğinin sinyallerini veriyordu. Bu kupayla pek çok kişi hayatında ilk kez kadın futbolunu izlemiş oldu, pek çoğu da kadınların da iyi futbol

oynayabildiğini idrak etti. Erkek futboluyla ilgili iki büyük organizasyonla (Copa America ve U17 Dünya Kupası) eş zamanlı devam eden Kadınlar Dünya Kupası, heyecanı ve ilginç maçlarıyla zaman zaman bu iki kupayı da gölgede bırakmayı başardı. Kupanın ne kadar ilgi çektiğine yönelik çarpıcı bir veri, mikro blogging sitesi Twitter'dan geldi. Amerika ve Japonya arasında oynanan final maçında saniyede 7 bin 196 mesaj atılarak bir rekor kırıldı.

Favorilerin değil, sürprizlerin kupası

2011 Kadınlar Dünya Kupası'na katılan 16 takımdan Ekvatorial Gine ve Kolombiya ilk kez bu heyecanı yaşadı. FIFA Dünya Kadınlar sıralamasında ilk onda yer alan tüm takımların hazır bulunduğu kupanın favorileri son iki Dünya Kupası'nı kazanan Almanya, son olimpiyat şampiyonu Amerika ve Brezilya olarak gösteriliyordu. İsveç de turnuvanın başlamasıyla birlikte oynadığı futbolla iddialı takımlar arasında olduğunu ortaya koydu. Kadınlar Dünya Kupası'nda çekişme ilk turda başladı ama favoriler çeyrek finale çıkmayı başardı. Ev sahibi Almanya hem seyirci hem de kamuoyu desteğini arkasına alarak düştüğü zor grupta puan kaybetmeden zirvede yer aldı. İsveç ve Brezilya yine kayıpsız lider olarak çeyrek finale çıkarken, İngiltere zorlanmasına rağmen lider olarak bir üst turdaki yerini alıyordu. Japonya, ABD, Fransa ve Avustralya da gruplarını ikinci sırada bitirerek ilk sekiz arasına girdi. İlk turun tek sürprizi ise eski dünya şampiyonu Norveç'in çeyrek final göremeden elenmesi oldu.

Çeyrek finallerle birlikte kupada yeni ve zorlu bir viraja girildi. Artık futbolla birlikte psikolojik faktörler de devreydi. Grup aşamasında turnuvanın en büyük favorisi son şampiyon Almanya, ülkede büyük bir heyecan yaratmış ancak ilgiye ve baskıya alışık olmayan oyuncular bu faktörlerin altında ezilmeye başlamıştı. Bu kupanın en büyük reklam yıldızı Fatmire Lira Bajramaj, medya görünürlüğü başarısını sahaya yansıtmıyor, takım arkadaşları tarafından dışlanışı ve oyunda geri plana itilmesi televizyon ekranlarından bile anlaşılıyordu. Kupa başlamadan, "Biz şampiyonuz, siz üçüncü" diye erkek meslektaşlarına takılan dışı

panzerlerin korktukları başına geldi ve podyum göremeden Dünya Kupası'na çeyrek finalde veda ettiler. Almanya'yı deviren takım ise favoriler arasında gösterilmeyen Japonya'ydı.

Drama başlıyor

Çeyrek finalde İsveç, Norveç'in grubundan çıkmayı başaran Avustralya karşısında 3-1'lik rahat bir galibiyetle yarı finale yükselirken çeyrek finalin diğer iki eşleşmesi kupa tarihine geçecek iki güzel maça sahne oluyordu. Yüzyıl savaşının kadın versiyonu Leverkusen'deki İngiltere-Fransa buluşmasında gerçekleşti. 59. dakikada Jill Scott'un golüyle 1-0 öne geçen İngiltere, akın akın gelen Fransa'ya karşı dakika sayarken, 88'de Bussaglia'nın şutu gururla ilerleyen İngiliz gemisinde büyük bir delik açıyordu. Beklenen gol uzatmada gelmeyince sonu penaltılarla biten efsane maçlar serisi de başlamış oldu. Mücadele boyunca çok iyi bir performans sergileyen Camille Abily ilk penaltıda kaleciyi geçemedi. Sonra iki takım oyuncularının ağırları bulan vuruşlarıyla geçen bir seri geldi. Son

yerine kendi yıldızlarını takmak kendi kalesine attığı golle Amerika kupa için değil, sevdikleri için oynuyorlar. Tutkuları sahaya yansıyor. 1.Oyun erkeklerle göre daha yavaş. 2.Şutlar daha özenli. Gol vuruşları çok isabetli. Şutların çoğunluğu kaleyi buluyor. 3.Oyun kurgularına bağlılıkları üst düzeyde. 4.Oyun erkeklerle oranla daha az duruyor. Daha az faul, daha az kendini yere atma var. 5.Kadınlar çoğunlukla hakeme itiraz etmiyor. 6.Kadın futbolunun yumuşak karnı kaleciler. Fizik ve teknik açısından kaleciler hâlâ yetersiz kalıyor. 7.Yıldızların bireysel oyunlarından çok takım oyunu ön planda. 8.Kadınlar Dünya Kupası'nda Erkekler Dünya Kupası'ndan daha fazla kafa golü atılıyor. 2010 Dünya Kupası'nda atılan gollerin %17.9'u kafa golü iken 2011 Kadınlar Dünya Kupası'nda atılan gollerin %25.6'sı

Turnuvanın en iyi on biri

- Hope Solo (ABD)
- Sonia Bompastor (Fransa)
- Erika (Brezilya)
- Simone Laudher (Almanya)
- Elise Kellond-Knight (Avustralya)
- Caroline Seger (İsveç)
- Homare Sawa (Japonya)
- Aya Miyama (Japonya)
- Genoveva Anonman (Ekvatorial Gine)
- Marta da Silva (Brezilya)
- Abby Wambach (ABD)

düzlükte İngiliz Rafferty ve White penaltıları kaçırınca Fransızlar ilk kez yarı finale çıkmanın sevincini yaşadı. Diğer eşleşme ise turnuvanın en dramatik maçına sahne oldu. Kupanın en büyük iki favorisi ABD ile Brezilya ağır sıklet dalında bir çeyrek finalde karşılaştı. Dünyanın en iyi kadın futbolcusu olarak bilinen Marta da Silva liderliğindeki Brezilya, formalarını süsleyen erkek takımının kazandığı Dünya Kupalarını temsil eden yıldızların

da ABD'nin başarılı file bekçisi Hope Solo'nun karşısına gönderiyordu. Belirgin bir yıldızı olmayan Amerika'da Hope Solo kurtardığı penaltıyla hem parlıyor hem de takımını bu dramatik maçın ardından yarı finale götürüyordu.

ABD ve Japonya el ele finale

İlk yarı final eşleşmesi, çeyrek finalin iki dramatik maçının galibi Fransa ve Amerika'yı karşı karşıya getirdi. Forvet hattında 1998 Dünya

Kupası'ndaki erkek takımıyla benzer sıkıntıları olan Fransa'ya, Sonia Bompastor'un çabaları final için yetmedi. Skor 1-1'de kilitlenmişken ABD'de sahneye çıkan isim yine Abby Wambach oldu. Alex Morgan'ın üçüncü golünün ardından ABD Dünya Kupaları'ndaki üçüncü finaline çıktı. Fransa ise bu yıl Şampiyonlar Ligi'ni kazanan Olympique Lyon'dan sonra Dünya Kupası'ndaki ilk yarı finaliyle kadın futbolunda güzel bir sayfa açmış oldu.

Kadın futboluna dair öğrendiklerimiz

Futbol Köyleri 5 yaşında

Futbol Genel Direktörlüğü'nün, Ülker'in ana sponsorluğunda düzenlediği Futbol Köyleri bu yıl 10-18 Temmuz ve 20-29 Temmuz 2011 tarihleri arasında gerçekleştirildi. Sinop, Gümüşhane, Bolu ve Karabük'te hayata geçirilen Futbol Köyleri, 160'ı kız, 240'ı erkek olmak üzere toplam 400 çocuğu ağırladı. Projede farklı illerden gelen çocukları futbol çatısı altında birleştirerek, sosyal, kültürel ve kişisel gelişimlerine katkı sağlamak hedefleniyor.

Arıboğan “Futbolun geleceğini şekillendiriyoruz”

TFF-Ülker Futbol Köyleri gibi çocuk futbolu projeleriyle geleceğin futbolunu şekillendirdiklerini belirten TFF

Başkanvekili Lutfi Arıboğan, “Sadece profesyonel futbola değil, grassroots ve futbolun diğer alt markalarına da büyük bütçe ayırıyoruz. 3 yılda 225 binden 500 bine çıkardığımız lisanslı futbolcu sayısını 1 milyona çıkartmayı hedefliyoruz. Ana sponsorlarımız, Millî Takım'ı desteklemenin yanı sıra futbolun gelişimi için kurduğumuz organizasyonlara, liglere de kaynak ayırıyor. Ülker'le 2007 yılından beri çocuk futbolunda çok güzel ve özel projelere imza attık. Birlikte geleceğin futbolunu şekillendiriyoruz” dedi

HERKEŞİÇİN FUTBOL programı kapsamında çocuklara yönelik düzenlenen faaliyetlerin önemine dikkat çeken Arıboğan, “Yıl boyunca devam eden futbol merkezlerimizle birlikte TFF-Ülker Futbol Köyü gibi dönemsel projelerle öncelikli hedefimiz bilinçli sporseverler yetiştirmek. 5. yılına giren Futbol Köyleri projesinde çocukların kişisel gelişimine yönelik verilen eğitimler en az futbol eğitimi kadar önem taşıyor. Farklı yerlerden gelen çocuklar burada hem kaynaşüyor hem de kendilerini ifade etmeyi öğreniyor. Çocuklarımızla konuştuğunuzda Futbol Köyleri'nde yaşadıkları deneyimin onları nasıl değiştirip geliştirdiğini ve yaşadıkları coşkuyu görebiliyoruz. Projeden yetişip Genç Millî Takımlara yükselmiş oyuncularımız var. Bu da Futbol Köyleri'nin profesyonel futbolcu yetiştirme sürecine de büyük katkısı olduğunu gösteriyor” ifadelerini kullandı.

Yanal “Çocuklarımız iyi sporsever olmayı öğretiyoruz”

Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Genel

TFF Futbol Genel Direktörlüğü'nün, Ülker'in ana sponsoru olduğu HERKEŞİÇİN FUTBOL programı kapsamında hayata geçirdiği TFF-Ülker Futbol Köyleri bu yıl 10-18 Temmuz ve 20-29 Temmuz 2011 tarihleri arasında gerçekleştirildi. Sinop, Gümüşhane, Bolu ve Karabük/Ovacık'ta hayata geçirilen TFF-Ülker Futbol Köyleri, toplam 400 çocuğu başarılı bir şekilde ağırladı. Farklı illerden gelen çocukları futbol çatısı altında birleştirerek, sosyal, kültürel ve kişisel gelişimlerine katkı sağlamayı hedefleyen proje kapsamında 160'ı kız, 240'ı erkek olmak üzere 12-13 yaş grubundaki çocuklar eğitim gördü. Projenin başladığı 2007 yılından bu yana TFF-Ülker Futbol Köyleri aracılığıyla ulaşılan çocuk sayısı 3 bin 40 oldu. TFF-Ülker Futbol Köyleri'nde uzmanlar tarafından düzenlenen eğitim programıyla minik sporcular, futbol yeteneklerini geliştirmenin yanı sıra futbolun özünde yer alan kardeşlik, centilmenlik ve dayanışma ruhunu keşfetti. Futbol Köyleri projesiyle bugüne kadar yaklaşık 3 bin çocuğa spor yapma imkânı sağlandı. Daha çok çocuğun spor yapabilmesi amacıyla Ülker'in, Türkiye Futbol Federasyonu ile işbirliği içerisinde hayata geçirdiği HERKEŞİÇİN FUTBOL programı ise 2007'den bu yana 200 binin üzerinde çocuğu buluşturdu.

Hedef yıl sonuna kadar sayısı 300 bine ulaştırmak.

Futbol Köyleri'nin bir ayağı olan Bolu Kız Köyü, yetenekli futbolcuların yanı sıra önemli konukları da ağırladı. Futbol Köyleri'nin Bolu kampını, Türkiye Futbol Federasyonu Başkanvekili Lutfi Arıboğan, Yıldız Holding Yönetim Kurulu Başkanı Murat Ülker, Millî Takımlardan Sorumlu Yönetim Kurulu Üyesi Cüneyt Tanman ile Futbol Genel Direktörü Ersun Yanal ziyaret ederek çocuklarla bir araya geldi.

Şahin'den Kız Futbol Köyü'ne ziyaret

TFF-Ülker Karabük Kız Futbol Köyü'nü, eğitimlerin ilk gününde Eski Meclis Başkanı Mehmet Ali Şahin, Ovacık Belediye Başkanı Hüseyin Denli ve Ovacık Kaymakamı Mustafa Fırat Taşolar ziyaret etti. TFF-Ülker Futbol Köyü'ndeki futbol eğitimleri izleyen Şahin ve yetkililer oyuncularla sohbet etti, proje hakkında eğitimlerden detaylı bilgi aldı. Mehmet Ali Şahin'e 80 kız öğrencinin ve eğitimcilerin imzaladığı futbol topu hediye edildi.

İlginç İstatistikler

1Abby Wambach Dünya Kupaları'nda attığı 13 golle en çok gol atan ikinci oyuncu olarak tarihe geçti. Liderlik ise halen 14 golle Alman Millî Takımı'nın kaptanı Birgit Prinz'de.

2Bugüne kadar 7 takım bütün Dünya Kupaları'nda yer aldı. Bu ülkeler Brezilya, Almanya, Japonya, Amerika, İsviç, Norveç ve Nijerya. 3ABD'deki Kadınlar Dünya Kupası finali 14 milyon izleyici çekerek ülke tarihinde en çok izlenen futbol maçı oldu. 4Katılan takım sayısı 1999'da 12'den 16'ya çıkarılmıştı. 2015'ten itibaren kupada 24 takım mücadele edecek. 5Avustralya Millî Takımı'nda Türk asıllı oyuncu Servet Uzunlar forma giydi.

6Kupadaki 16 takımdan 6'sının teknik direktörü kadınlardı: Silvia Neid (Almanya) , Carolina Morace (Kanada), Eucharía Uche (Nijerya), Hope Powell (İngiltere), Pia Sunhage (ABD), Eli Landsem (Norveç). 7Meksika Teknik Direktörü Leonardo Cuellar erkekler Dünya Kupası'nda oynayın Kadınlar Dünya Kupası'nda takım çalıştıran ilk teknik adam oldu. 8ABD, Kadınlar Dünya Kupaları'nın hepsinde yarı final gören tek takım olma unvanını korudu. 9İlk kupalarda maç başına atılan gol ortalaması 3.8 iken bu kupada bu sayı 2.7'ye düştü.

10Kupalarda maç başına atılan gol ortalaması 3.8 iken bu kupada bu sayı 2.7'ye düştü.

13 golle ABD'nin en çok gol atan oyuncusu Michelle Akers'i geçmiş oldu. Abby Wambach attığı 4 kafa golüyle savunma oyuncularının korkulu rüyası haline geldi. Şişman kadın şarkı söylemeden opera bitmediği gibi ABD'nin maçları da Abby Wambach gol atmadan

Kupanın kahramanları

Homare Sawa, 2011 Dünya Kupası bekleyen Honore Sawa'nın o kadar vakti yoktu. 30 saniye sonra Miyama'nın kullandığı kornere inanılmaz bir şekilde vurarak topu Solo'nun elleri arasında ağlara yolladı. Penaltılarda ise Japonların sakinliğine karşılık, Amerikalılar sınırlarına hâkim olamayıp 3 penaltıdan elleri boş döndü. Saki Kumagai de üzerine düşen görevi başarıyla yerine getirdi ve Hope Solo'yu geçip kupaya uzandı. 26. maçın skorunda istatistiklere beraberlik olarak geçmişti ama Japonya önceki 25 maçı unutturacak bir zafere imza attı. Pembe Karanfiller futbolda ülkelerine ilk kez bir Dünya Kupası hediye ederken, Dünya Kupaları tarihinin ilk Asyalı şampiyonu olarak tarihe geçti.

Sürpriz değil, tesadüf hiç değil

Japonya kupanın başında favori gösterilmezken, kazandıkları her maç sürpriz olarak değerlendirildi. Ama başarıları sürpriz değildi. 2004 yılında FIFA sıralamasında 10. basamakta bulunan ve o güne kadar büyük bir başarı elde edemeyen Japon kadın futbolu için hazırlanan planın hedeflerinin arasında bu başarı vardı. Japon Futbol Federasyonu eski bir futbolcu olan Eiji Ueda'nın liderliğinde futbolu kadınlar arasında 1 numaralı spor yapabilmek için kolları sıvadı. O dönemde belirlenen hedefler dünya sıralamasında ilk 5'te yer almak, kadın futbolcu sayısını 300 bine çıkarmak, FIFA U17 ve U20 Şampiyonaları'na eksiksiz katılmak, Dünya Kupası ve Olimpiyatta son dörde kalmaktır. Planda okullarda futbolu yaygınlaştırmak, 14-17 yaş oyuncularını için özel akademiler kurmak gibi pek çok altyapı projesi vardı.

Japonya koyduğu hedeflerinin hepsine ulaşmakla kalmadı, ötesine geçti. İlk olarak FIFA U17 ve U20 Dünya Kupası'nda çeyrek final gören Japon Kadın Millî Takımları, iki yıl sonra U17 Dünya Kupası'nda final oynadı. Asya Kupaları'nda gösterdikleri başarıyla 2011 Dünya Kupası öncesinde Japonya dünya sıralamasında dördüncü basamağa çıkmıştı bile. Alttan gelen dinamik jenerasyonla tecrübeli isimleri çok iyi bir şekilde harmanlayan Pembe Karanfiller, azimlerinin ve dirençlerinin karşılığını rüyalarının ötesindeki Dünya Kupası'nı kazanarak aldı.

Japonya'nın bu başarısı eski günlerini arayan Çin'e de ilham verdi. İlk Dünya Kupaları'nın Asyalı kahramanı Çin Millî Takımı Teknik Direktörü Li Xiaopeng, Japonya'nın gösterdiği gelişimin ve bu başarısının takdir edilmesi gerektiğini belirterek Japonya'dan ilham aldıklarını söyledi.

İkinci yarı finalde otoritelerin yine favori göstermediği Japonya, ikinci bir sürpriz için turnuvanın tek yenilgisiz takımı İsviç karşısına çıktı. Maç sonunda herkes yine İsviçlilerin zafer dansını izlemeyi beklerken bu kez sahada Japonların futbol şovu vardı. Dünya Kupası tarihinde Japonya'nın aldığı 8-0'lık en ağır yenilginin müsebbibi İsviç, ilk golü bulan taraf oldu. Ama o 20 yıl önceki yenilgiden sonra köprülerin altından çok sular aktığı, Japonya'nın kaleyi bulan 11 şutunun 3'ünün gol olması ile anlaşıldı. İsviçliler turnuvada ilk kez bir maçı dansla değil gözyaşlarıyla tamamladı. Japonya'da tecrübeli kaptan Homare Sawa yine iş başındaydı ama bu sefer esas şovu bu turnuvada maça ilk kez ilk 11'de başlayan Nahomi Kawasumi 2 gol atarak yaptı.

Zaman zaman tansiyonun yükseldiği üçüncülük maçında İsviç ve Fransa denk bir mücadele sergiledi. 1-0 gerideyken kaleci Berangere Sapowicz ve orta sahanın önemli isimlerinden Louisa Necib'in ardi ardına sakatlanmasıyla zor duruma düşen Fransa'yı çukurdan çıkararak Necib'in yerine oyuna giren Elodie Thomis oldu. Başa baş geçen mücadeleyi burun farkıyla İsviç'e getiren ise Marie Hammarstrom'un üç kişiyi çalimlayarak yaptığı vuruşuydu.

Pembe Karanfiller Şampiyon

Başından sonuna ilginç maçların oynadığı Dünya Kupası'nda esas heyecan final için saklanmıştı. ABD, Wambach ile her maçı bir Hollywood filmi gibi son dakikada kazanmış, Japonya ise güçlü rakiplerine karşı inatçılığı ile direnmiş, turnuvanın en büyük sürprizi olarak finale kadar gelmişti. İstatistikler bu sefer tüm gücüyle Japonya'ya karşıydı. Daha önce oynanan 25 maçtan Japonya en fazla 3 beraberlik koparabilmişti. Dünya Kupası tarihindeki en farklı yenilgisini İsviç'ten alan Japonya'ya tarihindeki en farklı mağlubiyeti ise 9-0'la ABD yaşatmıştı. Film gibi maçların galibi ABD'nin yine aynı senaryoyla galip geleceğini tahmin ediyordu herkes. Ama Japonlar aylar önce yaşadıkları deprem, tsunami ve nükleer felâketlerin ardından halklarıyla kenetlenmiş, onlardan aldıkları güçle oynuyordu. Kendi halkının taktığı isimle Nadeshiko (Pembe Karanfiller) yine inatçılığını elden bırakmadı. 90 dakikalık normal sürede Morgan'ın golüne Miyama cevap verdi. Uzatmalarda beklenen Wambach golü 104. dakikada geldi. Dakikalar 115'i gösterdiğinde güç bela uzaklaştırılan bir Japonya atağından sonra Wambach eliyle kaleci Hope Solo'ya 5 dakikayı göstererek direnmesini söylüyordu.

Bir gün sıra bana gelecek

Sivasspor savunmasının sol kanadında sürati, hırsı ve hücum katkısıyla dikkat çekti, performansının karşılığını da A2 Millî Takımı'na seçilerek aldı. Futbola

İstanbul'da başlasa da memleketinin takımında oynuyor ve bu işten büyük bir keyif alıyor. A Millî Takım formasına büyük bir iştahla bakarken, kısa bir süre sonra sıranın kendisine geleceği günleri iple çekiyor

Ziya Erdal

Futbola Ümraniye Yamanlarspor'un altyapısında başladım. Lise takımıyla katıldığım Türkiye Şampiyonası'nda Sivasspor'dan teklif aldım. 17 yaşındaydım ve teklif başka takımdan gelse karar vermek zor olabilirdi ama Sivaslı olduğum için koşu koşu gittim.

Anadolu Üsküdarspor'a kiralık gitmem futbol hayatımın dönüm noktalarından birisiydi. Bugün az çok bir yerlere gelmişsem en büyük nedenlerinden biri orada öğrendiklerimdir. Takımın başında Cafer Aydın vardı ve bana çok büyük katkısı oldu.

Hücum bindirmeleri yapmayı seviyorum. Ama ne kadar çıkış yapacağınız biraz da takımın yapısına bağlı. Hücum yapmayı seviyorum ve takıma ofansif katkı yaptığımda kendimi daha iyi hissediyorum.

adında da bir kız kardeşim var. Ufak bir çekirdek aileyiz yani. **▼Futbola başlamanın nasıl oldu** **▲**Aslında biraz klasik. Futbolu çok seviyordum ve mahalledeki boş arsada arkadaşlarımla oynuyordum. Ama mahalle sakinleri bu durumdan pek de hoşnut değildi ve bizi ailelerimize şikayet ediyordu. Annem de şikayetlerden bunalınca başka bir yerde oynamam için beni Yamanlarspor'a götürdü. Sonrasında Sivasspor'a transferim gerçekleşene kadar Yamanlarspor'un altyapısında oynadım.

▼Sivasspor'a transferin nasıl gerçekleşti? **▲**Lisede okuduğum dönemde aynı zamanda okul takımında da oynuyordum. O dönemde de başarılı maçlar çıkarttık ve Türkiye Şampiyonası için Eskişehir'e gittik. Kulüpler de o turnuvada oyuncu izliyordu. Sivasspor adına da Murat Şahin Hocamız şampiyonayı izlemeye gelmişti. Beni beğendi ve Sivasspor'a gelmemi istedi.

▼Teklif geldiğinde neler hissettin? Ailenin tepkisi nasıl oldu? **▲**O zamanlar daha 17 yaşındaydım. Sivasspor'dan değil de başka bir takımdan böyle bir teklif gelseydi karar vermek biraz zor olabilirdi ama Sivaslı olduğum için koşu koşu gittim. Zaten orada yaşayan bir çok akrabama var ve onların yanında ailemin yanındaki gibi olacağımı biliyordum.

▼Sivasspor ile sözleşme imzalandı ancak sonra Kırşehirspor ve Anadolu

Üsküdarspor'da birer yıl kiralık oynadın. Kiralık olduğun dönemler nasıl geçti? Bugünlere gelmede orada yaşadıklarının ne gibi etkileri oldu?

▲Kırşehirspor'da oynadığım dönem benim için iyi geçmedi. Orada kötü bir sakatlık yaşadım ve fazla oynayamadım. O dönemi hatırlamak bile istemiyorum açıkçası. Ama sonrasında gittiğim Anadolu Üsküdarspor futbol hayatımın dönüm noktalarından birisi oldu. Bugün az çok bir yerlere gelmişsem en büyük nedenlerinden biri Anadolu Üsküdarspor'da yaşadıklarım ve öğrendiklerimdir. Orada çok iyi bir sezon geçirdim. Cafer Aydın

takımın başındaydı ve bana çok büyük katkısı oldu. **▼Cafer Aydın'ın sana ne gibi katkıları oldu? Biraz anlatır mısın?** **▲**Cafer Hoca yıllarca Süper Lig'de değişik takımlarda oynamış ve kendini kanıtlamış bir oyuncu. Hoca olarak da bu tecrübelerini oyunculara çok iyi aktarıyordu. Onun agresifliği, hırsı ve oyun anlayışı bize de yansdı. Ben de özel olarak ondan çok şey aldım. Oyun zekâmin gelişmesinde, pozisyon almamda önemli katkıları oldu. Gerçekten Cafer Hoca ile Anadolu Üsküdar'da geçirdiğim dönem benim için büyük şanstı.

▼Bir oyuncu genç yaşta önemli bir transfer gerçekleştiriyor ancak büyük umutlarla geldiği takımda oynamadan başka bir takıma gönderildiğin dönemde bir hayal kırıklığı yaşadın mı?

▲"Genç oyuncuların kiralık olarak gönderilmesi faydalıdır" ya da "Oyuncunun kaybedilmesine neden olur" diye kesin yargılara varmak doğru değil. Sonuçta bu durum oyuncunun yapısına göre değişebilir. Benim açımdan olaya bakarsak, faydalı olduğunu çok net bir şekilde söyleyebilirim. Ancak tersi durumlar da yaşanabilir. Zaten oyuncunun belli bir kumaşı varsa er ya da geç bir gün hak ettiği formayı giyecektir. Ona düşen sürekli çalışmak ve kendini geliştirmek olmalı. Hocası oyuncuya güvendiğini ve bir-iki maç oynadıktan sonra hata da yapsa arkasında durduğunu hissettirirse, kumaşı iyi oyuncu kesinlikle başarılı olur.

▼İlk olarak Mesut Bakkal yönetimindeki Sivasspor'da bir Süper Lig maçına çıktın. Neler hissettin o ilk maçta?

▲Çok değişik ve güzel bir duyguydu. Kelimelerle pek tarif

edemeyeceğim bir mutluluk. Bir de oynadığım ilk maç Kayserispor maçıydı. Kayseri Stadı zaten muhteşem bir yer. Kayserispor ile Sivasspor maçlarının da atmosferi çok farklıdır biliyorsunuz, bir tür Anadolu derbisi niteliğinde. Böyle bir maçın 15. dakikasında Hayrettin ağabeyin sakatlanması sonrasında oyuna girdim. Sonraki hafta da evimizde oynadığımız Bucaspor maçında ilk on birde sahaya çıktığımda çok heyecanlanmışım. Bu iki maçtan sonra Mesut Hoca takımdan ayrıldı ve yerine Rıza Çalimbay Hocamız geldi.

▼Rıza Çalimbay'ın gelişiyle birlikte senin için neler değişti? Rıza Hocanın senin üzerinde ne gibi etkileri oldu?

▲Rıza Hoca geldikten sonraki ilk maçımı Türkiye Kupası'nda Manisapor'a karşı oynadım. İyi bir maç çıkardım ve ondan sonra Rıza Hoca bana güvenerek forma vermeye devam etti. Zaten kendisi gençlere önem ve şans veren bir hoca. Benim dışımda altyapıdan gelen bazı oyuncularla da A takımla birlikte idmanlara çıkarttı. Sivasspor olarak ligde biraz daha rahat bir durumda olsaydık, inanıyorum ki Rıza Hoca bir çok genç oyuncuya şans vercekti. Ama konumuzuz gereği buna pek imkân yoktu. Rıza Hocaya bana güvenip forma verdiği ve arkamda durduğu için teşekkür ediyorum.

▼Sol çizgide topu hücum hattına taşıma özelliğine sahip bir oyuncusun. Hücum yönünü geliştirmek için çalışmalar yapıyor musun? Kendini geride mi yoksun önde mi daha rahat hissediyorsun?

▲Şimdiye kadar sol bek oynadım. Tabii ki oyun içerisinde ön tarafa çıktığım zamanlar oluyor ve hücum bindirmeleri yapmayı seviyorum. Ama ne kadar çıkış yapacağınız biraz da takımın

Nihat Özten

▼Sivas doğumlusun ve doğduğun şehrin takımının altyapısından A takıma kadar yükselerek bu sezon Spor Toto Süper Lig'de forma giydin. Bu yükselişinde memleketinde oynamanın etkisi var mıydı? Böyle bir çıkışı başka bir takımda da yapabilir miydin? **▲**Elbette Sivaslı olmam benim için önemli bir avantajdı. Belki başka bir takımda oynasaydım uyum sorunu yaşayabilir ve bu kadar çabuk yükseltemeyebilirdim. Sivas yönetimi ve halkı beni çok çabuk benimseyerek içlerine aldı. O toprakların yapısını biliyor, insanını yakından tanıyor olmam lehimeydi. Ayrıca altyapıdan gelmem ve A2 takımında oynadığım dönemde şampiyonluk yaşamam bu süreci daha da hızlandırdı. Öncesinde Mesut Hoca beni 2 maç oynattı. Sonra takımın başına gelen Rıza Hoca da bana şans verdi ve oynatmaya devam etti.

▼Bildiğimiz kadarıyla Sivasspor'da senin dışında Sivaslı olarak bir de Hayrettin Yerlikaya var. İlginç biçimde ikiniz de sol bek oynuyorsunuz. **▲**Dediğiniz gibi Hayrettin ağabey ve benim dışımda A takımında oynayan başka Sivaslı yok. Sol kanadı Sivaslılar koruyor. O bölge yerli oyunculara emanet. Bu tesadüf oldu ama Sivaslılar oyunun her bölgesinde oynayabiliriz. **▼Doğum yerin Sivas ancak futbola başladığın yer Ümraniye Yamanlarspor. Sanırım Sivas'ta doğduktan sonra İstanbul'a göç ettiniz. O dönemi ve aileni biraz anlatır mısın?** **▲**Sivas'ta doğduktan sonra 3 yaşına kadar orada yaşadım. Daha sonra ailecek İstanbul'a göç ettik ve Ümraniye'ye

yerleştik. Ben de tatillerde Sivas'a gidip gelmeye rağmen transfer olana kadar İstanbul'da yaşadım.

▼Annen, baban ne iş yapıyor? Kaç kardeşisiniz? **▲**Babam inşaat işçisi, annem ise ev hanımı. Kezban

Hızlı ve agresif bir oyuncuyum. Hücüm özelliklerime ve pozisyon alma konusunda kendime güveniyorum. Geliştirmem gereken konularda ise bir çok şey söyleyebilirim. Hiç bir oyuncu “Benim bu halim yeterli, daha fazla çalışmama gerek yok” diyemez.

İlk hedefim Sivasspor’da oynamaktı. Şimdilik onu başardım. A2 Millî Takımı’na da seçildim. Sivasspor’da kendimi kanıtladıktan sonra A Millî Takım’a da çıkmayı hedefliyorum. Sonra dört büyüklerden birinde oynamayı ve Avrupa’ya gitmeyi isterim.

şekilde yerine getirmek. **▼Türkiye’de ve dünyada beğendiğin sol bekler kimler?** **▲**Dünyada sol bek olarak en beğendiğim oyuncu Manchester United’lı Patrice Evra. Türkiye’de ise hücum özelliklerinin çok gelişkin olduğunu düşündüğüm Fenerbahçeli Dos Santos’u

gerektiğini biliyorum. Her antrenmanda, her maçta gözlem yaparak bir şeyler öğrenmeye çalışıyorum. Hiç bir oyuncu “Benim bu halim yeterli, daha fazla çalışmama gerek yok” diyemez. Sol ayağınız iyiyse sağı geliştirmeli, kafa topunda iyiyse oyunu yerden de oynayabilecek duruma gelmelisiniz. Yani bir futbolcunun eksigi asla bitmez. Her zaman bir üst kademeye çıkmak için çalışmak gerekir. **▼Takıma adapte olma sürecinde tecrübeli oyuncuların desteği oldu mu? Takım içindeki ilişkiler nasıl?** **▲**Kendimi bu konuda gerçekten çok şanslı hissediyorum.

sevindim tabii ki. Sonuçtan her futbolcunun birinci hedefi Millî Takım forması giymektir. **▼Şu an A2 Millî Takım oyuncusun ve bu takım, A Millî Takım yolundaki son kapı. Sen kendini A Millî Takım’a ne kadar yakın görüyorsun?** **▲**Söylediğiniz gibi A2 Millî Takımı, A Millî Takım yolundaki son viraj. Buraya seçilen oyuncular sürekli gözetim altında ve bunun bilinciyle A Millî olmak için çaba harcıyor. Burada olmamız, iyi performans sergilediğimiz zaman A takıma da çıkabileceğimizin en büyük göstergesi.

▼Peki sen şu an için kendini A Millî Takım’da oynayabilecek durumda görüyor musun? **▲**Bunu söyleyebilmek şu an için zor. Sonuçta ligde oynayan ve iyi maçlar çıkartan sol bekler var. Bugün hak ettikleri için onlar A takım kadrosunda. Ama iyi çalışıp üzerime düşeni yaptıktan sonra bir gün sıranın bana geleceğine de inanıyorum. **▼Genç bir oyuncusun ve önünde uzun bir futbol hayatı var. Hedeflerin neler? Kendine bir kariyer planlaması yapıyor musun?**

▲Her futbolcunun hedefleri vardır. Hedefsiz oyuncu zaten mutlaka bir yerde tıkanır. Benim ilk hedefim Sivasspor’da oynamaktı. Şimdilik onu başardım. A2 Millî Takım’a da seçildim. Tabii bundan sonrası biraz daha zor. Sivasspor’da kendimi kanıtladıktan sonra A Millî Takım’a da çıkmayı hedefliyorum. Sonra dört büyüklerden birinde oynamayı isterim. Hayat ne getirir bilemem ama inşallah sonra da Avrupa neden olmasın?

▼Avrupa’da hayallerini süsleyen bir lig, bir kulüp var mı?

▲Real Madrid. Tabii ki şimdilik bu çok büyük bir hayal.

▼Boş zamanlarında neler yaparsın? Anadolu’da futbolcu olmakla büyük şehirlerde olmak arasında sosyal hayat yönünden farklılıklar vardır herhalde. Bu durum senin futbolunu nasıl etkiliyor?

▲Tabii ki Sivas veya başka bir Anadolu şehri ile İstanbul, İzmir, Ankara gibi büyük şehirlerde bulunmak arasında fark var. Oralarda yapacak çok şey bulabilirsiniz. Oralarda gece hayatı da var ki, bu beni pek ilgilendirmiyor zaten. Bu açıdan bakıldığında Sivas’ta yaşamak benim için daha da iyi. Futbolun dışında yapacak pek bir şeyiniz yok. Doğal olarak sürekli futbolla yatıp futbolla kalkıyoruz.

beğeniyorum. Ve hem bana öğrettikleri hem de insanlığıyla Hayrettin ağabey var tabii ki. **▼Oyun sitili olarak İsmail Köybaşı’na benzediğini söyleyenler var.**

▲Evet. Bindirmelerimi ve hızımı İsmail’e benzetenler oluyor.

▼Kendinde beğendiğin özellikler ya da eksik görüp geliştirmen gerektiğini düşündüğün yönler neler?

▲İnsanın kendinde beğendiği özellikleri söylemesi zor. Ama genel olarak hızlı ve agresif bir oyuncu olduğumu söyleyebilirim. Hücüm özelliklerime ve oyun içerisinde pozisyon alma konusunda da kendime güveniyorum. Geliştirmem gereken konularda ise bir çok şey söyleyebilirim. Genç bir oyuncuyum ve her konuda kendimi geliştirmem

yapısına bağlı. Hücüm yapmayı seviyorum ve takıma ofansif katkı yaptığımda kendimi daha iyi hissediyorum.

▼Hayrettin sakatlandıktan sonra formayı aldın ve uzun zaman oynadın. Ancak sezonun sonlarına doğru Hayrettin döndü ve sen de yedek kulübesinde oturdun. Bu durumun nedeni senin formsuzluğun muydu?

▲Oynadığım dönemde bir sakatlık yaşadım. Topuğum ezilmişti ve tedavi de yaklaşık iki hafta sürdü. O zaman da Hayrettin ağabey oynadı ve iyi maçlar çıkarttı. Takım da iyi gitmeye başlayınca hocamız onu oynatmaya devam etti. Zaten oynamak onun hakkıydı. Bu durum benim açımdan herhangi bir sıkıntıya yol açmaz. Önemli olan kimin oynadığı değil, takımın başarılı olması. Rıza Hoca adil bir insan ve her zaman formayı hak edene veriyor. Bana düşen daha fazla çalışmak, her zaman kendimi hazır tutmak ve görev verildiğinde de en iyi

Futbolun kaderini değiştiren

Futbolla siyasetin yolu sık sık kesişmekte ve bu durum özellikle futbol meraklısı okuyazar kesim arasında çok tartışılan bir konu olmakta. Ancak siyasi olayların futbola etkisinin en belirgin olduğu noktalarda, dillerden dūřmeyen birtakım futbol efsaneleri yerine farklı öykülerle karşılaşılmakta...

Onur Erdem

Futbolla siyaset arasındaki ilişki, özellikle bir yandan meşin yuvarlağın büyüüne kendisini kaptırması, lakin bir yandan da az buçuk mürekkep yalamayı ihmal etmemiş kişiler tarafından, eskilerden beri futbol muhabbetlerinin en önemli mezelerinden biri haline getirilmiştir. Söz konusu mezenin hazırlanışındaki ana malzemeler de bellidir. Lazio-Roma rekabetinin tamamen sağ-sol çatışması üzerine kurulu olduğu efsanesi; tevatüre göre Franco'nun İspanya'yı demir yumrukla yönettiği dönemde Real Madrid'in iltimaslı takım olması ve Katalan kimliğini temsil eden Barcelona'nın devlet tarafından sürekli baskı altına alınması; Salazar'ın Portekiz'i yıllarca 3F formülüyle idare etmesi (mamafih bu formülün Fado, Fatima, Futbol'dan oluştuğu anımsanmaz ve F'lerden birine illa ki Fiesta veya Faşizm atfedilir, bazen de Salazar ile Franco karıştırılır) ve Steaua Bükreş'in Avrupa Şampiyonu olabilmesi için Nikolay Çavuşesku'nun bütün UEFA hakemlerini zengin etmesi. Tabii isteyen, zevkine göre bu ana malzemelerden birisini çıkarıp yerine muadili sayılabilecek bir başka malzeme de koyabilir. Ancak futbolla iliğilenen hemen herkesin fazlasıyla aşına olduğu bu konular, bir noktadan sonra dilden dile seyahatin başlıca yan etkisi olan "bire bin katmadan" mustarip hale gelmişler ve gerçeklikle aralarındaki mesafe de gitgide açılmış, çokça sanırlardan oluşan, tuhaf bir fenomen haline almış. Dolayısıyla, bu yazıda futbol-siyaset ilişkisi üzerinde durmaya çalışırken, herkesin malümü olmasına rağmen

Avusturya'nın rüya takımı

her anlatanın içine farklı farklı detaylar katarak bulanıklaştırdığı konulardan ziyade, dünya tarihinde yaşanan önemli siyasi gelişmelerin, futbol üzerindeki doğrudan etkileri ve bu gelişmelerin yaşanmamış olması halinde, ne gibi senaryolarla karşılaşılabileceği varsayımları doğrultusunda hareket edilecektir.

Fransız İhtilali ve I. Dünya Savaşı, futbolu nasıl Őekillendirdi?

Futbol dünyasını Őekillendirecek ilk önemli siyasi gelişmenin, futbolun İngiltere'de kuralalı bir spor olarak ortaya çıkmasından neredeyse üç çeyrek asır önce vuku bulduğu söylenebilir. 1789 yılında yaşanan Fransız İhtilali'nden bahsediyoruz. İhtilâl en önemli sonuçlarının başında, milliyetçilik ve ulus-devlet anlayışlarını parlatması olduğu söylenebilmektedir. Dolayısıyla, 19. yüzyılda bu anlayışın etkisiyle Avrupa'da birçok halk, bağlı oldukları Avusturya-Macaristan ve Osmanlı gibi imparatorluklara karşı ayrılık talebiyle başkaldırımış, bazılarıysa, İtalya ve Almanya örneklerinde olduğu gibi, bir araya gelerek yeni ulus devletlerin ortaya çıkmasını sağlamıştır. Yaşanan bu hareketliliğin kırılma noktasıysa I. Dünya Savaşı olmuş ve savaş sonrasında parçalanan imparatorluklarla birlikte Avrupa siyasi haritası, neredeyse günümüzdekine yakın bir biçimde Őekillenmiřtir. Futbolun günümüzde dünya üzerinde en çok izlenen organizasyonunun, millî takımları karşı karşıya getiren Dünya Kupası olduğu ve söz konusu kupanın final maçlarını dünya üzerinde izleyen kişilerin sayılarının milyarlarla ifade edildiği göz önüne alınacak olursa, Fransız İhtilali'nin futbol üzerindeki uzun vadeli etkisi yadsınamaz herhalde. Peki, ihtilâl olmasa ve I. Dünya

İtalya Millî Takımı'nı, Torinolu oyuncular oluşturuyordu.

Savaşı da yaşanmasa ama yine de bir Şekilde Dünya Kupası icat edilseydi ne olurdu? Futbolun Kıta Avrupası'nda en çabuk geliştiği bölgenin Orta Avrupa olması, 1934 ve 1938 Dünya Kupalarında bu bölgeden Macaristan ve Çekoslovakya'nın birer final, Avusturya'nın da bir yarı final görmesi dolayısıyla, bu üç ülkeyi daha evvelden sınırları içinde barındıran Avusturya-Macaristan imparatorluğu, o iki kupayı da alan İtalya yerine, birleşerek İtalya'yı oluşturan küçük krallıkların takımlarına herhalde fazla şans tanımaz ve dönemin dünya futbolundaki mutlak hâkimi olurdu.

II. Dünya Savaşı ve kaybolan yıllar

II. Dünya Savaşı'nın futbola etkisi, birincisine kıyasla çok daha netti. Öyle ki, savaşın Avrupa'yı neredeyse tepeden tırnağa sarması neticesinde çoğu ülkede resmi futbol organizasyonları askıya alınmıştı. Tabii ki 1942 ve 1946 yıllarında yapılması gereken Dünya Kupaları da bu yüzden iptal olmuştu. Savaş yaşanmasaydı, bu kupalarda ne gibi bir sonucun ortaya çıkacağı da elbette merak konusu. 1934 ve 1938'de üst üste iki dünya Şampiyonu luğu bulunan İtalya, 1940'lı yıllarda belki de tarihinin en iyi takımı Torino'ya tanıklık etmişti. Savaş nedeniyle ülkede futbola verilen iki yıllık aranın öncesinde ve sonrasında toplamda beş kez üst üste Şampiyon olan ve neredeyse kırılmadık rekor bırakmayan Torino'nun 10 oyuncusunun ilk on birinde oynadığı İtalya Millî Takımı, yine o

dönemin Avrupa'sında en iddialı takım konumundaydı kuşkusuz. İtalyanlara Atlantik ötesinden rakip olması en muhtemel takımsa, 1940'larda düzenlenen altı Copa America'dan dördünü kazanmayı başaran Arjantin'di.

Demir Perde'nin yükselişi ve futbolun yeniden yapılandırılması

II. Dünya Savaşı'nın ardından Avrupa'da kapitalizm-sosyalizm kutuplaşması yaşanmış ve Doğu Avrupa'nın neredeyse tamamında sosyalist rejimler kurulmuştu. Sosyalizmde devletin hemen her alanda düzenleyici görev görmesinin futbol üzerinde de etkili olması kaçınılmazdı ve Demir Perde ülkelerinin neredeyse hepsinde futbolun, devlet tarafından yapılandırılması için kollar sıvanmıştı. Orduya, polis teşkilatına veya demiryolu işletmelerine bağlı kulüpler kurulmakta ve bu kulüpler, devletlerinin sağladığı geniş imkânlardan yararlanarak Avrupa'da ciddi biçimde söz sahibi olmaya başlamaktaydı. Dinamo Kiev'in iki kez Kupa Galipleri Kupası'nı kazanması, Steaua Bükreş ve Kızılyıldız'ın ise Şampiyon Kulüpler Kupası'nı müzelerine götürmesi, bu sürecin doruk noktalarını oluşturdu. Devletlerin eliyle mevzu bahis

Dinamo Kiev

siyasi olaylar

yapılanma yaşanmasaydı, futbolun yoksul Doğu Avrupa'da çok daha yavaş bir gelişme gösterceğini söylemek, herhalde abartı olmayacaktır.

Sovyet tankları Budapeşte, Puşkaş ise Madrid yolunda

Doğu Avrupa'da sosyalizme geçişin, her yerde sancısız olduğunu söylemek güçtü. Bu doğrultuda en sancılı süreçlerden biriyse Macaristan'da yaşanmıştı. 1946'da SSCB'nin desteğiyle kurulan Macaristan Cumhuriyeti, 1949'da Macaristan Halk Cumhuriyeti adını almıştı ama değişim, ülkedeki herkesi memnun

Efsane Macar Millî Takımı

etmemişti. 23 Ekim 1956'da öğrencilerin Sovyet işgaline karşı isyanıyla başlayan karşı devrim girişimi, halkın da önemli bir kesiminden destek görmüş ve Stalinist politikalara karşı, Batı Marksizminden yana olan Imre Nagy'ın önderliğinde hükümeti ciddi biçimde tehdit eder hale gelmişti. Hareket, 10 Kasım'da Sovyet askerlerinin müdahalesiyle son bulmuştu bulmasına ama ülkedeki kargaşık durum, birçok vatandaşın huzursuzlaşıp ülkeyi terk etme girişiminde bulunmasına da yol açacaktı. Huzursuzlaşanlar arasında futbolcular da vardı. 1956-57 sezonunda Şampiyon Kulüpler Kupası'nda Athletic Bilbao ile eşeşen Honved takımının futbolcuları da Bilbao deplasmanı için gittikleri İspanya'dan geri dönmeyi reddedeceklerdi. Rövanş maçı Budapeşte yerine Brüksel'de oynanırken, futbolcular bu maçlardan çok, Avrupa'da nereye transfer olup kaçacaklarının hesabındaydı. Sonunda, takımın en önemli yıldızlarından Czibor ve Kocsis Barcelona'ya, Puşkaş ise Real Madrid'e transfer oldu. Özellikle Puşkaş'ın Madrid'e gidişi ve burada Di Stefano ile birlikte kuracağı ortaklık, Real'in gücünü adeta ikiye katlayacaktı. Öte yandan bu iltica hareketi, efsanevi

Macar Millî Takımı'nın da sonu oldu. 1954'te final oynayan ve Batı Almanya'ya kupayı kaptırması sürpriz olarak gösterilen takım, yıldızlarından yoksun gittiği 1958'de ilk turdan ötesini görmedi. Kim bilir, Macaristan'da bu karışıklık yaşanmasa sadece Real Madrid tarihi değişmekle kalmayacak, belki de 1958'in dünya Şampiyonu Macarlar olacağından, futbolseverlerin Pele efsanesiyle tanışması bile dört yıl gecikecekti.

SSCB'nin Dünya Kupası'na katılamayışı

II. Dünya Savaşı'nın ardından Batı ile Doğu arasında girilen Soğuk Savaş döneminin, kendisini futbol üzerinde en çok hissettirdiği anlardan biri, 1974 Dünya Kupası elemeleri esnasında yaşanmıştı. Elemeler öncesinde, Güney Amerika ülkelerinden şili'nin başında, dünyanın devrimle değil de seçimle göreve gelen ilk sosyalist devlet başkanı Salvador Allende bulunuyordu. Fakat Allende'nin varlığından rahatsız olan ABD'nin de desteğini alan General Augusto Pinochet, 11 Eylül 1973 günü darbe yaparak yönetimi ele geçirecek, Allende ise kimilerine göre Pinochet'nin adamları tarafından vurularak, kimilerine göreyse intihar ederek yaşamını yitirecekti. Darbe sonrası tutuklanan binlerce kişi, yeterli büyüklükte başka bir yer olmaması gerekçe gösterilerek ülkenin en büyük stadyumu Estadio Nacional'de sorgulandı, bunların önemli bir kısmı işkenceye de tâbi tutuldu. Aynı yıl 21 Kasım'daysa, şili ile Sovyetler Birliği, Dünya Kupası elemelerinde baraj maçı için bu statta karşı karşıya geleceklerdi ama Allende'nin müttefiki olduğu SSCB, yaşanan gelişmeler karşısında şili'yi protesto etti ve millî takımını bu ülkeye göndermeme kararı aldı. FIFA da işin siyasi boyutuyla iliğilenmediği için şili'yi hükmen galip ilan etti. Sonuçta Güney Amerika temsilcisi, Batı Almanya'daki turnuvada ilk turdan öteye gidemedi. Lakin iki sene önce Avrupa Şampiyonası'nda final oynayan SSCB, bu siyasi gelişmeler olmasaydı ve kupaya katılabilseydi, muhtemelen şili'nin elde

AB'nin getirdikleri

Avrupa Birliği, 1952'deki Paris Antlaşması'yla resmen hayata geçirilmiş, birliğin en önemli niteliklerinden biri olan, birlik üyesi ülke vatandaşlarına, birliğin üyesi tüm ülkeler içerisinde serbest dolaşma ve çalışma hakkının verilmesiysse, 1958 Roma

ettiğinden çok daha müspet bir dereceye sahip olacaktı.

Danimarka'ya piyango

Doğu Avrupa'da sosyalizm, 1980'lerin sonlarına doğru çözümler safhasına gelmişti. Tito önderliğinde 27 yıl boyunca bir arada kalabilen Yugoslavya da General'in 1980 yılındaki ölümünün ardından kıtadaki değişim rüzęarına kapılan ülkelerdendi. Ne var ki Güney Slavların diyarı, kıtadaki en acı parçalanmayı yaşadı ve 1991 sonunda Sırpların, kendi ülkelerini kurmak isteyen Hırvatlarla Boşnaklara karşı savaş ilan etmesiyle ülke adeta mahşer yerine döndü. Aynı dönemde Yugoslavya, tarihinin belki de en iyi millî takımına sahipti. Birkaç ay önce Savicevic, Jugovic, Mihajlovic, Prosinecki, Pancev gibi yıldızlardan kurulu Kızılyıldız, Şampiyon Kulüpler Kupası'nı kazanmıştı. Bu oyunculara, başka kulüplerde forma giyen Stojkovic, Suker, Boban, Boksic, Mijatovic, Jarni de eklendiğinde, Yugoslavya Millî Takımı, dünyanın en göz kamaştırıcı ekiplerinden biri haline geliyordu. Zaten adı geçen oyuncuların çoğu, 1987'de Yugoslavya'yı Dünya Gençler Şampiyonu luğu'na taşıyan kadronun da iskeletini oluşturmaktaydı. Yugoslavya, doğal olarak 1992 Avrupa Şampiyonası'nın da favorileri arasında olacaktı. Gelgelelim ülkede başlayan iç savaş sonrası UEFA, Yugoslavya'nın turnuvaya katılım hakkını, maçların başlamasına 10 gün kala iptal etti ve onların yerine eleme grubunu ikinci sırada bitiren Danimarka'yı turnuvaya çağırıldı. İşin ilginç o Danimarka, son anda dâhil olduğu turnuvada herkesi şaşırtarak Şampiyonluğa ulaşan taraf oldu. "Kime niyet, kime kismet" diye boşuna dememişler.

1992'nin Avrupa Şampiyonu Danimarka

Antlaşması'yla sağlanmıştı. Bu karar ilk alındığında, futbol üzerinde ne denli büyük etkileri olacağını belki de kimse akıl edememişti. Lakin 1994 yılında, Belçikalı futbolcu Jean-Marc Bosman'ın avukatlarının kurcalaması sonucu bir anda futbol dünyasındaki en radikal değişikliklerden biri yaşanacaktı. Belçika'da RFC Liege kulübünde oynamakta olan Bosman, Fransa'nın Dunkerque takımına transfer olmak istemiş ancak kulübünün talep ettiği bonservis ücreti nedeniyle bu transfer tamamlanamamıştı. Bu noktada Bosman'ın avukatları, AB'nin vatandaşlarına tanıdığı serbest dolaşım hakkı ile bonservis engelinin

birbirleriyle çeliştiği gerçeğini gündeme getirip yeni bir düzenleme yapılması talebinde bulundu. UEFA başlangıçta duruma itiraz etmeye çalışsa da kanunlar açıldı ve statükoyu değiştirmek dışında bir çare yok gibiydi. 1995-96 sezonundan

itibaren "Bosman Kuralı" olarak anılacak yeni yasa yürürlüğe girdi. Sözleşmesi biten oyuncular için bonservis istenmesi kaldırıldı gibi, AB vatandaşı oyuncular, birlik üyesi ülkelerin liglerinde yabancı sınırlamalarından da muaf tutuluyordu. Söz konusu sınırlama kalkınca, AB dışındaki yabancılar için çeşitli kota uygulamalarına gidildi ama bu ülkeden ülkeye değişeceği için, Avrupa kupalarında yabancı oyuncu oynatmak toptan serbest oldu. AB'nin genişleme süreciyle birlikte de Avrupa kulüplerinin önündeki serbest oyuncu havuzu bir o kadar genişledi. Bu durum, maddi olanakları geniş kulüplerle imkânları kısıtlı kulüpler arasındaki uçurumu alabildiğine derinleştirdi. Eskiden Avrupa kupalarında birçok ülkenin temsilcileri Şampiyonluk kovalayabilirken, günümüzde bu seviyeye gelebilen takımların sadece 5-6 ülkeden çıkıyor olması, değişimin boyutlarını gözler önüne seren en çarpıcı örneklerden biri.

Uyanış stadyumlarında başladı

Tunus ve Mısır'da başlayıp diğer Arap ülkelerine yayılan devrim hareketi, halkın kendine gelmesini sağladı. Ne ilginçtir ki futbolla uyutulmaya çalışılan Arap halkının uyandığı yer yine stadyumlardı...

Mustafa Taha

Kabul etmek gerekiyor ki, futbol ile iktidarlar arasında ilişki söz konusu oluyor, olabiliyor. Tarih boyunca kitleleri peşinden sürükleyebilmesinden dolayı iktidarlar ve özellikle de demokrasiyi bir kenara bırakan devlet başkanları, varlıklarını sürdürülebilmek için futbolu kullanmaktan çekinmedi. Tıpkı Mısır ve Tunus'ta olduğu gibi...

Mubarek'in futbolla yakından ilgilenen oğlu Alaa.

26 yaşındaki Tunuslu üniversite mezunu seyyar satıcı Muhammed Buazizi, 17 Aralık 2010'da kendisine yapılan haksızlığı protesto etmek için bedenini yakıtığında Arap ülkelerinde bir devrime yol açacağını kendisi de bilmiyordu. Her ne kadar Buazizi, başlattığı devrimi göremese de 17 Aralık 2010'dan beri çoğu Arap ülkesindeki yönetimler eskiden olduğu kadar rahat değil. Bazılarında devlet başkanlarının uzun süren saltanatları sona ererken, bazıları ise hâlâ halkını hiçe sayıp, onlarla savaşıma yolunu denemekte.

Kitlelerin afyonu futbol

Afrika ve Arap dünyasının önde gelen ülkelerinden biri olan Mısır, Hüsnü Mübarek'in 1981'den beri devam eden iktidarında halkın futbolla meşgul edildiği ülkelerden biriydi. Yüksek enflasyon, kronik işsizlik sorunu ve düşük maaşlar Mısırlıların her dönem en büyük problemleri arasında yer alıyordu. Bu sorunların gündeme gelmesinin önüne geçen en önemli unsur ise futboldu. Gerek Mısır Millî Takımı, gerekse ülkenin önde gelen Kahireli iki futbol kulübü El Ahli ve Zamalek'in saha içerisinde elde ettiği başarılar ekonomik sıkıntıların bir nebze unutulmasını sağlıyor, iktidarı memnun ediyordu. Bu durum sadece Mısır

için geçerli değildi. Bir başka Kuzey Afrika ülkesi Tunus'ta da benzer bir durum yaşanıyor. 1987'den beri iktidarda olan Zeynel Abidin'in ülkesinde kişi başına gelir 7 bin dolar civarında olmasına rağmen, halk işsiz ve yoksulluktan kırılıyordu. Bu durumu göz ardı edilmesinde ise futbol kullanılmaya çalışıldı. Ülkenin önde gelen futbol kulüplerinden, Club Etoile du Sahel'in basın sözcüsü Muhammed Shihib Ben Hammouda, "Politikacılar futbola doğrudan müdahale bulunuyordu" derken, 1992 ile 2005 yılları arasında 100 defa Mısır Millî Takım kalesini koruyan Nadir El Sayid de Ben Hammouda'nın yaptığı tepite paralel görüşler belirtiyordu: "Biz, Mısır'da futbol oynamaya başladığımızdan beri (1992-2005) politikacılar halkı futbolla meşgul

etmeye çalıştı. Özgürlük, ev ya da aş ile değil..."

Futbolun politik ve etnik yönünün öne çıktığı ülkelerden bir diğeri de Ürdün. Futbol denince Ürdün'de akla ilk Amman derbisi gelir. Amman derbisinin saha içindeki önemi kadar saha dışındaki etnik ve politik unsurları da ön plandadır. Ürdün'de yaşayan Filistinlilerin desteklediği Waadat ile Ürdünlülerin desteklediği Faisali'nin oynadığı maçların öncesinde ve sonrasında olay çıkarması mucize. Geçen yılın Aralık ayında oynanan derbi maçında, tribünlerde çıkan olaylar nedeniyle 250 kişi yaralanmıştı.

Teknik direktör atayan devlet başkanı!

Hem Zeynel Abidin Bin Ali hem de Hüsnü Mübarek'in futbol üzerindeki etkisi özellikle millî takımda belirgin rol oynadı. Mübarek'in oğlu Alaa, millî

takımın elde ettiği bütün başarıların ardından soyunma odasında ve şeref tribününde boy gösterdi. Bin Ali ise millî takımın teknik direktör tercihlerinde söz sahibi oldu. Gösterilerin gittikçe alevlendiği Ocak ayında Tunus Teknik Direktörlüğü'ne Bin Ali'nin isteği ile Faouzi Benzarti getirildi. Mısır'da devletin futbola müdahalesi iki ülkeyi birbirine düşürecek kadar etkili olabiliyordu. 2010 Dünya Kupası Eleme Grubu son maçının ardından Cezayir ile yaşanan süreç, iki ülke arasındaki ticari ve politik ilişkileri bozacak seviyeye gelmişti. Bu sürecin en büyük sorumlusu ise halkı galeyana getiren Mısırlı politikacılarla devlet yanlısı basını. Cezayirli futbolcular Kahire'deki maç öncesinde ve sonrasında saldırıya uğrarken, Mısır halkının Kahire sokaklarına dökülmesi politikacıların futbola nasıl müdahale edebileceği ve toplumu etkileyebileceğine iyi bir örnekti. Yaşanan olayların ardından ise elde edilen, bir hiçti. Mısır Millî Takımı'nın 1991'den beri süren Dünya Kupası'na katılma özlemi devam etti. Diğer yandan, 2006, 2008 ve 2010

Stadyumlarda filizlendi

Arap ülkelerinde halkın kendini ifade edebileceği iki ortam söz konusu; camiler ve stadyumlar. Tunus'ta da Mısır'da da sokaklarda başladığı ifade edilen devrimin çıkış noktası aslında stadyumlardı. Tunus'un Club Africain kulübü üyelerinden Hadji Abdullah, "Halk kendini sokaklarda ifade edemiyordu. Ancak stadyumlarda kendilerini özgürce dile getirebiliyorlardı. Çünkü stadyumlarda kendilerini koruyabiliyorlardı. Binlerce kişiye karşı polis müdahale edemiyordu" açıklamasına en güzel örnek, Ocak ayının başında oynanan, ülkenin

Zamalek'in "Beyaz Şövalyeler Ultras" grubu Mısır'daki halk ayaklanmasının ateşleyici unsurlarından birisiydi.

en önemli iki takımı Espérance ile Etoile Sahel arasındaki karşılaşmada Espérance taraftarlarının stadyumda attıkları sloganlar ve polisle çatışmalarıydı. Tunus'ta futbolseverler stadyumlarda "Yasemin Devrimi"ne destek verirken, Mısır'da da ülkenin birbirlerine düşman iki taraftar grubu El Ahli ve Zamalekliler ülke tarihinde ilk kez omuz omuza vererek devrimin en önemli simgesi Tahrir Meydanı'nda halkın toplanmasını teşvik etti. El Ahli'nin 2007 yılında kurulan taraftar grubu "Ultras Ahlavi" ile Zamalek'in "Beyaz Şövalyeler Ultras" taraftar grubu, herhangi bir politik gruptan daha fazla elini taşın altına sokmaktan çekinmedi. Beyaz Şövalyeler Ultras'ın üyelerinden biri olan Badullah, protestoların organize edilmesine yardımcı olduklarını söylerken, Mısır için doğru olan şeyi desteklediklerinin altını çiziyor. 15 bin Ultras üyesinin gösterilere katıldığı söyleyen Abdullah, çıkan olaylarda üç taraftarın da hayatını kaybettiğini vurguluyor.

Peki ya şimdi?

Hüsnü Mübarek halkı kontrol altında tutmak için en çok güvencikleri yol olan futbolun bile yetersiz kaldığını anladığında, Mısır Futbol Federasyonu belirsiz bir süreliğine ligleri tatil etmek zorunda kaldığını açıkladı. Bu, stadyumlarda kendisini ifade eden halkın artık kontrol dışına çıktığının göstergesiydi Mısır oligarşisi için. Hükümet ile futbol kulüpleri arasındaki karmaşık bağın da sonuna gelinmişti. Mısır ordusunun, Mısır polisinin, içişleri, petrol bakanlığının birinci ve ikinci ligde kulüplerinin bulunmasına karşı liglerin ertelenmesinin önüne geçilememişti. Futbolla uyutulan halk sonunda istediğini elde etmiş ve Hüsnü Mübarek devlet başkanlığı görevini bırakmıştı. Söz konusu yeni

siyasal yapı futbolu da etkileyecekti. Mısırlılar, her şeyden daha fazla önemsedikleri millî takımın başarılarının kendilerini kandırmak için sistemin içerisindeki önemli bir öge olduğunu anlamıştı. Millî takımın, Güney Afrika ile berabere kalarak tarihinde ilk kez Afrika Uluslar Kupası'na katılmamasının ardından çok sayıda Mısırlı, internet üzerindeki forumlarda bundan bir yıl öncesine kadar görmeyi düşünemeyeceğiniz fikirler beyan etti. MazenAdel rumuzlu bir kullanıcı, "İlk kez kaybettiğimiz için üzülmedim. Geçmişte sadece futbolla sevinebiliyorduk. Ama artık sevinmek için farklı alternatiflere sahibiz" derken, bir başka Mısırlı da, "Kaybeden bu millî takım, Hüsnü Mübarek'in desteklediği millî takımdı" şeklinde görüşünü belirtiyordu. Bu durumun bir sonucu olarak da üç Afrika Uluslar Kupası şampiyonluğunda takımın başında bulunan Hasan Shehata görevinden sessiz sedasız ayrılıyordu. Mısır'ın dokunulmazları arasında yer alan futbolcular için devrimle birlikte yeni bir dönem başladı. Futbol Federasyonu öncelikli olarak millî takım teknik kadrosunun maaşında indirimle gitti. Benzer bir süreç kulüplerde

de yaşanacak. Kulüpler iktidardan aldıkları mâli destekle bozuk finansal yapılarını gizlerken, futbolculara ayda 120 bin dolar ödeyemiyorlardı. Mısır Birinci Ligi'nde yer alan kulüplerin futbolcularına senelik olarak ödedikleri maaş 120 bin ile 130 bin dolar arasında değişiyor. Mısır'da halkın aylık ortalama kazancı ise bin ile 2 bin dolar arasında. Futbol federasyonunun ücretlerde yaptığı indirimin bir benzerini kulüpler de yapmak durumunda. Ülkenin en büyük iki kulübünden biri olan Zamalek'in bu sezonki sportif başarısına karşın kayyum tarafından yönetilmesi ve borç içerisinde bulunması, İsmailiye'nin beş aydır futbolcularının alacaklarını ödeyememesi, diğer kulüpleri de benzer bir geleceğin beklediği yönünde ilk işaretler. Saha dışında olduğu gibi saha içerisinde de işler değişiyor. Mübarek döneminde El Ahli ve Zamalek dışındaki kulüpler, iki Kahire kulübünün federasyon ve hakemler tarafından korunduğunu

1992 ile 2005 yılları arasında 100 defa Mısır Millî Takım kalesini koruyan Nadir El Sayid Tahrir Meydanı'ndaki gösterilerde...

sık sık gündeme getirirdi. Hatta El Ahli ya da Zamalek ile oynanan önemli maçlarda yurtdışından hakem getiriliyordu. Devrimin ardından ligin yeniden başlamasıyla bu durumun tersine döndüğü görüldü. El Ahli ve Zamalek hakem kararlarından şikâyet eden kulüpler haline geldi. Zamalek'in MCDR ile oynadığı ve 3-1 kaybettiği maçın hakemi Yasser Mahmud hakkında, karşılaşmanın üzerinden bir hafta geçmesinin ardından önce Mısır Futbol Federasyonu soruşturma açtı, ardından ise hakem Mahmud kariyerine son verdiğini açıkladı. Yasser Mahmud'un hakemliği bırakmasının nedeni, Zamalek'in bir golünü ofsayt nedeniyle vermemesi ve bir penaltısını da es geçmesiydi.

Tribünler daha agresif

Elbette taraftarlar açısından da yeni bir dönem başladı devrimin ardından. Artık stadyumlarda çok daha agresif Mısırlı futbolseverler görmek mümkün. Zamelek'in Tunus'tan Club Africain ile oynadığı Afrika Şampiyonlar Ligi eleme maçının uzatma anlarında ofsayt nedeniyle verilmeyen golün ardından taraftarların sahaya inmesi nedeniyle karşılaşma tamamlanamadı. Mısırlı futbolseverler de zamanla devrimin etkisinden çıkabilecek mi, bunu zaman gösterecek. Tunuslu futbolseverler için hem devrim hem de devrimin ardından yaşananlar daha yumuşak bir süreç içerisinde gerçekleşiyor. Nisan ayında tekrar başlayan lig maçlarına taraftar alınmasa da, yeni dönem, Tunus Millî Takımı'nın Afrika Uluslar Kupası eleme grubu maçlarındaki iddiasını sürdürmesiyle devam ediyor. Bunun uzun dönemdeki etkilerini görmek için, katılma şansını elde ederlerse 2012 yılının Ocak ayını, yani Afrika Uluslar Kupası'nı beklemek gerekecek.

Konyaspor küme düştüğü sezonda Türk futboluna pırl pırl bir oyuncu armağan etti. Geçtiğimiz sezon son dakikada oyuna girdiği Manisaspor maçında öyle bir gol attı ki, tüm Türkiye'ye parmak ısırtdı. Adeta bir 100 metreci süratine sahip ve sol ayağını raket gibi kullanabiliyor. Futbola oldukça geç başlayan, 13 yaşında bir "Futbol Star" organizasyonunda keşfedilen genç oyuncu, U19 Millî Takımımızın da özenle geleceğe hazırladığı yıldız adaylarından biri.

Ali Dere

Konya'da bir 'Futbol Star'

Futbola başladığımda 13 yaşındaydım. Futbol Star adı altında bir organizasyon yapılyordu. Turan Sofuoğlu, Lemi Çelik gibi teknik adamların bulunduğu elemelere katıldım. Elemelerde beğenildim ama İstanbul'a gidemedim.

Konyasporlular Futbol Star'da beni izlemiş ve beğenmiş "Bizim yaz okulu seçmelerimiz var, oraya gel" dediler. Ben de üç aylık yaz okuluna katıldım. Kursa 350 kişi katılmış ve sonunda sadece ben seçilmişim. Böylece Konyaspor altyapısında oynamaya başladım.

Futbola santrfor olarak başladım. Golcü özelliğim çok yüksekti. Her maçta 1-2 gol atıyordum. Yaşım ilerledikçe hocam beni kanatlarda oynatmaya başladı ve gol pozisyonu hazırlayıp asist yaptıkça futboldan daha fazla keyif almaya başladım.

Hocalarım en çok birebir pozisyonlarda adam geçmemi beğeniyor. Süratli oluşumu, rakibimin üzerine çekinmeden, korkmadan, cesaretle gidişimi beğendiklerini söylüyorlar. Sağ ayağımı da büyük ölçüde geliştirdim ama kafa toplarında hâlâ çok zayıfım.

Futbolun dışında bir arkadaş çevrem yok. Vaktimin büyük bölümünü futbol sahasında, geri kalanını ise ailemle geçiriyorum. Futbol için yaşıyorum diyebilirim. Bence bir başarı varsa, futbol için yaşamamdan kaynaklanıyor.

Hocalarınıza karşı saygınız, duruşunuz çok önemli etkenler. Oynadığınız zamanla oynamadığınız zaman arasında hocalarınıza tavrınızda, hareketlerinizde bir değişiklik varsa bu sizin açınızdan hiç de olumlu bir puan değil.

ya da attırmanız gerekiyor. Daha ikinci maçında böyle bir gol atmak, kariyerim açısından çok önemliydi.

▼Afyonlusun ama futbola Konyaspor'da başladığını biliyoruz. Bize biraz o günlerden söz eder misin? Ailen neden Konya'ya göç etti, futbola nasıl başladın?

▲Afyon'da doğmuşum ama Konyalı olan annem memleketinde yaşamak isteyince ben 2 yaşındayken ailece oraya taşınmışız. Yani bütün hayatım Konya'da geçti diyebilirim. Dolayısıyla futbola da Konya'da başladım. Aslında futbola da çok geç adım attım. 13 yaşındaydım ve Futbol Star adı altında bir organizasyon yapılyordu. Turan Sofuoğlu, Lemi Çelik gibi teknik adamların bulunduğu elemelere katıldım. Bu organizasyonun varlığından akşam yemeği sırasında televizyonda haberdar olmuşum. Babamdan rica ettim, sağ olsun o da kırmadı ve götürdü. Elemelerde beğenildim ama İstanbul'a gidemedim. Çünkü Konyasporlular da beni izlemiş ve beğenmiş. "Bizim yaz okulu seçmelerimiz var, oraya gel" dediler. Ben de üç aylık yaz okuluna katıldım. Kursa 350 kişi katılmış ve sonunda sadece ben seçilmişim. Böylece Konyaspor altyapısında oynamaya başladım.

▼Ailen futbol oynamanı nasıl karşıladı?

▲Annem bu işten hiç hoşlanmamıştı. Her anne gibi o da benim sağlığını düşünüyordu ve her tekme yiyişimde adeta yüreğine iniyordu. Sokakta oynarken gördüğünde bile terlememe dayanamazdı. O zamanlar zayıf bir çocuktum. Babam ise futbolcu olmam konusunda çok hevesliydi. Zaten beni teşvik eden de oldu. Tabii annem de sonradan alıştı.

▼Futbol hayatına yön veren teknik adamlardan söz eder misin bize? Kimler senin kariyer gelişimine ne gibi katkılarda bulundu?

▲İlk önce Mesut Erçetin Hocamdan söz etmem gerekir. Onunla aramızdaki diyalogu tarif edemem. Adeta baba-oğul gibiyiz. Zor zamanlardan hep yanımda oldu. Ben de her şeyimi onunla paylaştım. Salih Eken Hocam da yine öyle. Altyapıda Osman Durmuş ve Mümin Duru Hocalarımın emeklerinden de söz etmeliyim. Ziya Doğan, A takıma çıktıktan sonra bana çok güvendi. Aynı şekilde Yılmaz Vural Hocam da öyle. Ama hepsinin arasında Mesut Hocamın yeri çok farklı.

▼Futbola başladığında da bugünkü mevkiinde mi oynuyordun?

▲Futbola santrfor olarak başladım. Golcü özelliğim çok yüksekti. Her maçta 1-2 gol atıyordum. Yaşım ilerledikçe hocam beni kanatlarda oynatmaya başladı ve gol pozisyonu hazırlayıp asist yaptıkça futboldan daha fazla keyif almaya başladım. Günümüzün tek santrforlu futbolunda kanat oyuncularının hücumdaki rolü de giderek önem kazanıyor. O bölge için hem pozisyon hazırlayan hem de gol atabilen oyuncular aranıyor. Ben de bu tip bir oyuncu olmaktan çok mutluyum.

▼Futbola başladığında benzemek istediğin oyuncular var mıydı?

▲O zamanlar 2003-2004 yıllarında Cristiano Ronaldo'nun Manchester United'a gittiği ilk dönemlerdi. Ben de Ronaldo'yu çok beğeniyor ve onun gibi bir oyuncu olmak istiyordum. Bugün ise Messi tartışmasız dünyanın en iyi oyuncusu ama ben kendime Arjen Robben'i örnek alıyorum.

▼Hocalarınla konuştuğunda senin hangi özelliklerini beğeniyorlar?

▲En çok birebir pozisyonlarda adam geçmemi beğeniyorlar. Süratli oluşumu, rakibimin üzerine çekinmeden, korkmadan, cesaretle gidişimi beğendiklerini söylüyorlar.

▼Soruyu tersine çevirirsek, hocalarının geliştirmeni istediği yönler neler? Bunları gidermek için neler yapıyorsun?

▲Geçtiğimiz sezon Ziya Doğan Hocam yarım sezon boyunca her idmandan sonra sağ ayağımı çalıştırdı ve bu konuda büyük bir ilerleme kaydettiğimi söyleyebilirim. Aynı şekilde kafa toplarındaki eksikliğim üzerinde de durdu ama ben hâlâ bu konuda kendimi zayıf hissediyorum. Altyapıda olduğum dönemde kafayla güzel goller atardım ama Süper Lig seviyesinde kafa

Nihat Özten

▼Geçtiğimiz sezon Manisaspor maçında öyle bir gol attın ki, "Bu golü atan oyuncunun sırtı yere gelmez" dedirtin. Gerçekten de üstün yetenek gerektiren bir goldü. Bir de oyuna sadece 1 dakika önce girmiştin ve Süper Lig'deki ikinci maçındı. O gol için "Futbol hayatımın dönüm noktasıydı" diyebilir misin? Sonrasında neler değişti senin açımdan?

▲Dönüm noktası diyebilirim çünkü o maçta hocamın beni oynatacağını hiç beklemiyordum. Oyuna son dakikada girecektim ve sadece deplasmanda 1 puan kazanmak için yapılan vakit geçirmeye dönük bir değişiklik olduğunu düşünüyordum. Ama oyuna girerken Ziya Hocam beni yanına çağırtdı ve "Ali, istediğini yap, sana güvenim tam. İyi de oynasan kötü de oynasan kızmayacağım" dedi. Sahaya girdiğimde kendime ayrı bir güven

geldi. Skorboarda baktığımda 90'ı gösteriyordu. Top ayağıma geldiğinde aklımda sadece olumlu düşünmek vardı. Topla ilk buluşmamda rakiplerimi birer birer geçtim. Kaleciyi gördüğüm zaman aklımda sadece topa vurmak vardı. Vurduktan sonra da sadece topun kaleye girdiğini gördüm. O an ne yaptığımı farkında değildim. Sevinç çığlıkları atmak istedim ama sesim çıkmadı.

▼Gole tepkiler nasıl oldu?

▲O golü attığımda Konyaspor çok kötü durumdaydı, adeta herkes ipin ucundaydı. Gerçi ligin sonunda küme düştük ama o an için deplasmanda elde edilen o galibiyet takım için çok önemliydi. Benim açımdan ise o golün bambaşka anlamları var. Bir kere o gol sayesinde Türkiye'ye ismimi duyurmuş oldum. Süper Lig bambaşka bir dünya. Orada ön plana çıkabilmek için böyle goller atmanız

toplarında çok eksik olduğumu görüyorum. Bunun için antrenmanlardan sonra sürekli çalışıyorum ama hâlâ istediğim seviyeye geledim.

▼Konyaspor’un yaz okuluna 350 öğrenciyle başladığınızı ve sonunda sadece senin seçilebildiğini söylemiştin. Sonraki süreçte de birlikte eğitim aldığın bir çok oyuncudan çok daha farklı bir yerde, Süper Lig’e geldin. Bunu başarabilmeyi hangi özelliklerine borçlu olduğunu düşünüyorsun?

▲Samimi olmam gerekirse benim futbolun dışında bir arkadaş çevrem yok. Vaktimin büyük bölümünü futbol sahasında, geri kalanını ise ailemle geçiriyorum. Futbol için yaşıyorum diyebilirim. Beslenmeme, dinlenmeme çok dikkat ediyorum. Bence bir başarı varsa, futbol için yaşamamdan kaynaklanıyor. Bunların dışında yetenekleriniz ve çalışmanız çok önemli. Ayrıca futbolculuk karakteriniz de ilerlemenizde büyük rol oynuyor. Hocalarınıza karşı saygınız, duruşunuz, ne zaman nerede konuşup nerede susacağınızı bilmeniz futbolda çok önemli etkenler. Mesela oynadığınız zamanla oynamadığınız zaman arasında hocalarınıza tavrınızda, hareketlerinizde bir değişiklik varsa bu sizin açınızdan hiç de olumlu bir puan değil. Ne olursa olsun, oynasanız da oynamasanız da aynı adam olmayı sürdürmeniz gerekiyor. Her zaman daha çok çalışmanız ve karakterinizi bozmamanız lâzım.

Süper Lig’in piyasası inanılmaz

▼Geçtiğimiz sezonun gelecek vaat eden oyuncularından biri olarak transfer teklifleri aldın mı?
▲Gerçekten beklediğimden çok daha fazla teklif aldım. Süper Lig’in bambaşka bir ortam olduğunu da zaten o zaman iyice anladım. PAF Lig’nde veya Banka Asya 1. Lig’de oynarken de duyuyordum ama insan içinde yaşadığı zaman daha iyi idrak ediyor. Süper Lig’in piyasası inanılmaz. Hiç beklemediğim takımlardan harika teklifler aldım. Ama teknik direktörümüz ve başkanımız Konyaspor’da kalmamın daha uygun olduğunu düşündükleri için kaldım. Beni isteyen takımlar

Hiç beklemediğim bir dönemde U18 Milli Takımı’na alındığımı öğrendim ve sevinçten ağladım. Dünya Kupası finallerinde arkadaşlarımı seyrederken bir yandan onlarla gurur duyuyordum, bir yandan da “Neden ben orada yokum?” diye içim içimi yiyordu.

Rusya’da bir turnuvaya gittik ama kendimi yabancı gibi hissediyordum. Hatta koridorda “Ben nereye geldim?” diye ağlamıştım. Azerbaycan maçında 1 gol, 1 asistle oynayınca arkadaşlarım benimle konuşmaya başladı. Sonrasında turnuva hiç bitmesin diye düşündüm.

büyük takımın transfer haberlerinde de adım geçiyordu. **▼Senin açından iyi bir sezon geçmiş olsa da küme düşmek gibi bir oyuncunun başına gelebilecek en kötü olaylardan birisiyle de karşılaştın. Bu durum nasıl etkiledi seni?**
▲Yaşımın da küçük olması nedeniyle maçlara hep sonradan girdim. Ya yenik durumdaydık ya da oyun berabere gidiyordu. Yani hiç bir zaman kafam rahat olarak sahaya çıkamadım. Üzerimde hep bir çekingenlik vardı. Ama bu sezon o çekingenliği atlattığımı düşünüyorum. Küme düşmeye gelince, ben iki kat fazla üzüntü yaşıyorum. Çünkü küme düşen sadece oynadığım takım değil, aynı zamanda benim şehrimin takımı. Bu da daha büyük bir acı veriyor insana. Ama en azından kadromuzu fazla bozmadık. Herkes birbirini tanıyor ve bu sezon yeniden geri dönebiliriz. Bir de Konya gibi büyük bir şehrin takımı sürekli inip-çıkan bir takım olmaktan kurtulmalı. İnsan bu nedenle de küme düşmeyi kaldıramıyor. Bu durumu kendime yediremedim ve bir hafta uyuyamadım.

▼Konyaspor’da geçen sezon çok sayıda yabancı oyuncu forma giydi. Birileri gitti, birileri geldi... Ve senin gibi yetenekli bir oyuncu uzun süre oynama fırsatı bulamadı. Sen kendisine forma arayan genç bir

arasında Antalyaspor, Büyükşehir Belediyespor ve Kayserispor vardı. Bu arada üç

oyuncu olarak kulüplerin yabancı tercihlerini nasıl değerlendiriyorsun?

▲Yabancılara ne yazık ki bir başka bakılıyor. Onlara daha fazla tolerans tanındığını gözlemledim. Kötü de oynasalar hocalar yabancı oyuncularla ısrar ediyor. Ellerinde daha iyi oyuncular olsa bile öncelik hep yabancılarda. Bu üzücü ama beni daha çok çalışmaya teşvik ediyor. Daha fazla hırs yapıyorum, hocamın gözüne daha fazla girmeye çalışıyorum. Ülkemizdeki yabancı kontenjanının da çok fazla olduğunu düşünüyorum. Bank Asya 1. Lig’deki 3 yabancı kontenjanı ise yeterli.

▼Ligimizde beğendiğin yabancı oyuncular var mı?

▲Alex gerçekten de çok büyük bir oyuncu. Onun dışında da aklıma başka isim gelmiyor.

▼Beğendiğin ve kendine örnek aldığın yerli oyuncular hangileri?

▲Arda Turan’ı ve Emre Belözoğlu’nu eskiden beri çok beğeniyorum. Emre abinin oyun bilgisi, asla pes etmemesi ve takımını sürekli ateşleyen hırsına, Arda abinin de tekniğine hayranım.

▼Umut vaat eden genç oyuncuların bir Süper Lig karması yapmanı isteseler kimlerin ismini yazardın?

▲Şu anda içinde yer aldığım U19 Genç Millî Takımı’nın oyuncularını seçerim.

Daveti duyduğumda ağladım

▼Genç Millî Takımlara ilk olarak ne zaman çağırıldığını ve bu davetin ardından neler hissettiğini hatırlıyor musun?

▲Daha önce kamplara hiç davet edilmemiştim. İki sene önce bir deplasman dönüşü, hiç beklemediğim bir dönemde kadroya alındığımı

öğrendim ve sevinçten ağladım.

Dünya Kupası finallerinde arkadaşlarımı seyrederken bir yandan onlarla gurur duyuyor, bir yandan da “Neden ben orada yokum?” diye içim içimi yiyordu. Bir turnuva için U18 Takımının kadrosuna çağrıldım ve Rusya’ya gittik. Takımda Konyalı olan Ömer Ali Şahiner dışında hiç kimseyi tanı mıyordum ve kendimi yabancı gibi hissediyordum. Hatta ilk üç gün koridorda “Ben nereye geldim?” diye ağlamıştım. Turnuvadaki ikinci maçımızı Azerbaycan’la oynamıştık. O maçta bir gol atıp bir de asist yaptım. Bu benim Millî Takım’da yükselişim oldu. Arkadaşlarım yanıma gelip benimle konuşmaya başladı. Benim de sesim iyidir, onlara şarkılar söyledim. Sonrasında turnuva hiç ayrılmayayım diye düşündüm. Tabii Millî Takım’a çağrılmam ailemi de çok şaşırtmıştı o dönemde. Çünkü sadece Konyaspor’un PAF takımında oynuyordum. Çok beklenen bir şey değildi. Ama sağ olsun hocalarımız gelip beni Konyaspor’un PAF maçında izlemiş.

▼Gelecekle ilgili nasıl hayaller kuruyorsun? Kariyer planlamanda neler var?

▲Her futbolcu Avrupa’da oynamayı ister. Ben de çok istiyorum. Herkes Real Madrid’i, Barcelona’yı ister belki ancak ben İngiltere Ligi’ni çok beğeniyorum. Orada oynanan futbolun kendi stilime daha uygun olduğunu düşünüyorum. Zaten bir Manchester United hayranıyım. Nani çok beğendiğim oyunculardan biri. Açıkçası İngiltere’de hangi takımda olsa oynarım.

▼Türkiye’de oynamak istediğin bir takım var mı?

▲Ülkemizde her oyuncu dört büyük takımda oynamak istediğini söylüyor. Ama bence en doğrusu oynayabileceğin takıma gitmek.

▼Arkadaşların arasında nasıl bir insan olarak tanınıyorsun?

▲İnsan çevresini kendi karakteriyle belirliyor. Eğer siz iyi bir insansanız, Allah da sizin karşınıza öyle arkadaşlar çıkartıyor. Benim arkadaşlarım da ahlâklı, düzgün, aile terbiyesi almış insanlar. Beni gerçekten çok seviyorlar. Neşeli, esprili bir insanım. Şakalar, taklitler yaparak arkadaşlarımı güldürürüm. Şarkılar söylerim. Olaylara olgunlukla bakmasını, gerektiğinde alttan almasını bilirim.

▼Futbolun dışında neler yaparsın, hobilerin neler?

▲Dediğim gibi şarkı söylerken bambaşka bir insan oluyorum, üzerimde bir çekingenlik kalmıyor. Türk Sanat Müziği şarkıları söylerim. Duyusal kitaplar okurum. Babamla playstation oynuyorum. O da alıştı artık, yeni öğrenmesine rağmen bazen beni yenebiliyor.

Davetli misafirin büyük sürprizi

A2 Ligi'nde geçtiğimiz sezon Galatasaray şampiyon oldu. Ama şampiyonluk yolunda Galatasaray'ı zorlayan sürpriz bir takım vardı. Altyapıya ve tesislerine yaptığı yatırımlarla önce çıkan Ege temsilcisi Turgutluspor, birbirinden güçlü rakipleri geride bırakarak özel davetle katıldığı A2 Ligi Birinci Grup'ta ikinci oldu. Peki, bu büyük sürprizin perde arkasında neler bulunduğunu merak etmiyor musunuz?

Ceyla **Kütükoğlu**

Türk futboluna farklı bir açılım sunma hedefiyle geçen yıl başlatılan A2 Ligi, yapılan değişikliklerle yeni bir statüye kavuştu. Yeni statüye göre sadece doğal çim sahalarda oynanan A2 Ligi, yapılan değişikliklerle, katılan profesyonel takımlar için bir rezerv lig niteliğine kavuşturulmuş oldu. Kulüpler A takım kadrolarında yer veremedikleri futbolcularını bu ligde oynatarak, oyuncularının müsabaka eksikliğini kapatma, tecrübe kazanmalarını sağlama ve performanslarını müsabaka ortamında değerlendirme fırsatı buldu. Ligin bu yeni yapısı ile farklı takımlar da katılma hakkı elde etti. 23 Ağustos 2010'da başlayıp 13 Mayıs 2011'de sona eren 2010-2011 sezonuna, Spor Toto Süper Lig ve Bank Asya 1. Lig kulüplerinin yanı sıra başvurusu kabul edilen Dardanelspor ve Turgutluspor 31.12.1992 ve daha önceki tarihlerde

doğmuş oyuncularıyla katıldı. Bu iki takımdan Turgutluspor, hiç kimsenin beklemediği bir başarıya da imza attı, son haftalara kadar lider götürdüğü A2 Ligi Birinci Grup'ta ikinciliği aldı.

Sürprizin öyküsü

Çoğunluğu 1992 doğumlu oyuncularından oluşan Turgutluspor, A2 Ligi'ne özel bir davetle katıldığında kimse onlardan böyle bir başarı beklemiyordu. Ligin ilk haftalarında zirve yarışından uzak görünen genç takım, 9. haftada elde ettiği Manisaspor galibiyeti ile çıkışa geçti. Ardından Karşıyaka ve Beşiktaş'ı mağlup eden takım, sonraki haftalardan ligin istikrarlı ekiplerinden biri haline geldi. Ligin ikinci yarısında grup birinciliği için Galatasaray ve Beşiktaş'la çekişen kırmızı-siyahlılar, 27. haftada ele

geçirdikleri liderliği sezon sonuna kadar koruyamadı ve finali kıl payı kaçırdı. Antrenör İbrahim Baş'ın çalıştırdığı Turgutluspor A2 Takımı, ligi Galatasaray'ın 3 puan gerisinde, 74 puanla ikinci sırada bitirdi. Ege temsilcisi, 38 hafta süren maratonu 22 galibiyet, 8 beraberlik ve 8 mağlubiyetle tamamladı. Turgutluspor bölge kuralı nedeniyle, ligde Galatasaray, Fenerbahçe, Beşiktaş, Bursaspor ve Bucaspor gibi güçlü ekiplerle aynı grupta yer aldı. Kırmızı-siyahlılar, A2 Ligi'nde aynı grupta mücadele ettiği Spor Toto Süper Lig ekiplerinden Fenerbahçe, Beşiktaş, Büyükşehir Belediyespor, Kasımpaşa, Medical Park Antalyaspor ve Manisaspor'u geride bıraktı. Ege temsilcisi ayrıca, Galatasaray, Fenerbahçe ve Beşiktaş'a karşı oynadığı maçlardan 3 galibiyet ve 2 beraberlik çıkarmayı başardı. Takım rakip

sürprizi

takımların ağlarına 69 gol atarken, kalesinde 51 gol gördü. Turgutluspor'un A2 Ligi'ndeki 38 maçın 37'sinde oynayan Ziya İnday, aynı zamanda takımın en golcü ismi. İnday'ın A2 Ligi 1. Grup'ta 13 golü bulunuyor. Ziya İnday'dan sonra en çok maçta forma giyen isimler İzzet Polatlar, Sercan Gerenkay, Ümit Koyun ve Ümit Yasin. Turgutluspor'un Kulüp Başkanı Murat Ayhan, A2 Ligi Birinci Grup'u ikinci sırada tamamlayan takım için, "A2 takımımızın başarısı göz ardı edilemez. Birçok Spor Toto Süper Lig takımının olduğu bir grupta lig liderliğine kadar yükselen ve ikinciliği elde eden takımımızın derecesi bence çok büyük bir başarıdır. Takımımızı oluşturan futbolcularımızı en iyi şekilde değerlendirerek Türk futboluna kazandıracaktır. Arkadaşlarımızın hedeflerinin sadece Turgutluspor değil daha üst ligler olmasını diliyorum" diyerek bu sürpriz başarıdan duyduğu memnuniyeti ve gençlere olan inancını belirtti.

Altyapıya verilen önem

Turgutluspor'un bu başarısı sürpriz olsa da tesadüfi değildi. Özellikle son 5 yıl içerisinde gerçekleştirilen tesisleşme çalışmaları ve altyapıya verilen önem, bu sonucu getirdi. A takımı ile yıllardır başarıya hasret olan kulüp, yaptığı yatırımların karşılığını A2 takımının başarısıyla almış oldu. Turgutluspor, hem tesisleri hem de altyapıya yapılan yatırımlarla Türkiye'de büyük kulüplerde bile bulunmayan imkânlarla sahip. 1984 yılında kurulan Turgutluspor'un A takımı TFF 2. Lig'deki mücadelesini sürdürürken, kulüp gerek kaynaklarının gerekse enerjisinin önemli bir kısmını da altyapıdan yetiştirecek genç sporculara yönelik projelere harcıyor. Bu sayede kendi yetiştirdiği oyuncularıyla A takıma kaynak yaratırken, transferle giden oyuncularından da gelir elde edebiliyor. Bu sezon büyük bir başarı elde eden A2 takımından 5 oyuncu gelecek sezon A takımında yer alacak. A2 takımında performanslarıyla dikkat çeken Şahin Karaca, İzzet Polatlar, Ümit Yasin Arslan, Umur Erdoğan ve Ünal Alper Talay profesyonel sözleşme imzalayarak Yusuf Şimşek'in teknik direktörlüğünü yapacağı A takımında Bank Asya 1. Lig'e yükselme hedefi için ter dökecek. Turgutluspor'un A2 ve U18 Ligi ile Coca-Cola U17, U16, U15, U14 Akademi Liglerinde mücadele eden 6 altyapı takımı ve ayrıca U13, U12, U10 küçük takımları var. Altyapı takımları katıldıkları turnuvalarda isimlerinden söz ettirirken, kulüp Genç Millî Takımlara da oyuncu gönderiyor.

Irlamaz Tesisleri'nde nizami ölçülerde 5 adet suni çim, 4 adet de normal çim saha bulunuyor.

Geçmişte bir çöplük olan Irlamaz Tesisleri 1200 dönümlük arazi üzerinde kurulu.

Atatepe Tesisleri'ni sadece kulübün küçük takımları kullanıyor.

Kulüpte 9 altyapı sorumlusu bulunuyor. Turgutluspor'un altyapısında, daha önce profesyonel olarak çalıştırdıkları takımlarda şampiyonluklar yaşayan başarılı iki teknik adam görev yapıyor. Turgutluspor Altyapı Koordinatörlüğü'nü üstlenen Teknik Direktör Mesut Tüfenkoğlu, Turgutluspor A2 Futbol Takımı Teknik Direktörlüğü'nü yapan İbrahim Baş ile Turgutluspor ve U18 takımını çalıştıran Recai Karasu, geçmiş yıllarda çalıştırdıkları profesyonel kulüplerde şampiyonluk yaşayan isimler. Denizlispor'un profesyonel takımında, Yeni Salihlispor'da futbol oynayan Mesut Tüfenkoğlu, 1992-1993 sezonunda 3. Lig'de mücadele eden Turgutluspor'u şampiyon yaparak 2. Lig'e çıkarmıştı. Beden eğitimi öğretmenliğinden emekli olan Mesut Tüfenkoğlu, şimdi Turgutluspor'un altyapı koordinatörlüğünü yapıyor. Beden eğitimi öğretmenliğinden antrenörlüğe geçen yapan İbrahim Baş ise 2000-2001 sezonunda 3. Lig'de mücadele eden Turgutluspor'u çalıştırarak başarılı bir sezonun ardından Turgutluspor'u şampiyon yaparak 2. Lig'e çıkarmıştı. Baş, şimdi ise Turgutluspor A2 Takımı'nın teknik

direktörlüğünü yapıyor. Çalıştırdıkları 3. Lig ekiplerinde şampiyonluk yaşayan iki teknik adam, halen Turgutluspor'un altyapısında geleceğin futbolcularını yetiştirmek için çaba sarf ediyor. İbrahim Baş yönetimindeki A2 takımı gelecek sezon daha da güçlenerek son haftalarda kaçırdıkları finale bu kez ulaşmak istiyor.

Dünya standartlarında tesisler

Turgutluspor'un Turgutlu'da iki büyük tesisi bulunuyor. İki tesis de altyapı takımlarının kullanımına yönelik kurgulanmış. Kulübün ilk tesisleri Atatepe Tesisleri sadece küçük takımların kullanımına verilmiş. Yaklaşık 50 dönüm arazi üzerinde yer alan bu tesiste bir adet nizami ölçülerde suni çim saha, bir adet küçük saha, tenis kortları, basketbol ve voleybol sahaları bulunuyor. Tesiste ayrıca oyuncuların ihtiyaçlarını karşılayabileceği bina ve lojmanlar var. Kulübün yeni tesisleri ise çoğunlukla A ve A2 takımlarının kullandığı, ayrıca altyapı takımlarının da antrenman ve maç yaptığı Irlamaz Tesisleri. Bu tesisler şu anda Türkiye'deki en büyük ve gelişmiş futbol tesislerinden bir tanesi. Yaklaşık 1200 dönümlük bir arazi üzerine kurulan tesis, aynı zamanda belediyelerin spora katkısı alanında da önemli bir örnek teşkil ediyor. Yaklaşık 3 sene öncesine kadar Irlamaz Deresi'nin ve bir çöplüğün bulunduğu bölgede Turgutlu Belediye Başkanı Mustafa Serhat Orhan'ın girişimleriyle, derenin ıslah edilmesiyle binlerce dönümlük arazi kazanıldı. Tesiste nizami ölçülerde 5 adet suni çim, 4 adet de normal çim saha bulunuyor. 2 tane de halı saha bulunan tesiste yüzme havuzu, tenis kortları ve açık hava tiyatrosu gibi farklı imkânlar var. Sporcuların futbol antrenmanlarından kalan zamanda da vakit geçirebileceği komple bir tesisten söz ediyoruz kısacası. Tesis, Turgutluspor takımları haricinde Türkiye Futbol Federasyonu Futbol Teknik Eğitim Merkezleri eğitimlerinde de kullanılıyor. Turgutlu bir futbol şehri olma yolundaki adımlarını altyapısını geliştirerek ve tesisleşme hareketiyle attı. Her ne kadar 5 yıl içerisinde A takımı henüz Bank Asya 1. Lig'e çıkma hedefine ulaşmasa da Turgutluspor ve Turgutlu halkı hem tesisleri hem de yetenekli gençleri sayesinde geleceğe umutla bakıyor.

Suç makinesinin futbol oyunu

Yugoslavya’da iç savaş döneminde en kötü şöhrete sahip isimlerden biri, Sırp çete lideri Arkan’dı. İşin kötüsü Arkan’ın bu şöhretinin sadece savaş alanıyla da sınırlı kalmaması... Zira kendisi bir dönem futbolla da fazlasıyla içli dışlı olmuştu.

Onur Erdem

Futbolun yalnızca sahada olup bitenlerle sınırlı kalmadığı, toplumsal ve siyasi olayların da futbolla sık sık etkileşim içinde olduğu, artık dünyada futbolu biraz yakından takip eden hemen herkes tarafından kabul edilmekte. Futbolla çoğu zaman uluslararası düzeyde elde edilen başarıların hemen politikacılar tarafından bir propaganda malzemesi haline getirilmesi, bazı kulüplerin bir etnik kimliğin veya mezhebin temsilcisi olarak ön plana çıkması, çeşitli taraftar gruplarının belli bir siyasi görüş etrafında vücut bulması, futbolun sadece futbol olmadığına dair verilebilecek örneklerin genel bir özeti aslında. Yine de futbol, ne olursa olsun, çoğu zaman etkileşime girdiği öğelerin gölgesinden kurtulmayı bilmiştir. Örneğin Real Madrid’in Franco döneminde İspanya’nın iltimaslı takımı olduğu çok geniş çevrelerce dillendirilir ama o dönemki takımdan söz açılmışken Puşkaş’ın eşsiz sol ayağından, Di Stefano’nun bitiriciliğinden, Kopa’nın asistlerinden çok daha fazla dem vurulur. Ancak bazen, futbol saha çizgilerinin dışına taşırın etmenler öylesine abartılı, öylesine sıradaşı olur ki, insan futboldan konuşmak istese dahi bu pek mümkün olmaz. Yugoslavya’nın parçalanması sürecinin en trajik halkasını oluşturan Sırp-Hırvat-Boşnak Savaşı esnasında paramiliter bir çetenin reisi, savaş sonrasında Belgrad’ın

en önde gelen mafya babalarından birisinin futbola el atması ve başkanlığına geldiği Belgrad’ın zayıf takımlarından birinin onun döneminde bir anda şampiyonluğa oynaması da, bir önceki paragrafın sonunda anlatılmaya çalışılan durumun örneklerinden biri... Bahsedilen kişiye asıl adı Zeljko Raznatović olan ama dünyanın kendisini “Arkan” lâkabıyla tanıdığı Sırp savaş suçlusudur. Arkan’ın futbolla ilişkisine geçmeden önce, hakkında biraz genel bilgiler vermek gerekirse, kendisinin açıkça sadece Yugoslavya’nın değil, belki de dünyanın gördüğü en büyük suç makinelerinden biri olduğunu söylemek herhalde abartı olmayacaktır. Yugoslav Ordusu’nda görevli bir subayın oğlu olan Arkan, henüz çocuk yaşta Belgrad’ın sokak çeteleriyle içli dışlı olmaya başlamış ve 14 yaşındayken İslahevinin yolunu tutmak zorunda kalmış. İslahevinden çıkmasının ardından 15’inde ülkeyi terk edip soluğu Paris’te alan Arkan, burada da rahat durmayınca iki sene geçmeden Fransız polisi tarafından yakalanarak ülkesine iade edilmiş. Bu sefer üç sene boyunca demir parmaklıkların ardında kalan Arkan’ın, o tehlikeli kimliğine asil bürünmesinin de bu süreçte yaşandığı rivayet ediliyor. Söylentilere göre azılı haydut, kendi ciddi adımları, bu hapis macerası sırasında tanıştığı koğu arkadaşlarıyla birlikte atmış. Ayrıca hapisten çıktıktan hemen sonrasında, subay olan babasının, kendisine Yugoslav Gizli Servisi olan UDBA’da bir iş imkânı sağladığı da yaygın dedikodular arasında. UDBA ile olan bağlantı önemli zira Arkan’ın işlediği onlarca suçta bu bağlantının hem

suçların işlenmesi için gerekli organizasyonun sağlanmasında hem de suçların gerektirdiği cezalardan kaçılmasında fazlasıyla etkili olduğuna inanılıyor. Medzubahis dedikodular, adları üstünde, bir kesinlik içermiyor elbette ama 1972’de, 20 yaşındayken hapisten çıkan Arkan’ın sonrasında yaptıkları düşünüldüğünde, kulağa da hiç mantıksızmış gibi gelmiyor. O dönemde bir kez daha Batı Avrupa’nın yolunu tutan Arkan, çok geçmeden sanki modern zamanların Billy The Kid’i gibi bir görüntü çizmeye başladı. Çeşitli banka soygunlarına imzasını attı, sonunda 1974’te Belçika’da yakalanıp hapisaneyi boyladı. Lâkin dört sene içinde kaçmayı başardı. Yeni soygunların ardından bu kez Hollanda’da yakalandı. Ne var ki Amsterdam’daki mahpusluk günleri de firar etmesi sonucunda iki yıl kadar sürdü. Hollanda’dan kaçışının ardından bir ay geçmişti ki, bu sefer de Batı Almanya’da bir operasyon sırasında yaralandı ve hapse atıldı. Gelgelelim firara alışmıştı artık ve orada da fazla durmadı. Dahası, bu kadarıyla da yetinmedi ve suç ortaklarından birini, İsveç’te mahkemeye çıkarıldığı sırada, mahkeme salonunu basıp, yargıcı vurmakla tehdit etmesinin ardından kaçırmayı da başardı. Interpol tarafından en çok aranan 10 kişi

arasına adını yazdırmaya da muvaffak olmuştu ve tüm bu yaşananları tek başına yapmasının neredeyse imkânsız olması, onun UDBA tarafından desteklediği iddialarını bir hayli güçlendirmişti. Arkan, 1986 yılında Belgrad’a geri döndü. Kâğıt üzerinde bir pastane işletmeye başlamıştı ama altına çektiği pembe Cadillac’tan da anlaşılacağı üzere pastacıktan kazanılabileceğinin kat kat fazlasını kazanıyordu. Yani belli ki pis işler çevirmeye devam ediyordu. Artık UDBA için çalıştığına inanmayan kalmamıştı. Üç yıl içindeyse, Arkan’a bizzat Sırbistan Sosyalist Cumhuriyeti’nin en tepesindeki isim tarafından bir görev verilecek ve azılı haydudun böylelikle futbolla da yolu kesilecekti.

Yugoslavya’da, 1980’lerin sonlarına doğru sağcı yaklaşımlar yükselişe geçmişti. 1989’da, Yugoslavya çatısı altındaki Sırbistan Sosyalist Cumhuriyeti’nin başkanlığına Slobodan Miloseviç’in gelmesiyle, yönetim kademesinde de bir sağa kaymanın yaşanacağına işaret etti. Aynı dönemde, ülkede artmakta olan milliyetçi eğilimin en çok gözlemlendiği yerlerden birisiyse Kızılyıldız tribünleriydi. Zira yüz bine yakın seyirci kapasitesine sahip Marakana Stadi, Belgrad’da gençlerin toplanıp seslerini duyurabilecekleri en önemli alanlardandı ve taraftarların, yine aynı yıl Sırbistan Ulusal Yenilenme Partisi’ni kuran Vuk Draskoviç’in posterlerini sık sık açmaya başlamaları, Miloseviç’i, Kızılyıldız tribünlerinin kontrol altına alınması konusunda uyarmaya yetmişti. Tahmin edilebileceği üzere, Miloseviç bu görev için Arkan’ı seçecekti. Kızılyıldız taraftarlarının liderliğine soyunan Arkan, kısa süre içinde peşine takılan gençleri birer asker gibi eğitmeye başladı. Taraftarlar saçlarını kazıtıyor, düzenli bir biçimde tıraş oluyor ve ağızlarına bir damla olsun içki koymuyorlardı. Tribünlerde yapılacak hareketler bile son derece muntazam bir düzen içine oturtulmuştu. Arkan’ın dediğine göre bir tür silahsız askeri eğitim görüyorlardı. Kızılyıldız’ın Delije adlı taraftar grubu, kısa süre içinde Avrupa’nın en tehlikeli holigan gruplarından birine dönüşecekti. Delije’nin Arkan önderliğinde imzasını atacağı en önemli kargaşaysa 13 Mayıs 1990 tarihinde yaşanacaktı. O tarihte, Yugoslavya Ligi’nde Dinamo Zagreb, Kızılyıldız’ı konuk ediyordu. Tahmin edilebileceği gibi milliyetçilik, sadece Sırlar arasında değil, Hırvatlar arasında da yükselmekteydi ve Dinamo’nun Bad Blue Boys grubu da, aşırı sağcı Hırvat politikacı Franjo Tudjman’a yakınlığıyla bilinmekteydi. Dahası, maçtan bir hafta önce Hırvatistan’da yapılan seçimleri, Tudjman’ın liderliğini yaptığı ve Hırvatistan’ın, Yugoslavya’dan ayrılmasını açıkça savunan Hırvatistan Demokratik Birlik Partisi kazanmıştı. Maçta olay çıkması kuvvetle muhtemeldi ama işler, herkesin beklemediğinden de daha abartılı bir biçimde gelişti. Öncelikle Arkan, maç için üç bin Delije mensubunu peşine takarak Zagreb’in yolunu tuttu. Daha sonra da karşılaşma daha başlamadan, emrindeki holigan grubunu, Bad Blue Boys grubu üyelerinin üzerine saldırttı.

Sahanın ortasında yüzlerce kişi birbirine girmişti. Sonunda polis, takviye güçler getirerek olayları bastırdı ama Yugoslavya’nın parçalanmaya doğru gittiği de artık iyiden iyiye kendini göstermekteydi. Yugoslavya’da iç savaşın başlamasının ardından da Arkan, önemli bir kısmını tribün liderliği yaptığı sırada tanıdığı gençlerden oluşturduğu “Arkan’ın Kaplanları” adında paramiliter bir çete kurdu ve sözkonusu çete ne yazık ki, statlarda görülen holiganizm hareketlerine adeta rahmet okutacak düzeyde insanlık dışı eylemlerle adından söz ettirmeye başladı. Örneğin Sırp güçleri 1991 yılında, bir Hırvat kenti olan Vukovar’ı ele geçirdiklerinde, Arkan’ın Kaplanları hastane basarak oradaki yaralı Hırvatları dışarıya taşıyıp daha sonra da kurşuna dizecek kadar canavarlaşmışlardı. Bu olayın üzerinden birkaç ay geçtikten sonra Kızılyıldız tribünlerinde Vukovar’ın işgalini kutlayan tezahüratlar yapıp pankartlar açılması ise Arkan’ın futbol dünyasındaki kötü şöhretini iyiden iyiye perçinleyen hareketler olmuştu. Savaşın sonlarına gelindiğinde, Arkan artık Belgrad’ın en güçlü mafya babalarından birine de dönüşmüştü. 1994 yılında, kendisinden 21 yaş küçük pop şarkıcısı Ceca ile evlenmesi, çoğu kişiye göre hem halk nezdinde popüleritesini arttırmak hem de istediği her şeyi elde edebileceği mesajını vermek amacıyla yapılmış bir hamleydi. Ne var ki, Arkan’ın bir noktada istediği olmadı. Artan nüfuzunun etkisiyle taraftar grubu liderliğinden kulüp başkanlığına terfi etmeyi düşleyen Arkan’ın önüne engel olarak kulübün efsane futbolcusu Dragan Dzajiç çıktı. Başkanlığı Dzajiç’e kaptırmasının ardından yeni arayışlara girişen Arkan ise 1996 yılında Belgrad’ın küçük takımlarından Obiliç’e kancayı taktı. Obiliç aslında Belgrad’ın eski takımlarındandı. Öyle ki şehrin II. Dünya Savaşı sonrası sosyalizmin kurulması esnasında oluşturulmuş en büyük iki takımı Kızılyıldız ve Partizan’la arasında yirmi yıldan fazla vardı. Ancak ortada bu iki büyük takım yokken bile Obiliç önemli bir güç olmaktan uzaktı. Örneğin 1930 Dünya Kupası’na katılan Yugoslavya Millî Takımı’na tek bir oyuncu dahi verememişlerdi. Arkan ile Obiliç isimlerinin yan yana

gelmesi de manidardı. Zira kulüp, adını, 1389 yılındaki Kosova Meydan Savaşı sonrasında Osmanlı Padişahı I. Murat’ı öldüren Sırp şövalyesi Miloş Obiliç’ten alıyordu. Kosova Meydan Savaşı’nın ardından sözkonusu suikastın nasıl gerçekleştiği, Sırp, Yunan ve Türk kaynaklarında birbirlerinden farklı biçimlerde anlatılıyorsa da, sonuçta Miloş Obiliç, özellikle 19. yüzyılda Balkanlarda yaşanan milliyetçilik hareketleri sırasında, Sırlar arasında mitik bir figüre dönüştürülmüştü. Hâliyle Obiliç kulübü de 1924 yılında, milliyetçi Sırlar tarafından kurulmuştu. Arkan’ın kulüpte dizginleri eline almasının ardından, o güne kadar İkinci Lig’den yukarıya gidemeyen Obiliç baş döndürücü bir yükseliş yaşadı. Evvela 1996-97 sezonunda

Obiliç’in Arkan gibi bir adamın yönetiminde olması, UEFA’ya da rahatsız etmişti ve kulüp, Avrupa futbolunu yönetenler tarafından, Arkan’ın başkanlığa devam etmesi halinde Avrupa kupalarında mücadele edemeyeceği yönünde sert bir şekilde uyarıldı. Lâkin durum sadece kâğıt üzerinde değişti ve Arkan, karısını kulübe başkan yaparak etkinliğini aynen sürdürdü. Obiliç, bir sonraki sezonda da ligde şampiyonluğu sonuna kadar kovaladı ama 24 maçta 20 galibiyet ve 4 beraberlik alıp hiç yenilmemesine rağmen, kendisine yakınlığıyla bir beraberlik eksikliği bulunan Partizan’ın ardında kaldı. Takvimler 15 Ocak 2000’i işaret ederken, tüm bu gidişat değişecekti. O gün, kılıçla yaşayan kılıçla

İkinci Lig’i zirvede tamamlayan sarı-mavililer, tarihlerinde ilk kez ülke futbolunun en üst düzey organizasyonunda boy göstermeye hak kazandı. Sonrasındaysa, 1997-98 sezonunda, ayaklarının tozuyla “merhaba” dedikleri bu ligin de tozunu attılar ve 33 maçın 27’sini kazanıp sadece birini kaybederek şampiyonluğa uzandılar. Ne var ki normalde müthiş bir epik öykünün konusunu teşkil edecek bu şampiyonluk, Yugoslavya’da çoğu kişi tarafından dudak bükülerek karşılanacaktı. Bunun yegâne sebebi ise Arkan’dı. Artık Belgrad yeraltı dünyasının en kıdemli isimlerinden biri olan Arkan’ın, sahip olduğu güçlü rakip takım futbolcularını tehdit etmek için kullandığı, o yıllarda ülke futbolunda en çok dillendirilen söylentilerdendi. Arkan’ın Kaplanları grubunun ellerinde silahlarla tribünlerde yer almalarıysa, söylentinin de ötesinde, bariz bir gerçekti.

ölüyorsa, kurşunla yaşayanın da kurşunla öldüğünü gösteren olaylardan biri, Belgrad Intercontinental Oteli’nde vuku buldu. Otelin lobisinde birkaç arkadaşıyla oturmakta olan Arkan, mafya ile bağlantıları olan bir polis tarafından başından vurularak öldürüldü. Cinayet tam olarak açıklığa kavuşmadıysa da yaygın kanı, bunun yeraltı dünyasında bir iç hesaplaşma olduğu yönündeydi. Arkan’ın ölümüyle birlikte Obiliç de adeta ışık hızıyla çıktığı Sırp futbolunun zirvesinden o kadar hızla olmasa da uzaklaşmaya başladı. Önce Kızılyıldız-Partizan ikilisinin ardından hiç olmazsa üçüncü sırayı aldıkları iki sezon geçirdiler, sonrasındaysa beş sezon daha Birinci Lig’e tutunabildiler ve 2006’da da bu lige, bir daha geri dönmemesine veda ettiler. Kulüp, bugün, Sırbistan futbol organizasyonunun dördüncü kademesine denk gelen Belgrad Bölgesel Ligi’nde mücadele ediyor.

Portekiz'den solak da çıkar

Son yıllarda Avrupa futboluna Bosingwa, Miguel, Paulo Ferreira gibi birçok iyi sağ bek kazandı Portekiz Millî Takımı. Hatta bu durumu biraz daha genişletirsek, Figo, Cristiano Ronaldo, Rui Costa, Deco, Sergio Conceicao, Quaresma gibi sağ ayaklı pek çok Portekizli yeteneği de izleme şansı bulduk yakın geçmişte. Ancak Portekiz'in ne sol bekleri, ne de sol ayaklı oyuncular bu sayılan isimlerin klasının yanına yaklaşabildi. Ta ki Real Madrid'in Benfica'dan çiçeği transferi ortaya çıkanı kadar...

Aydın Güvenir

Portekiz, millî takımlar düzeyinde son dönemlerde önemli bir kupa kazanamasa da gerek oynadığı futbol, gerekse de yetiştirdiği oyuncularla yaklaşık 15-20 yıldır dünya futbolunun gündeminde olmayı başaran bir ülke. Figo, Rui Costa, Cristiano Ronaldo, Deco, Sergio Conceicao, Quaresma yakın geçmişin ve günümüzün önemli yıldızları. Bosingwa, Miguel, Paulo Ferreira ise Portekiz Millî Takımı'nda sağ bek mevkiini senelerce başarıyla temsil ettiler ve etmeye de devam ediyorlar. Ancak son dönemlerde ne bir sol bek, ne de sol ayaklı bir oyuncu bu isimlerin kalitesine ulaşabildi Portekiz'de. Sağ beki oldukça sağlam olan Millî Takım, senelerce sol beke çare bulamadı. Öyle ki Euro 2008'de de olduğu gibi birçok maçta Paulo Ferreira sol bek oynamak durumunda kaldı. Sol taraf her zaman defansındaki en zayıf halka oldu kırmızı-yeşillilerin. Ancak son Dünya Kupası'nda ortaya hiç kimsenin beklemediği bir isim çıktı. Turnuva boyunca takımının sol kanadında fırtına gibi esen Fabio Coentrao, Portekiz'in de artık sol ayaklı bir yıldız olduğunu herkese gösterdi. Real Madrid'in yeni transferi, bu kupada sergilediği performansla dünya futbolunda oldukça azalan star sol beklerin arasına adını yazdırdı. 1.79 boyundaki

futbolcu, bu başarısını geride bıraktığımız sezon da hem Benfica'da hem de millî takımda devam ettirdi ve de sene sonunda 30 milyon euro karşılığında dünya devi Real Madrid'e transfer olmayı başardı. Gelin şimdi Coentrao'nun hayat hikâyesine bir göz atalım...

Caxinas'lı Figo

11 Mart 1988'de Portekiz'in yaklaşık 30 bin nüfuslu küçük bir şehri olan Vila do Conde'de dünyaya geldi Coentrao. Futbolla tanışması ise

birçok oyuncuya göre hayli geç oldu. Çok değil, yaklaşık 7 sene önce ilk kez topa profesyonel anlamda buluştu. 16 yaşında altyapısına girdiği Portekiz 1. Ligi'nde mücadele eden Rio Ave'nin A takımında bir sezon sonra 3 maçta forma giyme şansını yakaladı hemen. Ancak doğduğu şehrin takımı olan Rio Ave aynı sezon bir alt lige düşmekten kurtulamadı. Bu durumdan dolayı genç yıldız 2006-2007 sezonunda 29 maçta forma giyme şansı buldu. 5 gol kaydettiği sezondaki en unutulmaz anını ise Sporting Lizbon'a karşı oynadıkları Portekiz Kupası maçında yaşadı. Maçta Sporting Lizbon kalesine 30 metreden çıkardığı füze ağlarla buluşunca, kendisine "Caxinas'lı Figo" lakabı verildi. Bu

burada bir kere bile forma şansı bulamadı. Bunun üzerine Benfica onu devre arasında futbolu bıraktığı kulüp olan Rio Ave'ye kiraladı. Doğduğu topraklara geri dönen Coentrao, sezonun geri kalan kısmında Rio Ave formasıyla 3 gol kaydetti. Ama en unutulmazı hiç şüphe yok ki 15 Şubat'ta Porto'ya kendi gayreti ve becerisiyle attığı muhteşem golü. Çünkü buradaki takımın teknik direktörü Jorge Jesus'un getirilmesiyle her şey değişti onun için. Rio Ave ile kiralık futbolunda muhteşem sol ayağıyla büyük farklılık yaratıyor. Sol kanattan bindirdiğinde çoğu oyuncu gibi aut çizgisine inip orta yapmayı değil, bir "play maker" havasıyla oyunu yönlendirme yolunu seçiyor her zaman. Aynı zamanda da müthiş sürati bu özelliklerini daha da önemli hale getiriyor. Sadece asist yapmakla kalmıyor, ara sıra gol bulmayı da başarıyor sol bek oynamasına rağmen. Geçtiğimiz sezon Şampiyonlar Ligi'nde Lyon'a attığı 2 gol ve özellikle önemi yüksek maçlarda Porto, Sporting Lizbon gibi takımlara karşı ağırları havalandırması bu durumun en büyük örneklerinden. Böylece hücumun vazgeçilmez bir oyuncusu haline geliyor. Ancak tüm yetenekleri bununla sınırlı değil Caxinas'lı Figo'nun. Savunmadaki yerini kolay kolay kaybetmiyor ve oyun disiplinine bağlı kalıyor. Maç esnasında dönem dönem önünde oynayan takım arkadaşlarıyla yerini değiştirip hücumu destek vermek amacıyla ileriye çıkıyor. Ancak bu esnada takımı ani bir atak yerse, bu pozisyonların geri dönüşlerinde onun savunmadaki yokluğu

Kayıp geçen 2 yıl

Ancak Benfica ile 2007-2008 sezonuna iyi bir başlangıç yapamadı "Caxinas'lı Figo." Daha doğrusu o dönem Benfica'nın teknik direktörü İspanyol Jose Antonio Camacho tarafından kendisine ilk 11'de pek şans verilmedi. İşte bu nedenden ötürü devre arasında bir diğer Portekiz 1. Lig takımı olan Nacional Madeira'ya kiralandı. Bu takımın formasıyla özellikle Benfica'nın ezeli

rakibi Porto'ya deplasmanda iki gol kaydederek bir anda gözleri tekrardan üzerine çevirmeyi başardı. Bu sezonun sonunda Benfica kendisini yeniden başka bir takıma kiralamak istedi. Feyenoord'a transferi son anda gerçekleşmeyen genç yıldız, soluğu İspanya 2. Lig takımlarından Real Zaragoza'da aldı. Ancak İspanyol takım tam bir eziyet oldu genç oyuncuya. Çünkü buradaki takımın teknik direktörü Jorge Jesus'un getirilmesiyle her şey değişti onun için. Rio Ave ile kiralık futbolunda muhteşem sol ayağıyla büyük farklılık yaratıyor. Sol kanattan bindirdiğinde çoğu oyuncu gibi aut çizgisine inip orta yapmayı değil, bir "play maker" havasıyla oyunu yönlendirme yolunu seçiyor her zaman. Aynı zamanda da müthiş sürati bu özelliklerini daha da önemli hale getiriyor. Sadece asist yapmakla kalmıyor, ara sıra gol bulmayı da başarıyor sol bek oynamasına rağmen. Geçtiğimiz sezon Şampiyonlar Ligi'nde Lyon'a attığı 2 gol ve özellikle önemi yüksek maçlarda Porto, Sporting Lizbon gibi takımlara karşı ağırları havalandırması bu durumun en büyük örneklerinden. Böylece hücumun vazgeçilmez bir oyuncusu haline geliyor. Ancak tüm yetenekleri bununla sınırlı değil Caxinas'lı Figo'nun. Savunmadaki yerini kolay kolay kaybetmiyor ve oyun disiplinine bağlı kalıyor. Maç esnasında dönem dönem önünde oynayan takım arkadaşlarıyla yerini değiştirip hücumu destek vermek amacıyla ileriye çıkıyor. Ancak bu esnada takımı ani bir atak yerse, bu pozisyonların geri dönüşlerinde onun savunmadaki yokluğu

Sol bekte büyük yükseliş

Kariyerinin başlangıcından 2009-2010 sezonuna kadar anlatılan tüm bu olaylarda Fabio Coentrao orta sahanın solunda görev yapıyordu. Yetenekleri çok fazla olsa da bu bölgeye fazla uyum sağlayamadığını görüyoruz genç Portekizlinin. Ancak 2009-2010 sezonunun başında takımın teknik direktörlüğüne Jorge Jesus'un getirilmesiyle her şey değişti onun için. Rio Ave ile kiralık futbolunda muhteşem sol ayağıyla büyük farklılık yaratıyor. Sol kanattan bindirdiğinde çoğu oyuncu gibi aut çizgisine inip orta yapmayı değil, bir "play maker" havasıyla oyunu yönlendirme yolunu seçiyor her zaman. Aynı zamanda da müthiş sürati bu özelliklerini daha da önemli hale getiriyor. Sadece asist yapmakla kalmıyor, ara sıra gol bulmayı da başarıyor sol bek oynamasına rağmen. Geçtiğimiz sezon Şampiyonlar Ligi'nde Lyon'a attığı 2 gol ve özellikle önemi yüksek maçlarda Porto, Sporting Lizbon gibi takımlara karşı ağırları havalandırması bu durumun en büyük örneklerinden. Böylece hücumun vazgeçilmez bir oyuncusu haline geliyor. Ancak tüm yetenekleri bununla sınırlı değil Caxinas'lı Figo'nun. Savunmadaki yerini kolay kolay kaybetmiyor ve oyun disiplinine bağlı kalıyor. Maç esnasında dönem dönem önünde oynayan takım arkadaşlarıyla yerini değiştirip hücumu destek vermek amacıyla ileriye çıkıyor. Ancak bu esnada takımı ani bir atak yerse, bu pozisyonların geri dönüşlerinde onun savunmadaki yokluğu

takımıyla Madeira Kupası'nın en iyi ve en golcü oyuncusu olduğunu da hatırlatalım. İlk kez Kasım 2009'da Türkiye'nin de bulunduğu gruptan ikinci olarak çıkan Bosna-Hersek takımına karşı oynanan play-off maçlarında kadroya çağrıldığı Portekiz Millî Takımı'yla Güney Afrika'da çok başarılı bir performans yaşadı Coentrao. Böylelikle herkes hem Portekiz'in hem de dünyanın yeni bir sol ayak kazandığını öğrenmiş oldu. Geride bıraktığımız sezon ise çıkışını sürdürdü ve hem ligde ikinci olup hem de UEFA Avrupa Ligi'nde yarı finalde elenerek

Oyun kurucu bek!

Oyunun iki yönüne de hâkim olmasıyla modern futbolun gerektirdiklerine en çok uyan beklerden biri Portekizli yıldız. Stoperden devşirme beklerin bir hayli fazla olduğu günümüz futbolunda muhteşem sol ayağıyla büyük farklılık yaratıyor. Sol kanattan bindirdiğinde çoğu oyuncu gibi aut çizgisine inip orta yapmayı değil, bir "play maker" havasıyla oyunu yönlendirme yolunu seçiyor her zaman. Aynı zamanda da müthiş sürati bu özelliklerini daha da önemli hale getiriyor. Sadece asist yapmakla kalmıyor, ara sıra gol bulmayı da başarıyor sol bek oynamasına rağmen. Geçtiğimiz sezon Şampiyonlar Ligi'nde Lyon'a attığı 2 gol ve özellikle önemi yüksek maçlarda Porto, Sporting Lizbon gibi takımlara karşı ağırları havalandırması bu durumun en büyük örneklerinden. Böylece hücumun vazgeçilmez bir oyuncusu haline geliyor. Ancak tüm yetenekleri bununla sınırlı değil Caxinas'lı Figo'nun. Savunmadaki yerini kolay kolay kaybetmiyor ve oyun disiplinine bağlı kalıyor. Maç esnasında dönem dönem önünde oynayan takım arkadaşlarıyla yerini değiştirip hücumu destek vermek amacıyla ileriye çıkıyor. Ancak bu esnada takımı ani bir atak yerse, bu pozisyonların geri dönüşlerinde onun savunmadaki yokluğu

fazlasıyla hissediliyor. Kısacası, Dünya Kupası'ndaki büyük yükselişinden sonra daha da başarılı olmaya istikrarlı bir şekilde devam ediyor Portekizli yıldız. Bunun semeresini de transfer döneminin en şaşıla isislerinden biri olup Real Madrid'e geçerek aldı. Dünya futbolunda son yıllarda kalitesi oldukça düşen ve sayısı azalan sol beklere bakıldığında, çölde bulunan bir vaha gibi adeta Fabio Coentrao. Bu durum da onu büyük takımların yeni gözdesi haline getirmişti özellikle Dünya Kupası sonrası. Çok değil, daha geçtiğimiz sezonun devre arasında dünyanın dev kulüpleri kendisini transfer etme yarışına girmişlerdi. Özellikle Alex Ferguson'un genç yıldızı Manchester United'a transfer etmek istediği, bunun için de 20-25 milyon euroyu gözden çıkardığı konuşulurken, birçok büyük kulüp de Benfica'nın kapısını çalmıştı o dönemde. Ancak Portekizli yıldızın transferi gerçekleşmemişti. Geçtiğimiz ay ise dünya devi Real Madrid kendisini 30 milyon euroluk bir bonservis karşılığında kadrosuna kattı. Üstelik genellikle sol bek oynadığını düşünürsek, Manchester United'lı Rio Ferdinand'ın ardından dünyadaki en pahalı defans oyuncusu da olmayı başardı. Los Galacticos'a imza atarak çocukluk hayalini gerçekleştirdiğini belirten Coentrao, gelecek sezon millî oyuncularımız Nuri Şahin ve Hamit Altıntop'la da aynı çatı altında olacak. Ayrıca geçmişten Zaragoza'da pek iyi anılarının olmadığı La Liga'ya, Avrupa'nın aranılan sol beki olarak dönmüş olacak. Hem de Real Madrid gibi bir devin formasıyla. Sol bek demişken, geçtiğimiz sezon Mourinho'nun bazı maçlarda Marcelo'yu sol açık olarak kullandığını düşündüğümüzde, sol bek oynayarak tavan yapan Portekizli yıldızı gelecek yıllarda sol bekte mi yoksal sol açıkta mı izleyeceğiz, hep birlikte göreceğiz. Sol açık oynarsa geçmişte yaşadığı sıkıntıları tekrar yaşayacak mı, bunu da böylece takip etme fırsatı bulacağız. Ancak vatandaşı ve başarı abidesi Mourinho'nun elinde olduğu düşünülürse, yetenekleriyle birleştirilince Coentrao'nun bu sorunları da kısa zamanda aşması ve Roberto Carlos'tan sonra Madrid ekibinin sol kanadına damga vuran ilk oyuncu olması oldukça yüksek bir ihtimal.

Fabrikadan futbola

Manchester şehri için hangisi daha büyük ve tarihi bir şans olabilir; sanayi devrimi mi, yoksa futbol mu? 19. yüzyılda hem endüstrileşmenin hem de futbolun doğuşuna çok yakından tanık olan kent, bu ikisini bir potada eritmenin zenginliğini taşıyor.

Mustafa Akkaya

1800'lere girilirken Manchester; 84 bin nüfuslu, güdültüden uzak, pamuk üretimi ve işlemeyle ünlü ufak bir İngiliz şehriydi. Endüstriyel devrimin hızını iyice artırdığı bu yıllar, bölge halkını ekmeğini pamuktan çıkararak bir topluluktan çok daha öteye götürmeye başladı. Kentteki büyümenin ivmesi o derece fazlaydı ki, 1830'lara gelindiğinde Manchester artık dünyanın ilk ve en büyük endüstri bölgesine dönüşmüştü. Ticareti destekleyecek biçimde bankacılık ve sigortacılık gelişmiş, artan altyapı ihtiyaçları sonucu demiryolları ve kanallar inşa edilmişti. 19. yüzyılın ikinci yarısına ulaşıldığında ise şehrin gelişimine bambaşka bir renk gelmiş, futbol icat olmuştu.

Pamuk üretimi, sırasıyla tekstilin, kimya mühendisliğinin, temizlik sektörünün, bankacılığın ve daha nicesinin önünü açarken, Manchester artık çeşitli yerlerden gelen işçilerin gözdesiydi. Doğduğu şehri hatta ülkeyi bırakıp buraya gelen göçmenler, doğal olarak kendilerini bölgeye bağlı hissettirecek birtakım unsurların peşindeydi. Bunların en basiti olduğu kadar en eğlencelisi ise yepyeni bir heyecan dalgası yaratan futbol olabilir. Böylece ağır çalışma hayatının da verdiği sıkıntı, yeni yurtlarında tutunacak bir dal arayan Manchester'lı işçilerin içindeki dizginlenemez futbol aşkını ortaya çıkarıyordu. Tıpkı endüstriyel devrim gibi, şehirde olağanüstü bir hızla yayılmaya başladı futbol. Fabrikalardan çıkıp hayata geri dönen işçilerin bir kısmı, bu yeni aşkı somutlaştırmak adına icraata geçmekten çekinmedi. Şehirde yeni bir moda misali art arda futbol kulüpleri kurulmaya başladı ve taraftar bulmakta çok zorlanmadı. Böylece günümüzde Manchester merkezli ve 140 kilometre yarıçaplı çevrede bulunan tam 43 profesyonel futbol kulübünün temelleri atıldı. Artık endüstriyel devrimin Manchester'lı yapıtaşları olan işçilerin hayatında, siyah fabrika

dumanından ve beyaz pamuktan farklı renklerle yer alıyordu.

Newton Heath ve diğerleri

Premier Lig'in kurucu takımlarından Oldham Athletic, halen bu ligde oynayan Wigan ve Bolton, alt liglerin köklü takımlarından Rochdale, Stockport, Bury ve bölgenin en büyük iki kulübü City ile United...

Manchester bölgesinde alevlenen futbol ateşini yıllardır körükleyen bu kulüplerin kuruluş yıllarında şehirdeki işçi sınıfının önemi büyük. Özellikle United'ın doğuşu ve gelişimi sadece Manchester'ın değil, kimi zaman tüm İngiltere'nin kaderiyle bire bir seyretti. Meşin yuvarlağın peşinden koşmanın bir hayal olmaktan öteye geçebildiği yıllarda, Lancashire & Yorkshire Demiryolu Şirketi'nin işçileri de şehirdeki modaya uymaya karar verdi. Newton Heath bölgesindeki bu grubun kurduğu kulüp de aynı ismi taşıyacaktı. Dönemin özellikle işçiler adına hiç de insanî olmayan çalışma şartları düşünülürken, böyle bir futbol kulübü kurma fikri şirket adına çok mantıklıydı. Zaten parasını günde saatlerce "pamuk"tan elde eden bölge insanını, çalıştığı yere bağlı tutabilmek ancak böyle mümkün olabilirdi. Bu destekle önceleri şirketin yakınındaki boş arazide dostluk maçları oynayan Newton Heath, zamanla kurulan ligde de yükselişe geçmişti. 20. yüzyılın ilk anlarına gelindiğinde bir asır önce nüfusu 84 bin olan Manchester, artık tam 1 milyon 250 bin kişiyi barındırıyordu. Yapılan altyapı yatırımları sonucu şehir iyice zenginleşmiş, Avrupa'nın en büyük

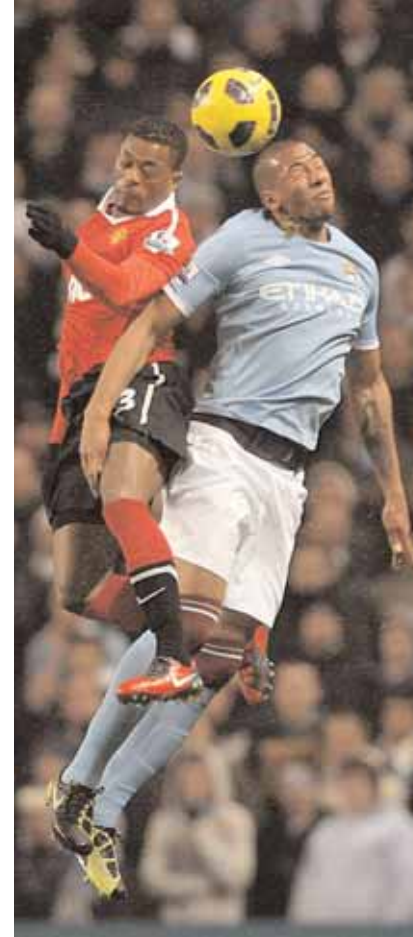
6. kenti sıfatını almıştı. Ne var ki Newton Heath'in kaderi, bu yıllarda şehrindeki tam tersi istikamette ilerliyordu. Zira Manchester'ı ayakta tutan endüstrileşmenin futbola adım atması için henüz çok erkendi ve kulüp derin bir finansal darboğaz içindeydi. Neyse ki kentin zenginlerinin desteğini almayı başaran kulüp yeniden yapılanmaya gidiyor, adı da Manchester United olarak bugünkü halini alıyordu. Her kulüpte olduğu gibi United da tarihi boyunca inişli-çıkışlı dönemler geçirdi. Sanayi devriminden aldığı ilhamla İngiltere dünya politika sahnesinde bir süper güç rolüne soyunurken, endüstrileşme kıvılcıklarının ilk parladığı yer olan Manchester'da da United şehrin bir numaralı takımı olma yolundaydı. "Manchester United: The Biography" adlı kitabında Jim White'in da belirttiği üzere, kulübün alın yazısı birçok kez İngiltere'ninkine paralel biçimde şekil aldı. Ülke 1930'lu yıllarda "Büyük Buhan"la bebelleşirken Manchester United da borçlarıyla uğraşıyordu. Aynı şekilde 1950'li yılların canlı ekonomisi ve tüketim patlaması, Matt Busby önderliğindeki United'a başarı olarak yansımıştı. 1960'ların asi

gençlik ruhu Old Trafford'da George Best'in vücudunda kimlik bulurken, 70'lerde uzun süre sonra ilk kez küme düşen United'a ekonomik kriz içindeki Britanya bir kez daha eşlik ediyordu.

Bugüne baktığımızda, işçi bazlı sanayileşmeyi kocaman bir ticaret ağına çevirerek yeni bir akım yaratmış olan şehirden, Manchester United gibi Deloitte Para Ligi'nde yıllarca zirvede kalmış bir dünya kulübü çıkması kimseyi şaşırtmamalı. Sanayi devriminde kentin emek yoğun bir ekonomiyle ayakta kalması gibi, United da yıllarca kendi oyuncusunu yetiştirerek başarı kazandı. Ayrıca futbolun global bir sektör haline gelmesinde kulübün rolü ne kadar büyükse, endüstrileşmenin sistemli halde yayılmasında şehrin önemi benzer biçimde üst düzeyde.

İç ve dış rekabetler

Manchester gibi gerek ekonomisi gerek futboluyla hızlı büyüyen bir şehrin hem içeride hem de dışarıya karşı rekabet halinde olması kaçınılmazdı. 12 Kasım 1881 tarihinde St. Mark's ve Newton Heath arasında yapılan karşılaşma, günümüzdeki City-United oluşturuşuyordu. İlk yıllarında fanatizmden uzak bir halde seyreden bu rekabet, özellikle futbolun hayati öneminin artması ve Manchester United'ın yavaş yavaş Avrupa'ya ve dünyaya açılmasının ardından kızışmaya başladı. City taraftarlarının dayanağı, United'lıları aslen şehre ait olarak algılamamalarıydı. Zira onlara göre

Old Trafford'un Manchester sınırları içinde bulunduğu da yoktu. Hatta kimileri, United taraftarlarının yüzde 98'inin şehir içinde olmaktan ziyade dünya geneline dağıldığı konusunda hemfikir. Bu görüş doğrultusunda, maç günlerinde Old Trafford yakınlarında boş otel odası da bulmak imkânsızdı. Çünkü United'ı seyretmeye gelenler çoğunlukla turistti. Kısacası City cephesi şehrine sahip çıkmaya çalışırken, su götürmez biçimde daha başarılı

olan United, tarihi boyunca bu tartışmaların içine çok girmemeye çalıştı. Nitekim Manchester City, United'ın İngiltere'deki tek ezeli rakibi değildi. Manchester şehrinin pamuk üretimi ve bunun türevi olarak tekstildeki başarısı uzun yıllar boyunca ilham verici bir konumdaydı. Ne var ki kentin okyanusa kıyısının olmaması, üretim kısmının öncesi ve sonrası için ek masraf yaratıyordu. Zira gerek Hindistan veya Uzakdoğu'dan gelen hammaddelerin şehre girmesi, gerekse fabrikada imalatı biten ürünlerin yurtdışına rahatça ihraç edilmesi için en iyi lojistik yöntemi gemi taşımacılığıydı. Bu konuda gelişme kaydetmiş olup Manchester'a en yakın mesafede bulunan yer ise şehrin 55 kilometre batısındaki Liverpool'dan başkası değildi. Ülkedeki ticaret merkezlerine yakınlığı ve oldukça gelişmiş limanları sayesinde bu kıyı kenti, endüstriyel zamanlarda stratejik olarak büyük önem kazandı. Manchester da dâhil olmak üzere birçok sanayi merkezinin malları Liverpool üzerinden gidip geliyordu. Kısaca Kuzey İngiltere'deki ticari güç yarışında olan bu iki kent, aynı zamanda birbirine azımsanmayacak şekilde bağımlıydı. Yıl 1887'ye geldiğinde Manchester'da yedi yıl boyunca sürececek hummalı bir çalışma başladı. Zira şehir, bir kanal yoluyla doğrudan okyanusa bağlanacak ve bu sayede gemi ulaşımı kentin içine kadar girebilecekti. 1894 yılında Avrupa ülkeleri açıldıktan sonra Manchester'ın kaderi ne kadar olumlu yönde değiştiyse, Liverpool tarafı da bir o kadar çöküntüye uğradı. Öyle ki, kanalın stratejik

önemi hem United hem City'nin günümüzde de geçerli olan amblemlerine kadar yansırken, Liverpool'daki birçok liman çalışanı yavaş yavaş işinden oldu. İki şehrin ticari güç yarışı üst düzeyde seyrederken, bu kapışmanın tohumlarının futbol takımlarına da serpilmesi hiç şaşırtıcı olmadı. 20. yüzyılın ortalarına kadar kısıp ateşte devam eden rekabetin ibresi, meşhur "Busby'nin Bebekleri" sayesinde 1950'lerde Manchester'a döndü. 60'lı yıllarda Bill Shankly'nin destansı dokunuşuyla durumu eşitleyen Liverpool, 70'lerde tarihini en kötü dönemlerinden birini geçiren rakibi karşısında Bob Paisley ile amansız bir üstünlük kurdu. Üstelik bu durum 1990 baharına kadar devam etti. O mevsimde Kenny Dalglish ile tarihini 18. ve son şampiyonluğunu yaşayan Liverpool, sadece yedi kupası bulunan Manchester United'ın bir hayli önündeydi. Ancak Alex Ferguson'ın son 18 sezonda kazandığı 11 Premier Lig kupası, iki ezeli kulüp arasındaki rekabeti bugün de eşitlemiş durumda.

Küçülen Manchester

Futbol ve ekonomi oldukça farklı alanlar gibi görünse de çok kritik bir ortak yönleri vardır. İkisi de tarih boyunca kendi dinamikleri içinde gelişmiş, değişmiş ve her yeni akıma karşı bir fikir türetmiştir. Manchester, işte bu önemli noktayı her iki dalda da aynı dönemlerde yaşadı. 2. Dünya Savaşı'na kadar altın yıllarını yaşayan şehrin alın yazısı, yüzyılın ikinci yarısıyla birlikte değişmeye başladı. Barut kokan o yıllarda gelişmiş endüstri ve gemi ulaşımı sayesinde Manchester, tekstildeki üretim gücünü bir süreliğine İngiltere'nin savaş hazırlıkları uğruna kullandı. Dolayısıyla Alman saldırılarının odak noktası haline gelmesi kaçınılmazdı. Nitekim savaş sona erdiğinde Manchester çok bitkin bir şehirdi ve dünya politikası aleyhine değişiyordu. Savaş yorgunu İngiltere ülkeleri, bellerini doğrultmak adına iç piyasalarını canlandırmaya yönelik çareler üretince uluslararası ticaret darbe yedi. Bu şekilde Manchester'ın limanları ve

demiryolları gittikçe önem kaybetti, zira artık bu gibi ağlar hemen her kentte kuruluyordu. Kapanan iş kapıları sonucu şehir 1970'lerden itibaren yoğun göç vermeye başladı. Artık sanayi odaklı politikalarından servis ekonomisine geçmenin vakti gelmişti. Manchester'daki futbol gündemi de elbette ekonomik gidişattan nasibini aldı. 1950-70 yılları arasında altı kez İngiltere şampiyonu çıkaran şehir, 1970-90 dilimi söz konusu olduğunda sıfır çekerek dibeye vurdu. Yine de Manchester'ın kırmızı ve mavi tarafları krizden aynı şekilde etkilenmedi. 1973-74 sezonunda kümede kalma mücadelesi veren ve ligin son maçında ironik biçimde City karşısına çıkan United, rakibine boyun eğerek 2. Dünya Savaşı'nın ardından ilk ve son kez alt ligin yolunu tuttu. City ise şehrin ekonomik çıkmaza girdiği yıllarda lig şampiyonu olamasa da Federasyon Kupası'nı ve Kupa Galipleri Kupası'nı kaldırdı. Kriz sonrasında İngiltere'nin Thatcher politikaları altında yeniden yapıldığı ve Manchester'ın servis ekonomisine geçmeye çalıştığı 80'lerde ise iki takımın da belirgin bir başarısı olmadı. Sonuç olarak endüstrileşmenin kanun olmaya başladığı yıllardan günümüze dek Manchester, birçok

kilometre taşına şahit oldu. Gün geldi, bütün bir şehir sanayi devrimini kendi kimliği olarak benimsemek durumunda kaldı. Yıllar geçtikçe gelişti ve başka şehirlerle yarış içine girdi. Her çıkışın bir inişi olduğu gibi, yeri gelince Manchester da altın yıllarını geride bırakarak kendine yeni yollar çizdi. Ve şehrin tarihindeki tüm bu olaylar, aynı zamanda meşin yuvarlağa da yön vermekten çekinmedi. Hatta kimi zaman bu önemli şehrin en büyük takımı, ülkenin kaderine şaşırtıcı biçimde ortaklık etti. Her seye rağmen futbol Manchester'da değişik bir kimlik kazandı. Şehir de onun sayesinde azalan ekonomik prestijini farklı bir kulvarda olsa da halen korumayı başarıyor.

Maziye hapsolanlar!

Uzun yıllar boyunca kazanmayı alışkanlık haline getiren ve ülkesinin en önemli kulüplerinden biri, hatta belki de birincisi olan kulüplerin, bir müddet sonra başarıyı neredeyse unutacak noktaya gelmesi, futbol dünyasının en hüzünlü öyküleri içerisinde en sık rastlanan kalıplar arasında...

Onur Erdem

Zaman... Kainattaki belki de en acımasız olgu... Zira zamanın yok etmediği neredeyse hiçbir canlı yok. Sadece bu kadarla kalsa iyi... Cansız varlıklar da kaçamıyor zamanın hışmından. Öyle ki bu anlamda da zamanın en azından tahrip etmediği neredeyse hiçbir varlık yok. Düşünüldüğünde, dünyanın büyük bir bölümünü istila edip kontrolü altına alan ve yüzyıllarca o bölgelerde hüküm süren imparatorluklar parçalanmış zamanla. Yaşadıkları dönemde dünyayı, tarihe damgalarını vuracak kadar etkilemiş siyasi liderler de bir süre sonra o damga vurdukları tarihin içine hapsolmaktan kurtulamamış. Vaktinde dünya nüfusunun neredeyse üçte birini kıran bir hastalık, gün gelmiş, en geri kalmış ülkelerde bile tedavisi gayet mümkün, sıradan bir derde

dönüşmüş. Çıkardıkları bir veya birkaç albümle dünya çapında gençliği peşinden sürükleyen bazı gruplar, sonradan gelen başarısız çalışmalar neticesinde aniden unutulmaya yüz tutmuş ve dağılmış. Meşhur bir Türk filminin, kendisi kadar meşhur bir repliği vardır, "Hayat fena halde futbola benzer" diye... Aslında, hayatın binlerce parçasından biri olan futbol fena halde hayata benziyor. Yukarıda anlatılan durum da futbol dünyasında fazlasıyla örneğe sahip. Günümüzde pek çok ünlü futbol kulübü, son yıllarda yaşadıkları azami hayal kırıklıklarının ardından, geçmişteki ihtişamlı günlerini

hasretle anmakta ve bir bakıma da kendi kendilerini mazileri içinde tutsak etmekte. Atletico Madrid, Liverpool, Borussia Mönchengladbach, Kızılyıldız, Feyenoord, Slavia Prag ve Millonarios'un öyküleri ise, bu alanda belki de en çarpıcı olanları.

Atletico Madrid

İspanya ve futbol sözcükleri yan yana geldiğinde, Real Madrid ile Barcelona'nın arasındaki o sıra dışı rekabet haricinde akıllarda yer edinen belki de ilk markayı Atletico Madrid. Kırmızı-beyazlılar bu niteliklerini, son yıllardaki duraklamalarına rağmen belki hâlâ koruyor ama gelinen noktada artık Real Madrid ile Barcelona, diğerleri ile aralarını telâfisi mümkün olmayan derecede açmış durumda.

Öyle ki, Atletico Madrid 1976-77 sezonunda La Liga yarışını en ön sırada tamamladığında, şampiyonluk kupasını sekizinci kez havaya kaldırmıştı. Aynı dönemde Barcelona'nın ise dokuz şampiyonluğu bulunuyordu. R. Madrid, 17 şampiyonlukla iki takımın da bir hayli ilerisindeydi. Atletico Madrid'in o zamana kadarki en büyük başarısıysa, 1974 senesinde Şampiyon Kulüpler Kupası'nda oynadığı finaldi. O yıllarda, Barcelona'nın da

Kupa 1'de geldiği en üst seviye buydu. Lâkin aradan geçen çeyrek asrı biraz aşan sürede Atletico sadece bir kez lig şampiyonluğu yaşayabilirken, Barcelona 12 defa mutlu sona ulaşarak arayı telâfisi mümkün olmayan derecede açtı. Real Madrid ise aynı sürede 14 kez şampiyonluk yaşayarak hepten aldı başını gitti. Tüm bunlar yetmezmiş gibi Atletico, 2000 yılında küme düşme acısını da yaşadı ve iki yıl boyunca İkinci Lig'de mücadele etme çilesini de çekti. Geçen sene UEFA Avrupa Ligi ve Süper Kupa kazanıldıysa da son yıllarda Valencia ve Sevilla'nın da en az bu kadarını yapmış olmaları, bir aralar ülkesinde

ikinci büyük olmaya oynayan Atletico'nun artık üçüncü büyüklüğünü bile tehdit ediyor.

Liverpool

Liverpool, 1990 yılında İngiltere'de, o zamanki adıyla Birinci Lig'i kazandığında şampiyonluk sayısını 18'e çıkarmıştı. Kendilerini bu alanda takip edenlerse dokuz şampiyonlukla Arsenal ve ezeli rakipleri Everton'dı. Herhalde o gün birisi çıkıp Liverpool'un sadece 21 yıl içerisinde, üstelik de en yakın takipçileri dışındaki bir takıma geçileceğini iddia etseydi, bu kişiye en hafif tabirle, kolları arkadan düğümlenen bir tür gömlek giydirilmesi gerekirdi. Gelgelelim ummadık taş, adeta baş yardı. 1993'te 26 yıllık şampiyonluk hasretine son vererek sekizinci lig zaferini elde eden ve böylece yedi şampiyonluğu olan bir başka takım Aston Villa'nın yanından sıyrılarak anca Everton ile Arsenal'in arkasına yanaşabilen Manchester United, sonraki 18 yılda İngiliz futbolunda adeta bir hegemonya oluşturdu ve 11 kez daha ipi en önde göğüsleyen taraf olarak toplamda 19 şampiyonluğa ulaştı. Aynı dönemde tarihin en uzun ikinci şampiyonluk hasretini yaşamaya başlayan Liverpool ise bu müthiş atağa karşı tek bir cevap dahi veremeyince, 1966'dan beri elinde bulundurduğu "en çok şampiyon olan takım" unvanını, Kırmızı Şeytanlara devretmek zorunda kaldı. 2005'te kazanılan Şampiyonlar Ligi de devamı getirilemeyen bir başarı olması nedeniyle, zaman geçtikçe bir Sindrella hikâyesi gibi algılanır oldu.

Borussia Mönchengladbach

Bundesliga, 1963-64 sezonuyla futbol dünyasına "merhaba" dedikten sonra oynadığı ilk yedi sezonda da farklı şampiyonlar çıkarmıştı. Ligi birden fazla kazanma şerefine nail olan ilk takımsa, 1970 ve 1971 senelerinde peş peşe iki kez mutlu sona ulaşmayı bilen

Mönchengladbach'tı. Her ne kadar müteakip üç sezonun üçünde de zirveyi kimselere bırakmayan Bayern Münih dört Bundesliga şampiyonluğuna ulaşarak arayı açar gibi olduysa da, 1975-77 aralığında Mönchengladbach da aynı başarıyı tekrarlayarak yeniden Bundesliga yarışlarında en çok finiş gören takım olma unvanını ele geçiriyordu. Ne var ki M'Gladbach'ın bu başarıları, Bayern Münih'in 1974'ten 1976'ya kadar üst üste üç kez Şampiyon Kulüpler Kupası'nı kazanması nedeniyle, Alman futbolunun iki numaralı gündem maddesi olabildi. M'Gladbach, 1975 ve 1979'da UEFA Kupası'nı kazanıp, 1977'de Şampiyon Kulüpler Kupası'nda final oynadıysa da kendisini bir türlü Alman futbolunun en tepesinde gösteremedi. 1970'lerdeki o büyük başarıları yaşatan Jupp Heynckes, Günter Netzer, Rainer Bonhof, Allan Simonsen, Berti Vogst gibi oyuncular ve teknik direktörler Hennes Weisweiler ile Udo Lattek'in

kulüpte hikâyelerinin son bulmasıysa, bir döneme damgasını vurarak efsaneleşen takımın, o dönemin ötesine geçememesinin en büyük sebebiydi.

Kızılyıldız

Şampiyon Kulüpler Kupası 1991 yılında, futbol tarihinin en dramatik şampiyonluklarından birine sahne oluyordu. Kızılyıldız'ın Marsilya'yı penaltı vuruşlarıyla devirerek kupaya uzanmasını, söz konusu dramın altında yatan sebep olarak görenler ise yanıldıklarını peşinen söyleyelim. Zira bu finali, muadillerinden ayıran en büyük özelliği, muzaffer futbolcuların o büyük kulaklı kupayı havaya kaldırdıkları anın, bir ülkenin, bir coğrafyanın adına gözlere çarpan belki de son müspet enstantane olmasıydı. Öyle ki, takımı zafere taşıyan yıldızlardan Vladimir Jugovic ve Sinisa Mihajlovic Sırp, Robert Prosinecki Hırvat, Dejan Savicevic ve Dragisa Binic Karadağlı, Darko Pancev ve Ilija Najdoski Makedon, Refik Sabanadzovic de Boşnak'tı. Lâkin takımın Belgrad'a kupayla dönmesinden sadece birkaç ay

sonra, Yugoslavya'da iç savaş patlak verecek ve yukarıda bahsi geçen etnik grupların neredeyse tamamı maalesef birbirlerine girecekti. Yugoslavya'nın parçalanmasının ardından, Kızılyıldız'ın 1991'deki başarısını tekrarlama şansı da neredeyse tamamen ortadan kalkıyordu. Çünkü bir daha o kadar yıldızlı bir araya getirecek ve futbolcuların 27 yaşına gelene kadar da yurtdışına transferlerini engelleyecek bir sistem artık yoktu. Gelgelelim, Kızılyıldız için felâketler bu kadarıyla da sınırlı kalmadı. Eski Yugoslavya döneminde, lig şampiyonluklarında ezeli rakibi Partizan'ın 19-11 önünde olan kırmızı-beyazlılar, parçalanma sonrasında sadece altı şampiyonluk daha yaşarlarken, Partizan bu dönemde 12 kez ligi zirvede tamamladı ve iki takım arasındaki makas, 25-23 ile bir hayli daraldı.

Feyenoord

Hollanda futbolunda 1969-70 sezonu bir devrim niteliğindeydi. Zira negatif rakımlı topraklardan ilk kez bir takım çıkıp, futbolda Avrupa'nın en büyük kupasına uzanıyordu. Avusturyalı ünlü teknik adam Ernst Happel yönetimindeki Feyenoord, o sezon finalde İskoçya'dan Celtic'i devirerek Şampiyon Kulüpler Kupası'nı kazanırken aslında bir bakıma Hollanda'nın bir numaralı futbol kulübü olduğunun da mesajını veriyordu. Doğrusunu söylemek gerekirse Feyenoord o tarihte, Hollanda şampiyonluklarında, Ajax'ın 14-9 gerisindeydi. Ancak Avrupa'dan getirilen kupa, bu tabloyu tersine çevirecek derecede ihtişamlıydı. Gelgelelim, Rotterdam kulübünün saadeti fazla uzun sürmedi. Öyle ki Ajax,

müteakip üç sezonun üçünde de Şampiyon Kulüpler Kupası'na uzanarak, bu alanda da rakibine hatırı sayılır bir fark attı. Sonraki yıllarsa Feyenoord adına hepten kâbusa dönüştü. Nitekim Ajax yetmezmiş gibi bir de PSV çıktı başlarına! 1970'lere kadar sadece dört şampiyonluğu bulunan PSV, sonrasında yaptığı atakla 21 şampiyonluğa ulaşmış ve de ülkeye Avrupa şampiyonluğu yaşatan üçüncü takım olurken, Feyenoord, Kupa 1 zaferini takip eden 41 yıl içerisinde yalnızca dört kez ligi zirvede tamamlayabildi. Aynı dönemde Ajax da şampiyonluk sayısını 30'a çıkarınca, Feyenoord ülkesinin üçüncü takımına çakıldı kaldı. Geçen sezonun ilk yarısında, PSV karşısında aldıkları 10-0'lık yenilgiye, kulübün 102 yıllık tarihinde en dibe vurduğu noktaydı.

Slavia Prag

Çek futbolunun lokomotif denebilecek bir takım Slavia Prag... II. Dünya Savaşı'nın sonuna dek, yani Çekoslovakya'da rejim değişene kadar, 12 şampiyonlukla ülkesinin en başarılı takımı konumunda olan

Slavia'yı, Prag'ın bir diğer takımı Sparta, yedi şampiyonlukla izliyordu. Daha da önemlisi, günümüzün Avrupa kupalarından

geçmişe döneceğine yeni bir kâbusa uyanmıştı adeta. O tek şampiyonluk sonrasında 12 sene daha beklediler ve bu süre içinde ezeli rakipleri Sparta'nın beşi üst üste olmak üzere sekiz şampiyonluğuna daha tanıklık ettiler.

Millonarios

Son örneğimiz ise Avrupa dışından... Lâtin Amerika mazisine baktıkça hayıflanılan kulüplerin başında belki de Kolombiya'nın Millonarios takımı geliyor. Millonarios, günümüzde de 13 şampiyonlukla ulusal liginin en çok kazanan takım. Ne var ki son şampiyonluklarına 1988'de ulaştıkları düşünüldüğü zaman işin rengi biraz değişiyor. Kaldı ki Millonarios bu tarihten sonra bırakın şampiyon olmayı, şampiyonluk yarışlarının dahi uzağında kalmış, sadece iki kez ligi ikinci sırada tamamlayabilmiş. Dahası, aynı süre zarfında Kolombiya takımları, Güney

Amerika'nın Şampiyonlar Ligi konumundaki Libertadores Kupası'nda da önemli başarılar elde etmiş, hatta 1989'da Atletico Nacional, 2004'te de Once Caldas, bu kupayı ülkelerine getirmeyi başarmış. Tüm bunların ötesinde, Millonarios'un geçmişinde öyle bir ayrıntı saklı ki, bir benzerinin tekrarlanması artık neredeyse mümkün değil. O da çoğu futbol otoritesi tarafından her zaman dünyanın gelmiş geçmiş en büyük beş futbolcusu arasında adı anılan Alfredo Di Stefano'nun, Real Madrid'e gelmeden önce beş sezon boyunca Millonarios forması giymiş olması... Arjantinli golcü, kariyerine ülkesinin River Plate takımında başlamış, ancak 1949'daki grev

üzerine Millonarios'a transfer olmuştu. Burada geçirdiği beş yılda 294 maça çıkıp 267 kez fileleri havalandıran Di Stefano, takımının o dönemde yaşadığı dört şampiyonluğun da baş mimarıydı.

Logolarda gizli tarih

İtalya'dan Serie A takımlarının armalarının ikinci serisi ile logo yazı dizimiz devam ediyor. Bazısında buldukları şehrin tarihinden, bazısında da mitolojiden esinlenmiş armalar hem tarih hakkında değişik bilgiler veriyor hem de hikâyelerindeki ilginçliklerle insanın dikkatini çekiyor.

Aydın **Güvenir**

Juventus

Şahlanan boğa

İtalya'nın en çok şampiyon olan takımı Juventus'un amblemi, kurulduğu günden bu yana pek çok kez değişikliğe uğramış. 2004'te kullanılmaya başlanan son logonun ise siyah-beyaz renklerle kaplı oval bir kalkan şeklinde olduğunu görüyoruz. Üst kısmında kulübün adının "onur" anlamına gelen altın renkli bir çizgiye yazıldığı logonun alt kısmında ise siyah kalkan içerisinde, beyaz renkte şahlanmış bir boğa silüeti karşımıza çıkıyor. Bu silüetin üstünde de bir taç mevcut. İşte bu iki sembol aynı zamanda Torino şehir bayrağının da

tarihteki simgesi. Juventus'un kurulduğu şehir olan Torino'ya Roma devrinden önce bir Kelt-Roman kabilesi yerleşiyor. Keltçede "Tau" dağlar anlamına geldiği için de etrafı Alperle çevrili olan Torino'ya yerleşen bu kabile Tauriniler olarak anılmaya başlanıyor. İşte Torino adı da buradan geliyor. Torino aynı zamanda İtalyanca'da "Küçük Boğa" anlamına gelmekte. İşte tüm bu hikâye Torino şehir bayrağına niye boğa figürü konduğunu da açıklıyor. Aynı sembolü şehrin bir diğer takımı olan FC Torino'da da bulmak mümkün. Hem şehir bayrağında hem de Juventus logosunda bulunan taç ise Romalıların Torino'ya ilk yerleştikleri zaman kurdukları askeri üssün

anısını canlandırıyor. Zamanında İmparator Augustus'a adanan ve Latince'de "Augusta Taurinorum" olarak bilinen bu üs, aynı zamanda bu dönemde Torino'nun adı olarak biliniyor ve düşük nüfuslu Torino halkını da içinde barındırıyordu.

Lazio

Mitolojik kartal

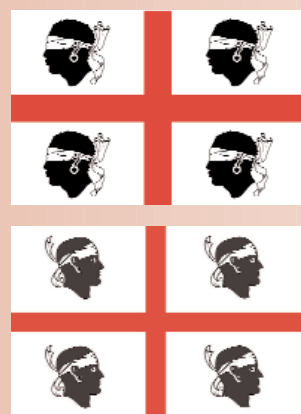
Başkent Roma'nın mavi-beyazlı ekibi Lazio'nun kalkan şeklindeki armasının tepesine baktığımızda altın renkte dev bir kartal sembolü görüyoruz. 1900 tarihinde İtalyan ordusunda görev yapan Luigi Bigiarelli tarafından seçilmiş bu kartal sembolü, takımın aynı zamanda lâkabı ve simgesi. Bigiarelli'nin kulübün aynı zamanda kurucusu olduğunu da hatırlatalım. Bigiarelli'nin kulübün simgesi olarak kartalı seçmesi de mitolojiye ve tarihe dayanıyor. Yunan mitolojisinde "Aquila",

gökyüzü, şimşek ve gök gürültülerinin tanrısı olarak kabul edilen Zeus'un habercisi ve ölümsüz kartalı olarak bilinmekte. Mitolojiden gelen bu unvanından dolayı "Aquila", Roma İmparatorluğu zamanında da ordunun güç simgesi olarak kullanılmış ve Romalıların savaşlarında heykeli taşınmış. İşte kendisi de bir ordu mensubu olan Bigiarelli, kulübün simgesi olarak zamanında bu kartalı seçmiş ve logoya koydurmuş. "Aquila"nın üzerinde bulunduğu kalkanın üst kısmında ise takımın adı olan ve açılımı Lazio Spor Kulübü anlamına gelen S.S. Lazio (Società Sportiva Lazio) yazıyor. Bu arada Lazio'nun adını Roma'yı da içinde bulunduran Lazio bölgesinden aldığını hatırlatalım. Kalkanın geri kalan kısmını ise kulübün simgesi olan mavi-beyaz renkleri tamamlıyor. Renklerden söz açılmıyken, Lazio'nun kurulduğunda mavi-beyaz renkleri almasının nedenini şöyle belirteyim: İlk kurulduğunda aslında bir atletizm kulübü olarak faaliyete geçen Lazio, renklerini de Antik Olimpiyatların ev sahibi Yunanistan'ın renkleri olan mavi-beyaz olarak seçti. Kuruluşundan iki yıl sonra da kulübün futbol şubesi açıldı ve dolayısıyla mavi-beyaz, futbol takımının da renkleri oldu. Böylece Lazio'nun armasına baktığımızda bir ordu mensubunun gerek mitolojik, gerek savaş, gerekse de spor tarihini bir amblemin üzerine nasıl yansıttığını görüyoruz.

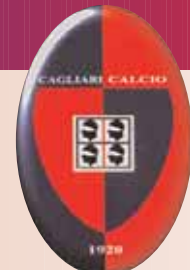
Cağliari

Sardunya tarihi kokan bir logo

Sardunya Adası'nın başkenti olarak kabul edilen Cağliari'nin kulüp logosunun ortasındaki şekil, Sardunya bölgesinin tarih boyunca simgeleyen bayraktaki sembolle aynı. Ortasında geçen kırmızı bir haç ile dörde ayrılan bu bayrağın her çeyreğinde aynı yöne bakan bir kafa portresi bulmak mümkün. Bu kafa portresinin anlamı ise şöyle: 11. yüzyılın başlarında Fatimilerin elinde bulunan Sardunya bölgesine yardım edilmesi için Papa 2. Benedict, Pizalılara emir verir. Verilen yazılı emirde de bu sembol yer almaktadır. Daha sonraki yıllarda Aragonluların Arap Müslümanlara karşı kazandığı Alcoraz Savaşı'nda bu sembol Arapların bu savaşta yenildiğini belirtmek için kullanılır.

Daha sonra 13. yüzyılda bu sembol Aragon Kralı 3. Aragon'un krallık mührü olur. Nihayetinde son olarak da 14. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Aragonlular bölgede hâkimiyet sürmeye başlayınca, bu sembol de Sardunya'nın bayrağına konulur. Berberi yani Kuzey Afrikalıları ve Arap Müslümanları simgelemek amacıyla kullanılan bu semboldeki kafalar sola bakmaktadır ve gözleri bandana benzeri bir sarğı ile kapatılmıştır. Ancak 1999'da Sardunya'da onaylanan bölgesel yasaya göre semboldeki kafalar sağa döndürülmüş ve gözlerindeki sarğı alınlarına doğru kaldırılmıştır. Fakat Cağliari'nin armasındaki bu sembolün eskisi gibi kaldığını,

Fiorentina

Menekşe değil zambak

Fiorentina'nın armasındaki en dikkat çeken sembol, baklava desenli logonun üst kısmında yer alan ve takımın kenti Floransa'nın da bayrağı olan motif. Ancak "mor menekşeler" olarak bilinen takımın lâkabı sizi yanıltmasın; çünkü bu menekşe değil, bir zambak motifi. Fransızcası "Fleur-de-lis" olan ve bu adıyla bilinen, saflığı, masumiyeti ve ışığı temsil eden bu zambak motifi, tarih boyunca başta Fransa monarşisi olmak üzere birçok Avrupa krallığı ve şehri tarafından hanedanı simgelemek için kullanılmış. "Fleur-de-lis"nin ilk olarak sanatsal motiflerde kullanıldığını söylersek, tarih boyunca ve günümüzde Avrupa'nın kültür ve sanat başkenti olan Floransa'nın şehir bayrağının nasıl simgesi olduğunu anlamak pek de güç olmaz. İşte Fiorentina kulübü de çoğu İtalyan takımı gibi şehir bayrağına sadık kalmış ve logosuna bu motifi koymuş. Ancak bu motifin kulübün tarihi boyunca pek çok kez değişikliğe uğradığını da ekleyelim. Bu değişikliklerden en çarpıcı olanı

ise 1980'li yıllarda kulüp başkanlığını yapan Flavio Pontello'nun zambak motifinin sağ kısmını "F" harfine dönüştürmesi ve bu şekilde hem Floransa'yı hem de Fiorentina'yı birlikte anımsatmak istemesi. Ancak pazarlama amacıyla bulunan bu sembol, kulüp taraftarları tarafından zambaktan çok bir baltaya benzetildiği için zamanında oldukça tepki toplamış. Pontello döneminde sonra 2002'ye kadar günümüzdeki logo kullanılsa da bu dönemde kulübün iflâs etmesinden dolayı logoyu kullanma hakkına da Floransa Komisyonu tarafından el konulmuş. Ancak iflâstan sonra başkanlığa gelen Diego Della Valle, kulübü toparlamanın yanı sıra 2.5 milyon euro karşılığında da logonun kullanım hakkını geri almış ve böylece Floransa ekibinin logosu İtalyan kulüpleri arasındaki en pahalı logo olarak kayıtlara geçmiş. Günümüzdeki logonun alt kısmında ise kulübün tam adı olan AC Fiorentina'nın baş harfleri bulunmaktadır.

Siena

1 sezonluk aranın ardından Serie A'ya geri dönen Siena'nın logosu Roma ile hemen hemen aynı. Siyah-beyazlı kulübün logosunda da bir önceki yazıda anlattığımız Roma'nın logosunda olduğu gibi bir dişi kurdun sütünü emen iki çocuk figürü bulunmaktadır. Romulus ve Remus adlı mitolojinin bu önemli ikiz kardeşlerinin figürü Roma'da olduğu gibi Siena'nın armasında da

Gücün simgesi

can bulmuş. Tek fark Siena'nın logosundaki bu figürün dizaynının değişik olması. Logonun alt kısmında yazan ve güç anlamına gelen "Robur" ise kulübün ilk kurulduğundaki adı ve şu andaki lâkaplardan biri. Elips şeklindeki amblemin en alt kısmında ise kulübün kuruluş yılı olan 1904 yazmakta. Armanın üst kısmında ise tam adı Associazione Calcio Siena (Siena Futbol Birliği) olan kulübün adı kısaltılmış bir şekilde bulunuyor.

Lecce

Ağaç ve kurt

Serie A'nın sarı-kırmızı Sekibi Lecce'nin kalkan biçimindeki logosuna baktığımızda bir ağaç ile kurt sembolü göze çarpıyor. Lâkabı aynı zamanda "Kurtlar" olan ekibin armasında bu sembolün yer almasının nedeni ise birçok İtalyan takımının arma hikâyesinde olduğu gibi tarihe dayanıyor. Mitolojiye göre günümüzde Güney İtalya'da yer alan Lecce, Truva Savaşı döneminde "Messapii" adlı bir İtalyan kabilesinin yerleştiği "Sybar" isimli bir şehirdi. Sybar bir süre sonra lapyges adlı başka bir İtalyan kabilesinin hegemonyası altına girdi. M.Ö. 3. yüzyılda da Romalılar tarafından ele geçirildi ve şehre "Lupiae" ismi verildi. Lupiae de Latince'de "Kurt" anlamına gelmekte. Böylelikle Lecce'nin logosunda yer alan kurt figürünün kaynağını bu şekilde öğrenmiş oluyoruz. Armadaki bir diğer sembol olan ağaç ise yeşilliğin bol olduğu Lecce'nin parklarını ve zeytin ağaçlarını simgeliyor. Bu iki sembolün üstünde ise

kuruluş yılı olan 1908 ile kulübün tam adı olan ve Lecce Spor Birliği anlamına gelen U.S. Lecce (Unione Spotiva Lecce) yazmakta.

Atalanta

Mitolojik karakterden adını alan takım

Yunan tarihinin izlerini taşıyan Bergamo kentinin bir temsilcisi Atalanta. Adı da Yunan mitolojik karakterlerinden "Atalanta"dan geliyor. İşte kulübe adını veren bu mitolojik karakterin portresi de mavi-siyahlı takımın armasında yer almakta. Kadın mitolojik kahramanlardan biri olan Atalanta'nın hikâyesi ise şöyle: Efsaneye göre, hep bir erkek çocuğu olmasını isteyen Lasius, Atalanta kız olarak doğunca kendisini ormana bırakıp terk eder. Bu durum üzerine Doğa Tanrıçası Artemis de Atalanta'nın hayatta kalması için onu bir ayıya emzirttirir. Aynı zamanda güzelliği dillere destan olan Atalanta da yıllar geçtikten sonra ormanda büyümenin verdiği avantajla mükemmel bir avcı olur. Hatta o kadar güçlüdür ki, kendisine tecavüz etmeye çalışan ve Yunan mitolojisinde "Centaur" adı verilen iki tane insan başlı atı öldürür. İşte o dönem, günümüzdeki Bergamo civarlarında yaşadığı tahmin edilen ve özellikleriyle mitolojinin önemli kadın karakterlerinden olan Atalanta da 1907 yılında kurulan kulübün isim ve arma kaynağı olmuş.

Genoa

Mitolojik yaratık

Öncelikle Genoa'nın 1893'te bir kriket ve atletizm kulübü olarak İngilizler tarafından kurulduğunu belirterek söze başlayalım. 4 sene sonra futbol şubesini açan kulüp, Cenova şehrinin armasında yer alan ve "Griffin" adı verilen mitolojik hayvana ambleminde yer vermiş. Altın renkte olan ve kartal başlı, aslan gövdeli bir ejderha olarak tanımlanan bu yaratık, mitolojiye göre bir güç simgesi olarak kabul edilmekte. Yine Cenova şehir

bayrağında yer alan ve St. George's Cross adı verilen kutsal kırmızı haç da takım logosunun üst kısmında kendine yer bulmuş. Günümüzde İngiltere ve Gürcistan gibi ülkelerin bayraklarına da örnek teşkil etmiş bu kutsal haç, 11 ile 18. yüzyıllar arasında bu bölgede hüküm sürmüş Cenevizlilerin bayrağını simgelemiştir. Kulübün kalkan şeklindeki logosunun takımın renkleri olan kırmızı ve maviden oluştuğunu da hatırlatalım.

Bu kulüp internetten

Son dönemde, özellikle Britanya'da ortaya çıkan, taraftarın dâhil olduğu yönetim biçimleri, kulüplerin yerellekle bağı kuvvetlendiriyor. Taraftar-kulüp ilişkisini baştan kuran bu oluşumlar, yeni ve paylaşımcı bir futbol zemini vaat ediyor. Ebbsfleet United ise internet üzerinden online yönetilen bir kulüp denemesi olarak çarpıcı bir örnek oluşturuyor.

Yücel Tuğan

UEFA, uygulamaya koyduğu finansal Fair Play kuralları ile kulüplerin ekonomisini yeniden şekillendirmeye çalışırken, finansal krizin ve kötü yönetimlerin yarattığı, taraftarın kulüp yönetimine katıldığı yeni oluşumlar da artıyor. Özellikle son 10 yılda, taraftarlar kurdukları vakıflarla Britanya'nın başı çektiği dünyadaki birçok coğrafyada kulüplerin ya hissedarı ya da sahibi olarak yönetimlerde söz alıyor. Profesyonel, yarı profesyonel ya da amatör liglerdeki bu oluşumlar taraftar-kulüp ilişkisini yeniden şekillendiriyor.

Taraftarı en basitinden bir müşteriye indirmek ile -haklı olarak- mlenen endüstriyel futbol, artık isteyerek ya da gönülsüz, taraftara da sahnede yer açıyor. Taraftar karar mekanizmasının dışında bırakılmaktan doğan rahatsızlığını, bilinçli bir örgütlenmeyle düzeltmeye çalışırken, futbolun yönetici birimleri ve hükümetler, sosyal, ekonomik ve kültürel açıdan taraftar-kulüp ilişkisinin önemini kavıyor. Yeni taraftar oluşumlarını, iki farklı organizasyonun sahip olduğu iki takım üzerinden örneklendirebiliriz.

İnternet aracılığıyla organize olan myfootballclub isimli bir "online" topluluğun 2008 başında çoğunluk hissesini satın aldığı Ebbsfleet United takımı ve Manchester United taraftarlarının kurduğu FC United of Manchester, taraftarın kulübüyle kurduğu ilişkiyi değiştirdi. Bu yönetim biçimlerinin etkisi ise sosyal, kültürel ve ekonomik alanda takip edilebilir.

Taraftarın kulüpleriyle bağlarının zayıfladığını gören, alınan kararlardan memnun kalmadıkları halde müdahale edemediklerini ve bu nedenle oyunla ilişkilerinin pamuk ipliğiyle bağlandığı düşünen eski İngiliz gazeteci Will Brooks, 2007'de myfootballclub.co.uk adlı internet sitesini kurdu. Bu siteye yıllık 35 sterlin karşılığında üye olan 28 bin kişi, Ocak 2008'de 700 bin sterline İngiltere'nin Ebbsfleet United kulübünün yüzde 75 hissesini satın aldı. myfootballclub böylece bir kulüp satın alan ilk "online" topluluk olarak tarihe geçti. Bu hareket taraftara biçilen figüran rolünü aktörlükle

değiştirdi. Sitenin üyeleri ya da Ebbsfleet United'in sahipleri, takımın transferlerinden, sahaya çıkacak ilk 11'e kadar bütün büyük kararlara, herkesin kullanacağı bir oy hakkıyla yön verebilecekti. Böylece internet vasıtasıyla bizzat yönetimin başına geçen taraftar, bununla da kalmayıp sahadaki takım üzerinde de söz sahibi oldu.

Sanal dünyayı, yönetim alanındaki tabiriyle kitle kaynaklı sermaye sağlama (crowdfunding) aracı olarak kullanan myfootballclub, 122 ülkeden on binlerce kişiyi bir amaç etrafında toplamayı başardı. Bu online topluluğun verdiği en önemli kararlar, Liam Daish'in baş çalıştırıcı olarak görevine devam etmesine ve John Akinde'nin transferine onay vermesiydi. Football Manager ve fantasy football gibi oyunların gerçeğe uygulanması şeklinde adlandırılabilir yer yer eleştirilse de myfootballclub üyeleri hiçbir zaman ilk 11 kurmadı. Bu görev, gene oylama ile oyuncuların performansını daha iyi

bileceği düşünülen Liam Daish'e verildi. Üyeler, birçok konuda yönetim kurulu ve baş çalıştırıcıyı yetkili kılarak, kulübün menfaati yönünde haklarından vazgeçip, sağduyu örneği sergiledi. Ama geride kalan üç buçuk yılda işler beklendiği gibi gitmedi. Üyelerin ve her karar anında oy verenlerin sayısı gitgide azaldı. 28 bin gibi bir sayıyla yola çıkan myfootballclub'un şu anda 3 bin civarında üyesi var.

132 kişiyle oylama

Ebbsfleet United takımı satın alındıktan beş ay sonra FA Trophy'nin kazanılması ile üye sayısı en yüksek seviyesini, 30 bini aştı. Satın alındığında İngiltere lig sisteminde beşinci kümede yer alan Ebbsfleet United, geçen sene küme düştü. Ancak şimdi gelinen üye sayısını başarı ya da başarısızlıkla değerlendirmek zor. Kulübün satın alınması kararında bile 18 bin kişi oy kullandı. Yani üyelere 10 bini bir

şekilde karara dâhil olmadı. Her karar anında oy verenlerin sayısı azaldı. 2010'un sonunda transfer politikasına dair yapılan oylamaya ise sadece 132 kişi katıldı. Kaldı ki bu seçimle, daha önce Liam Daish'e devredilen transferlere karar verme hakkı feshedildi ve tüm transferlerin oylamaya sunulması gibi önemli bir karar geçerlilik kazandı. Son durumda kullandığı "kaotik demokrasi" tanımı bile aşıldı. Üyeler, siyasi ortamda bile eşine İsviçre kantonlarında rastlanan bir "demokrasi"yi kullanmadı. Sanal âlemde de olsa oylarıyla gerçeğe yön verme fırsatını değerlendiremediler. Tabii bu durum, üyelere atfedilecek tek bir neden-sonuç ilişkisi üzerinden incelenemez. Will Brooks, özeleştiriyi yaparak, üyelere kulübe sahip oldukları hissini geçiremediklerini ve kulüple üyeleri yakınlaştıramadıklarını söylüyor. Liam Daish ise takımı çalıştırmanın yanında, her elektronik postayı

yönetiliyor!

cevaplarının ve üyelere bilgisayarın başında sürekli bilgi vermenin zorluğundan ve uygulanamaz oluşundan bahsediyor. Yani üyelere başta vaat edilen etkileşimin gerçekleşmediğini görüyoruz. Bu işin bir de diğer tarafı, asıl önemli unsur olan, myfootballclub kurulmadan yıllar önce takımın taraftarı olanlar var. Güneydoğu İngiltere'deki Kent bölgesinde yaşayan Ebbsfleet United taraftarlarının

birçoğu, myfootballclub projesine baştan itibaren kuşkuyla baktı ve siteye üye olmadı. Hayatı boyunca takımın taraftarı olan Lin Baker'ın, kulüp satılırken, üyelerin takımı ve Ebbsfleet bölgesini tanımak için çaba gösterip göstermeyeceği konusunda altını çizdiği şüphe bir yerellik sorununa işaret ediyordu. Myfootballclub, nüfusu 15 bini bulan bir kasabanın takımını satın aldı. Sanal medyanın mümkün kıldığı bu proje ile kasabanın sınırları uluslararası bir taraftar grubuna açıldı. Ancak aynı sınırları dijital köy benzetmesine nazire olarak gerçekleşen bu projenin, başarıya ulaşmasına da engel oldu. Futbolseverler, myfootballclub organizasyonuna heyecan ve sempati ile yaklaştı ama bu heves Ebbsfleet'in yaşamını paylaşmıyordu. Kupa finali ve diğer bazı maçlarda farklı ülkelerden insanlar Ebbsfleet United'ın maçlarına gelse de, istenen bağın kurulması için bu yeterli olmadı. İnsanlar doğduğu ya da yaşadığı yerle kurduğu ilişki sanal dünyanın verileri ile kurulmaya çalışıldı ama başarı gelmedi. Kişilerin kendilerini internet yoluyla ortaya koyması ile azalan sorumluluk hissi, başarısızlıkta rol oynadı.

Amaç iyi olsa da bir takımla kurulan bağ, ideallerin ötesinde bir yaşamışlığı gerektirir. O yaşamışlık içinde taraftar, kulübünü sever, destekler ve yer yer anlam veremediği şekilde ona bağlanır. Bunun için de

takımın ait olduğu coğrafyanın havasını koklamak gerekir. Ebbsfleet United, geride bıraktığımız sezon tekrar beşinci kümeye yükseldi. Bu başarının, üye sayısını nasıl etkileyeceğini göreceğiz. Ancak yerellik sorununu daha iyi anlamak için FC United of Manchester iyi bir örnek teşkil edebilir.

Manchester'ın küskünleri

Manchester United taraftarları, sevdikleri kulübün, karşısında olmalarına rağmen ABD'li işadamı Malcolm Glazer'a satılmasının ardından, 14 Haziran 2005'te tepki olarak FC United of Manchester kulübünü kurdu. Taraftar aslında, maç saatlerinin TV yayınlarına göre ayarlanması, taraftar profiline herkesin oturmasını salık veren yeni stadyum sistemi ile değiştirilmesi, görevlilerin tutumları ve sadece kâr amacı güdümlük bilet fiyatlarının aşırı artması gibi nedenlerden dolayı zaten rahatsızdı. 1998'de de Rupert Murdoch kulübü satın almaya çalışmış ve taraftarın protestolarının da etkisi ile satış, kamu yararına aykırı olduğu için durdurulmuştu. Ancak yukarıda birkaçını saydığımız nedenlerden dolayı kulübü ile bağlarını sorgulayan taraftar için, 2005'teki satışın onaylanması bardağı taşıran son damla oldu. Kısacası bir iş haline gelen futbolun, bükründüğü endüstriyel yapı içinde taraftar-kulüp ilişkisine vurduğu darbeler, bir başkaldırıyı tetikledi. Lâkabı Kızıl Asiler (Red Rebel) olan FC United of Manchester takımı, taraftarı merkeze, yüreğe yerleştiren yepyeni bir oluşumla başkaldırdı.

FC United of Manchester, Ebbsfleet United kulübünde olduğu gibi "bir üye-bir oy" esasına göre, yıllık üyelik ücreti üzerinden organize olan yasal bir dernek olarak kuruldu. Yönetim kurulunun, üyeler tarafından seçildiği

bu sistem, Avrupa'da dernek statüsündeki birçok kulüpte ile aynıdır. Ancak FC United hiçbir ayrımcılığa gitmeden, yerellekle bağlar kurmayı ana amaç olarak belirledi. FC United of Manchester'ı farklı kılan, kâr amacı kurmayan bir oluşum olarak, o bölgede yaşayan Manchester halkının kurduğu bir takım olmasıdır. Manchester United kulübünün, taraftar ve dolayısıyla halkla zayıflayan bağı bu oluşuma neden oldu. Merkeze parayı koyan "büyük" kulüplerin aksine, FC United'da merkezde, taraftar ve toplum yarı vardır. Para tabii ki önemlidir ama başarının aksine, taşıyıcı sütun paylaşımdır. Zaten FC United'ın var olmasını sağlayan da taraftarın maddi-manevi katkısı oldu. İngiltere lig sisteminde 10. kümeden dâhil olan FC United, ilk üç sezonda, üç kez üst lige çıktı ve şu an 7. kümede mücadele ediyor. Sıfırdan kurulan bir kulüp için başarı olan bu istikrar, gelecek için de ümit veriyor. Manchester United taraftarları, kötü yönetimlere ve düşüncelerinin dikkate alınmamasına tepkisini gösterdi. FC United'ı kuranlar hâlâ Manchester United taraftarı ama gelinen süreçte kulüpleriyle aralarındaki bağ zayıfladı ve böyle bir eylem ortaya çıktı. Endüstriyel futbolun kulüp-taraftar ilişkisinde geldiği tıkanma noktası böyle bir oluşuma sebep oldu. Bununla beraber FC United of Manchester, taraftarların sahibi olduğu ilk takım değil. Yönetim duyulan tepki ile sıfırdan kurulan takımların yanı sıra, finansal kriz sebebiyle kapanmak üzere olan kulüplerini ya da belirli bir oranda kulüp hissesini satın alan birçok taraftar vakfı bulunuyor.

Britanya'da 100 kulüp

Britanya'da bugün 100'e yakın kulüp, taraftarın yönetimi ile ayakta duruyor. Ebbsfleet United örneğinde eksikliğini belirttiğimiz yerellik vurgusu, bu noktada önemini gösteriyor. Taraftarlar aidiyet hissettikleri kentleri, şehirlerini temsil eden kulüpler için çaba gösteriyor. Birleşik Krallık hükümeti ve tüm partiler de taraftarın bu şekilde futbola dâhil olmasının önünü açıyor. Hükümetin desteklediği kamu yararına çalışan Supporters Direct Derneği, taraftarların kulüp yönetimlerinde söz sahibi olabilmesi için faaliyet gösteriyor. 2000'de kurulan dernek, sorumluluğun ön

plana çıkarıldığı, finansal olarak sürdürülebilir bir yönetim modelini savunuyor. Dernek bu şekilde, kulüplerin sosyal, kültürel ve ekonomik değerlerini arttırmaya çalışıyor. Hedef, merkeze yerleştirilen taraftarın kulüp üzerindeki etkisini artırmak ve sporu o bölgenin halkı için etkin kılmak.

Taraftarlar kurdukları taraftar vakıflarıyla (Supporters' Trust) Supporters Direct'in bir üyesi oluyor ve kulüp yönetimi hakkında rehberlik ve danışmanlık başta olmak üzere birçok konuda destek alıyor. AB'den de destek alan Supporters Direct, Avrupa'da 16 ülkede faaliyet gösteriyor. Britanya'da 160 taraftar vakfından 25'i ya bir kulübün sahibi ya da kulübün kontrolüne sahip. 100'den fazlası kulüplerin hissedarı, yüzde 65'inin ise kulüp yönetimlerinde bir temsilcisi var. Bu şekilde, heterojen yapıdaki taraftar-kulüp ilişkisi, yerini daha eksiksiz organik bir oluşuma bırakıyor. Tüm kötü yönetimlere ve yalıtılmışlığına rağmen taraftarlık adeta yurttaşlık gibi varoluşunu sürdürüyor. Ancak yönetim alanında yaşanan gelişmeler, taraftarı olmasa gerektiği gibi kulübüyle ilişkide aktör pozisyonuna çıkarıyor. Kulüpler böylece, kurulduğu yere tekrar kök salıyor. Ebbsfleet United'ın, internet üzerinden yürüttüğü oluşumun taraftarı yönetime katması ise zor gözüküyor. Ancak hayal gücünü genişleten myfootballclub oluşumu, sosyal medyanın ve futbolun birleşiminden çıkan gücü göstermesi bakımından bir öncü olarak kalacak. Geçtiğimiz yüzyılda futbolun, totaliter rejimlerin elinde manipülasyon aracı olarak kullanılmasını ve bir iş alanı olarak eğlence sektörüne dâhil edilmesini izledik. Son dönemde ise endüstriyel futbolun yarattığı erozyon içinde, taraftarın yönetimlerde kök salarak sisteme dâhil olduğuna tanık oluyoruz. Bu şekilde gelişmekte olan organik ve bütünlüklü yapı, yarattığı sorumluluk duygusuyla futbola farklı bir zemin açabilir. Böylece saha içindeki güzel oyun, saha dışına da taşabilir.

Genç bir futbol virtüözü

Aslen Muşlu olan ailesi Fransa'ya göç edince bu ülkede doğmuş ve büyümüş. Tekniği sayesinde çok genç yaşta Marsilya ve Metz gibi takımların dürbününe takılmış. Oyunun iki yönünü de oynayabilen bir orta saha olan genç oyuncu, çoğu akranının aksine saha içindeki yetenekli oyuncularını değil, hayatı kendisine benzeyenleri örnek alıyor. İşte Marsilya doğumlu, 18 yaşındaki Metz'li yıldız adayının hayat hikâyesi ve gelecek planları.

Aydın **Güvenir**

▼Futbola başlamadan önceki hayatın oldukça ilginç. Bundan söz ederek başlayalım istersen röportaja.

▲Ailem Muş'un Varto ilçesinden. Bundan 20 sene önce babam duvarcı ustası olarak Fransa'ya gitmiş ve Marsilya'ya yerleşerek çalışmaya başlamış. İşleri iyi gidince ve durumundan da memnun olunca, 3 sene sonra annemi de yanına almış. Ailemin tek çocuğu ben değilim bu arada. 20 yaşındaki ablam Türkiye'de doğmuş. Bir de ikiz kardeşlerim var. Bense annem Marsilya'ya geldikten sonra Mayıs 1993'te doğmuşum. Fransa doğumluyum yani.

▼Peki, futbolla tanışman nasıl oldu? Burada futbola başlamayı kim sağladı?

▲Marsilya'da varlıklı bir aile değildik ve ekonomik durumu bizim gibi olan ailelerle birlikte getto gibi bir yerde yaşıyorduk. İşte burada sokaklarda arkadaşlar arasında top oynayarak başladım futbola. O dönem babamın da

beni bir kulübe yollayacak kadar parası olmadığı için futbol oynama hevesimi topla ilk tanıştığım o sokak arasındaki maçlarla tatmin ediyordum. Derken bir gün sokakta oynadığımız bu maçlardan birini takip eden biri, beni izledikten sonra babamı bulmuş ve "Ben bu çocuğu bizim takıma almak istiyorum" demiş. Celtique Le Beaumont isimli bir amatör kulübün temsilcisi olan bu kişi, babam da kabul ettikten sonra beni alıp kulübe götürdü. İşte 9 yaşında futbolla tanışmam da bu şekilde gerçekleşti.

▼Daha sonraki yıllarda Marsilya'da oynamışsın. Sonra da şimdiki kulübün olan Metz'le keşmiş yolların. Bu transferler nasıl gerçekleşti? Metz'e transfer olana kadar geçirdiğin dönemi anlatır mısın bize?

▲O amatör kulübe adım attığımdan itibaren futbolumu hızla ilerletmeye başladım. Takım içinde beni izleyenler, "Bu çocuk iyi futbolcu olacak" diye aralarında

Şervan Taştan

konuşuyorlardı. 13 yaşına kadar burada oynadım. Bu dönemde kulüp iflâs etti ve kapandı. Hepimiz de ortada kaldık. Bunun üzerine Lens, Auxerre, Marsilya, Metz gibi kulüplerin altyapıları benimle ilgilenmeye başladı. Öncelikle Marsilya ile bir-iki özel turnuvaya katıldım. Ancak daha sonra Metz'in teklifini kabul ettim. Çünkü Metz'in Marsilya'ya ve ilgilenen diğer kulüplere oranla benim yaşındaki oyunculara daha çok yatırım yaptığını, daha başarılı altyapılardan daha çok bilimsel çalışmalar yaptığını fark ettim. Kısacası Metz'de ilerleme şansım daha fazlaydı ve bu da benim için bir fırsattı.

Metz'de adam oldum!

▼İlerleme şansının daha yüksek olduğunu düşündüğün Metz'de beklediklerini bulabildin mi peki? ▲Metz'de oynayabilmek için

14 yaşındayken ailemin yanından ayrılmak zorunda kaldım. O zaman kafa olarak bebek gibiydim desem yalan olmaz. Burada ise tek başına yaşamayı öğrenince büyüdüğümü, adam olduğumu hissetmeye başladım. Disiplinin ne demek olduğunu öğrendim ve buna göre kendimi disipline etmeye başladım. O yüzden öncelikle kişisel olarak geliştim diyebilirim. Tabii ki futbolum da bu süreç içerisinde ilerledi. Amatör kulüpte ve Marsilya'da oynarken ayağımda topu çok tutuyordum mesela. Çalım yeteneğim ve tekniğim de vardı çünkü. Hatta Metz'in beni istemesinin nedeni de önemli ölçüde bu teknik becerimdi. Ancak Metz'e gidince başlangıçta topu ayağımda çok tutma özelliğimden dolayı epey sıkıntı çektim. Fakat zamanla bireysel oynamak yerine bir takım oyuncusu olmayı öğrenmeye başladım. Bu da futbolumu ve oyuna bakış açımı

Marsilya'da getto gibi bir yerde yaşıyorduk. İşte burada sokaklarda arkadaşlar arasında top oynayarak başladım futbola. O maçlardan birini takip eden Celtique Le Beaumont isimli amatör bir kulübün temsilcisi beni takımına aldı.

Beni izleyenler "Bu çocuk iyi futbolcu olacak" diye konuşuyordu. Ancak kulüp iflâs etti. Önce Marsilya ile bir-iki özel turnuvaya katıldım ama Metz'in daha iyi altyapı eğitimi verdiğini fark edince oraya gittim.

Metz'de oynayabilmek için 14 yaşındayken ailemin yanından ayrılmak zorunda kaldım. O zaman kafa olarak bebek gibiydim desem yalan olmaz. Burada ise tek başına yaşamayı öğrenince büyüdüğümü, adam olduğumu hissetmeye başladım.

Antrenörlerim çok iyi top dağıtabildiğimi, ancak süratimin forvette oynayan bir oyuncu için yeteri kadar iyi olmadığını ifade etti. Orta sahada top dağıtıcı olarak bir rol üstlenirsem daha fazla ve doğru anlamda gelişebileceğimi düşündüler.

oldukça değiştirdi diyebilirim. Bu konudan örnek vermek gerekirse, ilk sezondaki üç maçımda çok ama çok sıkıntı çektiğimi söyleyebilirim. Ama daha sonra açılmaya başladım. Sezon sonunda takımın en çok gol atan üçüncü oyuncusu olmayı başardım.

Forvetten orta sahaya

▼Bir orta saha oyuncusu olarak bu kadar golcü olman önemli bir başarı. Bu golcülük özelliklerini neye borçlusun?

▲Aslında orta saha olarak başlamadım futbola. Forvettim. Bir süre öncesine kadar da hücum hattında oynuyordum. Marsilya'da ve Metz'deki ilk dönemimde bu böyleydi. O kadar gol atmam o yüzden. Zamanla önce hücum dönük orta saha, sonrasında da defansif orta saha olarak görev yapmaya başladım.

▼Forvetten orta sahaya buradaki performans sergilerken hocaların neden seni orta sahaya kaydırmayı tercih etti?

▲Antrenörlerim benim çok iyi top dağıtabildiğimi, ancak süratimin forvette oynayan bir oyuncu için yeteri kadar iyi olmadığını ifade etti. O yüzden hücum hattında oynamak yerine orta sahada top dağıtıcı olarak bir rol üstlenirsem daha fazla ve doğru anlamda gelişebileceğimi düşündüler. Bu yüzden de o dönemden sonra orta sahada görev yapmaya başladım. Bu mevkide de forvette oranla çok daha mutlu bir şekilde oynuyorum. Yani böyle iyiyim. Bir daha forvete geri dönme gibi bir niyetim yok (gülüyor). Ayrıca zaman zaman Metz'de orta sahanın solunda da oynadığımı belirtmek isterim.

▼Millî Takım için Türkiye'den ne zaman keşfedildin? Millî Takımımızdan önce Fransa'dan da teklif almışsın galiba...

▲Metin Okutan benim Metz'deki bir maçımı izlemiş. İzledikten sonra da Türkiye için oynamak isteyip istemeyeceğimi sordu. Ben de seve seve bu teklifi kabul ettim. 1-2 hafta sonra beni çağırıldı. Geçen senenin Ocak ayına rastlıyor bu süreç. İlk olarak U17 takımında mücadele ettim. O dönem Polonya'ya karşı iki hazırlık maçı oynadık. İkinci maçta bir de gol kaydederek Türk Millî Takımı kariyerimde de henüz ikinci maçımda golle tanışmış oldum. U17 Millî Takımı Teknik Direktörü Abdullah Ercan da o hazırlık maçlarından sonra düzenli olarak beni kadroya çağırılmaya ve oynatmaya

başladı. Fransa'dan da önceden bir teklif almıştım, evet. Benim gibi yaklaşık 30-40 oyuncu Millî Takım seçmelerine çağırılmıştı. Ben de bu seçmelere katılmıştım. Ancak bu seçmelerden sonra Fransa Millî Takımı'ndan bir daha çağırılmadılar beni. Çağırılmadılar oynayıp oynamamayı düşünürdüm. Çünkü o zaman daha Türkiye'den gelen bir teklif yoktu. Ancak daha sonra Türkiye'yi seçerek ne kadar doğru bir karar verdiğimi anladım, çünkü burada çok mutluyum ve Türkiye'yi çok seviyorum.

▼Yurtdışında doğup futbol hayatını orada sürdüren pek çok genç oyuncu Türkiye'den gelen teklifleri kabul ediyor. Senin öncelikli hedefin Fransa'da kalmak mı yoksa çoğu gurbetçi gencimiz gibi Süper Lig'i mi tercih edeceksin ileride?

▲Türkiye'ye kapım her zaman açık. Bu konu hakkında öncelikle söylemek istediğim şey bu. Ancak Türkiye'ye gelmek için daha erken olduğunu düşünüyorum. En azından bir süre daha Fransa'da ve Metz'de devam etmem gerekli. Çünkü gelişim aşamasındayım hâlâ. Burada kendime en azından bir süre daha bir şeyler katmak istiyorum. Ama iş Millî Takım'a geldiği zaman her zaman ilk tercihim Türkiye'dir. Türkiye ve Fransa'yı bir kenara koyarsak da en çok oynamak istediğim lig İspanya diyebilirim. Çünkü çok teknik bir lig ve benim futboluma da çok uygun.

▼Millî Takım'a çağırıldığın ilk dönemde

Metin Okutan benim Metz'deki bir maçımı izlemiş. İzledikten sonra da Türkiye için oynamak isteyip istemeyeceğimi sordu. Ben de seve seve bu teklifi kabul ettim. İlk olarak U17'de Polonya'ya karşı iki hazırlık maçı oynadık ve ikinci maçta bir de gol attım.

Türkiye'ye gelmek için daha erken olduğunu düşünüyorum. En azından bir süre daha Fransa'da ve Metz'de devam etmem gerekli. Çünkü gelişim aşamasındayım hâlâ. Burada kendime en azından bir süre daha bir şeyler katmak istiyorum.

Türkiye'de oyuncular Fransa'ya oranla birbirlerine çok daha saygılı. Kimse kimseyi hor görmüyor. Herkes eşit tüm arkadaşlarının gözünde. Böyle bir ortamla karşılaşınca da çok çabuk bir şekilde adapte oldum.

Hiç idolüm olmadı bugüne kadar. Ancak örnek aldığım oyuncular tabii ki var. Mesela Samir Nasri. O da benim gibi fakir bir aileden geliyor. Onun da kökeni benim gibi Fransa'dan gelmiyor. Ayrıca o da benim gibi Marsilya doğumlu.

Türkçeyi hemen hemen hiç konuşamıyordun. Şimdi ise yavaş yavaş öğrendiğini görüyoruz. İlk zamanlar dil konusundaki sıkıntından dolayı zorlandın mı takım içinde?

▲Evet, Türkiye için ilk oynamaya başladığım zamanlar hemen hemen hiç Türkçe bilmiyordum. O yüzden de çok zorlanıyordum. Çünkü hocamız antrenmanlarda ve maç içinde taktik verdiği zaman tam anlamıyordum ve bu yüzden saha içinde taktiksel olarak ne yapmam gerektiğini bilmiyordum. Oyun içinde de “Dikkat et, arkada biri var, önün açık koş” gibi komutları ve arkadaşlarımın uyarılarını da anlayamadığım için sorun oluyordu. O dönem Denizlispor’da oynayan U17 Millî Takım kaptanımız Erhan Kartal ile Abdullah Hoca bana çok yardımcı olmuşlardı. Ancak bundan sonra çalışarak Türkçe öğrenmeye başladım. Ailem de bu konuda bana yardım etti. Şimdi ilk zamanlara göre çok daha iyiyim. Artık konuşulanları anlayabiliyor ve genelde kendimi ifade edebiliyorum. Hâlâ eksikliklerim var ama onları da zamanla takım içinde daha çok buldukça gidereceğim.

Türkiye’de oyuncular çok daha saygılı

▼A2 Millî Takım Antrenörü Pierre Van Hooijdonk geçen ay TamSaha’ya verdiği röportajda, “Türkiye’nin bir daha Mesut Özil gibi vakalar yaşamaması için yurtdışında yetişen Türkiye’yi seçmiş oyuncuları takımlara katıldıkları zaman bir yabancı olarak görmemek ve onların bu ülkenin Millî Takımı’na ait olduklarını hissettirmek gerek” demişti. Bu doğrultuda sen U17 Millî Takımı’na katıldığın zaman nasıl bir ortamla karşılaştın? Hocalarının ve arkadaşlarının sana yaklaşımı nasıl oldu?

▲İlk günden bu yana gördüğüm kadarıyla Türkiye’de oyuncular Fransa’ya oranla birbirlerine çok daha saygılı. Kimse kimseyi hor görmüyor. Herkes eşit tüm arkadaşlarının gözünde. Böyle bir ortamla karşılaştınca da çok çabuk bir şekilde adapte oldum. Çünkü böyle saygı çerçevesindeki bir ortamda mutluluk ve huzur da oluyor. Kısacası ruhumun dinlendiğini hissediyorum burada.

▼Hem defansif hem de ofansif özelliklerinin olması günümüz orta saha oyuncularında en fazla aranan özellik. Bu anlamda senin gibi iki yönlü orta saha oyuncularından en çok kimi ya da kimleri örnek alıyorsun?

Fiziksel olarak Türkiye’de Fransa’dan çok daha üstün bir futbol oynanıyor. Ayrıca antrenmanlar ve maçlar çok daha tempolu geçiyor. Ancak taktiksel açıdan Fransız futbolu Türkiye’nin önünde. Orada oyunla ilgili taktiksel hamleler çok daha fazla yapılıyor.

Gece hayatım hiç yok. Diskoya falan asla gitmem. Hatta dans etmesini bile bilmem. Boş zamanlarımda bir şeyler okurum. Bol bol sinemaya giderim. Ayrıca da şu an liseye devam ediyorum. Tahsilimi sürdürüyorum yani. Mütevazı bir hayatım var

▲Çoğu futbolcunun vardır belki ama benim bir kahramanım yok. Hiç idolüm olmadı bugüne kadar. Ancak örnek aldığım oyuncular tabii ki var. Mesela Samir Nasri. O da benim gibi fakir bir aileden geliyor. Onun da kökeni benim gibi Fransa’dan gelmiyor. Cezayir asıllı bildiğiniz gibi. Ayrıca o da benim gibi Marsilya doğumlu.

Aynı şekilde Zidane da öyle. Ben de bu konularda onlara benziyorum. ▼Yani çoğu futbolcunun aksine kendine örnek aldığı futbolcuları seçerken saha içinde yaptıklarına değil, saha dışında seninle olan benzerliklerine bakıyorsun, öyle mi? ▲Evet, aynen öyle. Çünkü yukarıda bahsettiğim oyuncular

tıpkı benim gibi ayrı bir etnik kökene sahip ama Fransa’da doğmuş ve zor şartlarda büyümüş isimler. O yüzden sahada yapılanlardan çok kendime bu yönlerden yakın hissettiğim oyuncularını örnek alıyorum. Onların o noktalardan buralara nasıl geldikleri daha önemli çünkü benim için.

▼Mevlüt Erdinç ve Hasan Kabze dışında Fransa Ligi’nde oynayan ve buradaki futbolu bilen oyuncumuz yok. Bu sene Umut Bulut da Ligue 1’de mücadele edecek. Sen ise Fransız futbolunu çok iyi biliyorsun. Sana göre Fransa’daki futbolla Genç Millî Takımımızda gördüğün Türk futbolu arasındaki farklar neler?

▲Fiziksel olarak Türkiye’de çok daha üstün bir futbol oynanıyor. Ayrıca Millî Takım’dan gördüğüm kadarıyla antrenmanlar ve maçlar çok daha tempolu geçiyor. Ancak taktiksel açıdan Fransız futbolu Türkiye’nin önünde. Orada oyunla ilgili taktiksel hamleler çok daha fazla yapılıyor. İki ülke futbolunun temel farkları bu bana göre.

▼Röportajın başında bir süre daha Fransa’da kalmak istediğini ama ileride Türkiye’ye dönebileceğini belirttin. Sana göre, böyle bir şey ne kadar sonra olacak? Türk takımlarından transfer teklifi aldın mı bugüne kadar?

▲İki sene daha Fransa’da kalmak ve gelişimimi burada tamamlamak istiyorum. Daha sonra Türkiye’yi düşünebilirim. Aslında Fransa’da kalıp, futbol hayatımı burada sürdürmek isteyebilirdim ancak bana göre Türkiye’de Fransa’ya oranla gençlere daha çok şans veriliyor. Türkiye’den de daha şimdiden beni takip eden birçok takım var. Ancak bu takımlar arasından benimle en çok ilgilenen Manisaspor. Eğer ileride de beni almakta ısrarcı olmaya devam ederlerse Türkiye’deki kariyerime Manisaspor’da başlayabilirim.

▼Senin yaşındaki oyunculara “Boş zamanlarında neler yapıyorsun?” diye sorduğumuzda bir çoğunun cevabı, “Play Station oynuyorum” oluyor. Sende de aynı alışkanlık var mı?

▲Hayır hiç oynamam. Gece hayatım da hiç yoktur. Diskoya falan asla gitmem. Mesela Fransa’da çok önemli bir maçı kazandıktan sonra bunu kutlamak için takım arkadaşlarım gece eğlenmeye çıktılar. O zaman bile gitmedim. Hatta dans etmesini bile bilmem (gülüyor). Boş zamanlarımda bir şeyler okurum. Bol bol sinemaya giderim. Ayrıca da şu an liseye devam ediyorum. Tahsilimi sürdürüyorum yani. Mütevazı bir hayatım var.

UEFA Komitelerinde 8 Türk

UEFA İcra Kurulu, İsviçre'nin Nyon kentinde yaptığı toplantıda 2011-2013 yılları arasında komitelerinde görev alacak üyeleri belirledi. UEFA Birinci Başkanvekili ve TFF Onursal Başkanı Şenes Erzik, Ulusal Federasyonlar Komitesi'nin Başkanlığını üstlenirken, Hakem Komitesi Başkan Yardımcılığını ise Haziran 2013'e kadar sürdürecektir. TFF Başkanvekili Lutfi Arıboğan da Pazarlama Danışma Komitesi 3. başkanvekilliği görevine devam edecek. TFF eski başkanı Mahmut Özgener de son 2 yıldır görev yaptığı Ulusal Federasyonlar Komitesi'nden Milli Takım Müsabakaları Komitesi'ne geçti. TFF eski başkanlarından Levent Bıçakçı, 4 yıllığına yeniden Tahkim Kurulu üyeliğine seçilirken, İlhan Helvacı da Haziran 2015'e kadar UEFA disiplin müfettişi oldu.

Şenes Erzik
UEFA İcra Kurulu Birinci Başkanvekili
Ulusal Federasyonlar Komitesi Başkanı
Hakem Komitesi Başkan Yardımcısı
Lutfi Arıboğan
Pazarlama Danışma Komitesi Üçüncü Başkanvekili
Prof. Dr. İlhan Helvacı
Disiplin Müfettişi
Süheyl Önen
Gençler ve Amatörler Futbol Komitesi, Üye
Mahmut Özgener
Milli Takım Müsabakaları Komitesi Üçüncü Başkanvekili
Levent Kızıl
HatTrick Komitesi, Üye
Dr. Levent Bıçakçı
UEFA Tahkim Kurulu, Üye
Prof. Dr. Mehmet S. Binnet
Sağlık Komitesi, Üye

Kulüp Lisans Kurulu
Başkan
Ömer Araz
Başkan Yardımcısı
Bülent Tarhan
Üyeler
Metin Ceyhan
İsmet Salihoğlu
Şefik Sivrikaya

Amatör Futbol Disiplin Kurulu
Başkan
Taçar Çağlar
Üyeler
Egemen Magat
Av. Yener Civelek
Av. Zübeyid Aydın
Av. İsmail İnan
Abdullah Albunar
Murat Kandazoğlu

Dış İlişkiler İcra Kurulu
Başkan
Cem Kınay
Üyeler
Volkan Vural
Mehmet Ali Bayar
Metin Şen
Ahmet Ünüvar

TFF Yönetim Kurulu'nda görev dağılımı

29 Haziran 2011 tarihinde yapılan TFF Genel Kurul'unda seçildikten sonra ilk toplantısını İstanbul'da gerçekleştiren TFF Yönetim Kurulu, görev dağılımını yaptı. TFF Başkanvekilliklerine Göksel Gümüşdağ ile Lutfi Arıboğan getirildi. TFF İcra Kurulu ve Yönetim Kurulu görev dağılımı ise şöyle oluştu.

İcra Kurulu Başkan
Mehmet Ali Aydınlar
İcra Kurulu Üyeleri
Göksel Gümüşdağ,
Lutfi Arıboğan, A.Hüsnü Güreli, M. Cüneyt Tanman
Yönetim Kurulu Milli Takımlardan Sorumlu Üye
M. Cüneyt Tanman
Mali İşlerden Sorumlu Üye

A. Hüsnü Güreli
Hukuktan Sorumlu Üye
Yunus Egemenoğlu
Tesislerden Sorumlu Üye
Ergün Tekin
Amatörlerden Sorumlu Üye
Mehmet Baykan
Bank Asya 1. Lig ile Spor Toto 2. ve 3.Lig'den Sorumlu Üye
M. Akif Üstündağ

Etik Kurulu Başkan
Prof. Dr. Oğuz Atalay
Üyeler
Prof. Dr. İlyas Doğan
Yard. Doç. Dr. Burak Oder
Av. Kemal Keleşoğlu
Av. Mertay Kugay

Tahkim Kurulu Başkan
Hasan Gerçeker
Üyeler
Prof. Dr. Saibe Oktay Özdemir
Prof. Dr. Bahri Öztürk
Osman Karakuş
Serpil Çetinkol
Av. Halil Tomruk
Av. Selçuk Karaçay

Profesyonel Futbol Disiplin Kurulu Başkan
Halit Fahri Gültekin
Üyeler
Prof. Dr. Hamide Zafer
Yrd. Doç. Dr. Serkan Ergüne
Av. Cafer Tekir
Av. Sarper Sarp
Av. Fesih Delidere
Av. Rüştü Köprülü

Hasan Doğan anıldı
2008 yılında kaybettiğimiz Türkiye Futbol Federasyonu merhum Başkanı Hasan Doğan, ölümünün 3. yıldönümünde Topkapı Mezarlığı'ndaki mezarı başında anıldı. Anma törenine TFF Yönetim Kurulu Üyeleri Mehmet Baykan ve Hakan Kanık, TFF çalışanları, spor adamları, ailesi ve yakınları katıldı. 14 Şubat 2008'de TFF Başkanı seçilen Hasan Doğan, 5 Temmuz 2008'de geçirdiği kalp krizi sonucu hayatını kaybetmişti.

U20 Dünya Kupası'na Türk damgası

Kolombiya'da 29 Temmuz'da başlayan FIFA 20 Yaş Altı Dünya Şampiyonası'nın Organizasyon Komitesi İkinci Başkanlığını Şenes Erzik yapıyor. 1996'dan bu yana FIFA İcra Kurulu üyesi olan ve FIFA Dünya Gençler Komitesi'nde yer alan Erzik, Brezilya'daki 2014 Dünya Kupası kura çekimine katıldıktan sonra 30 Temmuz'da Kolombiya'ya geçti. 15 yıldır FIFA Dünya Gençler Komitesi'nde UEFA 1. Asbaşkanı ve TFF Onursal Başkanı da olan Erzik, FIFA'nın Dünya Kupası'ndan sonraki en büyük organizasyonu olduğunu vurgulayarak, "Birçok dünya yıldızı kendini bu turnavadaki başarılarıyla tanıttı. Geleceğin yıldızlarını Kolombiya'dan sonra 2013'te Türkiye'de izleme fırsatı bulacağımız için çok heyecanlıyım" dedi. Cüneyt Çakır'ın da yardımcı hakemler Bahattin Duran ve Tarık Ongun'la birlikte görev alacağı şampiyonada TFF Uluslararası Etkinlikler Departmanı Müdürü İlker Uğur da Bogota'daki El Campin Stadı'nın Genel Koordinatör Yardımcısı olarak çalışacak.

Cüneyt Çakır'a açılış onuru

FIFA kokartlı hakemimiz Cüneyt Çakır, Kolombiya'da düzenlenen 20 Yaş Altı Dünya Şampiyonası'nın açılış maçını yönetti. Brezilya ile Mısır arasında Barranquilla kentinde oynanan maçta Çakır'ın yardımcılıklarını Bahattin Duran ve Tarık Ongun yaptı. Öte yandan Cüneyt Çakır, bu turnuva için son hazırlık çalışmalarını Erzurum'da yaptı. Bogota şehrinin yüksekliğinin 2 bin 600 metre olmasından

dolayı Erzurum Atatürk Üniversitesi kampüsü içerisindeki stadyumda çalışmalar yapan Çakır'a kondisyonerler Ali ve Tuba Kızılet ile bölge hakemleri de katıldı. Cüneyt Çakır, "Kolombiya'daki U20 Dünya Şampiyonası için yardımcı hakem arkadaşlarımızla birlikte ilk etap çalışmalarımızı İstanbul'da yapmıştık. Daha sonra İsviçre'de kısa bir çalışmamız oldu. Orada dünya şampiyonası öncesi en son koşu

sınavına tâbi olduk ve başarıyla tamamladık. Erzurum'daki çalışmalarla hazırlıklarımızı tamamladık" dedi. Erzurum'daki çalışmalarının çok iyi geçtiğini anlatan Çakır "Başta Doğan Şen Hocamız olmak üzere oradaki diğer hakem arkadaşlarımıza çok teşekkür ediyorum. Tüm Erzurum halkına da çok teşekkür ediyorum" diye konuştu. Cüneyt Çakır, her hakemin mutlaka bir hedefinin bulunduğunu belirterek, "Avrupa'daki en iyi 23 hakem arasına bir Türk hakemini ismini yazdırdık. Bundan sonra hedefler çok büyüdü artık. Bizler bunun sorumluluğunun bilincinde çalışmaya devam edeceğiz" dedi. Avrupa kıtasından aralarında Cüneyt Çakır'ın da olduğu sadece 6 hakemin çağrıldığı şampiyonada toplam 16 hakem, 32 yardımcı hakem düdükle çalışacak. FIFA kokartlı yardımcı hakemler Bahattin Duran ve Tarık Ongun da Dünya Şampiyonası'nda görev alıyor.

Coşkun Özarı Spor Kompleksi'nin temeli atıldı

Millî Takımımızın eski teknik direktörlerinden, eski milli futbolcu merhum Coşkun Özarı'nın adının verileceği spor kompleksinin temeli atıldı. Şişli Belediyesi tarafından inşası gerçekleştirilecek olan spor kompleksinin temel atması, Türkiye Futbol Federasyonu Başkanı Mehmet Ali Aydınlar, Şişli Belediye Başkanı Mustafa Sarıgül ve Coşkun Özarı'nın oğlu Murat Özarı tarafından gerçekleştirildi. Coşkun Özarı'nın ailesi ile TFF Başkanvekili Lutfi Arıboğan'ın da katıldığı organizasyonda konuşan TFF Başkanı Mehmet Ali Aydınlar, Mustafa Sarıgül'e, hayata geçirilecek bu tesis için teşekkür etti. Başkan Aydınlar, "Bu tür örnekler çoğalmalı. Biliyorsunuz

çok zor günler geçiriyoruz ve böyle sevindirici bir konuda, sporun altyapısı olan bir tesisin temel atma töreninde bulunmak bizi mutlu etti. Tüm Türkiye'nin genelinde altyapı hareketi başlatacak bu tarz tesisler yaratacak proje üzerine çalışıyoruz. Buradan yeni Coşkun Özarı'lar kazanılması dileğiyle hayırlı olsun diyorum" dedi. Mustafa Sarıgül de temeli atılan tesisin bir futbol sahasından çok fazlası olacağını vurgulayarak, "Burada 7-14 yaş arası çocuklarımızı özel olarak eğiteceğiz. Profesyonel eğitmenler görev alacak. Kabiliyetli oyuncularımızı belirleyip, 7 yıl onlarla ilgileneceğiz" diye konuştu.

Nüzhet abiyi unutmadık

Türkiye Futbol Federasyonu eski Genel Sekreter Vekillerinden merhum Nüzhet Kiper Bağış, vefatının dördüncü yıldönümünde Ankara Gölbaşı Kabristanı'ndaki mezarı başında anıldı. Anma törenine Bağış'ın kardeşi Devlet Bakanı Egemen Bağış, TFF Yönetim Kurulu Üyesi M. Akif Üstündağ ve TFF çalışanları katıldı.

Hilmi Kiremitçi'yi yitirdik

İstanbulspor, Vefa ve Fenerbahçe'de forma giyen millî oyuncu Hilmi Kiremitçi, 77 yaşında vefat etti. Profesyonelliğe ilk adımı İstanbulspor'da atan Kiremitçi, Vefa'da 1960 yılına kadar futbol hayatını devam ettirdikten sonra Fenerbahçe'ye transfer oldu. 1960'tan 1964'e kadar sarı-lacivertli formayı giyen millî futbolcu, 17 yıl Birinci Lig'de oynadı. Kiremitçi, 1957-1961 yılları arasında 14 kez millî formayı giydi. Hilmi Kiremitçi birçok takımda teknik direktörlük yapmıştı. Merhum Kiremitçi'nin cenazesi Bandırma'da toprağa verildi. Hilmi Kiremitçi'ye Allah'tan rahmet, kederli ailesi ve futbol camiasına başsağlığı dileriz.

Üst Klasman Hakemler

Bülent Yıldırım	Ankara
Mustafa İlker Coşkun	Ankara
Özgüç Türkalp	Ankara
Kuddusi Müftüoğlu	Antalya
M. Kamil Abitoğlu	Antalya
Mustafa Öğretmenoğlu	Antalya
Aytekin Durmaz	Balıkesir
İlker Meral	Balıkesir
Fethi Serkan Koçak	Çankırı
Taner Gizlenci	Denizli
Özgür Yankaya	Edirne
Ercan Hellaç	Erzincan
Mesut Çarık	Eskişehir
Cüneyt Çakır	İstanbul
Fırat Aydınus	İstanbul
Hüseyin Göçek	İstanbul
Mete Kalkavan	İstanbul
Serkan Çınar	İstanbul
Süleyman Abay	İstanbul
Tayfur Özkan	İstanbul
Volkan Bayarlan	İstanbul
Hakan Ceylan	İzmir
Hakan Özkan	İzmir
Hüseyin Sabancı	İzmir
Kutluhan Bilgiç	İzmir
Tolga Özkalfa	İzmir
Bünyamin Gezer	K. Maraş
Deniz Çoban	Konya
Suat Arslanboğa	Malatya
Zafer Demir	Malatya
Çağatay Şahan	Manisa
Koray Gençerler	Manisa
Murat Türker	Manisa
Yunus Yıldırım	Manisa
Mürvet Sezer	Samsun
Abdullah Yılmaz	Trabzon
Bariş Şimşek	Trabzon
Halis Özkahya	Yalova

Silivri'de MHK semineri

MHK tarafından düzenlenen "Sezon Öncesi Hakem Eğitim Semineri", Silivri Klasik Resort Otel'de yapıldı. Üst Klasman Hakem ve Yardımcı Hakemler, Kadın FIFA ve FIFA Yardımcı Hakemler ile üst klasman gözlemci ve mentörlerin katıldığı seminerin açılışına, TFF Başkanı Mehmet Ali Aydınlar, Başkanvekilleri Göksel Gümüşdağ ve Lutfi Arıboğan ile Yönetim Kurulu üyeleri Mehmet Baykan ve Erdal Atalay katıldı. Açılış konuşmasını yapan MHK Başkanı Yusuf Namoğlu, geçen yıllara göre kıyaslandığında hakemlerin sorumluluğunun arttığını ifade ederek, "Uluslararası işbirlikleri sayesinde hakemlerimizin uluslararası tecrübeleri arttı. Öncelikli hedefimiz, 2012 Avrupa Şampiyonası ve 2014 Dünya Kupası'na en az 1 hakemimiz göndermek olacaktır" dedi. Seminerde bir konuşma yapan TFF Başkanı Mehmet Ali Aydınlar ise "29 Haziran'da göreve başlayan Yönetim Kurulu olarak, bu ilk seminerin hakem camiasına ve futbolumuza hayırlı olmasını diliyorum. Sportif performansların konuşulmaya başlanacağı günlerde, sahanın mutlak hâkimi olan sizlerin vereceği ya da vermeyeceği kararlar, daha fazla mercek altına alınacak."

Haddinden fazla yorumlar ön plana çıkabilecek. Şartlar ne olursa olsun, Futbol Federasyonu olarak tamamen arkanızda olduğumuzu vurgulamak için buradayım" dedi. "88 yıllık futbol tarihimizin en sıkıntılı zamanlarından birinin yaşandığı bu dönemde hepimize daha fazla sorumluluk düşüyor" diyen Aydınlar, "En fazla göz önünde olan ve gündeme getirilen, hakem hatalarıdır. Her zaman olabileceğini kabul etmekle birlikte, bu hataları en aza indirebilmek için azami dikkati göstereceğiz. Sizlerin daha iyi olabilmesi için, uluslararası eğitimler ve seminerler aralıksız devam edecek" ifadelerinin kullandı. Brezilya'da olduğu için seminere katılmayan TFF Onursal Başkanı Şenes Erzik'in mesajını ise Başkan Namoğlu okudu. Erzik mesajında özetle, "Bu kritik süreçte sizlere eskisinden daha çok görev düşmektedir. En kısa zamanda bizler 'güzel oyunumuz'u seyretmeye, sizler de sahalarda gerçek spor adaletini sağlamaya devam edersiniz. Bu konuda sizlere olan güvenim sonsuz. Başarının olmazsa olmazı koşulu eğitimidir. Son yıllarda, MHK Kurulları, UEFA Hakem Konvansiyonu ve uluslararası değerli hakem eğitimcileri ile işbirliği sonucunda, hakemlikte önemli gelişmeler kaydedildi. Bu olumlu gelişmelerin sizlerin başarılarına ivme kazandıracağına inanıyorum" dedi.

Üst Klasman Yardımcı Hakemler

Ayhan Akgöz	Ankara	Hakan Eygü	Erzurum	Serkan Ok	İstanbul	Cumhur Altay	Manisa
Cem Satman	Ankara	İsmail Şencan	Eskişehir	Süleyman Özay	İstanbul	Volkan Akçit	Manisa
Engin Erdem	Ankara	Mehmet Kağan Bingül	Eskişehir	Tarık Ongun	İstanbul	Volkan Narinç	Manisa
Erdinç Sezertam	Ankara	Mehmet Cem Hanoğlu	Hatay	Adil Sinem	İzmir	Nurettin Çiçek	Mardin
Hüseyin Fidan	Ankara	Aleks Taşçıoğlu	İstanbul	Ahmet Şimşek	İzmir	Gökhan Memişoğlu	Muğla
Muharrem Yılmaz	Ankara	Ali Saygın Ögel	İstanbul	Arkin Akgöl	İzmir	Samet Çavuş	Ordu
Mustafa Sönmez	Ankara	Alpaslan Dedeş	İstanbul	Baki Tuncay Akkın	İzmir	Uygar Bebek	Ordu
Neşet Merdin	Ankara	Bahattin Duran	İstanbul	Cevdet Kömürcüoğlu	İzmir	Mehmet Kısıl	Rize
Özgür Fatih Kalaycı	Ankara	Bülent Gökçü	İstanbul	Ekrem Kan	İzmir	Ömer Faruk Yeşil	Sakarya
Recep Yıldırım	Ankara	Cemal Bingül	İstanbul	Emre Suna	İzmir	Hakan Atilla Gökbilgin	Samsun
Serkan Çimen	Ankara	Ceyhun Sesigüzel	İstanbul	Mustafa Emre Eyisoy	İzmir	Mehmet Şahan Yılmaz	Şanlıurfa
Serkan Ölgüncan	Ankara	Erkan Akbulut	İstanbul	Serkan Akarca	İzmir	Muhittin Gürses	Şanlıurfa
Baki Yiğit	Antalya	Esat Sancaktar	İstanbul	Serkan Gençerler	İzmir	Bahtiyar Birinci	Trabzon
Serdar Akçer	Antalya	Gökmen Olgaç	İstanbul	Şenol Ersoy	İzmir	İsmail Köse	Trabzon
Selçuk Kaya	Balıkesir	Kemal Yılmaz	İstanbul	Asım Yusuf Öz	K. Maraş	Mehmet Metin	Trabzon
Hakan Yemişken	Bursa	Mustafa İspiroğlu	İstanbul	Oğuz Terzi	Kastamonu	Muhammet Yumak	Trabzon
Biröl Güldane	Denizli	Orkun Aktaş	İstanbul	Fahri Aksoy	Kayseri	Serdar Diyadin	Trabzon
Erdem Gökalp	Denizli	Özgür Ertem	İstanbul	Nihat Samuk	Kocaeli	Serkan Çınar	Trabzon
Engin Göçek	Diyarbakır	Sedat Etik	İstanbul	Seçim Demirel	Kocaeli	Deniz Turgut	Uşak
Nihat Mızrak	Diyarbakır			Serhan Malkoç	Kocaeli	Emin Yıldırım	Yozgat
						Serkan Akal	Zonguldak

MHK'da görev dağılımı yapıldı

Türkiye Futbol Federasyonu Merkez Hakem Kurulu, Yusuf Namoğlu başkanlığında gerçekleştirdiği ilk toplantıda görev dağılımını yaptı. Merkez Hakem Kurulu görev dağılımı şu şekilde: **Başkanvekili:** Metin Tokat **PMİK Profesyonel İcra Kurulu Üyeleri:** Bedri Dölkeleş M. Zihni Aksoy **Gözlemci Atamaları Sorumlusu** Bedri Dölkeleş **EPAK'tan Sorumlu Başkan** M. Zihni Aksoy **EPAK'tan Sorumlu Başkan Yardımcısı:** Galip Bitigen **Mentör ve Yetenekli Hakemlerden Sorumlu Üye** İlhami Kaplan Yavuz Karaozan

Kaplan
MHK Üyeleri Bölgesel Dağılımı
Yahya Diker (1-11)
Yavuz Karaozan (4-8-13)

Metin Tokat (3)
İlhami Kaplan (2-5)
A.Can Lakot (6-9-12)
Galip Bitigen (7-10-14)

Ulusal Hakemler

Burak Cem Tahiroğlu	Adana	Erhan Sönmez	Bursa	Serdar Akkoçoğlu	İstanbul	Mehmet Güven	Mersin
Deniz Osayer	Adana	Mehmet Efe	Bursa	Serhad Ürkmez	İstanbul	Onur Salık	Mersin
Gökhan Güneşer	Adana	Mehmet Kara	Bursa	Serkan Ergün	İstanbul	Selçuk Sarıgül	Mersin
Olgun Başdan	Adana	Sinan Cem İyihuyulu	Bursa	Sertaç Şaroğlu	İstanbul	Ali Şalk	Muğla
H.Hüseyin Yıldırım	Adıyaman	Zafer Koçbay	Çanakkale	Sertan Bakan	İstanbul	Ali Zağlı	Muğla
Mehmet Demir	Adıyaman	Muhsin Çayan	Denizli	Sinan Cem İpek	İstanbul	Levent Aktan	Muş
Bilal Köseoğlu	Amasya	Özkan Çeliker	Denizli	Alper Ulusoy	İzmir	Nihat Akman	Muş
Ali Palabıyık	Ankara	İbrahim Bülbül	D. Bakır	Ferdi Uludağ	İzmir	Serkan Tokat	Nevesehir
Bora Budak	Ankara	Murat Günerhan	D. Bakır	Ferhan Kestanlıoğlu	İzmir	Hakan Gültepe	Ordu
Eser Birinci	Ankara	Yusuf Yılmaz	D. Bakır	Hakan Akmısır	İzmir	Murat Kaya	Ordu
Fayat Bakan	Ankara	Özgür Bayır	Edirne	Mehmet Fatih Gökçe	İzmir	Volkan Şeker	Ordu
Mehmet Emre Atasoy	Ankara	Öner Fırat	Erzurum	Murat Saraç	İzmir	Bülent Çenet	Osmaniye
Mehmet Gonca	Ankara	Emre Yıldırım	G.Antep	Özgür Sepin	İzmir	Abdullah Kalafatoğlu	Rize
Özer Özden	Ankara	Özer Yılmaz	G.Antep	Selim Tanyıldızı	İzmir	Cüneyt Bakıroğlu	Sakarya
Sarperbarış Saka	Ankara	Halil Sayın	Giresun	Serkan Özkan	İzmir	Erkan Engin	Sakarya
Serkan Bal	Ankara	Hasbi Dede	Giresun	Volkan Alabaş	İzmir	Özgür Aygün	Sakarya
Tolga Şinoforoğlu	Ankara	Taner Ağış	Giresun	Ali Karatutlu	K. Maraş	İlkey Aydın	Samsun
Yaşar Kemal Uğurlu	Ankara	Mehmet Karanlık	Hatay	Bahadır Kayışoğlu	Karabük	Murat Göze	Samsun
Yiğit Peşin	Ankara	Sedat Sert	Hatay	Kerim Deveci	Karabük	Oğuz Kaan Turan	Siirt
Ahmet Eşref Sarı	Antalya	Adnan Güngördü	İstanbul	Bilal Kunt	Kastamonu	Abdulkadir Bitigen	Sivas
Burak Astar	Antalya	Alpaslan Cebe	İstanbul	Çetin Topuz	Kayseri	Adem Sarıtaş	Sivas
Cihan Burgan	Antalya	Aykut Çakmak	İstanbul	Emre Altun	Kayseri	Deniz Gültekin	Şanlıurfa
Hacı Yusuf Sayın	Antalya	Bahadır Tüter	İstanbul	Hacı Mehmet Şimşek	Kayseri	Ekrem Gircinci	Şanlıurfa
Serdar Bahçıvan	Antalya	Serdar Başkan	İstanbul	Ömer Faruk Ocak	Kayseri	Niyazi Izzören	Şanlıurfa
Polat Mersin	Aydın	Deniz Ateş Bitnel	İstanbul	Ömer Murat Ülger	Kayseri	Osman Kaya	Tekirdağ
Ali Terzioğlu	Balıkesir	Emre Kosif	İstanbul	Deniz Kükrek	Kocaeli	Ali Şükrü Beldüz	Trabzon
Murat Orhan	Balıkesir	Emre Malok	İstanbul	Emre Duz	Kocaeli	Bülent Birincioğlu	Trabzon
Sacit Keşkek	Balıkesir	Eray Yurtseven	İstanbul	Volkan Çetinkaya	Konya	Hakkı Güler	Trabzon
Serdar Karakaş	Balıkesir	Erdem İren	İstanbul	Hasan Küpeli	Kütahya	Muhammet Başkan	Trabzon
Yavuz Çetin	Batman	Erdoğan Özkaya	İstanbul	Mehmet Kürşat Öner	Malatya	Mustafa Aydın	Trabzon
Şerif Bayram	Bayburt	Harun Yücedağ	İstanbul	Mustafa Burak Er	Malatya	Hüseyin Altıntaş	Uşak
Bariş Yavaş	Bilecik	Murat Özcan	İstanbul	Mutlu Dalbudak	Malatya	İbrahim Süslü	Uşak
Mehmet Kaftancı	Bingöl	Mustafa Kürşad Filiz	İstanbul	Tolga Kadaz	Manisa	İ.Halil İleri	Van
Serkan Varol	Bingöl	Onur Karabaş	İstanbul	Hüseyin Çiftsüren	Mardin	Sefa Demir	Yalova
Bariş Mekik	Bolu	Osman Yiğit Uzer	İstanbul	Mehmet Nevzat Adal	Mardin	Evren Atış	Zonguldak
Abdurrahman Lale	Bursa	Özer Bektaş	İstanbul	Hüdaverdi Savcı	Mersin	O. Ender Bulut	Zonguldak

Bayan Bölgesel Hakemler

Betül Baykan	Ankara
Kadriye Gökçek	Ankara
Sevcan Sungur	Ankara
Tülay Kaymak	Ankara
Tülin Yavuz Sevinç	Ankara
Deybet Gök	Antalya
M. Haldan Demirbilek	Antalya
Semra İşcen	Antalya
Yeliz Atalay	Antalya
Ayşe Sağırkaya	Balıkesir
Dilek Özdemir	Balıkesir
Rukiye Yüksel	Bingöl
Nebahat Maktur	Bolu
Reyhan Çelik	Çanakkale
Esra Kızıl	Diyarbakır
Sonnur Kahraman	Edirne
Aynur Aysun Akar	Gaziantep
Dilan Deniz Gökçek	İstanbul
Sibel Yamaç	İstanbul
Belgin Kumru	İzmir
Melis Özçığdem	İzmir
Tuğba Güneş Atay	K. Maraş
Sevgi Ülker	Kayseri
Sema Yıldırım	Kırşehir
Sevcan Özkar	Kocaeli
Emine Koçak	Konya
Hilal Akdenizli	Mardin
Mürvet Yavuztürk	Samsun
Özlem Güden	Sivas
Neslihan Muratdağı	Tekirdağ

U19'dan onurlu veda

U19 Milli Takımımız, Romanya'da düzenlenen UEFA U19 Avrupa Şampiyonası finallerinde gruptan çıkamadı ama son maçında turnuvanın mutlak favorisi İspanya'ya 3-0'la diz çöktürerek muhteşem bir veda yaptı. Sırbistan, Belçika ve İspanya ile B Grubu'nda yer alan Kemal Özdeş yönetimindeki U19 Takımımızın ilk rakibi Sırbistan'dı. Gençlerimiz, favori olarak çıktıkları karşılaşmayı 57'de Jojic ve 89'da Trujic'ten yedikleri gollerle 2-0 kaybederek turnuvaya kötü bir başlangıç yaptı. İspanya

ise elverişsiz hava şartları nedeniyle bir gün ertelenen Belçika karşılaşması 4-1 kazanarak favoriliğinin hakkını verdi. U19 Takımımız için gruptan çıkmanın yolu kalan iki maçını da kazanmak olarak görünüyordu ancak Belçika karşılaşması da beklenildiği gibi geçmedi. Üstelik 42. dakikada Vetokele'nin kırmızı kart görmesiyle Belçika 10 kişi kalmış ve gençlerimiz için büyük bir avantaj doğmuştu. 77. dakikada Ali Dere'nin golüyle öne geçen gençlerimiz, son dakikada Jonas Vervaeke'nin golüne engel olamayınca sahadan

1-1'lik beraberlikle ayrıldı. Diğer maçta ise İspanya, Sırbistan'ı 4-0 yenmişti. Gruptan çıkmak için son maçta İspanya'yı yenmemiz, Belçika'nın da Sırbistan'ı mağlup etmesini beklememiz gerekiyordu. Belçika maçında son dakikada yenilen gol hem moralleri hem de bütün planları bozmuştu. Buna rağmen gençlerimiz "iyi takım" olduklarını

göstermekte kararlıydı ve beklenen patlamayı da İspanya karşısında yaptı. İki maçlarını da 4'er gol atarak kazanan ve sadece 1 gol yiyen İspanyollar, Türkiye karşısında neye uğradıklarını şaşırı. Öyle ki Millî Takımımızın iki golünü İspanyol oyuncular kendi kalelerine attı. Diğer golümüzün altında ise Kamil Ahmet Çörekçi'nin imzası vardı. Bu galibiyetin somut bir anlam kazanması için Belçika'nın Sırbistan'ı yenmesi gerekiyordu ancak o maç 1-1 berabere sona ermiş ve gençlerimiz gibi 4 puana sahip olan Sırbistan, ikili averajdaki üstünlüğüyle yarı finale yükselmisti.

U16'da zafer Ankara Bugsaş'ın

2010-2011 Sezonu U16 Türkiye Şampiyonası'nda Ankara Bugsaş Spor şampiyon oldu. Zonguldak Çaycuma Stadı'nda oynanan final maçının normal süresi 1-1 berabere biterken, penaltı atışları sonucu Ankara Bugsaş Spor, Dikilitaş'a 6-5 üstünlük sağlayarak şampiyonluğu elde etti.

Sivas Türk Telekom'u 3-2 yenen Gaziosmanpaşa ise üçüncü oldu. Müsabakaların sonunda kupa ve madalyaları Çaycuma Belediye Başkanı Mithat Gülşen, TFF Genel Sekreter Vekili Adnan Ersan ve Zonguldak AFKF Başkanı Tahir Buyurucu verdi.

Çocuk Yuvaları Futbol Şenliği

Türkiye Futbol Federasyonu ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) Genel Müdürlüğü arasında imzalanan protokol kapsamında düzenlenen "TFF-SHÇEK 2. Çocuk Yuvaları Futbol Şenliği", 19-21 Temmuz 2011 tarihleri arasında Eskişehir Anadolu Üniversitesi'nde gerçekleştirildi. Etkinliğe, Türkiye genelindeki Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü bünyesindeki kurumlarda bulunan 9, 10 ve 11 yaş grubu erkek çocuklardan oluşturulan 24 karma takım katıldı. Oyun, eğlence, eğitim ve şenlik havasında, puan usulü olmadan yapılan müsabakalarda, minik sporcuların futbol teknik ve beceri uygulamalarının geliştirilmesi amaçlanıyor.

U13 Türkiye Şampiyonu Galatasaray

2010-2011 Sezonu U13 Türkiye Şampiyonası'nda Galatasaray şampiyon oldu. Kastamonu'da 16-17 Temmuz 2011 tarihlerinde oynanan final müsabakalarının ikinci gününde oynanan final müsabakasında Adana Demirspor'u 2-1 yenen Galatasaray, U13 Türkiye Şampiyonluğunu elde etti. Şampiyonanın üçüncülük-dördüncülük maçında ise Erzurum Eğitimcüsü'nü 6-1 yenen Ankara Bugsaş Spor üçüncü oldu. Müsabakaların sonunda takımlara kupa ve madalyalarını TFF Genel Sekreter Vekili Adnan Ersan, Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü ve ASKF yetkilileri verdi.

